

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2025. január 3., péntek

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvényhez	86
Végző előterjesztői indokolás az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és a Nemzeti Emlékezet Bizottságáról szóló 2013. évi CCXLI. törvény módosításáról szóló 2024. évi LXXV. törvényhez	118
Végző előterjesztői indokolás az egyes felsőoktatási, családlügyi és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVI. törvényhez	123
Végző előterjesztői indokolás a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvényhez	142
Végző előterjesztői indokolás az internetes agresszió visszaszorításáról szóló 2024. évi LXXVIII. törvényhez	167
Végző előterjesztői indokolás az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXIX. törvényhez	170
Végző előterjesztői indokolás az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXX. törvényhez	179
Végző előterjesztői indokolás az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXXI. törvényhez	208
Végző előterjesztői indokolás a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvényhez	224
Végző előterjesztői indokolás az egyes iparbiztonsági, tűzvédelmi és hulladékkezelési hatósági eljárások egyszerűsítéséről szóló 2024. évi LXXXIII. törvényhez	230
Végző előterjesztői indokolás a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvényhez	231
Végző előterjesztői indokolás a jogi versenyképesség érdekében egyes törvények deregulációs célú módosításáról szóló 2024. évi LXXXV. törvényhez	251

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül)

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 22. § (5) bekezdése alapján a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazó törvényjavaslatot készít, amelyet úgy nyújt be az Országgyűlésnek, hogy az a központi költségvetésről szóló törvénnyel legalább egyidejűleg hatályba lépjen. A törvény a Kormány ezen kötelezettségének teljesítéseként a központi költségvetésről szóló törvényben foglaltak megalapozásához szükséges törvény-módosításokat tartalmazza.

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Tekintettel arra, hogy 2025. január 1. napjától a Pro-M Professzionális Mobilszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Pro-M Zrt.) egyedüli kormányzati célú hírközlési szolgáltatóvá válik, indokolt a Pro-M Zrt. üzemeltetésébe kerülő egyéb hírközlő hálózatokat érintő technikai jellegű módosítások átvezetése.

A 2. §-hoz, az 5. §-hoz, a 6. §-hoz, a 123. §-hoz, a 138. §-hoz, a 143. §-hoz, a 149-hoz, a 155. §-hoz, a 166. §-hoz, a 181. §-hoz, a 186. §-hoz, a 191. §-hoz és a 200–202. §-hoz

A módosítás a különleges gazdasági övezet jogintézményét kivezeti a törvényi szintű szabályozásból, valamint az ahhoz kapcsolódó egyéb módosításokat, hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza.

A 3. §-hoz, a 4. §-hoz, a 13. §-hoz, a 14. §-hoz, a 19–28. §-hoz, a 29. §-hoz, a 30. §-hoz, a 31. §-hoz, a 34–38. §-hoz, az 52. §-hoz, az 53. §-hoz, az 59. §-hoz, a 63. §-hoz, a 71. §-hoz, a 82. §-hoz, a 124–126. §-hoz, a 167–169. §-hoz és az 14. melléklethez

Az igazgatási szolgáltatási díjnak, mint az eljáró hatóság bevételeinek szükségszerűen fedeznie kell az eljáró hatóság költségeit a magas szakmai színvonalú munka fenntartásának érdekében. Tekintve, hogy a díjak mértéke az eljárások többsége esetén közel két évtizede változatlan, a hatóságok költségeinek és adminisztrációs terheinek növekedésére, valamint a megalapozott, gyakran összetett hatósági döntések színvonalának megtartására figyelemmel elengedhetlenné vált az igazgatási szolgáltatási díjak mértékének felülvizsgálata és feladatellátáshoz történő igazítása.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény hatályos normaszövege lehetőséget biztosít arra, hogy azok a gazdálkodó szervezetek, amelyek tevékenységükkel összefüggésben nagy számban indítanak bírósági eljárásokat, nem az eljárás kezdeményezésekor, hanem utólagosan benyújtott bevallás szerint egyenlítsék ki az eljárási illetékfizetési kötelezettségüket. A jogintézmény az érintett adózói kör adminisztrációs terheinek csökkentése és az illetékbélyeg használatának visszaszorítása szempontjából volt hasznos.

A bírósági eljárások elektronikussá válása, az elektronikus fizetési lehetőségek kiszélesedése és egyszerűsödése, valamint az illetékbélyeggel való illetéklervós módszerének 2024. január 1-jétől történő megszüntetése okán a jogintézmény alkalmazásából eredő adminisztrációs terhek már nem állnak arányban a befizetett igazgatási szolgáltatási díj mértékével. Ezért az eljárások egyszerűsítéséhez fűződő célszerűségi és költséghatékonysági szempontokra is figyelemmel a jogintézmény további fenntartása nem indokolt.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény szerinti engedélyezési eljárás lefolytatásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékének emelését tartalmazó rendelkezés, tekintettel arra, hogy a díj mértékének emelésére bevezetése óta nem került sor.

A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet és az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet által meghatározott kábítószer-rendészeti eljárások esetében az állatgyógyászatban tevékenykedők nyilvántartásba vételéről hatósági bizonyítvány kiadásához, ellenőrzött anyaggal, valamint kábítószer prekúrral tevékenykedők engedélyezési eljárásaiban lefolytatott szakhatósági eljárásokhoz az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 8. táblázat 16. pontjában – a kábítószer-prekúrrak eltérítésének megakadályozását szolgáló tárolási feltételek és a nyilvántartási dokumentációk előírása, illetve ezen feltételek vizsgálatával összefüggésben – meghatározott eljárások vonatkozásában igazgatási szolgáltatási díj önálló miniszteri rendeletben történő meghatározása indokolt.

Az igazgatásrendészeti szolgálati ág két szakterületét érintő igazgatási szolgáltatási díjak önálló BM rendeletben történő meghatározásához a felhatalmazó rendelkezést indokolt a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (2) bekezdésében új pontként elhelyezni.

A módosítás átstrukturálja a szabadalmi fenntartási díjak rendszerét, amelynek értelmében a szabadalmi oltalom harmadik évére is fenntartási díjat kell fizetni.

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 115/O. §-ának módosításával átalakul és kiszélesedik a szabadalmi díjakra vonatkozó kedvezményrendszer, amelynek értelmében a szabadalmi igény, illetve a szabadalom jogosultja a szabadalom megadására irányuló eljárásban a bejelentési, kutatási, vizsgálati és megadási díjak, valamint a szabadalmi fenntartási díjak felét köteles megfizetni, feltéve, hogy a bejelentéssel kapcsolatban nem igényelték valamely külföldi bejelentés elsőbbségét, vagy ha az oltalom olyan bejelentésen alapul, amellyel kapcsolatban nem igényelték valamely külföldi bejelentés elsőbbségét. A hivatkozott elsőbbségalapú kedvezményrendszer bevezetésével tehát a bejelentő 50%-os díjkedvezmény igénybevételére lesz jogosult, ha a szabadalmi bejelentéssel kapcsolatban külföldi bejelentés elsőbbségének igénylésére nem került sor.

A módosítás a 2024. január 1-jével hatályba lépett, a bejelentések elektronikus benyújtása esetén igénybe vehető tizenöt százalékos díjkedvezményt nem érinti, azt a bejelentők a továbbiakban is igénybe vehetik valamennyi iparjogvédelmi forma esetében.

A fizetendő fenntartási díjak rendszerének átstrukturálására tekintettel szükséges az Szt. 115/P. § (1) bekezdésének korrekciója is.

A minisztériumok közötti feladatmegosztás időközbeni változása okán szükséges a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása annak érdekében, hogy a természetvédelemért felelős miniszternek is lehetősége legyen a szakterületéhez tartozó igazgatási szolgáltatási díjak megállapításának szabályozásában részt venni.

A közszolgáltatást végző víziközmű szolgáltatók tevékenységével összefüggésben kezdeményezett eljárások esetében nem indokolt az igazgatási szolgáltatási díjak növelése, ezért vonatkozásukban díjkedvezmény bevezetése, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény kiegészítése szükséges.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása a közigazgatás-szervezetéért felelős miniszter számára biztosítja az igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozó rendeleti szabályozás megalkotásában történő részvételének lehetőségét.

A vízgazdálkodásról szóló törvény módosításáról szóló 2023. évi LI. törvény a háztartási kutak engedélyezési kötelezettségének megszüntetését visszamenőleges hatállyal rendelte el, mentesítéssel rendezve a korábban

bejelentés és engedély nélkül létesített vízkivételt biztosító vízelékesítmények helyzetét. A módosítás a 2024. január 1-je előtt engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített, ötven méternél nem mélyebb és az első vízzáró réteget el nem érő háztartási kutak fennmaradását érintette, ideértve azokat is, amelyeket vízkészletvédelmi szempontból kockázatosnak, érzékenynek minősülő területen alakítottak ki. A határidőkre vonatkozó rendelkezések megtartása a továbbiakban nem indokolt.

Az adóazonosító jelet, illetőleg a Társadalombiztosítási Azonosító Jelet igazoló hatósági igazolvány kiadásáért – ha az új hatósági igazolvány kiadása a birtokából való elkerülés (elvesztés, megsemmisülés) vagy megrongálódás miatt válik szükségessé –, továbbá az EU-Kártya kiadásáért – ha annak kiadása a még érvényes EU-Kártyának a jogosult birtokából való kikerülése (lopás, elvesztés, megsemmisülés) vagy megrongálódása miatt vált szükségessé – jelenleg általános tételű eljárási illetéket kell fizetni. Tekintve, hogy az általános tételű eljárási illeték mértékének felülvizsgálatára 2011 óta nem került sor, az igazolvány előállítás költségeinek növekedése miatt indokolt a fizetési kötelezettség megemlése és annak 4 000 forint összegű igazgatási szolgáltatási díjban való megállapítása.

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosítása megteremti az összhangot a Magyarország Önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 84. § (1) bekezdésében nevesített közös önkormányzati hivatal jogintézményével. A Mötv. hatályba lépésével a körjegyzőség jogintézménye megszűnt, jelenlegi formája a közös önkormányzati hivatal. A Mötv. rendelkezéseinek más jogszabályokkal történő összhangba hozása során a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 5. § (3) bekezdésében foglaltakra nem került sor.

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény további módosítása a közigazgatás-szervezetéért felelős miniszter számára biztosítja az igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozó rendeleti szabályozás megalkotásában történő részvételének lehetőségét.

Az összefonódási eljárások összetettségére és erőforrás-igényességére tekintettel indokolt az versenyfelügyeleti eljárásokban is az igazgatási szolgáltatási díjak emelése. A díjak emelése hozzájárul az összefonódás-bejelentéssel kapcsolatos eljárás magas szakmai színvonalának megtartásához, a megalapozott hatósági döntések fenntartásához.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (5) bekezdés c) pont ci) alpontja szerinti felhatalmazó rendelkezés módosítása szükséges, mivel annak hatályos szövege még a korábbi európai uniós szabályozás szerinti eljárásokra utal. A már irrelevánssá vált igazgatási szolgáltatási díjak deregulációjának ezért előfeltétele a vonatkozó felhatalmazó rendelkezés módosítása.

Az egészségügyi kutatás-fejlesztésben vezető szerep hárul a gyógyszerek engedélyezéséhez szükséges klinikai vizsgálatokra mind számosságukat, mind pedig értéküket tekintve. Klinikai vizsgálatot hatósági engedély birtokában lehet végezni. Az engedélyezési eljárás 2022. január 30-án az Európai Unióban egységesé vált, és a bevezető időszakot követően az eljárások kötelezően alkalmazandók 2023. január 31-től. A minőségi, szakszerű, időhatárok betartását szem előtt tartó hatósági feladatellátás, melynek része az illetékes etikai bizottság szakhatósági közreműködése is, megköveteli az eljárási díjak önköltséget fedező szintre történő emelését, amelynek mértékét az elmúlt időszak tapasztalatai alapoznak meg. A cél érdekében módosítani szükséges az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 1. számú mellékletét.

Az igazgatási szolgáltatási díjnak, mint az eljáró hatóság bevételeinek szükségszerűen fedeznie kell az eljáró hatóság költségeit, erre figyelemmel időszerű a névváltoztatási eljárás igazgatási szolgáltatási díjának az általános emelése.

A születési családi nevet érintő magasabb összegű igazgatási szolgáltatási díj összegének meghatározását az eljárás eltérő jellegéből adódó többletköltség indokolja. Az ilyen típusú kérelmek elbírálása során a hatóságnak a születési utónév megváltoztatására irányuló kérelmekre is irányadó jogszabályi rendelkezéseken felül további feltételeket kell vizsgálnia, eljárási cselekményeket végeznie annak érdekében, hogy megalapozott döntést hozzon.

Ezen kívül a születési családi név megváltoztatására irányuló kérelmek okozta adminisztratív többletterhet a névváltoztatással érintett személyek potenciálisan nagyobb száma is indokolta teszi. Amennyiben a férjes, illetve nős családi állapotú kérelmező házastársa házassági névként viseli az ügyfél nevét, a névváltoztatás a törvény erejénél fogva rá is kiterjed. A szülő családi nevének megváltoztatása – a szülők erre irányuló kérelmére – kiterjed

a szülő családi nevét viselő kiskorú gyermek családi nevére is, ami azt eredményezi, hogy egy eljárásan belül a jogszabályban meghatározott valamennyi feltételt mind a kérelmező, mind a gyermekek vonatkozásában vizsgálni kell. Mindezekből következően a családi névre irányuló névváltoztatások összességében és az esetek többségében több adminisztratív teherrel járnak, mint a kizárólag az utónév megváltoztatására irányuló kérelmek.

A magyar hagyományoktól eltérő hangzású, a magyar családi nevek rendszerében nem szereplő vagy kis számban előforduló családi nevet, amely név kérelmezése során – amennyiben az eljáró hatóság úgy ítéli meg, hogy a kérelemben előadott indokok és a rendelkezésre álló iratok alapján különös méltánylást érdemlő körülmények nem állnak fenn – a hatóság a születési családi név magyar névviselési szabályoknak való megfelelése érdekében a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozatát kérheti. Az anyakönyvi szerv a módosítás alapján megkeresésenként 5000 forintot köteles fizetni a Nyelvtudományi Kutatóközpont felé, amelyről az anyakönyvi szerv a félévente köteles gondoskodni.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény módosítása a közigazgatás-szervezetéért felelős miniszter számára biztosítja az igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozó rendeleti szabályozás megalkotásában történő részvételének lehetőségét.

A kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény (a továbbiakban: Kstv.) fő célja az emberi élet védelme, a vagyonbiztonság megteremtése volt. Tekintettel arra, hogy az emberi élet védelme elsőbbséget élvez minden más céllal szemben, a jogalkotó a feladatellátást sormunka keretein belül első két alkalommal ingyenesé tette, a kiszállási díjat a kéményseprő-ipari szerv részére a harmadik alkalommal kell megfizetni.

A Kstv. módosításával bevezetésre kerül a kiszállási díj fogalma. A bevezetett fogalom megtartja a ciklusidőn belüli egyszeri teljes költségmentességet, ugyanakkor a korlátlan számú megrendeléseket nem ösztönzi.

Rögzítésre kerül továbbá, hogy a költségtérítés, valamint a kiszállási díj az államháztartás központi alrendszerének bevételeként képezi, amely adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

A 7. §-hoz és 8. §-hoz

A módosítás megszünteti a javadalmazási politika végrehajtását szolgáló MRP szervezeteknél az e célból tartott pénzügyi eszközök számviteli elszámolására vonatkozó külön szabályozást. E módosítás következtében az említett pénzügyi eszközök piaci értékének elszámolása az általános szabályok szerint (például, értékvesztésként, értékhelyesbítésként) történik. Az egyetlen lényeges eltérés az marad, hogy a résztvevők érdekeinek védelme érdekében az MRP szervezet továbbra is köteles a piaci értéket a mérlegfordulónapra megállapítani, valamint a beszámoló mérlegfordulónapjára megállapított piaci értéket a kiegészítő mellékletben bemutatni. E szabályozás szintén biztosítja a javadalmazási előírásoknak történő megfelelést az olyan ágazatokban működő MRP szervezetek esetében, amelyeknél a javadalmazásra szigorú szabályok vonatkoznak (ilyenek például a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások).

Az átmeneti szabály szerint az adózás előtti eredmény terhére történő elszámolás alól (a számviteli törvény szerinti értékvesztést és annak visszairását kivéve) az MRP szervezet a 2024-ben kezdődő üzleti évére is mentesül.

A 9–12. §-hoz

A törvény alapján átalakul az utcai szociális munka, az alacsonyküszöbű ellátás szolgáltatás típusok finanszírozása. A korábbi pályázati úton történő finanszírozás megszüntetésével egyidejűleg ezen szolgáltatások tekintetében a fajlagos támogatások a 2025. évtől kezdődően a központi költségvetési törvényben kerülnek rögzítésre. Ez a módosítás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szociális törvény) módosítását igényli, tekintettel arra, hogy az érintett szolgáltatások jelenleg nem tartoznak a finanszírozási rendszerbe való befogadási eljárás hatálya alá. A módosítás alapján ezekre a szolgáltatásokra is ki fog terjedni a befogadási kötelezettség, vagyis a meglévő kapacitások bővítésére és új kapacitások létrehozására már csak miniszteri hozzájárulással kerülhet sor. A módosítás hatálybalépésekor már működő és finanszírozásban részesülő szolgáltatások a törvény erejénél fogva befogadást nyernek.

A 15–18. §-hoz

A módosítás a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 62. § (1) bekezdésében a munkabérből és egyéb járandóságból való levonás alóli mentesség tekintetében a jelenlegi 60 ezer Ft-os összeghatárt úgy módosítja, hogy azt nem összegszerűen, hanem a mindenkori minimálbér nettó összegéhez képest százalékos formában határozza meg. A módosítás célja a végrehajtás alól mentesített összegek (mind a munkabérből vagy járandóságból való levonás, mind a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt pénzösszeg esetén) értékhatárának valorizációja, annak érdekében, hogy a végrehajtás alól mentesített összeg a minimális megélhetési költségeket fedezze.

A gyermekekről való gondoskodási kötelezettség támogatása érdekében a Vht. 74. §-ának kiegészítésével a végrehajtás alóli mentesség kiterjesztésre kerül a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegére is.

A módosítás a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, természetes személyt megillető pénzösszegnek a végrehajtás mentes részére irányadó összeghatárt [Vht. 79/A. § (3) bekezdés] megemeli, és (összegszerű megállapítás helyett) a minimálbér nettó összegének 60%-ában állapítja meg.

A módosítás – fentiekén túlmenően – az érdemi módosítással összefüggő átmeneti rendelkezést állapít meg.

A 25–27. §-hoz és a 31. §-hoz

Szükségessé vált a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) módosítása annak érdekében, hogy a vízügyi ágazatban dolgozók bérét a jelenlegi rendszer helyett, egy új, dinamikus módszer alkalmazásával lehessen megállapítani, továbbá cél koherens szabályok létrehozása a Vgtv. és a kapcsolódó kormányrendeleti szintű szabályozás között.

A 32. §-hoz

A módosítás a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) átmeneti rendelkezéseit egészíti ki, amely kimondja, hogy a kiskereskedelmi tevékenység végzése mellett legfeljebb az egyetemes postai szolgáltató megbízása alapján postai közreműködői és egyéb tevékenységet végző egyéni vállalkozói átalányban megállapított jövedelem esetén a kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozó kedvezőbb költséghányad a 2024. január 1-jétől keletkezett jövedelmekre is alkalmazható.

A 33. §-hoz

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2024. évi LV. törvény új, kedvező adózási feltételek mellett adható béren kívüli juttatási elemeket (a SZÉP Kártya új, Aktív Magyarok alszámlájára adott munkáltatói támogatás, lakáscélú támogatás a 35 év alatti fiataloknak) vezetett be. Ezzel összefüggésben szükséges a juttatásokat terhelő közterhek megállapítására, megfizetésére és bevallására vonatkozó rendelkezések kiegészítése is.

A módosítás a 2025-től induló vidéki otthonfelújítási támogatást is beemeli az adómentes lakáscélú támogatások körébe, a korábbi hasonló konstrukcióval egyezően.

2014. március 15-én hatályba lépett (új) Polgári Törvénykönyv (Ptk.) vezette be a sérelemdíj jogintézményét a magyar jogrendszerbe. A Ptk. alapján, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A Ptk. a személyiségi jogok sérelmét példálózó jelleggel sorolja fel. Ezek közé tartozik pl. az élet, a testi épség és az egészség megsértése, a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése, a személy hátrányos megkülönböztetése, a becsület és a jóhírnév megsértése. Miután a sérelemdíj nem tekinthető kártérítésnek, ezért a rá vonatkozó szabályok nem a kártérítési jogban, hanem a személyiségi jogok megsértésének szankciói között találhatók. A Ptk. azt is rögzíti, hogy a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg.

Az Szja tv. 2014. március 15-étől adómentes juttatásként határozta meg a sérelemdíjként kifizetett összeget. Az Szja tv. azért nem tartalmazott megkorlátozást a sérelemdíjra vonatkozóan, mert azzal a feltételezéssel élt a jogalkotó, hogy annak kifizetése kizárólag bírósági úton történhet.

A jogalkotó azért módosítja 2025. január 1-jétől a szabályozást (szigorítására), mert a sérelemdíj visszaélésszerű alkalmazásáról érkeztek jelzések: a munkáltató és a munkavállaló (akik az Szja tv. alkalmazásában nem tekinthetők független feleknek) peren kívül megállapodnak a jövedelempótló kártérítés (ami az Szja tv. alapján adóköteles) és a sérelemdíj (amely az Szja tv. alapján adómentes) összegéről. A felek továbbá úgy állapodnak meg, hogy a kifizetés jelentősebb része legyen a sérelemdíj (mert az adómentes), míg a kisebb (adóköteles) része a jövedelempótló kártérítés.

A sérelemdíj témakörében utóbb a Kúria is megnyilvánult. A Kúria döntése alapján sérelemdíj fizetéséről a felek peren kívül, bírósági jóváhagyás nélkül is megállapodhatnak.

2025. január 1-jén (mindössze egyetlen napra) a sérelemdíjra vonatkozó normaszöveg úgy módosul, hogy csak a peres eljárásban (bírói ítélet alapján) megállapított sérelemdíj adómentes, míg a felek peren kívüli megállapodása alapján fizetett (bármely) sérelemdíj adóköteles.

A módosítás 2025. január 2-ától a normaszöveg újbóli módosítását kezdeményezi, amelynek értelmében kizárólag az a sérelemdíj minősül adókötelesnek, melynek kifizetésére peren kívül, bírósági jóváhagyás nélkül kerül sor és a felek az Szja tv. alkalmazásában nem tekinthetők független feleknek. Ugyanekkor adómentes:

- a peres eljárásban bírósági ítélet alapján fizetett sérelemdíj,
- a peren kívül, de bíróság által jóváhagyott egyezség alapján fizetett sérelemdíj, továbbá
- a peren kívül, bírósági jóváhagyás nélkül kifizetett sérelemdíjak közül azok is, melyekben az érintett felek (a sérelemdíjat fizető személy és a sérelemdíjban részesülő magánszemély) független feleknek minősülnek (egy olyan esetben, amikor egy üzleti biztosító pl. felelősségbiztosításra tekintettel a károsult részére sérelemdíjat fizet, a felek függetlennek minősülnek).

A peren kívül, bírósági jóváhagyás nélkül kifizetett sérelemdíjak közül azok is, melyekben az érintett felek (a sérelemdíjat fizető személy és a sérelemdíjban részesülő magánszemély) független feleknek minősülnek (egy olyan esetben, amikor egy üzleti biztosító pl. felelősségbiztosításra tekintettel a károsult részére sérelemdíjat fizet, a felek függetlennek minősülnek).

A 38. §-hoz

A bölcsődei intézmények körében is bevezetendő diabéteszpótlókra való jogosultsággal és annak összecszerűségével kapcsolatos törvényi szabályozást a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1991. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) szükséges megteremteni. A módosítás erre irányul.

A 39. §-hoz, a 42. §-hoz és a 43. §-hoz

A módosítás alapján átalakul a családok átmeneti otthonai által működtetett krízisközpontok, titkos menedékházak, félutas ház szolgáltatás típusok finanszírozása. A korábbi pályázati úton történő finanszírozás megszüntetésével egyidejűleg ezen szolgáltatások tekintetében a fajlagos támogatások a 2025. évtől kezdődően a költségvetési törvényben kerülnek rögzítésre. Ez a módosítás a Gyvt. módosítását igényli, tekintettel arra, hogy az érintett szolgáltatások jelenleg nem tartoznak a finanszírozási rendszerbe való befogadási eljárás hatálya alá. A módosítás alapján ezekre a szolgáltatásokra is ki fog terjedni a befogadási kötelezettség, vagyis a meglévő kapacitások bővítésére és új kapacitások létrehozására már csak miniszteri hozzájárulással kerülhet sor. A módosítás hatálybalépésekor már működő és finanszírozásban részesülő szolgáltatások a törvény erejénél fogva befogadást nyernek.

A 40. §-hoz

A módosítás alapján gyermekotthoni férőhelyszám esetén a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett férőhelyszám 100%-át, éves átlagban a gyermekek és az ifjúság védelméért, valamint az államháztartásért felelős miniszterrel egyeztetett döntésben meghatározott mértékben lehet túllépni.

A 41. §-hoz

A Gyvt. 145. § (2g) bekezdése alapján a gyermekek átmeneti otthonára és a családok átmeneti otthonára a (2a)–(2f) bekezdés szabályai helyett a Szociális törvény 58/A. § (2a)–(2f) bekezdését kell alkalmazni, azzal, hogy a családok átmeneti otthona keretében létrehozott külső férőhelyek esetében a központi költségvetésről

szóló törvényben biztosított támogatás befogadás nélkül is jár. Amennyiben tehát egy önkormányzat át akarja adni a két érintett szolgáltatás valamelyikét egy egyházi fenntartó részére, és nincs befogadható kapacitás, abban az esetben a pénzügyminiszter és a belügyminiszter együttes döntése alapján történhet meg az átadás alapján a befogadás a finanszírozási rendszerbe.

A Gyvt. 145/A. § (1) bekezdése alapján ugyanakkor, ha a települési önkormányzat vagy a társulás – a gyermekek napközbeni ellátása kivételével – a fenntartásában működő szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartó fenntartásába adja át, az egyházi kiegészítő támogatást a települési önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni.

A Gyvt. 145/A. § nem egyeztethető össze a finanszírozási rendszerbe való befogadás elveivel. A finanszírozás ugyanis a pénzügyminiszter és a belügyminiszter együttes döntése alapján az egyházi fenntartó részére biztosított, így indokolatlan az önkormányzat részére megtérítési kötelezettséget előíró szabály hatályban tartása.

A 44. §-hoz

A Gyvt. módosításához kapcsolódó hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 45–55. §-hoz és az 1–13. melléklethez

A módosítás technikai jellegű módosítást végez el a tisztviselők, bírósági ügyintézők, írnokok szabadságának szabályozása körében. A módosítás lényegében változatlan mértékben szabályozza a tisztviselők, bírósági ügyintézők és írnokok pótszabadságának mértékét, csak a jövőben azt nem a fizetési fokozatokhoz, hanem meghatározott szolgálati idő eléréséhez köti, tekintettel arra, hogy a módosítás a bíróságokon, az Országos Bírósági Hivatalban (a továbbiakban: OBH) és az Országos Bírói Tanácsnál (a továbbiakban: OBT) foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében új illetmény-rendszert vezet be. Ez az új illetmény-rendszer nem fizetési fokozatokat tartalmaz, hanem álláshelyi besorolási kategóriákat, így a pótszabadság mértéke sem kapcsolható össze a fizetési fokozattal.

25–34. A módosítás a bíróságokon, az OBH-ban és az OBT-nél foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében új illetmény-rendszert vezet be. Az új illetmény-rendszer nem tartalmaz fizetési fokozatokat, ezért esetükben a fegyelmi büntetéseket is ehhez kell igazítani, mivel nem érvényesülhetnek fegyelmi büntetésként a fizetési fokozatban való visszavetést előíró rendelkezések. Ezek helyett a fegyelmi büntetések helyett esetükben a fizikai alkalmazottak esetében már jelenleg is alkalmazott két fegyelmi büntetés alkalmazható, kétévi időtartamra illetményemelés elmaradása, valamint a legfeljebb kétévi időtartamra illetménycsökkentés fegyelmi büntetés.

A bíróságokon, az OBH-ban és az OBT-nél foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében az illetmény-rendszer a kormányzati tisztviselői illetmény-rendszerrel összhangban kerül meghatározásra. A Kúrián, az OBH-nál és az OBT-nél foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők illetménye a minisztériumi kormányzati tisztviselők esetében alkalmazott illetménytábla alapján kerül megállapításra. A többi tisztviselő, írnok és fizikai dolgozó, valamint a közülük kinevezett vezető illetménye a kormányzati főhivatalok, központi hivatalok, valamint a kormányhivatalok kormánytisztviselői esetében alkalmazott illetménytábla alapján kerül megállapításra. Ezen illetménytáblák alapján kialakított illetménytáblák kerülnek beépítésre az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvénybe (a továbbiakban: lasz.).

A módosítás rögzíti, hogy a bíróságokon, az OBH-ban és az OBT-nél foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében milyen álláshelyi besorolási kategóriákat kell alkalmazni. Az is meghatározza a módosítás, hogy a bíróságokon, az OBH-ban és az OBT-nél foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében hogyan kerül sor a besorolásra és az illetmény megállapítására. A módosítás rögzíti, hogy mely alkalmazottat mely illetménytáblába lehet besorolni. A módosítás a Kúrián foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében a Kúria elnökét hatalmazza fel a besorolás részletes szabályainak megállapítására, az egyéb bíróságokon és az OBH-ban foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében az OBH elnökét hatalmazza fel, hogy szabályzatban határozza meg a besorolás részletes szabályait, míg az OBT-nél

foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében az OBT-t hatalmazza fel, hogy határozatban állapítsa meg a besorolás részletes szabályait.

A módosítás a kormányzati tisztviselőkre vonatkozó szabályozással összhangban rögzíti, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a tárgyévet megelőző teljesítményértékelés vagy értékelés alapján az illetményt az adott besorolási kategóriához tartozó összeghatáron belül belül legfeljebb 20 %-kal csökkentheti, illetve legfeljebb 30 %-kal növelheti, továbbá az alkalmazott részére teljesítmény elismerés fizetését rendelheti el.

A módosítás a bíróságokon, az OBH-nál és az OBT-ben foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében az adható elismeréseket az új illetmény-rendszerhez igazítja. Ennek megfelelően a jövőben számukra pénz- vagy tárgyjutalom, továbbá a Magyarország címerének és zászlájának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvénnyel alapított kitüntetés, illetve az lasz.-ban kapott felhatalmazás alapján alapított díj, oklevél, plakett stb. adható.

A módosítás megtartja a hatályos lasz.-nak a kiemelt munkakörre vonatkozó szabályait, azonban az illetmény-rendszer átalakítása miatt azt áthelyezi egy új alcímbe.

A módosítás ugyancsak megtartja a hatályos lasz.-nak a munkakör ellátásához kapcsolódó terhelés figyelembe vételére vonatkozó szabályait, azonban azt az illetmény-rendszer átalakítása miatt azt szintén áthelyezi egy új alcímbe.

Az illetmény-rendszer módosítására tekintettel szükséges átmeneti rendelkezéseket is rögzíti a módosítás. A bíróságokon, az OBH-nál és az OBT-ben foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében garanciális szabályként rögzíti a módosítás az átmeneti szabályban, hogy az illetményt úgy kell megállapítani, hogy az magasabb legyen mint a módosító rendelkezés hatályba lépése előtti illetményelemek együttes összege. Az emelt illetmény már 2025. január 1. napjától illeti meg az igazságügyi alkalmazottakat.

A bírósági titkárok, bírósági fogalmazók, valamint az egyéb igazságügyi szervnél foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak illetményemelésének első ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa 0,15-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák. Az illetményemelésre tekintettel szükséges elvégezni az igazságügyi alkalmazottak besorolását, valamint emelt illetményének megállapítását. A módosítás az erre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza azzal, hogy azt is rögzíti, hogy az emelt illetmény már 2025. január 1. napjától illeti meg az igazságügyi alkalmazottakat.

A bírósági titkárok, bírósági fogalmazók, valamint az egyéb igazságügyi szervnél foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak illetményemelésének második ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa további 0,18-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással 2026. január 1-jétől beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák. Az illetményemelésre tekintettel ekkor is szükséges elvégezni az igazságügyi alkalmazottak besorolását, valamint emelt illetményének megállapítását. A módosítás az erre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza azzal, hogy azt is rögzíti, hogy az újabb emelésnek köszönhetően az emelt illetmény 2026. január 1. napjától illeti meg az igazságügyi alkalmazottakat.

A módosítás átmeneti rendelkezést tartalmaz a tisztviselők, bírósági ügyintézők és írnokok pótszabadsága mértékének újra-megállapításához kapcsolódóan.

A bírósági titkárok, bírósági fogalmazók, valamint az egyéb igazságügyi szervnél foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak illetményemelésének első ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa 0,15-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák.

A módosítás beiktatja az lasz. 2. mellékletének módosítását is, tekintettel arra, hogy a személyügyi nyilvántartásban szükséges megjeleníteni az új illetmény-rendszer alapját képező álláshelyi besorolási kategóriát.

Továbbá a módosítás beiktatja a bíróságokon, az OBH-ban és az OBT-nél alkalmazott tisztviselők, írnokok, fizikai alkalmazottak, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében alkalmazandó illetménytáblákat.

A bírósági titkárok, bírósági fogalmazók, valamint az egyéb igazságügyi szervnél foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak illetményemelésének második ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa további 0,18-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással 2026. január 1-jétől beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák.

A módosítás az illetmény-rendszer átalakítására tekintettel szükséges szövegpontosító rendelkezéseket tartalmaz.

A módosítás az illetmény-rendszer átalakítására tekintettel szükséges hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

Az 56. §-hoz

Egészségi állapottól függő hozzátartozói nyugellátások esetén az orvosi vizsgálatra a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló kormányrendelet szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy személyes vizsgálat nem végezhető. E rendelet 2024. július 1-je óta hatályos szabályai szerint csak azokat az orvosi iratokat kell csatolni, amelyekhez az orvosszakértő nem fér hozzá az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben. Ezért a továbbiakban nem tartható fenn a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 64. § (8) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint meg kell szüntetni az egészségi állapottól függő ellátást, ha a jogosult nem csatolja az egészségi állapot megállapításához szükséges egészségügyi dokumentációt. A gyakorlati tapasztalatok alapján azonban szükséges a személyes vizsgálat és az ehhez kapcsolódó szankció visszaállítása olyan esetekben, amikor az egészségi állapot a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció alapján megalapozottan nem ítéltető meg.

Az 57. §-hoz

A törvény az utalási költségek csökkentése érdekében lehetővé teszi, hogy a külföldön élő vagy tartózkodó nyugdíjas összeghatár nélkül kérhesse a negyedéves, féléves vagy éves folyósítást. Ha a magyar nyugdíjrész összege legfeljebb 10 000 forint, az utalás főszabály szerint negyedévente történik, de jogosult kérhet féléves vagy éves folyósítást is.

Az 58. §-hoz

Több pénzellátás, így a rokkantsági ellátás is megszűnik, ha a jogosultnak öregségi nyugdíjat állapítanak meg. Ezért jelenleg az ügyfelet kiértékelik a nyugdíj várható összegéről, hogy legyen alkalma a kérelmét visszavonni, ha a folyósított ellátás összege magasabb lenne a megállapítandó nyugdíjnál. A törvény egyértelművé teszi, hogy ha az igénylő a nyugdíjról határidőben lemond, más ellátásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mintha nem is állapították volna meg a nyugdíját.

Az 59. §-hoz

A nyugdíjbiztosítási nyilvántartásban többek között a lakcímre, a foglalkozásra, a munkahelyre, a jövedelemre, a levont járulékokra, a családi állapotra és az egészségi állapotra vonatkozó adatok más nyilvántartásokból származnak. Az adatok sokszor esetlegesen, csak konkrét hatósági eljárásokhoz kapcsolódóan kerülnek be a nyilvántartásba. A hatályos rendelkezések szerint viszont számos hatóság igényelheti az említett adatokat a nyugdíjbiztosítás nyilvántartásából. Ugyanakkor az adatigénylő hatóságoknak az az érdekük, hogy ezeket az elsődleges információforrásból szerezzék be, különben szükség esetén az ügyfeleket kell a legfrissebb adatok igazolására felhívni. Ezért a törvény értelmében az érintett azonosítására szolgáló adatokon túl kizárólag azok az adatok kérhetők a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásokból, amelyeknek az az elsődleges forrása.

A 60. §-hoz

A törvény egyértelművé teszi, hogy a feléledéshez hasonlóan [Tny. 53. § (1) bekezdés] az özvegyi nyugdíj megkésett igénylése esetén is a jogszerző halálakor hatályos szabályok alapján kell megállapítani az özvegy nyugdíjkorhatárát, ami az érintettekre nézve egyetlen esetben sem lehet hátrányos. A módosítás azt is lehetővé teszi, hogy a baleseti hozzátartozói nyugellátások utólagos megállapítása esetén a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hivatalból is eljárhasson, valamint rögzíti, hogy a jogosult halála miatt fel nem vett nyugellátás együtt élő hozzátartozó hiányában egyenlő arányban illeti meg az örökösöket. Az első nyugdíjfolyósítás időpontja – elsősorban a karácsonyi

ünnepek és a hosszú hétvégék miatt – 13 napról 10 munkanapra változik, és törvényi szintre emelkedik a tizenharmadik havi nyugdíj folyósításának februári időpontja. A módosítás a Tny. 96. § (3a) bekezdésén is átvezeti, hogy az érintett azonosítására szolgáló adatokon túl csak azok az adatok kérhetők a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásokból, amelyeknek az az elsődleges forrása.

A 61. §-hoz

A törvény értelmében a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 41. § (2) bekezdése szerinti mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó jövedelmet az általános szabályok szerint kell figyelembe venni arra tekintet nélkül, hogy nem fizettek korábban foglalkoztatói nyugdíjbiztosítási járulékot, jelenleg pedig főszabályként szociális hozzájárulási adót. A törvény hatályon kívül helyezi a már megszűnt rehabilitációs járadékra vonatkozó rendelkezéseket, továbbá az egyes nyugdíjbiztosítási adatokhoz közvetlen hozzáférést biztosító külön adatbázisra vonatkozó szabályt, mert az adatkérés és az adatátadás más formában valósul meg.

A 67. §-hoz

A módosítás megállapítja a hitoktatók díjazása vonatkozásában a központi költségvetés hozzájárulásának mértékét.

A 68. §-hoz

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény szerint a vallási közösség olyan világnézethez kapcsolódó tevékenységet folytat, amely természetfelettire irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére vonatkoznak, valamint sajátos magatartáskövetelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja (ún. vallási tevékenység). A lelkiismereti és vallásszabadság joga magában foglalja azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa. Az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet, és nem hozhat létre. A vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. Az Alaptörvény VII. cikk (3) bekezdése szerint az állam és a vallási közösségek különváltan működnek; a vallási közösségek önállóak. Az Európai Unió Bírósága több ítéletében részletezte a „közérdekű tevékenység” feltétele kapcsán, hogy olyan közérdekű szükségletekről van szó, amelyet az állam vagy a területi önkormányzat közérdekhez kapcsolódó indokokból általánosságban maga kíván biztosítani, illetve amelynek a tekintetében meghatározó befolyás gyakorlásának a fenntartására törekszik (C-360/96.; C-223/99. és C-260/99.; C-393/06.); a közérdekű tevékenység esetében közösségi jogi fogalomról van szó, amelynek az Unió egész területén önálló és egységes értelmezést kell biztosítani (C-373/00.). A módosítás erre tekintettel rögzíti, hogy a vallási közösségek hitéleti, vallási célú tevékenységei az uniós közbeszerzési jogban használt „nem ipari vagy kereskedelmi jellegű, közérdekű tevékenység” fogalmába nem tartoznak bele.

Az Európai Unió Bírósága több ítéletében részletezte az „állami finanszírozás” feltétele kapcsán, hogy a közvetett finanszírozási mód elég ahhoz, hogy a közösségi szabályozásban előírt „állami finanszírozás” feltétele teljesüljön (C-337/06.); az uniós közbeszerzési irányelv nem határozza meg pontosabban azokat a módokat, amelyek szerint a finanszírozásnak meg kell valósulnia, így az irányelv különösen nem követeli meg, hogy az adott szervezet tevékenységét közvetlenül az állam vagy az egyéb közjogi intézmény finanszírozza ahhoz, hogy az erre vonatkozó feltétel teljesüljön (C-300/07.); e rendelkezést funkcionálisan kell értelmezni, a többségi részben az állami hatóságok általi finanszírozással kapcsolatos szempont a közvetett finanszírozási módot is magában foglalja (C-526/11.). A módosítás erre tekintettel rögzíti, hogy a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségeket közcélú tevékenységük (pl. köznevelési, felsőoktatási, szakképzési, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységek stb.) után megillető állami hozzájárulásokat az azokat ténylegesen felhasználó intézmény finanszírozása körében kell figyelembe venni.

A 70. §-hoz

A § jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

A 71. §-hoz

A módosítás technikai jellegű, arra vonatkozik, hogy a tartós külszolgálat alatt folyósított gyermeknevelési költségterítés a családtámogatási ellátások közül mely jogcímet helyettesíti.

Az 72. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 74–76. §-hoz és a 237. §-hoz

A fiatal felnőtt részére az életkezdési letéti számlán lévő összeg kifizetése kapcsán a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény (a továbbiakban: Fétámtv.) jelenlegi rendelkezése nem biztosít egyértelmű és végrehajtható szabályozást, annak ellenére, hogy az összeg átvételét a fiatal felnőtt 23. életének betöltéséhez közi, továbbá nincs összhangban ugyanezen a Fétámtv. azon rendelkezésével, mely akként rendelkezik, hogy amennyiben a fiatal felnőtt a 23. életének betöltéséig nem kezdeményezi az életkezdési letéti számlán lévő összeg kifizetését, a kiutalónak vissza kell utalnia a számlán lévő összeget az állam részére. A módosítással ez az ellentmondás megszűnne. Továbbá a módosítás rögzíti azt is, hogy ebben az esetben a határidő leteltét követően a kifizetés iránti igény elévül.

A Fétámtv. kizárólag a számlavezető vonatkozásában rendelkezik a jogosultat megillető összeg kifizetésének módjáról, mely készpénz, vagy folyószámlára átutalás formájában történhet. A Magyar Államkincstárban (a továbbiakban: Kincstár) a Start-számlán nyilvántartott követelések esetében ezek a kifizetési módok működni tudnak. 2024. év az első év, amikor is azok a fiatal felnőttek, akik 18. életévüket betöltötték és nem nyitott részükre a szülő Start-számlát, a 18. életévük betöltésére tekintettel kérhetik az életkezdési letéti számlán lévő összeg kifizetését, melyet a törvény szerinti terminussal élve a Kincstár, mint kiutaló szerv tud teljesíteni. A számlavezető vonatkozásában írt kifizetési módok analógiájának alkalmazása ebben az esetben a „készpénzes” kifizetés tekintetében nem költséghatékony és ügyfélbarát, ezért szükséges a folyószámlára történő átutalás mellett a postai kifizetés lehetőségének biztosítása is.

Az esélyegyenlőségi, méltányossági szempontok figyelembevételére mentén a módosítás a Start-számlákra beérkező befizetések felső korlátját is meghatározza. A módosítás továbbá egyértelművé teszi, hogy a fiatal felnőtt 18. életének betöltése olyan esemény, amely esetben a 18. életév elérésének napjával bezárólag kamatot kell felszámítani az előző kamatszámítás óta eltelt időre, mint ahogy külön „nevesítve” van az az eset is, amikor a gyermek elhalálozik és az elhalálozás napjáig is történik kamatjövírás.

Ezzel egyidejűleg a módosítás hatályon kívül helyezi a korábbi, azonos tartalmú veszélyhelyzeti Korm. rendeletet.

A 77. §-hoz és a 78. §-hoz

Az „egységes intézeti gyógyszerügyi szolgáltatás” definíciója mellett az „intézeti gyógyszerügyi egységes közreműködői szolgáltatás” kerül bevezetésre a „közreműködő” fogalmával együtt. Emellett a módosítás felhatalmazó rendelkezéseket fogalmaz meg.

A 79. §-hoz

A módosítás biztosítja, hogy a borraalót a munkavállaló akkor is megkaphassa, ha a fogyasztó a fizetést készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, vagy azonnali átutalással teljesíti.

A 80. §-hoz

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerére vonatkozó szabályozáshoz hasonlóan a módosítás a köztulajdonban álló gazdasági társaságok esetében is rögzíti, hogy az államháztartásért felelős miniszter – a köztulajdonban álló gazdasági társaságok tulajdonosi joggyakorlását ellátó miniszterek bevonásával – ellátja a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerének fejlesztésével, szabályozásával, koordinációjával és harmonizációjával kapcsolatos feladatokat, megalkotja az ezekhez kapcsolódó jogszabályokat, módszertani útmutatókat, valamint ellátja a szakmai egyeztető fórumok működtetésével kapcsolatos feladatokat.

A 81. §-hoz

A § jogszabályok közötti összhang megteremtését szolgáló szövegpontosítást tartalmaz.

A 83. §-hoz

Megteremti annak a törvényi lehetőségét, hogy a Terrorelhárító Központ a felderítési tevékenységéhez kapcsolódóan jogosult legyen az elektronikus anyakönyvből közvetlen hozzáférés útján adatok lekérdezésére.

A 84–89. §-hoz

Az egyszerűsített foglalkoztatás évi maximális korlátja a munkavállaló vonatkozásában összesen 120 naptári nap.

A nyugellátás számítási alapja mezőgazdasági és turisztikai időnymunka esetén a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér 2,1 százaléka, alkalmi munka esetén a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér 4,2 százaléka, filmipari statiszták esetében pedig változatlanul a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér 2,8 százaléka.

A munkavállaló egyszerűsített foglalkoztatás keretében történő munkavégzésére irányadó maximális korlát betartása érdekében az állami adó- és vámhatóság visszautasítja a munkáltató bejelentését, ha a munkaviszony napjainak száma a bejelenteni kívánt napokkal 120 naptári napot meghaladná.

Adatkezelésre vonatkozó rendelkezés, amely alapján lehetővé válik a foglalkoztató számára, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás céljára jogviszonyt létesíteni kívánó természetes személy adóazonosító jelét, TAJ-számát, és nevét megismerje, és ezen adatokat kezelje annak érdekében, hogy a foglalkoztatási forma alkalmazásának feltételeinek meglétét előzetesen ellenőrizni tudja.

Átmeneti rendelkezés, amely rögzíti, hogy a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló törvénnyel megállapított közteher mértékeket első alkalommal a 2025. február hónapban keletkezett, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerinti foglalkoztatási jogviszonyok esetében kell megfizetni. A rendelkezés rögzíti továbbá, hogy a 2025. február 1-jétől alkalmazandó közteher mértékeket és ellátási alapokat a NAV honlapján 2025. január 20-áig teszi közzé.

Az átmeneti rendelkezés rögzíti továbbá, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás feltételeinek az a változása, amelynek értelmében a munkavállaló egész évben legfeljebb csak 120 napot dolgozhat ebben a foglalkoztatási formában, 2025. július 1-jétől alkalmazandó azzal, hogy a 120 napos időtartamot 2025-ben 2025. július 1-jétől kell számítani.

A 90. §-hoz

A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 4. § (1) bekezdése szabályozza az Alap felett rendelkező négytagú Bizottságot és annak összetételét, melyet módosítani szükséges annak érdekében, hogy a Bizottság tagjai számára a javadalmazás (tiszteletdíj) lehetősége biztosítva legyen.

A 91. §-hoz és a 92. §-hoz

Átmeneti rendelkezés, amelynek értelmében népegészségügyi termékadó alanya az egyébként fizetendő adó 10 százalékának élmény- és szabadidősport, valamint egészségmegőrző program az egyébként fizetendő finanszírozása javára történő felajánlásáról utoljára a 2025. január 31-ét magába foglaló bevallási időszakról szóló adóbevallásban rendelkezhet.

A módosítás megszünteti azt a lehetőséget, amely szerint a népegészségügyi termékadó alanya az adóbevallásában tett rendelkező nyilatkozatával a fizetendő adójának legfeljebb 10 százalékát felajánlhatja élmény- és szabadidősport, valamint egészségmegőrző program finanszírozására.

A 95. §-hoz

A módosításnak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (a továbbiakban: Bjt.) módosító rendelkezései átalakítják a Kúria bíráinak javadalmazási rendszerét. Ezen átalakítás részeként megszűnik a Kúria bírái esetében a „kúriai tanácsos” cím adományozásának a lehetősége. Erre figyelemmel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény esetében is hatályon kívül helyezi a módosítás azokat a rendelkezéseket, amelyek a „kúriai tanácsos” címre vonatkoznak.

A 96–109. §-hoz és a 15. mellékletehez

A módosításnak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (a továbbiakban: Bjt.) módosító rendelkezései átalakítják a Kúria bíráinak javadalmazási rendszerét. Ezen átalakítás részeként megszűnik a Kúria bírái esetében a „kúriai tanácsos” cím adományozásának a lehetősége. Erre figyelemmel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény esetében is hatályon kívül helyezi a módosítás azokat a rendelkezéseket, amelyek a „kúriai tanácsos” címre vonatkoznak.

A hatályos szabályozás a bírói kinevezéshez jelenleg a jogi szakvizsgát követően 1 éves szakmai gyakorlatot követel meg. A szakmai gyakorlat – egyebek mellett – tölthető bírósági titkárként, alügyészként, ügyvédként, közjegyzőként, jogtanácsosként, kormánytisztviselőként, illetve köztisztviselőként központi közigazgatási szervnél. Az életviszonyok egyre bonyolultabbá válása, a jogviták összetettségének folyamatos fokozódása következtében a bírói feladatokat azok a jogászok tudják hatékonyan, magabiztosan, időszerűen elbírálni, akik a kellő élettapasztalat mellett, kellő szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkeznek. Erre figyelemmel a módosítás szerinti módosítás ennek megfelelően újítja meg a bíróvá válás feltételeit. A bíróvá válás jövőbeni feltételei között erőteljesebbé válik, az élet- és szakmai tapasztalat értékelése. Erre tekintettel a bíróvá válás jelenlegi 30 éves korhatárát a módosítás felemeli 35 évre. Emellett az válhat bíróvá, aki – a hatályos szabályozás alapján megkívánt gyakorlaton túl – legalább két évig a bíróságon kívül joggyakorlatot folytatott.

A módosítás a Kúria, mint a legfőbb bírói szerv esetében teljesen új alapokra helyezi az eddigi előmeneteli- és illetményrendszert annak érdekében, hogy a legmagasabb bírói szervezet bírái tevékenységükért kiemelt illetményben részesüljenek.

Az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a módosítás a Kúria bírái esetében újra szabályozza a szabadságra vonatkozó rendelkezéseket. A hatályos szabályozás az alapszabadság mértékét a fizetési fokozatokhoz köti. Tekintettel arra, hogy a Kúria bírái esetében az új illetményrendszer nem tartalmaz fizetési fokozatokat, az alapszabadság mértékét a szolgálati időhöz indokolt kötni akként, hogy az alapszabadság mértéke lényegében nem változik.

Ugyancsak az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a fegyelmi büntetéseket is újra kell szabályozni, mivel a Kúria bírái esetében nem érvényesülhetnek fegyelmi büntetésként a fizetési fokozatban való visszavetést előíró rendelkezések. Ezek helyett a fegyelmi büntetések helyett esetükben az egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi, két fizetési fokozattal való visszavetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra illetménycsökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni. Az illetmény csökkentésének a mértéke az illetmény öt százalékáig terjedhet.

Az illetményrendszer átalakításának keretében a Kúriai bíráinak az illetménye – hasonlóan a Kúria elnökhelyettesének illetményéhez, ami a Kúria elnöke illetményének a 90 százaléka – a jövőben a Kúria elnökének illetményéhez igazodik vezetői szintenként, valamint úgy, hogy a kúriai bíró illetménye is elérje a Kúria elnöke havi illetményének a 60 százalékát.

Az illetményrendszer módosításának eredményeként a Kúria főtítkárának havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 90 százaléka, a Kúria főtítkár-helyettese havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 80 százaléka lesz.

Az illetményrendszer módosításának eredményeként a Kúria kollégiumvezetője, a Kúria kollégiumvezető-helyettese és a Kúria főtítkár-helyettese havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 80 százaléka, a Kúria tanácselnöke havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 70 százaléka lesz, a Kúriai bírójának illetménye pedig a Kúria elnöke havi illetményének a 60 százaléka lesz.

A módosítás a Kúria bírái illetményrendszerének átalakítása miatt szükséges szövegpontosítást végzi el a Bjt. 175. §-a tekintetében.

A törvény módosítja a Bjt. 4. § (1) bekezdését, amely alapján a jövőben az válhat bíróvá, aki betöltötte a 35. életévét, továbbá – a hatályos szabályozás alapján megkívánt gyakorlaton túl – legalább két évig bíróságon kívüli joggyakorlatot folytatott. Ugyanakkor a módosítás a folyamatban lévő pályázati eljárások esetében lehetővé teszi, hogy még a módosítás előtti szabályozás érvényesüljön. Ugyancsak lehetővé teszi a módosítás – ha a bírói állásra pályázó 2025. január 1-jét megelőzően igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyt létesített bírósági titkár, továbbá olyan bírósági titkár, aki 2025. január 1-jét megelőzően igazságügyi szervnél bírósági fogalmazói jogviszonyban

állt – lehetővé teszi, hogy az esetében még a módosítás előtti szabályozás érvényesüljön. A módosítás azt is egyértelművé teszi, hogy az új szabályozás a már kinevezett bírák esetében nem érvényesül.

A fentiek mellett a módosítás átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a Kúria bírái illetményrendszerének átalakítása tekintetében, valamint a Kúria bírának alapszabadságára vonatkozó rendelkezésekre figyelemmel.

A módosítás módosítja a Bjt. 3. mellékletét, amely a vezetői munkaköröket és az ahhoz tartozó pótlékokat tartalmazza. A mellékletből elhagyásra kerültek a kúriai vezetők, tekintettel arra, hogy a kúriai bírók illetményrendszerének átalakítása miatt a Kúria bírái tekintetében megszüntetésre került a vezetői pótlék.

A szövegcsérés módosítások elvégzik a Kúria bírói illetményrendszerének átalakítása miatt szükséges szövegpontosításokat.

72–77., 214. A módosítás a Kúria, mint a legfőbb bírói szerv esetében teljesen új alapokra helyezi az eddigi előmeneteli- és illetményrendszert annak érdekében, hogy a legmagasabb bírói szervezet bírái tevékenységükért kiemelt illetményben részesüljenek.

Az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a módosítás a Kúria bírái esetében újra szabályozza a szabadságra vonatkozó rendelkezéseket. A hatályos szabályozás az alapszabadság mértékét a fizetési fokozatokhoz köti. Tekintettel arra, hogy a Kúria bírái esetében az új illetményrendszer nem tartalmaz fizetési fokozatokat, az alapszabadság mértékét a szolgálati időhöz indokolt kötni akként, hogy az alapszabadság mértéke lényegében nem változik.

Ugyancsak az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a fegyelmi büntetéseket is újra kell szabályozni, mivel a Kúria bírái esetében nem érvényesülhetnek fegyelmi büntetésként a fizetési fokozatban való visszavetést előíró rendelkezések. Ezek helyett a fegyelmi büntetések helyett esetükben az egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi, két fizetési fokozattal való visszavetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra illetménycsökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni. Az illetmény csökkentésének a mértéke az illetmény öt százalékáig terjedhet.

Az illetményrendszer átalakításának keretében a Kúriai bírának az illetménye – hasonlóan a Kúria elnökhelyettesének illetményéhez, ami a Kúria elnöke illetményének a 90 százaléka – a jövőben a Kúria elnökének illetményéhez igazodik vezetői szintenként, valamint úgy, hogy a kúriai bíró illetménye is elérje a Kúria elnöke havi illetményének a 60 százalékát.

Az illetményrendszer módosításának eredményeként a Kúria főtítkárának havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 90 százaléka, a Kúria főtítkár-helyettese havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 80 százaléka lesz.

Az illetményrendszer módosításának eredményeként a Kúria kollégiumvezetője, a Kúria kollégiumvezető-helyettese és a Kúria főtítkár-helyettese havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 80 százaléka, a Kúria tanácselnöke havi illetménye a Kúria elnöke havi illetményének a 70 százaléka lesz, a Kúriai bírójának illetménye pedig a Kúria elnöke havi illetményének a 60 százaléka lesz.

A módosítás a Kúria bírái illetményrendszerének átalakítása miatt szükséges szövegpontosítást végzi el a Bjt. 175. §-a tekintetében.

A törvény módosítja a Bjt. 4. § (1) bekezdését, amely alapján a jövőben az válhat bírónak, aki betöltötte a 35. életévét, továbbá – a hatályos szabályozás alapján megkívánt gyakorlaton túl – legalább két évig bíróságon kívüli joggyakorlatot folytatott. Ugyanakkor a módosítás a folyamatban lévő pályázati eljárások esetében lehetővé teszi, hogy még a módosítás előtti szabályozás érvényesüljön. Ugyancsak lehetővé teszi a módosítás – ha a bírói állásra pályázó 2025. január 1-jét megelőzően igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyt létesített bírósági titkár, továbbá olyan bírósági titkár, aki 2025. január 1-jét megelőzően igazságügyi szervnél bírósági fogalmazói jogviszonyban állt – lehetővé teszi, hogy az esetében még a módosítás előtti szabályozás érvényesüljön. A módosítás azt is egyértelművé teszi, hogy az új szabályozás a már kinevezett bírák esetében nem érvényesül.

A fentiek mellett a módosítás átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a Kúria bírái illetményrendszerének átalakítása tekintetében, valamint a Kúria bírának alapszabadságára vonatkozó rendelkezésekre figyelemmel.

A törvény módosítja a Bjt. 3. mellékletét, amely a vezetői munkaköröket és az ahhoz tartozó pótlékokat tartalmazza. A mellékletből elhagyásra kerültek a kúriai vezetők, tekintettel arra, hogy a kúriai bírók illetményrendszerének átalakítása miatt a Kúria bírói tekintetében megszüntetésre került a vezetői pótlék.

A szövegcsérés módosítások elvégzik a Kúria bírói illetményrendszerének átalakítása miatt szükséges szövegpontosításokat.

A 110–128. §-hoz és a 18–23. mellékletehez

A módosítás a Kúria, mint a legfőbb bírói szerv esetében teljesen új alapokra helyezi az eddigi előmeneteli- és illetményrendszert annak érdekében, hogy a legmagasabb bírói szervezet bírái tevékenységükért kiemelt illetményben részesüljenek. Ehhez igazodóan a módosítás a legfőbb ügyészségi ügyészek előmeneteli- és illetményrendszerét is módosítja. A legfőbb ügyészségi vezető ügyészek és ügyészek illetményét a módosítás a Kúria vezetői és bírái illetményére hivatkozással állapítja meg.

A módosítás a legfőbb ügyészség ügyészek illetményrendszerének átalakítása miatt szükséges szövegpontosítást végzi el a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvénybe (a továbbiakban: Üjt.) 64. § (5) és (6) bekezdése tekintetében.

Az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a módosítás a legfőbb ügyészségi ügyészek esetében újra szabályozza a szabadságra vonatkozó rendelkezéseket. A hatályos szabályozás az alapszabadság mértékét a fizetési fokozatokhoz köti. Tekintettel arra, hogy a legfőbb ügyészségi ügyészek esetében az új illetményrendszer nem tartalmaz fizetési fokozatokat, az alapszabadság mértékét a szolgálati időhöz indokolt kötni akként, hogy az alapszabadság mértéke lényegében nem változik.

Ugyancsak az új illetményrendszerhez kapcsolódóan a fegyelmi büntetéseket is újra kell szabályozni, mivel a legfőbb ügyészségi ügyészek esetében nem érvényesülhetnek fegyelmi büntetesként a fizetési fokozatban való visszavetést előíró rendelkezések. Ezek helyett a fegyelmi büntetések helyett esetükben az egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi, két fizetési fokozattal való visszavetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra illetménycsökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni. Az illetmény csökkentésének a mértéke az illetmény öt százalékáig terjedhet.

A módosítás rögzíti továbbá, hogy a legfőbb ügyészségi ügyészek közül kinevezett főtitkár a Kúria főtitkárával, főtitkár-helyettes a Kúria főtitkár-helyettesével azonos illetményre és juttatásra jogosult. A módosítás továbbá a hatályos szabályozásnak megfelelően rögzíti, hogy mind az ügyészek, mind a tisztviselők közül kinevezett főtitkár, illetve főtitkár-helyettes az illetményén kívül a Kúria főtitkárával, illetve főtitkár-helyettesével azonos egyéb juttatásra jogosult.

A módosítás az ügyészségen foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében új illetmény-rendszert vezet be. Esetükben az illetmény-rendszer a kormányzati tisztviselői illetmény-rendszerrel összhangban kerül meghatározásra. A Legfőbb Ügyészségen foglalkoztatott tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők illetménye a minisztériumi kormányzati tisztviselők esetében alkalmazott illetménytábla alapján kerül megállapításra. A többi tisztviselő, írnok és fizikai dolgozó, valamint a közülük kinevezett vezető illetménye a kormányzati főhivatalok, központi hivatalok, valamint a kormányhivatalok kormánytisztviselői esetében alkalmazott illetménytábla alapján kerül megállapításra. Ezen illetménytáblák alapján kialakított illetménytáblák kerülnek beépítésre az Üjt.

A módosítás rögzíti, hogy a tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében milyen álláshelyi besorolási kategóriákat kell alkalmazni. Az is meghatározza a módosítás, hogy a tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében hogyan kerül sor a besorolásra és az illetmény megállapítására. A módosítás rögzíti, hogy mely alkalmazottat mely illetménytáblába lehet besorolni. A módosítás a tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében legfőbb ügyészt hatalmazza fel, hogy határozza meg a besorolás részletes szabályait.

A módosítás a kormányzati tisztviselőkre vonatkozó szabályozással összhangban rögzíti, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a tárgyévet megelőző teljesítményértékelés vagy minősítés alapján az illetményt az adott besorolási kategóriához tartozó összeghatáron belül belül legfeljebb 20 %-kal csökkentheti, illetve legfeljebb 30 %-kal növelheti, továbbá az alkalmazott részére teljesítmény elismerés fizetését rendelheti el.

A módosítás nem érinti a hatályos Üjt. kiemelt munkakörre vonatkozó szabályait.

A módosítás megtartja a hatályos Üjt.-nek a munkakör ellátásához kapcsolódó terhelés figyelembe vételére vonatkozó szabályait, azonban azt az illetmény-rendszer átalakítása miatt azt új §-ba helyezi át.

A módosítás technikai jellegű módosítást végez el a tisztviselők, ügyészégi megbízottak, írnokok szabadságának szabályozása körében. A módosítás lényegében változatlan mértékben szabályozza a tisztviselők, ügyészégi megbízottak és írnokok pótszabadságának mértékét, csak a jövőben azt nem a fizetési fokozatokhoz, hanem meghatározott szolgálati idő eléréséhez köti, tekintettel arra, hogy a módosítás a tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében új illetmény-rendszert vezet be. Ez az új illetmény-rendszer nem fizetési fokozatokat tartalmaz, hanem álláshelyi besorolási kategóriákat, így a pótszabadság mértéke sem kapcsolható össze a fizetési fokozattal.

Az új illetmény-rendszer nem tartalmaz fizetési fokozatokat, ezért a tisztviselők, írnokok esetében a fegyelmi büntetéseket is ehhez kell igazítani, mivel nem érvényesülhetnek fegyelmi büntetésként a fizetési fokozatban való visszavetést előíró rendelkezések. Ezek helyett a fegyelmi büntetések helyett esetükben a fizikai alkalmazottak esetében már jelenleg is alkalmazott két fegyelmi büntetés alkalmazható, az egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi, két fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra alapilletmény-csökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni, a csökkentés mértéke az alapilletmény öt százalékáig terjedhet.

Az illetmény-rendszer módosítására tekintettel szükséges átmeneti rendelkezéseket is rögzíti a módosítás. A tisztviselők, írnokok és fizikai dolgozók, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében garanciális szabályként rögzíti a módosítás az átmeneti szabályban, hogy az illetményt úgy kell megállapítani, hogy az magasabb legyen mint a módosító rendelkezés hatályba lépése előtti illetményelemek együttes összege. Az emelt illetmény már 2025. január 1. napjától illeti meg az igazságügyi alkalmazottakat.

A módosítás alapján az alügyészek és ügyészégi fogalmazók illetményemelésének első ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa 0,15-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák. Az illetményemelésre tekintettel szükséges elvégezni az alügyészek és ügyészégi fogalmazók besorolását, valamint emelt illetményének megállapítását. A módosítás az erre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza azzal, hogy azt is rögzíti, hogy az emelt illetmény már 2025. január 1. napjától illeti meg az igazságügyi alkalmazottakat.

A módosítás a szabadság újra szabályozásához kapcsolódó átmeneti rendelkezést is tartalmaz.

Az alügyészek és ügyészégi fogalmazók illetményemelésének második ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa további 0,18-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással 2026. január 1-jétől beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák. Az illetményemelésre tekintettel ekkor is szükséges elvégezni az alügyészek és ügyészégi fogalmazók besorolását, valamint emelt illetményének megállapítását. A módosítás az erre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza azzal, hogy azt is rögzíti, hogy az újabb emelésnek köszönhetően az emelt illetmény 2026. január 1. napjától illeti meg az alügyészeket és ügyészégi fogalmazókat.

A módosítás átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a legfőbb ügyészség ügyészei illetményrendszerének, valamint alapszabadságára vonatkozó szabályok átalakítására tekintettel.

A módosítás módosítja az ügyészek közül kinevezett vezetők vezetői pótlékát tartalmazó mellékletet, tekintettel arra, hogy a legfőbb ügyészégi ügyészek illetményrendszere átalakításra kerül, és így vezetői pótlékra nem jogosultak.

Emellett a módosítás módosítja az Üjt. 3. mellékletét, mivel a személyügyi nyilvántartásban indokolt megjeleníteni az új illetmény-rendszer egyik alapját az álláshelyi besorolási kategóriát.

Az alügyészek és ügyészégi fogalmazók illetményemelésének első ütemében a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa 0,15-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák.

Továbbá a módosítás beiktatja a tisztviselők, írnokok, fizikai alkalmazottak, valamint a közülük kinevezett vezetők esetében alkalmazandó illetménytáblákat.

Az alügyészek és ügyészségi fogalmazók illetményemelésének második ütemében, 2026. január 1. napjától a besorolásuk szerinti fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok alsó és felső határa további 0,18-dal kerül emelésre. Ezt az emelést tartalmazzák a módosítással 2026. január 1. napjától beiktatásra kerülő új mellékletekben szereplő illetménytáblák.

A módosítás a legfőbb ügyészségi ügyészek illetményrendszerének átalakítására tekintettel szükséges szövegcsere pontosításokat végzi el.

A módosítás a tisztviselők, írnokok illetményrendszerének átalakításához kapcsolódó szövegcsere módosításokat végez el, valamint kiegészíti a sarkalatossági záradékot, mivel az átmeneti rendelkezések közül az új 165/Y. § sarkalatos rendelkezést tartalmaz.

A módosítás a legfőbb ügyészségi ügyészek illetményrendszere átalakítására tekintettel szükséges hatályon kívül helyezéseket végzi el.

A módosítás az illetmény-rendszer átalakítására tekintettel szükséges hatályon kívül helyezéseket végzi el.

A 129. §-hoz és a 130. §-hoz

Az önkéntes tartalékos jogállásról szóló 13/2024. (VII. 23.) HM rendelet hatálybalépésével az egyes önkéntes tartalékos szolgálati formák (területvédelmi, védelmi, műveleti) megszűntek. Ezért a módosítás hatályon kívül helyezi a területvédelmi tartalékos szolgálati formára vonatkozó utalásokat a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvényből.

A 131. §-hoz

A törvény a Tny. módosításához hasonlóan kimondja, hogy a jogosult halála miatt fel nem vett megváltozott munkaképességű személyek ellátása együtt élő hozzátartozó hiányában egyenlő arányban illeti meg az örökösöket.

A 132. §-hoz, a 134. §-hoz és a 137. §-hoz

A módosítás alapján a kormányzati szektor egyenlegét az új gazdasági kormányzási keretrendszerben fokozatosan kell csökkenteni, elsősorban az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló uniós jogszabály által előírtak szerint. Így általános követendő szabályként a továbbiakban nem célszerű előírni a 3%-os hiányp plafon teljesítését, mert az a fokozatos hiánycsökkentés évében nem alkalmazandó kötelezően.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló uniós jogszabállyal összhangban a módosítás rögzíti, hogy ha a hazai államadósság a 60%-ot meghaladja, akkor 0,5 százalékpontos minimális csökkentést ír elő éves összevetésben. Ezért a jelenleg hatályos 0,1 százalékpontos minimális csökkentési előírás módosítása szükséges.

Figyelemmel arra, hogy az államadósság csökkentésre vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítését a középtávú költségvetési céllal összhangban kell meghatározni, a középtávú költségvetési célnak, mint fogalomnak hatályon kívül helyezése indokolt.

A 133. §-hoz

A módosítás célja, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Gst.) módosításával a vártnál nagyobb gazdasági növekedés esetén garantálja az államháztartási hiány és így az államadósság csökkentése a bruttó hazai össztermék reálnövekedését használva fedezetként.

A 135. §-hoz és a 241. §-hoz

A rendelkezés a korábbi, az egyes államháztartási szabályok veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról szóló 267/2024. (IX. 10.) Korm. rendelet szabályait a Gst.-be átemeli, ami kógens módon megtiltja, hogy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett többségi tulajdoni részesedésével működő, vagy az önkormányzat közvetlen vagy

közvetett többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság önkormányzattal szemben fennálló követelését szerződéses jogviszonyban (így különösen faktorálási, vagy engedményezési szerződéssel) átruházza.

Az ilyen tartalmú szerződés érvénytelen, így arra jogosultságot alapítani és a szerződés teljesítését követelni (érvényesen) nem lehet.

Ezzel egyidejűleg a módosítás hatályon kívül korábbi, azonos tartalmú veszélyhelyzeti Korm. rendeletet.

A 136. §-hoz

A módosítás megteremti annak a lehetőségét, hogy ha törvény meghatározza a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, illetve számítási módját, és az esetleges mentességek, kedvezmények körét, miniszteri rendelet a fizetési kötelezettség konkrét összegét meghatározhatja. A fizetési kötelezettséget összege tekintetében a miniszter mérlegelési joggal nem rendelkezik, kizárólag a törvényben megállapított fizetési kötelezettség számítási módja szerint számított összegről alkothat rendeletet és az a jogalanyok körében hátrányos megkülönböztetést nem tartalmazhat. A garanciális szabályok érvényesülése érdekében a felhatalmazáson alapuló miniszteri rendelet megalkotásához az államháztartásért felelős miniszter egyetértése is szükséges.

A 138. §-hoz

A módosítás alapján a jövőben a Miniszterelnök kizárólag a minisztériumok és a kormányzati főhivatalok az alapító-, a névváltozással együtt járó módosító- és megszüntető okiratát – ide értve a minisztérium átalakítással történő általános jogutódlása esetén kiadott alapító okiratát is – adja ki. A minisztérium és a kormányzati főhivatala alapító okiratának módosítását – a névváltozással járó módosító okirat kivételével – pedig a fejezetet irányító szerv vezetője adja ki, aki e tevékenységében nem helyettesíthető.

A 139. §-hoz és a 144. §-hoz

A módosítás a központi költségvetési törvény éves rendelkezései helyett 2025. január 1-jei hatállyal, általános jelleggel – az Áht. módosításával – rendezi az állami ingatlanok értékesítési bevétele felhasználására irányuló felhatalmazást. A módosítás továbbá a befektetési alapokban történő állami tulajdonszerzés elszámolására vonatkozó szabályokban használt fogalmak pontosításával az államháztartási és a vonatkozó pénzügyi jogszabályok összhangját is megteremti.

A 140. §-hoz

A módosítás egyértelműsíti, hogy előirányzat-átcsoportosításra a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek középírányító szervei is jogosultak, ugyanakkor ezzel egyidejűleg az előirányzat-átcsoportosításról tájékoztatniuk is kell a fejezetet irányító szervet, valamint az államháztartásért felelős minisztert is.

A 141. §-hoz

A módosítás megteremti annak a lehetőségét, hogy a költségvetési felügyelő az államháztartás központi alrendszerét érintő, jelentős költségvetési hatással járó intézkedések előkészítésének, végrehajtásának, hatásának, valamint a nagyobb közfeladat ellátási területeken átfogó, a költségvetés tervezését és végrehajtását érintő feladatok végrehajtásának vizsgálatára és elemzésére is megbízható legyen a Kincstár elnöke által.

A módosítás pontosítja a költségvetési felügyelő kirendeléséről szóló tájékoztatás és előzetes egyeztetés szabályait, továbbá megteremti annak lehetőségét, hogy a költségvetési felügyelő a kijelölt szervtől, a kijelölt szervezet vezetőjétől, képviselőjétől, alkalmazottjától felvilágosítást, más személyektől nyilatkozatot kérhet. Emellett a módosítás kiegészíti a költségvetési felügyelőnek a feladatellátása során megismerhető, kezelhető adatok körét.

A 142. §-hoz

A módosítás egyértelműsíti a költségvetési biztos megbízásának szabályait azzal, hogy meghatározza, a Kincstár elnökének mely esetben kötelező és mely esetben lehetőség a költségvetési biztosnak az érintett önkormányzathoz való kijelölése. Ezen túlmenően módosítás meghatározza a költségvetési biztos által foganatosítható intézkedések körét.

A módosítás megteremti költségvetési biztosnak a feladatellátása során történő adatkezelési szabályait is.

A 143. §-hoz

A módosítás alapján az EFOP Plusz programból finanszírozott támogatások esetében továbbadott támogatást kihelyező szervként kijelölt központi költségvetési szerv jogosult az általa elnyert támogatás összegnek megfelelő kötelezettségvállalásra és a támogatás továbbadott támogatásként való kifizetésére.

A módosítás átmeneti rendelkezése rögzíti, hogy a kifizetések teljesítése a már folyamatban lévő támogatások tekintetében is megtörténhet.

A 145. §-hoz

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a vállalkozási tevékenységből származó vállalkozási maradványnak csak a társasági adó mértékével megegyező hányadát köteles a költségvetési szerv a központi költségvetésbe – az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv esetén az irányító szerv költségvetésébe – befizetni. Tekintettel arra, hogy a költségvetési szervek elsődleges feladata a közfeladatok ellátása, ezért a módosítás arra irányul, hogy a költségvetési szervek a vállalkozási tevékenységükből származó maradványokat a költségvetés egyenlegének javítása és a közfeladatok ellátásához szükséges források újraelosztásának érdekében a költségvetés javára a jelenleginél nagyobb arányban fizessék be.

A 146. §-hoz

Az államháztartás likviditásának erősítése érdekében a módosítás rögzíti, hogy a helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat, a társulás kedvezményezettnek a hazai forrás terhére fejlesztési célra nyújtott 50 millió forintot meghaladó összegű költségvetési támogatás kizárólag a Kincstárnál vezetett fizetési számlára legyen folyósítható. Az e kedvezményezettek a kincstári számlára folyósított költségvetési támogatásokat kizárólag e számláról és kizárólag a támogatási céllal összefüggésben használhatják fel. Ezzel összefüggésben a jogszabályi koherencia biztosítása érdekében a módosítás pontosítja a jogosulatlan igénybevételre vonatkozó rendelkezést is.

A módosítás – az európai uniós forrásokra vonatkozó szabályokkal részben összhangban – meghatározza, hogy a hazai forrásból nyújtott költségvetési támogatások körében az egyösszegű, teljes mértékben előfinanszírozott támogatásokra nyújtott források – néhány kivétellel – kizárólag a kedvezményezetteknek a Kincstárnál vezetett számlájuk javára fizethetők ki és a kedvezményezettek e forrásukat kizárólag a költségvetési támogatás célja szerinti kiadásokra használhatják fel. A kincstári előlegszámla vezetése nem vonatkozik a magánszektorba tartozó gazdasági társaságokra, egyéni vállalkozókra és egyéni cégekre, valamint a határon túli kedvezményezettekre és a természetes személyekre sem.

A 147. §-hoz

A módosítás a költségvetési támogatások szabályszerűbb felhasználása érdekében törvényi szinten határozza meg a hazai forrásból nyújtott, az ötven millió forintot el nem érő, fejlesztési, beruházási céllal nyújtott költségvetési támogatásokból nyújtott támogatási előlegek felhasználási szabályait. A kedvezményezettek támogatott tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatási előleg megállapítására vonatkozó szabályokat a Kormány rendelete határozza meg. A módosítás nem terjed ki a magánszektor kedvezményezettjei részére nyújtott támogatási előlegekre.

A 148. §-hoz

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény általános jelleggel minősíti a tevékenység gyakorlásától való eltiltást közigazgatási szabályszegésnek és az eltiltáson túl ahhoz további jogkövetkezményeket is fűz.

A belső ellenőrzési tevékenység olyan speciális, független tanácsadó tevékenység, amely esetében indokolt kivételt tenni a belső ellenőrzési tevékenységet folytató személyek vonatkozásában a nyilvántartást vezető szerv által alkalmazott eltiltás és nyilvántartásból való törlés szankció Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába történő bejegyzés alól.

A 149. §-hoz

A közpénzek felhasználása érdekében a módosítás 2025. január 1-jei hatálybalépéssel kiszélesíti a kincstári számlavezetésre kötelezettek körét az államháztartásért felelős miniszter döntése szerint azon központi kormányzati alszektorba tartozó többségi állami tulajdonú gazdasági társaságokkal is, amelyek közreműködőként közfeladat-ellátásban vesznek részt. A kincstári számlavezetés alól az államháztartásért felelős miniszter mentesítést adhat.

A módosítás szerint a kincstári számlavezetési kötelezettség alól történő mentesítéseket az államháztartásért felelős miniszter háromévente felülvizsgálja, első ízben azonban az államháztartásért felelős miniszter 2025. június 30-áig felülvizsgálja a három, illetve három évnél korábban, határozatlan időre kibocsátott számlavezetési kötelezettség alóli felmentéseket.

A 150. §-hoz

A Kormány az adózási adminisztrációs kötelezettségeket egyszerűsítő eseményalapú adatszolgáltatási megoldások fejlesztéséhez szükséges intézkedésekről szóló 1056/2023. (II. 27.) Korm. határozatban döntött az Esemény Alapú Adatszolgáltatási Platform (továbbiakban: EMAP) megvalósításáról és szakaszos bevezetéséről.

A foglalkoztatással összefüggő adatszolgáltatási követelményeknek való maradéktalan megfelelés jelentős erőforrásokat igényel a magyar vállalkozások részéről. A magas adminisztrációs teher részben annak köszönhető, hogy a jelenlegi periodikus szemléletű, az állami szervezetek [a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) és a Kincstár] működési logikájához, illetve azokhoz rendelt határidőkhöz igazodó, nem szabványosított (ugyanakkor jelentős részben elektronizált) adatszolgáltatási rendszer nem hatékony, több szempontból sem:

- számos állami szervezet igényel adatszolgáltatást különféle rendszereken (és formanyomtatványokon) keresztül, eltérő időközönként;
- az igényelt adatok sok esetben nagyon hasonlóak, átfedésben vannak egymással;
- az adatszolgáltatás folyamatában limitált az online adatellenőrzés szerepe, így sok az elkerülhető, hatósági ellenőrzések során azonosított hiba (és az ebből fakadó manuális egyeztetés hatósági és foglalkoztató között);
- a feldolgozó adatbázisok szigetszerűen működnek, jellemzően nincsenek összekapcsolva;
- az adatszolgáltatásra kötelezettek felé nincs érdemi visszajelzés, továbbá a foglalkoztatottaknak nincs kézenfekvő megoldása, hogy ellenőrizze, milyen adatokat szolgáltatott róla.

Az EMAP projekt elsődleges célja a foglalkoztatói adatszolgáltatásokhoz kapcsolódó adminisztrációs terhek csökkentése. Az EMAP bevezetésének első szakaszaként pilot indul, melynek elsődleges célja a szakmai elképzelés és a választott technológia validálása. Az EMAP-ban a foglalkoztatók adatszolgáltatási folyamatainak megkönnyítése érdekében egyszeri, egycsatornás, eseményalapú adatszolgáltatási folyamat kerül kialakításra, mely a jelenlegi bérszámfejtési szoftverek megoldásaihoz és munkafolyamataikhoz igazodik. Ez lehetővé teszi, hogy az adatszolgáltatás a vállalkozások üzleti folyamataikhoz igazodjon, nem pedig a jelenlegi hatósági szakrendszerek eljárásaihoz. Az EMAP pilotban az önkéntesen csatlakozó foglalkoztatók vesznek részt.

Az EMAP megvalósításának technológiai iránya a blokklánc technológia („elosztott főkönyv”), azaz megosztott felelősségű adatkezelés a szervezetek között, elkerülve a központosított megoldásokat. A blokklánc technológia bejegyzések láncát jelenti, de nem publikus, hanem privát, jogosultságkezelési megoldással.

A javasolt szabályozás rögzíti, hogy melyek az EMAP-ot működtető, a foglalkoztatói adatszolgáltatások kapcsán blokklánc technológiát alkalmazó és ezáltal a blokkláncon tárolt személyes adatok vonatkozásában közös adatkezelőnek minősülő szervek, valamint megteremti az EMAP blokkláncon a kriptográfiai hitelesítés, azaz a blokklánc technológia alkalmazásához szükséges adatbiztonsági funkciók ellátása céljából történő közös adatkezelés jogszabályi feltételeit.

A szabályozás meghatározza az EMAP fogalmát és megteremti a NAV, a KSH, a NEAK és a Kincstár közös adatkezelésének jogalapját, meghatározza a közös adatkezelés célját, az érintett adatok körét és a közös adatkezelők által végezhető adatkezelési műveleteket.

A rendelkezés értelmében a NAV, a KSH, a NEAK és a Kincstár közös adatkezelőként kriptográfiai hitelesítés, azaz a blokklánc technológia alkalmazásához szükséges adatbiztonsági funkciók ellátása céljából kezelik a többi

szerv számára teljesített adatszolgáltatások azon adatait, amelyeket a többi szervvel közösen kialakított és alkalmazott blokklánc technológia használatának során a blokkláncon tárolnak.

A szabályozás meghatározza a blokkláncon tárolt személyes adatok megőrzési idejére vonatkozó rendelkezéseket a blokklánc technológia sajátosságaira és a releváns adatvédelmi követelményekre figyelemmel.

Az EMAP megvalósításának technológiai iránya a blokklánc technológia („elosztott főkönyv”), azaz megosztott felelősségű adatkezelés a szervezetek között, elkerülve a központosított megoldásokat. A blokklánc technológia bejegyzések láncát jelenti, de nem publikus, hanem privát, jogosultságkezelési megoldással.

Annak érdekében, hogy az EMAP közös adatkezelők az adatok központi összegyűjtésére/összekapcsolására, a felejtés és módosítás képességére, valamint az adatkonzisztencia megteremtésére alkalmas módon tárolhassák közös blokkláncon az adatokat és mindegyik szerv csak a jogosultsága szerinti személyes adatokhoz férjen hozzá személyazonosításra alkalmas módon, az ún. „kapcsolótábla megoldás” került kidolgozásra.

A tervezés során kidolgozott deidentifikációs kriptográfiai módszer a természetes személyeknek a jogosultsággal nem rendelkező szerv általi azonosíthatóságát a platform akként szünteti meg, hogy a személyes azonosítókat egyedi véletlen számokra (EVSZ) cseréli minden adatelem esetén. A deidentifikációs módszer adatvédelmi jogi szempontból az álnevesítésnek (pszeudonimizáció) felel meg, amely lépést minden egyes adatcsoportra, vagy akár attribútumra úgy hajt végre a platform, hogy azok mindig különböző „azonosítót” kapnak (EVSZ formájában), akkor is, ha amúgy ugyanarra az entitásra vonatkoznak. Az entitások azonosítóját és állapot attribútumait azután egy kapcsolótábla rendeli egymáshoz. Innentől kezdve a korreláció nem lehetséges pusztán az attribútumok, vagy adatcsoportok alapján, hiszen még az sem eldönthető, hogy két adatcsoport ugyanarra az entitásra vonatkozik-e.

A kapcsolótábla segítségével megtörténik az entitások, az események és az attribútumok paramétereinek elválasztása: egy külön táblába kerül az attribútumonként egyedi véletlen szám (EVSZ) és az adott paraméter vagy eseményazonosító, míg az entitás azonosítók EVSZ-hez rendelése adott jogszabályi felhatalmazással rendelkező szervezet privát tárába kerül.

Az entitáshoz köthető adatok innentől kezdve pszeudonimizáltak, mivel az adott kapcsolótábla nincs az arra nem jogosult szervezet birtokában (és az jogszerűen nem is kerülhet hozzá), továbbá szelektíven anonimizálhatóak is a megfelelő kapcsolótáblák törlésével. Ezen technológia alkalmazása során annak sajátosságaiból fakadóan a folyamatosan frissülő blokklánc adatok minden egyes, a technológiát alkalmazó szervezetnél azonos tartalommal kerülnek tárolásra. Annak érdekében, hogy azon álnevesített adatok kezelése vonatkozásában is megfelelő felhatalmazással rendelkezzenek az egyes szervek, amelyek nem a saját jogszabályban meghatározott adatkezelői tevékenységük kapcsán – hanem a többi, az EMAP-ot alkalmazó szervezet érdekkörében – kerülnek a blokkláncra, szükséges ezen szerveket közös adatkezelőként kijelölni. Ennek a közös adatkezelésnek a célja a kriptográfiai hitelesítés megvalósítása, azaz a blokklánc technológia alkalmazásához szükséges adatbiztonsági funkciók ellátása, amelyet a technológia megkövetel az adatok magas szintű integritásának és átláthatóságának biztosítása érdekében. Az EMAP az adatokkal ennek kapcsán adatkezelési műveleteket (továbbítás, tárolás, hitelesítés kapcsán történő feldolgozás) végez.

A szabályozás kitér továbbá arra is, hogy a közös adatkezelők az EMAP-ban adatkezelési művelet végzésére adatfeldolgozót bízhatnak meg. Előírja azonban azt, hogy az adatfeldolgozást csak a Kormány rendeletében kijelölt központi költségvetési szerv vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdasági társaság láthatja el.

A módosítás továbbá felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy rendeletben határozza meg az EMAP technológiai jogosultsági rendszerének működtetésével kapcsolatos technológiai feladatok ellátására jogosult adatfeldolgozót.

A 151. §-hoz

Az államháztartás likviditását, a finanszírozási források bevonásának volumenét jelentősen befolyásolja a helyi önkormányzati alrendszer egyenlegének alakulása. Fontos ezért, hogy az alrendszer költségvetési egyenlege jól tervezhető, előre megbecsülhető legyen. Ehhez szükséges, hogy az elmúlt 5 évben a legnagyobb egyenleg-változékonyságot mutató település-típusok számára előírásra kerüljön az év végi egyenlegük becslése. A prognózis alapján nagyobb pontossággal lesz becslhető az év végi önkormányzati alrendszeri egyenleg, valamint az államháztartási finanszírozási szükséglet, melynek következtében csökkenhet az államháztartás kamatkiadása.

Az új szabály értelmében a fővárosi és a kerületi önkormányzatok, valamint a városi önkormányzatok (ideértve a megyei jogú városok önkormányzatait is) a 2025. évtől a költségvetési év egészében várhatóan teljesülő, a költségvetési szerveikkel együtt számított kiadásairól és bevételeikről a Kincstár számára adatot szolgáltatnak a tárgyév október 10-éig, november 10-éig, illetve december 10-éig.

Az előrejelzések azonban csak akkor hasznosíthatóak, ha azok megfelelő gondossággal állították elő. Ezért az adatszolgáltatás elmaradása és a tervezett és tényleges egyenleg eltérése esetén bírságfizetési kötelezettség terheli az adatszolgáltató önkormányzatokat, amelyet a Kincstár közigazgatási hatósági eljárásában, határozatban szab ki. A Kincstár a bírság kiszabását első ízben a 2026. évi eltérések esetében alkalmazhatja, de a bírság összegének megállapításakor korlátlanul enyhítheti a bírság összegét, vagy mellőzheti a bírság kiszabását.

A bírság megállapításának, megfizetésének módját, továbbá a bírság összegének mérséklésének, kiszabásának mellőzésének szabályait a Kormány rendelete állapítja meg.

A 152. §-hoz

A § az EMAP technológiai jogosultsági rendszerének működtetésével kapcsolatos technológiai feladatok ellátására jogosult adatfeldolgozó kijelölésére fogalmaz meg rendelkezést.

A 153. §-hoz

A § átmeneti szabályokat fogalmaz meg a belső ellenőrzési tevékenységtől való eltiltásra vonatkozó új szabály alkalmazása kapcsán, valamint a kincstári számlavezetéssel összefüggésben.

A 154. §-hoz

A módosítás a befektetési alapokban történő állami tulajdonszerzés elszámolására vonatkozó szabályokban használt fogalmak pontosításával az államháztartási és a vonatkozó pénzügyi jogszabályok összhangját teremti meg. A módosítás továbbá az állami magasépítési beruházásokról szóló törvény hatályon kívül helyezése miatt pontosítást tartalmaz.

A módosítás a befektetési alapokban történő állami tulajdonszerzés elszámolására vonatkozó szabályokban használt fogalmak pontosítása az államháztartási és a vonatkozó pénzügyi jogszabályok összhangját teremti meg.

A módosítás az állami magasépítési beruházásokról szóló törvény hatályon kívül helyezése miatt pontosítja a rendelkezést.

A tulajdonosi kölcsön módosítására nem csak átütemezés érdekében kerülhet sor, így a módosítás pontosítja a miniszteri engedély körét.

A módosítás egységesen rendezi, hogy a kezességvállalási díj meg nem fizetése is adók módjára behajtandó köztartozást keletkeztet.

A módosítás kivételként rögzíti az európai uniós alapokból finanszírozott visszatérítendő támogatások folyósítására és a visszatérített támogatások fogadására szolgáló előirányzatokat azon fejezeti kezelésű előirányzatok vonatkozásában, melyek javára a kötelezett által nem teljesített befizetéseken alapuló követelések fejében gazdasági társaságban való érdekeltséget megtestesítő részvényt vagy üzletrészt, továbbá egyéb vagyont bizonyos, az Áht. ezen §-ában határozott feltételek esetén kell elszámolni.

A módosítás 2025. január 1-jétől megteremti a fejezeti kezelésű előirányzatok körében is a tételes kötelezettségvállalás bejelentési kötelezettséget a központi költségvetési szervek mellett a Kincstár által működtetett Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszerbe.

Emellett a § szövegpontosításokat valamint a jogszabályi koherenciát biztosító módosításokat és a Maradvány-hasznosító Zrt. megszüntetése miatt szükséges technikai módosításokat tartalmaz.

A 155. §-hoz

A módosítás egyrészt a Honvédelmi Alap megszűnése okán hatályon kívüli helyezi az irányuló utalásokat, a rugalmasabb költségvetési gazdálkodás érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék

mértékére irányuló szabályt, továbbá a különleges gazdasági övezet megszűnése miatt szükségtelenné váló adatszolgáltatási előírást.

A 156–158. §-hoz

A módosítás a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosítása révén az állam tulajdonában álló egyes ingatlanok szélesebb körben, kedvezőbb feltételekkel való hasznosítására irányul.

A 159. §-hoz

A § a Győr–Sopron–Ebenfurti Zrt. állami részesedésének mértékét pontosítja, emellett jogtechnikai pontosítást tartalmaz. Emellett a vagyonkezelésre vonatkozó rendelkezés kiegészítésre kerül a bővülő vagyonkezelői körre tekintettel.

A 160. §-hoz

Az állami tulajdonban álló, Budapest V. kerület belterület 24512, 24513 és 24514 helyrajzi számú ingatlanegyüttes az azt jelenleg használó, Belügyminisztérium kiköltözését követően állami közfeladat ellátásához a továbbiakban nem szükséges, annak egyéb módon történő hasznosítása, értékesítése indokolt. Erre tekintettel szükséges az Nvtv. 2. számú mellékletének módosítása.

A 161–164. §-hoz

A törvény az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) módosításával rögzíti, hogy munkaviszony esetén a képviselő, illetve a képviselőcsoport vezetője munkáltatónak, megbízási jogviszony esetén pedig megbízónak minősül. Emellett módosítja az Ogytv. 112–115. §-ában a képviselőcsoportok működési feltételeit szabályozó rendelkezéseket.

A törvény az Ogytv. sarkalatossági záradékát is kiegészíti.

A 165-hoz

A Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya (a továbbiakban: Alapokmány) minden egyes tagot különleges lehívási jogokban kifejezett kvótával ruház fel. A legutóbbi kvótaemeléssel egyidejűleg a Nemzetközi Valutaalap sajátos módon szervezeti reformot is végrehajtott, amely az Alapokmány módosításával járt, és annak kihirdetése során a kvóta összességében is megjelenítésre került a törvényben. Magyarország kvótájának megállapítása azonban nem igényel törvényi szabályozási szintet, a kvóták felülvizsgálata általában az Alapokmány alapján megfelelően szabályozott, ezért indokolt a Nemzetközi Valutaalap Alapokmány módosításának kihirdetéséről és Magyarország kvótájának megemeléséről szóló 2012. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának hatályon kívül helyezése.

A 170–179. §-hoz

A módosítás célja a tartós külszolgálatra kihelyezett kormánytisztviselők kötelezettségeinek pontosítása a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény rendelkezéseinek megfelelően, amely vonatkozik

- az adatváltozások bejelentésére, illetve a bejelentés elmaradásának jogkövetkezményeire,
- a nemzetközi viszonyokra tekintettel a biztonságot érintő rendelkezések szigorítására,
- technikai jellegű pontosításokra,
- deviza kompenzáció számításának megállapítására,
- egyes különleges adatok kezelésének módjára.

A 180. §-hoz

A turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: 2016. évi CLVI. törvény) módosításának a célja, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7/E. § (1) bekezdés c) pontja szerint a terrorizmust elhárító szerv védett személy mellett szolgálatot teljesítő, személyvédelmi szolgálati feladatot ellátó tagja mentesüljön a szálláshelyre történő bejelentkezés során a 2016. évi CLVI. törvény 9/H. §-ában meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség alól.

A 182-hoz és a 183. §-hoz

Az adózók számára könnyebbséget jelent egy arra irányuló szabályozás bevezetése, amely szerint, ha a képviselő egy szervezet, akkor az eljáró természetes személy kijelölése nem igényelné az adózó külön felhatalmazását. Egy ilyen irányú módosítás az adózók és képviselőik számára is előnyökkel járna, egyben előmozdítaná az elektronikus ügyintézési lehetőségeket, hiszen egyes ügyintézési cselekményeket csak természetes személy tud elvégezni (pl. online felületek használata, személyes megjelenést igénylő eljárási cselekmények). Az ügyfeleknek egyszerűbb eljárást tesz lehetővé a szabályozás azzal, hogy a képviselő szervezet szükség esetén saját hatáskörében, rugalmasabban tudja alakítani, mely foglalkoztatottjára bízta az adózó adóügyeinek intézését, amikor az személyes jellegű eljárást igényel, amelyet maga a szervezet nem tud ellátni. A módosítás az egységes szemléletű – így az adózók számára is követhetőbb – képviseleti szabályozás érdekében a pénzügyi képviselőre is vonatkozik, hiszen a képviseletet ott is egy szervezet látja el.

A 184. §-hoz

Átmeneti szabály az állandó meghatalmazottra vonatkozó, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Air.) 17. § (1) bekezdés g) pontjának módosításához, mely átmeneti ideig biztosítja a korábbi természetes személy meghatalmazottak eljárási jogosultságát. A megfelelő adózói felkészülés és a szükséges kommunikáció érdekében erre kellően tág, a módosítás hatályba lépéséhez képest egy legalább hároméves időtartam meghatározás indokolt.

A 185. §-hoz

A gyakorlati tapasztalatok alapján – ideértve különösen a cégkapu használatát – napjainkra meghaladtá vált, hogy adóügyekben az Air. az állandó meghatalmazottként való eljárást természetes személyre telepítse olyan képviseleti jogcímek esetében is, amelyeknél a jogszabály által előírt szakmai tevékenység folytatására egyébként egy szervezet is jogosult. Manapság ugyanis már sem a papíralapú, sem pedig – különösen a szervezetek körében elvárt és általánossá vált – elektronikus ügyintézés logikája és működése nem követeli meg, hogy a szabályozás ennyire a természetes személyt helyezze a meghatalmazotti képviselet fókuszába.

Mindez nem felel meg az ügyfelek igényeinek, és az egyszerű, gördülékeny ügyintézés sem segíti elő.

Az említettekre tekintettel az Air. módosítása lehetővé teszi a könyvelő és adótanácsadó vállalkozások esetén azt, hogy maga a szervezet lehessen a képviselő, mivel a képesítési követelmény is e szervezeteknél áll fenn, és a kapcsolattartás is a szervezet cégkapuján keresztül valósul meg.

Az ügyfelek, valamint a NAV érdekeit és igényeit is az szolgálja, ha a jogszabály lehetővé teszi, hogy az ügyfél magára – az adott tevékenység végzésére jogosult – szervezetre vonatkozóan tehesen képviseleti bejelentést, e meghatalmazott szervezet pedig jogosult legyen a saját foglalkoztatottját, törvényes vagy szervezeti képviselőjét, tagját kijelölni arra az esetre, ha a képviselet ellátása természetes személy eljárását igényli. E módosítás – az Air. 17. § új (3) bekezdésével és 20. § új (11) bekezdésével együtt – rugalmasabbá tenné az ügyfeleknek az ügyintézés, hiszen ha a könyvelő- vagy adótanácsadó cég megbízatása alatt a foglalkoztatottak személyi állománya változik, úgy nem lenne szükség a szervezetnek szóló meghatalmazás újbóli kiállítására. A változtatás e meghatalmazotti kör kapcsán a cégkapus kommunikációra vonatkozó szabályok értelmezését is nagyban megkönnyítené.

A módosítás továbbá a különleges gazdasági övezet jogintézményének megszűnésével összefüggésben a kapcsolódó hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza.

A 187. §-hoz

A módosítás megteremteni annak lehetőségét, hogy a Kormány egyes központi hivatalok esetében a hivatal vezetésével kapcsolatos feladatok ellátására államtitkárt jelölhessen ki, biztosítva ezáltal az egységes ágazati irányítás megvalósulását.

A 188. §-hoz

A módosítások a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényben meghatározott vezetői tisztségek betöltésének feltételeit egységesítik. A főigazgatói, kormányhivatal-igazgatói, hivatalvezetői és hivatalvezető-

helyettesi kinevezés szakmai és képesítési feltételeit – az általános kinevezési feltételeken felül – a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter határozza meg.

A 189. §-hoz

A § jogtechnikai pontosításokat tartalmaz.

A 192. §-hoz

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 13/A. §-a módosításával az Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) elnökének feladatai között is pontosításra kerülnek azok a tárgykörök, amelyekben az SZTFH elnöke rendeletet adhat ki.

A 193. §-hoz

A rendelkezés ingyenes vagyonjuttatást tartalmaz a Magyar Kertörökség Alapítvány részére feladatai hatékonyabb ellátása érdekében, a megfelelő törvényi garanciák mellett.

A 194. §-hoz

A módosítás alapján a Badacsonytomaj belterület 421 helyrajzi számú ingatlan Badacsonytomaj Város Önkormányzata részére térítésmentesen kerülnek átadásra Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott feladatai ellátásának elősegítése érdekében, településfejlesztés, településrendezés céljából.

A 195. §-hoz

A Belügyminisztérium elhelyezését szolgáló ingatlan ingatlan-nyilvántartási elnevezésének rendezését elősegítő törvényi rendelkezés.

A 196. §-hoz

A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzet idején hozott rendkívüli intézkedésekkel összefüggő átmeneti szabályokat tartalmazza. A törvény 3. §-a rendelkezik a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alkalmazására vonatkozó átmeneti szabályokról. A törvény 3. § (2) bekezdése szerint a veszélyhelyzet ideje alatt elkövetett, a védettség igazolással való visszaélés elleni fellépésről szóló 220/2021. (V. 1.) Korm. rendelet 1. §-a szerinti bűncselekmény büntetendőségét a cselekmény elkövetésekor hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Tekintettel arra, hogy a rendelkezés idejémtúlt, így indokolt annak hatályon kívül helyezése.

A 198. §-hoz

A módosítás meghatározza a honvédelemért felelős miniszter által utasításban szabályozandó egyes kiemelt tárgyköröket.

A 199. §-hoz és a 200. §-hoz

A honvédelemért felelős miniszter számára biztosított szabályozási tárgykörökhöz kapcsolódó módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések, a szabályozásra jogosultak közötti koherencia megteremtése érdekében.

A 201–208. §-hoz

A Hungary Helps Programról szóló 2023. évi LXXXIX. törvény módosítása egyes szakaszokban foglaltak pontosítását tartalmazza, továbbá szükségessé vált a törvénynek a személyes és különleges adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéssel történő kiegészítése.

A 209–211. §-hoz

A törvény megteremti annak jogi lehetőségét, hogy a térségi fejlesztési tanácsok törvényességi felügyeleti eljárása keretében az eljáró vármegyei, fővárosi kormányhivatal által alkalmazott intézkedések köre kiegészülhessen a tanács gazdálkodását érintő kincstári ellenőrzéssel, továbbá az Állami Számvevőszék tájékoztatásával.

A Tisza-tó mint új kiemelt térség fejlesztési feladatainak összehangolására, koordinálására felelős szervet kell működtetni, amely a Tisza-tó Fejlesztési Tanács. A tagi összetételre vonatkozó módosítás a működő kiemelt térségi fejlesztési tanácsok hazai gyakorlatához igazodik: biztosítja a Tisza-tó Fejlesztési Tanács működésének területével érintett vármegyei önkormányzatok és a kiemelt térség speciális fejlesztési igényeit leképező minisztériumok tanácsban való közös munkavégzését.

A területfejlesztést közvetlenül szolgáló tervek felsorolását kiegészíti a nem kiemelt térségekben működő térségi fejlesztési tanácsok által a törvény 11. § (7) bekezdésének c) pontja alapján készített területfejlesztési koncepcióval és programmal.

A 212–214. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a Területfejlesztési Alap, több évet érintő, projektszemléletű céljai az államháztartásról szóló törvényben rögzített kötelezettségvállalási szabályoktól eltérnek, a Területfejlesztési Alapra speciálisan megalkotott, egyedi és garanciális okokból törvényi szintű kötelezettségvállalási szabályokat indokolt megfogalmazni. Olyan, kötelezettségvállalási keretre vonatkozó törvényi szintű szabályt határoz meg a rendelkezés, amely felhatalmazza a Kormányt arra, hogy egyedi határozatban állapítsa meg azt az időszakot és összeget (vagy összeghatárt), amelynek keretében a Területfejlesztési Alap előirányzatát érintően a fejezetet irányító szerv vezetője kötelezettséget vállalhat.

A 215. §-hoz

Hatályát veszti a területfejlesztésről szóló törvény által a Kormánynak adott azon felhatalmazás, miszerint a törvényben meghatározott területfejlesztési programok végrehajtási rendszerének kialakítását rendeletben állapítsa meg, tekintettel arra, hogy erre a tervezet a Területfejlesztési Alap kapcsán a területfejlesztésért felelős miniszternek ad felhatalmazást.

A 216. §-hoz

A fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2023. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: ESG törvény) módosításának elsődleges célja a gyakorlati jogalkalmazás során felmerült kérdésekre reagálva az ESG törvény pontosítása, kiegészítése.

A módosítás lényeges eleme, hogy az érintett, az ESG törvény 1. § (1) bekezdése szerinti vállalkozások (a továbbiakban: vállalkozás) adminisztratív terheinek csökkentése, az adatkezelési szabályok fokozottabb érvényre juttatása, valamint az SZTFH ellenőrzési jogkörének megerősítése érdekében pontosítja az ESG törvény nyilvántartási szabályait. E körben a módosítás megszünteti a vállalkozások nyilvántartási kötelezettségét, mivel ezek az adatok máshonnan is megismerhetők lesznek.

A módosítás az ESG tanácsadók és az ESG minősítők nyilvántartására vonatkozó közös szabályokat bővíti azzal, hogy ha a leendő ESG közreműködő nem természetes személy /kérelmező/ Magyarországon székhellyel nem rendelkezik, a kérelemben kézbesítési megbízottat köteles megjelölni. Ha az SZTFH tudomást szerez arról, hogy a kézbesítési megbízott nem fellelhető vagy a megbízása megszűnt, és az ESG közreműködő új kézbesítési megbízottat nem jelentett be, az ESG közreműködő akkreditált státuszát visszavonja, illetve törli a névjegyzékből.

Az ESG törvény hatályának pontosítása egyértelművé teszi, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény hatálya alá tartozó hitelintézetekre vagy pénzügyi vállalkozásokra csak abban az esetben nem terjed ki az ESG törvény hatálya, ha nem végeznek ESG közreműködői tevékenységet. Abban az esetben, ha egy szabályozott pénzügyi szolgáltató tevékenysége ESG minősítői vagy ESG tanácsadói tevékenységnek tekinthető, e tevékenysége vonatkozásában már az ESG törvény hatálya alá fog tartozni.

A módosítás célja, hogy valamennyi, ESG közreműködői tevékenységet végző szervezet felügyelete és ellenőrzése biztosítottá váljon.

A 217. §-hoz

A módosítás a „kettős lényegesség” elvét egyszerűsítve csupán a „lényegesség” elvét szabályozza, mely azt biztosítja, hogy a vállalkozások megfelelő információkat hozzanak nyilvánosságra a náluk felmerülő ESG kockázatokról és lehetőségekről. A kodifikációs pontosítás emellett az egyértelműség érdekében a fenntarthatósági kockázatok helyett az ESG kockázatok közzétételét írja elő, melynek tartalmát az ESG törvény 7. §-ának módosítása új fogalomként állapítja meg.

A 218. §-hoz

Az értelmező rendelkezések módosításának célja az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai, illetve az ESG törvény végrehajtási rendeleteinek előkészítése során felmerült fogalmi kérdések tisztázása. Bevezetésre kerül például az ESG kockázat fogalma; újragondolásra, pontosításra kerül ezen belül a környezeti, a társadalmi felelősségvállalás körében felmerülő kockázat fogalma; illetve bekerül az ESG törvénybe a vállalatirányítási kockázat fogalma.

A 219. §-hoz

Az SZTFH a fenntarthatósági kérdések tekintetében felügyeli a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének megfelelőségét, az ESG adatszolgáltatási folyamatok átláthatóságát.

A módosítás az SZTFH e körbe tartozó nyilvántartási és akkreditálási feladatait módosítja a vállalkozások adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében. Az SZTFH által vezetendő nyilvántartások köréből kikerül az ESG adatszolgáltatási kötelezettséggel érintett vállalkozásokról vezetendő nyilvántartás, mivel a beszámolási kötelezettség részeként ezek az adatok rendelkezésre fognak állni.

Az ESG törvény alapján az SZTFH az ESG beszámolók benyújtásától számított 90 napon belül közzéteszi a törvény hatálya alá tartozó vállalkozások ESG adatszolgáltatása alapján készült éves beszámolót. A vállalkozásnak a jóváhagyott és auditált ESG beszámolót az üzleti év végét követő hat hónapon belül kell megküldenie az SZTFH részére. Mivel az üzleti év vége nem minden vállalkozás számára azonos időpontot jelent, az adatszolgáltatásra sem azonos időben kerül sor. Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők és az érdeklődők számára az SZTFH honlapján a beszámolók áttekinthető és jól kereshető módon egy időben jelenjenek meg, a módosítás meghatározza, hogy az SZTFH-nak minden évben szeptember 30-ig kell közzétenni a vállalkozások ugyanezen év június 30. napját megelőző egy éves időszakban benyújtott ESG adatszolgáltatása alapján készült éves beszámolóját.

Az ESG törvény alapján az ESG tanácsadók akkreditált státusza három évre szól. A módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a tanácsadó kérelmére az akkreditált státusz újabb három éves ciklusokra megújítható legyen azzal, hogy a megújítások számát a módosítás nem korlátozza. Erre figyelemmel az ESG tanácsadó – ha az akkreditált státusza megújítását megfelelő időben kéri – nem kerül ki az SZTFH által vezetett névjegyzékből; ha a jogszabályi előírásoknak megfelel, akkor folyamatosan végezheti a tevékenységét.

Figyelemmel arra, hogy ESG tanácsadó tevékenységet természetes személy is végezhet, a módosítás előírja, hogy az akkreditálásra irányuló kérelem és az akkreditált státusz megújítása iránti kérelem benyújtásakor a kérelmező elektronikus ügyintézésre köteles. Az ESG tanácsadó által ellátandó feladatok jellege, illetve az elvárt felsőfokú végzettség alapján ezen kötelezettség teljesítése nem jelent többletterhet a kérelmezők számára, sőt az alkalmazott űrlapok használatával a hatósági eljárás ezen módja egyszerűbbé teszi számukra az ügyintézését.

A 220-hoz

Az ESG törvény 44. § (1) bekezdése alapján az SZTFH hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi – egyebek mellett – az ESG közreműködők e törvényben, illetve az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott kötelezettségeinek teljesítését. Az SZTFH a jogosulatlan ESG közreműködői tevékenységet folytató személlyel szemben a Kormány rendeletében meghatározott mértékű közigazgatási bírságot szabhat ki.

A módosítás, az SZTFH ellenőrzési feladatainak támogatása érdekében, az ESG a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségeinek közös szabályait kiegészíti azzal, hogy a vállalkozás köteles bejelenteni az SZTFH részére a vállalkozással szerződéses jogviszonyban álló ESG közreműködők nevét, jogviszonyának kezdetét és végét.

A 221. §-hoz

A kockázatkezelés részeként a vállalkozásnak rendszeresen teljes körű kockázatelemzést kell végeznie annak érdekében, hogy azonosítsa a lényeges társadalmi felelősségvállalási és környezeti kockázatokat saját üzleti hatáskörében és közvetlen szállítói tevékenységében.

A módosítás könnyítést jelent vállalkozások számára a hatályos szabályozáshoz képest annyiban, hogy a rendszeres kockázatelemzési feladataik elvégzését nem egy fix határidőhöz – minden évi június 30-hoz köti, hanem a vállalkozásra bízta, hogy a gazdasági feladataik, munkaterhük ismeretében maguk határozzák meg ennek időpontját. A módosítás csak annyit rögzít, hogy a rendszeres kockázatelemzést legalább 12 havi gyakorisággal el kell végezniük.

A 222. §-hoz

A vállalkozás az ESG törvény 13. § e) pontja szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének úgy tesz eleget, hogy évente ESG beszámolót készít az előző üzleti év fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségeinek teljesítéséről, amelyet köteles ESG tanúsítóval auditáltatni. Az ESG beszámolót a vállalkozás ügyvezető szerve hagyja jóvá. A jóváhagyott és auditált ESG beszámolót a vállalkozás az üzleti év végét követő hat hónapon belül megküldi az SZTFH részére.

A gyakorlatban előfordulhat olyan eset, hogy az SZTFH-nak történő megküldést követően derül ki, hogy a beszámoló egyes adatait – elírás vagy téves számítás miatt – módosítani szükséges. A módosítás ennek lehetőségét teremti meg azzal, hogy a módosítás részletszabályait az SZTFH elnökének az ESG beszámolók, az ESG minősítők és az ESG szoftverek nyilvántartásáról szóló rendelete tartalmazza. A módosított ESG beszámolót ugyanúgy a vállalkozás ügyvezető szerve hagyja jóvá, ahogy az eredeti beszámolót, és azt ESG tanúsítóval auditáltatni kell.

A 223. §-hoz

A 2026. január 1-jétől alkalmazható bírság szabályok pontosítása.

A 224. §-hoz

Az ESG törvény az ESG beszámolóra vonatkozó rendelkezések körében előírja, hogy az a szervezet, amely nem minősül vállalkozásnak, de az ESG törvény szerinti ESG adatszolgáltatást önként vagy szerződésben vállalja, vagy számára jogszabály az ESG adatszolgáltatást kötelezővé teszi [a továbbiakban: a törvény szerinti szervezet] az ESG adatszolgáltatási kötelezettségének ESG beszámoló készítésével vagy az ESG beszámoló mellékletét képező kérdőív kitöltésével tehet eleget.

A módosítás lehetőséget ad az a törvény szerinti szervezet számára arra, hogy az ESG adatszolgáltatási kötelezettségét a fentiek mellett az SZTFH elnökének a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének részletszabályairól szóló rendeletében meghatározott, a közvetlen szállítók részére küldendő kérdőív (a továbbiakban: szállítói kérdőív) kitöltésével is teljesíthesse.

Az ESG törvény 23. §-ának módosításához kapcsolódva a módosítás a törvény szerinti szervezetek számára is lehetővé teszi, hogy a beszámolójukat módosíthassák azzal, hogy nekik a módosított ESG beszámolót csak akkor kell ESG tanúsítóval auditáltatni, ha magát a módosításra kerülő ESG beszámolót is auditáltatták korábban.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a vállalkozásnak vagy az 1. § (3) bekezdése szerinti szervezetnek csak akkor kell tartalmát tekintve az ESG törvény hatálya alá tartozó, vagy az SZTFH által engedélyezett adatszolgáltatást teljesítenie, ha a kérés teljesítését önként vállalja.

A szállítói kérdőívek kitöltéséhez kapcsolódóan a vállalkozásnak felkészítő programot kell nyújtani a közvetlen szállítók számára, annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozásoknak a fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségek teljesítésében való közreműködés ne okozzon adminisztrációs többlet terheket.

A 225. §-hoz

A vállalkozás az ESG megfelelés és előrehaladás szempontjából történő minősítésére e törvény szerinti kötelezettségein túlmutatóan, saját üzleti döntése alapján ESG minősítőt is megbízhat. A módosítás kodifikációs pontosításként bevezeti a Kormány által rendeletben e feladatra kijelölt, kizárólagos állami tulajdonban álló gazdasági társaság esetében az „állami ESG minősítő” fogalmát.

A 226. §-hoz

Az SZTFH az ESG adatszolgáltatásban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokat végző természetes és jogi személyekről elektronikus névjegyzéket vezet.

A módosítás a személyes adatok kezelésének szabályait szem előtt tartva, a hatósági jogalkalmazási gyakorlat alapján pontosítja és bővíti a természetes személy és a jogi személy ESG tanácsadókról nyilvántartandó adatok körét.

A 227. §-hoz

Az SZTFH az ESG minősítőkről elektronikus névjegyzéket vezet.

A módosítás szigorú kizárási szabályt állapít meg arra az esetre, ha olyan minősítő kérné a felvételét a névjegyzékbe, amelynek dolgozója, vezető tisztségviselője vagy tulajdonosa az SZTFH-val meghatározott jogviszonyban áll. A módosítás bővíti továbbá az ESG minősítőkről nyilvántartandó adatok körét.

A 228. §-hoz

A módosítás az ESG tanácsadók és az ESG minősítők nyilvántartására vonatkozó közös szabályokat bővíti azzal, hogy ha a leendő ESG közreműködő nem természetes személy /kérelmező/ Magyarországon székhellyel nem rendelkezik, a kérelemben kézbesítési megbízottat köteles megjelölni. A kézbesítési megbízott feladata, hogy a Magyarországon székhellyel nem rendelkező kérelmező vagy ESG közreműködő (a továbbiakban: megbízó) nyilvántartásba vételével, illetve ESG közreműködői működésével összefüggésben keletkezett, az SZTFH által a megbízó részére kézbesítendő iratokat átvegye, és azokat a megbízó részére továbbítsa. Az SZTFH ellenőrzési feladatainak ellátását biztosítja az a szabály, hogy ha az SZTFH tudomást szerez arról, hogy a kézbesítési megbízott nem fellelhető vagy a megbízása megszűnt, és az ESG közreműködő új kézbesítési megbízottat nem jelentett be az ESG közreműködő akkreditált státuszát visszavonja, illetve törli a névjegyzékből.

A 229. §-hoz

A módosítás az ESG törvény módosításához igazodóan illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénnyel való összhang megteremtése érdekében pontosítja a felhatalmazó rendelkezéseket.

A 230. §-hoz

Az átmeneti rendelkezés pontosítása a gyakorlati jogalkalmazás megkönnyítése érdekében.

A 231. §-hoz

Az ESG törvény jogharmonizációs záradékkal történő kiegészítése.

A 232. §-hoz

Jogalkalmazást segítő kodifikációs pontosítások.

Az ESG törvény 35. § (5) bekezdésének és 52. § (1) bekezdésének módosításával a módosítás egyértelművé teszi, hogy kormányrendelet csak a Kormány által rendeletben kijelölt, kizárólagos állami tulajdonban álló gazdasági társaság, azaz az állami ESG minősítő eljárásával és működésével kapcsolatos szabályokat állapít meg, egyéb ESG minősítőként eljáró személyre nem terjed ki annak hatálya az alábbi okokból.

A környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) minősítési tevékenységek átláthatóságáról és integritásáról szóló európai parlamenti és bizottsági rendeletre vonatkozó jogalkotási módosítás (a továbbiakban: ESGR) várhatóan 2026. első

felében lép hatályba. Az ESGR értelmében a nem állami minősítők eljárását nem határozhatja meg a Kormány, ugyanis az ESGR alapján az ESG minősítőknek jogukban áll maguknak kialakítani a minősítési módszertanukat, amivel kapcsolatban csak annyi kötelezettség terheli őket, hogy azt nyilvánosságra kell hozniuk. Jelen módosítás már az ESGR elveit figyelembe véve kerül kialakításra.

A 233. §-hoz

A vállalkozások nyilvántartására vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése, figyelemmel arra, hogy – az adattakarékosság elvét is szem előtt tartva – nem indokolt, hogy az SZTFH a vállalkozásokról önállóan nyilvántartást vezessen, mivel a szükséges adatok a beszámolók nyilvántartásából megismerhetők.

A 234. §-hoz

Az egyes gazdasági és vagyongazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi IX. törvényben a bírság szabályok módosításához kapcsolódó kodifikációs pontosítás.

A 235. §-hoz

A honvédelmi tárgyú törvények módosításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvény módosítása szoros összefüggésben van a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosításaival. A módosítás annak érdekében szükséges, hogy az Alapítvány működésének 2025. április 1-jei megkezdése ne okozzon inkoherenciát a jogrendszerben.

A 236. §-hoz, a 238–246. §-hoz és a 24. melléklethez

A módosítás a különleges gazdasági övezetről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi LIX. törvény (a továbbiakban: KGÖ tv.) hatályon kívül helyezése és a különleges gazdasági övezetek megszűnése okán visszarendezi az eredeti tulajdoni viszonyokat, azaz a különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló kormányrendelettel a különleges gazdasági övezet fekvése szerinti vármegye vármegyei önkormányzata tulajdonába került, a közfeladatok ellátását szolgáló, forgalomképtelen törzsvagyonba tartozó közterület, közpark, közút visszakerül a települési önkormányzat tulajdonába, amely ezeket a terhekkel és egyéb kötelezettségekkel együtt szerzi meg. A települési önkormányzat tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba a települési önkormányzat megkeresése alapján kell bejegyezni. A törvény 24. melléklete figyelemmel van az időközben bekövetkezett telekalakításokra, valamint az eredeti tulajdoni viszonyokra is.

A törvény rendelkezik azokról az ingatlanokról (közutakról) is, amelyek a különleges gazdasági övezet kijelölése okán, a terület egységes kezelésére tekintettel kerültek állami tulajdonból a vármegye vármegyei önkormányzatának tulajdonába. Tekintettel arra, hogy ezen ingatlanok nem az önkormányzati közfeladat-ellátást szolgálták a különleges gazdasági övezetté nyilvánítást megelőzően sem, azokat a vármegye vármegyei önkormányzatának tulajdonából indokolt (a korábbi tulajdonos) az állam tulajdonába adni, amely értelemszerűen a jövőben az ingatlanokkal kapcsolatos közfeladatokat is ellátja.

A törvény rendelkezik az egyes vagyongazdálkodási kérdésekről, illetve egyes törvényeknek a jogrendszer koherenciájának erősítése érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi CL. törvény 5. §-ával Rácalmás Város Önkormányzata számára alapított, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában álló ingatlanokon fennálló vagyonkezelői jogának megszüntetéséről, mivel az a különleges gazdasági övezet egységes kezelését volt hivatott szolgálni, amely a törvény erejénél fogva megszűnik.

A törvény alapján a különleges gazdasági övezet megszüntetése esetén a vármegyei önkormányzat által a különleges gazdasági övezet fennállása alatt ellátott települési önkormányzati, valamint államigazgatási feladatokat, valamint rendeletalkotási jogkört újra az illetékes települési önkormányzat látja el, illetve gyakorolja. A törvény a jogbiztonság és szabályozási hiátus elkerülése érdekében kellő időt biztosít a települési önkormányzat számára a rendeletalkotásra azokban a tárgykörökben, amelyekben a KGÖ tv. felhatalmazása alapján a Kormány vagy a vármegye vármegyei önkormányzata rendeletet alkothatott, mivel az így megalkotott rendeleteket mindaddig alkalmazni kell, amíg a települési önkormányzat a közigazgatási területére vonatkozóan nem állapít meg az adott tárgykörre vonatkozóan új szabályokat.

A törvény a különleges gazdasági övezetek megszűnése okán rendezi a különleges gazdasági övezet fekvése szerinti vármegyei önkormányzatnak az adóból származó, fel nem használt, őt megillető bevétele, valamint hatályos támogatási jogviszony vagy elbírált pályázat fedezetétől nem szolgáló bevétel jogi sorsát, kimondva, hogy az a különleges gazdasági övezet fekvése szerinti település települési önkormányzatát illeti meg. Az átadásra a törvény 30 napot biztosít. Emellett a törvény – a bevétel elvonásának megakadályozására – rögzíti, hogy a törvény hatálybalépésének napjától ezen, adóból származó bevétel terhére új támogatási jogviszony – a már elbíralt pályázat kivételével – nem létesíthető.

A 247–249. §-hoz és a 25. mellékletéhez

A rendelkezés a szolidaritási hozzájárulást teljesítő helyi önkormányzatok helyi iparüzési többletének a szolidaritási hozzájárulás többletét meghaladó része Területfejlesztési Alap részére történő teljesítését írja elő. A teljesítés május és november hónapban történik, a havi nettó finanszírozás keretében. A fizetési kötelezettség teljesítéséhez az 25. melléklet számítási módszert határoz meg. A fizetési kötelezettség teljesítéséhez a teljesítést megelőző 2. havi (3. és 9. havi) időközi költségvetési jelentésében jelzett helyi iparüzési adóbevétele összegét kell figyelembe venni. A rendelkezés biztosítja azt is, hogy ha az önkormányzat területén a tárgyévet megelőző évben különleges gazdasági övezet működött, az erre a területre jutó tárgyévet megelőző évi iparüzési adóbevétele az iparüzési adó növekményének alapjába beszámítható legyen. A rendelkezés szerint, ha a tárgyhavi fizetési kötelezettség a számítási módszertan alapján negatív lenne, a helyi önkormányzatnak fizetési kötelezettsége nincs. Az önkormányzat a 12. havi időközi költségvetési jelentés szerint számított fizetési kötelezettsége kapcsán számol el az éves kötelezettséggel, amelynek összegét, ha az negatív lenne, a következő év március nettó finanszírozás keretében kapja meg támogatásként. Ha az önkormányzat az időközi költségvetési jelentésében nem rögzíti a helyi iparüzési adó összegét, késedelmes adatszolgáltatásként növekvő összegű többlet fizetési kötelezettsége keletkezik. A fizetési kötelezettség megállapítása kapcsán az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályait nem kell alkalmazni.

Amennyiben az önkormányzatok a Területfejlesztési Alap részére a költségvetési törvényben rögzített előirányzat összegénél magasabb fizetési kötelezettséget teljesítenek, vagy a tárgyévben üzembe helyezett új létesítmény okán keletkezik többlet fizetési kötelezettségük, a többletet – új létesítmény esetén a többlet 80%-át – területfejlesztésért felelős miniszter az érintett önkormányzatokkal kötött megállapodások alapján a Területfejlesztési Alapból jogszabályban meghatározott módon visszatérítheti.

A 250. §-hoz

Az inflációkövető adómértékek hivatalos lapban való közzétételével összefüggésben a kiszámított adómértékekről történő tájékoztatásnak hivatalos módon, a Magyar Közlönyben kell megtörténnie

A 251–256. §-hoz

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) 2023. novemberi hatálybalépését követően a jogalkalmazási tapasztalatok figyelembevételével, a felelős gazdálkodás és a legkisebb költség elvének megerősítése érdekében szükségessé vált az állami építési beruházások tekintetében az eljárások lefolytatására irányuló szabályok felülvizsgálata.

A törvény célja, hogy minden – akár az Ábtv. hatálya alá, akár az alá nem tartozó – építési beruházásra vonatkozó beszerzési és közbeszerzési eljárás, amely kormányrendeletben meghatározott mértékű központi költségvetési vagy európai uniós forrásból valósul meg, kizárólag feltételes beszerzési vagy közbeszerzési eljárásként indítható, valamint az eljáráshoz kapcsolódó kötelezettségvállalás feltétele az állami beruházásokért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) költségellenőrzésre vonatkozó véleménye.

Meghatározásra kerülnek azon építési beruházások, amelyek előkészítésére és megvalósítására vonatkozó beszerzésekre az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltakhoz képest kiegészítő szabályok alkalmazandók, amelyek egyrészt feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását írják elő, másrészt pedig a szerződéskötés előfeltételeként a miniszter költségellenőrzésére vonatkozó véleményének beszerzését. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány beruházása tekintetében a szakminiszter gondoskodik a törvényben foglalt feltételek közfeladat-finanszírozási szerződésben történő rögzítése érdekében.

A törvény szerinti eljárásrendet nem kell alkalmazni az egyház, illetve egyházi jogi személy építési beruházásai, valamint a nemzetpolitikai célú építési beruházások esetén, amennyiben annak becsült értéke az 500 millió forintot meghaladja.

A törvény 246. §-a szerinti építési beruházások előkészítésére és megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárás – a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) szabályai figyelembevételével – kizárólag olyan feltételes közbeszerzési eljárás keretében folytatható le, ahol a feltétel a 249. § (3) bekezdése szerinti vélemény rendelkezésre állása. A törvény szerinti rendelkezéseket alkalmazni kell a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 9. § (1) bekezdés a)–c), e), f), h) és i) pontjában meghatározott, építési beruházásokra vonatkozó szerzési eljárásokra is.

A feltételes szerzési vagy közbeszerzési eljárás eredményeként megkötésre kerülő építési beruházásra vonatkozó szerződés megkötésére – e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint – kizárólag a miniszternek a legkedvezőbb érvényes ajánlatra vonatkozó költségellenőrzést tartalmazó véleménye szerzését követően kerülhet sor. Abban az esetben, ha a 246. §-ban meghatározott építési beruházás kiviteli tervvel rendelkezik, a kivitelezésre vonatkozó feltételes szerzési vagy közbeszerzési eljárás megkezdésére a miniszter becsült értékre vonatkozó költségellenőrzést tartalmazó véleményének szerzését követően kerülhet sor.

Ha az építési beruházásra vonatkozó szerzési vagy közbeszerzési eljárásban érkezett legkedvezőbb érvényes ajánlat nem haladja meg a becsült érték vonatkozásában a miniszter költségellenőrzését tartalmazó véleményének megfelelő becsült értéket, a kivitelezésre vonatkozó szerződés hatálybalépésére a miniszteri költségellenőrzés nélkül is sor kerülhet.

A miniszter költségellenőrzésre vonatkozó véleménye kiadására az összegzés és a szerződéskötés között kerülhet sor. Szerződéskötésre az építési beruházások esetén a Kbt. szerint főszabályként 60 nap áll rendelkezésre. A költségellenőrzésre vonatkozó véleményt ezen szerződéskötésre nyitva álló időtartam keretében, 45 napon belül kell kiadni; amennyiben a miniszter e határidőn belül véleményét nem adja meg, a szerzésre vagy közbeszerzésre vonatkozó szerződés megköthető.

A törvény szabályozza a Kbt. 131. § (4) bekezdése szerinti eseteket, amikor a legkedvezőbb ajánlatot tevő visszalép. A nyertes visszalépése esetén a költségellenőrzést a következő érvényes legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített ajánlat tekintetében kell lefolytatni. Ez esetben, az idővesztésre tekintettel, a 60 napos szerződéskötési határidő megtartása érdekében az ajánlatra vonatkozó dokumentáció benyújtásától számított 25 napon belül kell kiadni a véleményt.

A törvény szerint a költségellenőrzésre vonatkozó eljárási rend az összegezés módosítása vagy jogorvoslati eljárás eredményeként bekövetkező új bírálat során is alkalmazandó.

Amennyiben az európai uniós forrásból megvalósuló, vagy a 247. § szerinti egyházi vagy nemzetpolitikai célú építési beruházás nem az 246–249. §-ban meghatározott szabályok szerint kerül lebonyolításra, központi költségvetési forrásból a beruházás megvalósításához többletforrás nem biztosítható.

Felhatalmazó rendelkezés a törvény végrehajtásához kapcsolódó kormányrendeleti szabályozás megalkotására.

A 258. §-hoz

A rendelkezés a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

A 259. §-hoz

A § az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelést szolgálja.

A 260. §-hoz

A § jogharmonizációs záradékot fogalmaz meg.

Végső előterjesztői indokolás**az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és a Nemzeti Emlékezet Bizottságáról szóló 2013. évi CCXLI. törvény módosításáról szóló 2024. évi LXXV. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A javaslat célja, hogy az összeférhetetlenség érdemi szabályainak érintetlenül hagyása mellett az összeférhetetlenség megállapítására irányuló eljárást újrászabályozza annak érdekében, hogy az jobban áttekinthető legyen és megfelelően biztosítsa a döntéshozatal hatékonyságát.

Mivel az összeférhetetlenségi eljárás jelenleg is törvényi és határozati szinten egyaránt szabályozott, a javaslat szerinti törvényi rendelkezések kiegészítésére a határozati házsabály módosítására benyújtott határozati javaslat szolgál.

A két benyújtott javaslat együttesen annak megvalósítására törekszik, hogy a kétszintű szabályozás egységesen rendezze az összeférhetetlenség vizsgálatára és kimondására vonatkozó eljárásokat. Indokolt, hogy kezdeményezőtől és a kezdeményezés okától függetlenül az összeférhetetlenségi ügyek többségében egységes eljárás érvényesüljön, és csak kivételes jelleggel kerüljön sor eltérésre az általánosan irányadó szabályoktól, így az érintett képviselő és a nyilvánosság számára is világosan előre látható legyen a döntéshozatal teljes folyamata.

Az eljárási szabályoknak ezenfelül biztosítaniuk kell az Országgyűlés hatékony döntéshozatalát, amely a parlament működésére vonatkozó alkotmányos alapelv. A döntéshozatal racionalizálását szolgálja többek között a Mentelmi Bizottság elnökének előzetes vizsgálata, amellyel elkerülhető, hogy az Országgyűlés és a Mentelmi Bizottság a kifejezett törvényi feltételeknek meg nem felelő vagy nyilvánvalóan alaptalan kezdeményezések ügyében is köteles legyen eljárni. Az előzetes eljárás arra is lehetőséget teremt, hogy az érintett képviselő a Mentelmi Bizottság elnökének felhívására megszüntesse a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot, mielőtt még megindulna a bizottsági vizsgálat. Az érintett képviselőnek továbbá arra is lehetősége van, hogy nyilatkozatával, akár bizonyítékok bemutatásával egyértelműen cáfolja az összeférhetetlenség fennálltát. Ez esetben is tehermentesíthető a Bizottság a vizsgálat lefolytatása alól azzal, hogy ha a Bizottság többsége ennek ellenére is szükségesnek látja a vizsgálatot, akkor a Bizottság elnöke megindítja az összeférhetlenségi eljárást.

Amennyiben az előzetes eljárást követően az összeférhetlenségi eljárás megindítása szükséges, az annak során lefolytatandó vizsgálatra a javaslat értelmében továbbra is az arra leginkább alkalmas bizottsági szinten kerülne sor. A bizottsági eljárás hatékonyságát szolgálja, hogy a Mentelmi Bizottság felvilágosítást és adatot kérhet minden állami szervtől, amely haladéktalanul köteles eleget tenni a megkeresésnek. Emellett az érintett képviselő is a bizottsági eljárásban tud a legközvetlenebb módon részt venni adatszolgáltatással, akár bizonyítékok bemutatásával és álláspontjának kifejtésével. További, a hatékony működést elősegítő szabály, hogy az Országgyűlés plénumának döntésére csak akkor kerül sor, ha a Mentelmi Bizottság többsége a helyzet feltárását követően arra a megállapításra jutott, hogy az összeférhetetlenség fennáll. Abban az esetben, ha a Bizottság többségének álláspontja szerint az összeférhetetlenség nem áll fent, akkor az ügy nem kerül a plénum elé, de ha a Bizottságban nem alakul ki többség, a Bizottság elnöke az Országgyűlés döntését kezdeményezi. Az eljárás pártatlanságát – az eljárási garanciák és a képviselői jogok garantálása mellett – tehát az is biztosítja, hogy egyetlen képviselő összeférhetlensége sem mondható ki abban az esetben, ha a paritásos összetételű Mentelmi Bizottság szerint az összeférhetetlenség nem áll fent.

Nemcsak a hatékony döntéshozatalt szolgálja, hanem fontos eljárási garancia is a határidők oly módon való rögzítése, hogy azok egyszerre tegyék lehetővé az érdemi vizsgálatot és az észszerű időn belüli döntést. Az összeférhetlenségi ügyekben – figyelemmel arra, hogy azok a mandátum jogi sorsát érinthetik – különösen fontos a függő helyzet mielőbbi tisztázása, így a döntés nem szenvedhet indokolatlan késedelmet, ugyanakkor kellő időt kell biztosítani a bizonyítékok bemutatására, a szükséges adatok beszerzésére és a vizsgálat lefolytatására is. A javaslat ezért a legfontosabb eljárási lépések megtételét határidőhöz köti: a házelnök és a Mentelmi Bizottság elnöke az ügy megindulása érdekében haladéktalanul köteles intézkedni, a Mentelmi Bizottság elnöke által lefolytatott előzetes eljárásban az érintett képviselő öt napon belül tehet nyilatkozatot, összeférhetlenségi eljárás elrendelése esetében a Mentelmi Bizottság harminc napon belül folytatja le a vizsgálatot – a határidőbe az adatbeszerzéshez szükséges időtartam nem számít bele –, és határozati javaslat benyújtása esetén

az Országgyűlés szintén harminc napon belül határoz. Az eljárás különböző szakaszai megfelelően tagoltak, egymásra épülve viszik előre a folyamatot, minden szakaszban rögzítve a rendelkezésre álló időt.

Tekintettel arra, hogy az összeférhetetlenség kimondása mandátumvesztéshez vezet, különösen fontos, hogy a szabályozás az érintett képviselő számára biztosítsa a helyzet reparálásának lehetőségét és a szükséges eljárási garanciákat az Országgyűlés döntéshozatali eljárása során. A képviselő már az összeférhetetlenségi eljárás elrendelése előtt megszüntetheti az összeférhetlenségi okot a Mentelmi Bizottság elnökének felhívása alapján, de erre az eljárás későbbi szakaszában is lehetősége van, egészen az Országgyűlés döntésének meghozataláig. Ha az összeférhetetlenség fennálltát vitatja, erre a tisztességes eljáráshoz való jogával élve több lehetősége is van.

A tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme a meghallgatáshoz való jog. A javaslat biztosítja az érintett képviselőnek, hogy mind a bizottsági vizsgálat, mind a plenáris döntéshozatal során szót kapjon. A bizottsági szakaszban beadványokat is tehet, dokumentumokat és bizonyítékokat nyújthat be álláspontjának igazolása érdekében. A tisztességes eljáráshoz való jog kiterjed továbbá arra is, hogy az érintett képviselő az ügyében meghozott döntés indokait megismerhesse és megérthesse. Az eljárási szabályok számos ponton írják elő a képviselő tájékoztatását, részvételi jogait, továbbá a bizottsági döntés és a plenáris döntést előkészítő határozati javaslat indokolásából a képviselő számára is részletesen megismerhetők a bizottsági döntéshozatal során figyelembe vett körülmények.

Az összeférhetlenségi ügyekben továbbá rendkívül fontos az eljárás átláthatósága nemcsak az érintett, hanem az összes képviselő, valamint a szélesebb körű nyilvánosság számára is. Ennek érdekében a javaslat számos ponton ír elő tájékoztatási kötelezettséget a bejelentő, az érintett képviselő és az Országgyűlés plénuma – ez utóbbi ülésének nyilvánossága folytán a teljes közvélemény – felé. A Mentelmi Bizottság által előterjesztett döntési javaslat és annak indokolása a nyilvánosság számára elérhető az Országgyűlés honlapján, az érintett képviselő plénum előtti felszólalására és az Országgyűlés döntésére nyilvános ülésen kerül sor. Az Országgyűlés határozata a Magyar Közlönyben közzétételre kerül.

A fenti elvektől és szabályoktól a javaslat csak abban a néhány esetben tér el, amelyek megítélése a törvény alapján nem mérlegelhető. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 88. §-a szerinti esetekben ki kell mondani a képviselő összeférhetlenségét, ha az ott leírt tényállási elemek megvalósultak, ezért nem indokolt a vizsgálatra és mérlegelésre fenntartott teljes eljárás lefolytatása. Ilyenkor a Mentelmi Bizottság elnöke saját hatáskörében eljárva haladéktalanul köteles benyújtani az összeférhetlenség kimondására irányuló határozati javaslatot, bizottsági eljárás lefolytatására nincs mód. Ugyanez az eljárás érvényesül abban az esetben is, ha az Országgyűlésnek meg kell állapítania a képviselő megválasztásához szükséges feltételek hiányát, valamint azt, hogy a képviselő egy éven keresztül nem vett részt az Országgyűlés munkájában. Végezetül, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 86. § (2) és (3) bekezdése, valamint a 87. § (1) bekezdése szerinti esetek csak annyiban speciálisak, hogy a fent ismertetett teljes eljárás lefolytatását követően benyújtott határozati javaslat nem az összeférhetlenséget és a mandátumvesztést mondja ki, hanem megállapítja a törvényi szabályok megsértését. Az általános szabályoknak megfelelően az Országgyűlés e határozatát is közzéteszi.

Figyelemmel arra, hogy a képviselők vagyonynyilatkozatával kapcsolatos eljárás a legtöbb elemében egyezik az összeférhetlenségi eljárással, a javaslat a vagyonynyilatkozati eljárás módosítását, kiegészítését is a fenti szabályozási elvek és célok mentén indítványozza, biztosítva az összeférhetlenségi eljárással egységes szabályozást.

Az összeférhetlenségi és vagyonynyilatkozati eljárás újraszabályozása mellett több kisebb módosítás is szükségessé vált. A javaslat felhatalmazást ad az Országgyűlési Őrség számára, hogy egyes törvényi feladatainak ellátása során pilóta nélküli állami légitáncokkal felvételt készíthessen az Országgyűlés Hivatala és az Országgyűlési Őrség elhelyezésére szolgáló épületekről, az Országgyűlés Hivatala vagyonkezelésébe tartozó, a kiemelt nemzeti emlékhely részét képező ingatlanokról és azok környezetéről. A javaslat rögzíti az Házbizottság és a házelnök hatáskörét az Országgyűlés ülésén néma felállással történő megemlékezések kapcsán, továbbá a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökének és két tagjának megválasztására irányuló szavazást nyitotta teszi, hasonlóan sok más testület tisztségviselőinek Országgyűlés által történő megválasztásához.

A javaslat több rendelkezésének elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §

Az Országgyűlés által a plenáris ülésen tartandó megemlékezésekre indokolt eljárási és keretszabályok megállapítása annak érdekében, hogy azokra minden esetben tervezett módon és méltó körülmények között kerüljön sor. A javaslat rögzíti, hogy az Országgyűlés által tartandó megemlékezésre – akár kíséri néma felállás, akár nem – csak a Házbizottság döntése alapján kerülhet sor. Megemlékezés tartására vonatkozó javaslatot a házelnök, a Házbizottság tagjai, valamint a nemzetiségeket képviselő bizottság elnöke – mint a törvény alapján részvételi joggal rendelkező bizottsági elnök – tehet a Házbizottság számára. Az általános szabály szerint, ha a Házbizottságban nem alakul ki konszenzus a kérdésben, szubszidiárius jogkörében eljárva a házelnök dönt. A javaslat rögzíti továbbá a házelnök elsődleges döntési jogkörét abban az esetben, ha a megemlékezésre okot adó rendkívüli esemény a plenáris ülést előkészítő házbizottsági ülést követően következik be vagy válik ismertté.

3. §

A javaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy a fegyelmi intézkedéssel érintett képviselő a jogorvoslati eljárás során akkor is felszólalhasson, ha a Mentelmi Bizottság döntésének meghozatalára nyitva álló határidő eredménytelenül telt el. Ebben az esetben – amennyiben kérelmezi az Országgyűlés jogorvoslati döntését – a fegyelmi intézkedéssel kapcsolatos álláspontját a képviselő az Országgyűlés plenáris ülésén adhatja elő. A Mentelmi Bizottság elnökének – vagy az általa kijelölt előadónak – is biztosítja a lehetőséget arra, hogy ismertesse a bizottsági döntéshozatal elmaradásának okait és körülményeit.

4. §

A javaslat nem módosítja az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 91. §-ában szereplő azon szabályokat, amelyek a képviselő számára előírják az összeférhetlenségi ok megszüntetésére irányuló kötelezettséget és meghatározzák az összeférhetlenség fennállása alatt érvényesülő jogkövetkezményeket. Az összeférhetlenségre vonatkozó bejelentés elbírálásának folyamatát azonban újraszabályozza, egységes fogalomhasználattal, a feladat- és hatáskörök egyértelmű elhatárolásával.

Képviselői összeférhetlenségre vonatkozó bejelentést továbbra is bárki tehet írásban, az eddig is előírt tartalmi elemekkel. A javaslat az áttekinthetőség érdekében immár egy bekezdésbe összegyűjtve, tételesen sorolja fel azokat az eseteket, amelyekben a Mentelmi Bizottság elnöke saját hatáskörben eljárva elutasítja a kezdeményezést:

ha a bejelentés nem tartalmazza a törvényben előírt elemeket,

ha a bejelentés nyilvánvalóan alaptalan,

ha az érintett képviselő megszünteti az összeférhetlenséget, vagy

ha – bár a bejelentés nem nyilvánvalóan alaptalan – a Mentelmi Bizottság elnöke a képviselő nyilatkoztatása után további adatszerzés nélkül is meg tudja állapítani, hogy az összeférhetlenség nyilvánvalóan nem áll fenn.

A beadvány hiányossága, nyilvánvaló alaptalansága és az érintett képviselő intézkedése miatti okafogottsága esetén a helyzet megítélése természetesen nem igényel bizottsági vizsgálatot, ám abban a negyedik esetben, ha az összeférhetlenség hiányát a Mentelmi Bizottság elnöke állapítja meg, a szabályozás továbbra is fenntartja a lehetőséget arra, hogy a Mentelmi Bizottság többsége ezzel szemben kifogást emeljen és ennek nyomán az összeférhetlenségi eljárás mégis meginduljon.

Az Országgyűlés plenumának tájékoztatására az összeférhetlenségi eljárás megindítását követően haladéktalanul sor kerül. A javaslat harminc napot biztosít a Mentelmi Bizottságnak a vizsgálat lefolytatására, fenntartva a képviselő és az állami szervek haladéktalan válaszadási kötelezettségét a bizottság megkeresése esetén. A javaslat nem tartja

fent a – sorsolással felállított – vizsgálati testület intézményét, mivel az összes tag részvételével lefolytatott testületi vizsgálat már önmagában alkalmas arra, hogy a helyzetet feltárja és megítélje.

A vizsgálat lezárását követően a Mentelmi Bizottság megállapítja, hogy álláspontja szerint fennáll-e az összeférhetetlenség vagy sem. Ha azt állapítja meg, hogy fennáll, az összeférhetetlenség kimondására irányuló határozati javaslatot nyújt be az Országgyűléshez. Az Alaptörvény 4. cikk (3) bekezdés c) pontja alapján a határozati javaslat tartalmazza, hogy az összeférhetetlenség kimondásával egyidejűleg a képviselői megbízatás megszűnik. Az Országgyűlésnek szintén harminc napja van a döntés meghozatalára, ez a határidő akkor is elegendő, ha az Országgyűlés többhetes munkarendben ülésezik.

Új elem a szabályozásban, hogy ha a Mentelmi Bizottság többsége arra a meggyőződésre jut, hogy az összeférhetetlenség nem áll fenn, akkor az ügy már nem is kerül az Országgyűlés plénuma elé, ezzel méltányolva a paritásos összetételű bizottság vizsgálaton alapuló döntését. Ha azonban az ügy megítélése a Bizottság tagjait megosztja, és nem alakul ki többség egyik álláspont mellett sem, a javaslat szerint a végső szót az Országgyűlés plénuma mondja ki, ezáltal biztosítva azt, hogy a képviselő megítélése ne maradjon függőben.

Szintén új elemként tisztázza a javaslat: az Országgyűlés határozatának meghozatalával a képviselői mandátum megszűnik, és nem indokolt fenntartani azt a függő feltételt, amely a képviselő számára öt további napot biztosít az összeférhetetlen helyzet felszámolására. Az eljárás megindulását követően, annak valamennyi szakaszában számos alkalma nyílik a képviselőnek arra, hogy a bejelentés és később a Mentelmi Bizottság eljárásának ismeretében is megszüntethesse az összeférhetetlenségi okot, nem szükséges a korábbi szabály fenntartása, már csak azért sem, mert az hátrányosan érintette a jogkövetkezmény beálltának, időpontjának átláthatóságát.

A javaslat – pontosítva ugyan, de – fenntartja továbbá azt a garanciális szabályt, amely kimondja, hogy a képviselővel szemben ugyanazon tények alapján nem lehet újabb összeférhetetlenségi eljárást kezdeményezni.

5. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 88. §-a tartalmazza a méltatlansági összeférhetetlenség eseteit, amelyekben az Országgyűlésnek ex lege ki kell mondania az összeférhetetlenséget, a törvény nem ad lehetőséget mérlegelésre, ha a tényállási elemek teljesülnek. Ezekben az esetekben nem indokolt a teljes eljárást lefolytatni, hiszen az az összeférhetetlenségre vonatkozó bejelentés alapján az összeférhetetlenségi helyzet fennálltát vizsgálja, feltárva és mérlegelve az eset körülményeit, a beszerzett adatokat, a képviselő és adott esetben más állami szervek megkeresésével stb. A méltatlansági összeférhetetlenség esetében a szabályozás egy rövidített eljárást tesz lehetővé: az eljárás a jogerős ítéletet hozó bíróság vagy véglegessé vált határozatot hozó hatóság tájékoztatása alapján indul, és a bizottsági vizsgálati szakasz kihagyásával rögtön az Országgyűlés plénuma elé kerül döntésre, a Mentelmi Bizottság elnökének határozati javaslata alapján. A javaslat nem írja elő a jogerős ítélet, illetve a végleges határozat megküldését a tájékoztatás mellett, azonban ez nem akadályozza annak, hogy – amennyiben a bíróság vagy a hatóság azt megküldi – a házelnök a tájékoztatással együtt a jogerős ítéletet vagy annak rendelkező részét, illetve a véglegessé vált határozatot is a Mentelmi Bizottság elnöke rendelkezésére bocsássa.

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 86. §-a szerint a képviselő szakmai vagy üzleti ügyben képviselői minőségére nem hivatkozhat, valamint képviselői megbízatásának felhasználásával jogosulatlanul bizalmas információkat nem szerezhet, illetve nem használhat fel. A törvény 87. §-a alapján pedig bizonyos mértéket meghaladó ajándék vagy hasonló juttatás nem fogadható el. Ha a képviselő e szabályokat megszegi, úgy erre vonatkozóan bárki bejelentést tehet, amely alapján az összeférhetetlenségi ügyekben irányadó eljárás megindul. A javaslat eltérésként annyit rögzít – a hatályos rendelkezéssel megegyezően –, hogy ebben az eljárásban összeférhetetlenség kimondására és a mandátumvesztésre nem kerül sor, a határozati javaslat a jogsértés tényének megállapítására irányul. Az Országgyűlés határozatainak nyilvánosságát a Magyar Közlönyben való közzététel garantálja.

A szabályozás eddig is rögzítette a képviselő visszafizetési kötelezettségét: ha a képviselő mandátuma az Országgyűlés döntése alapján megszűnik, köteles az összeférhetetlenség keletkezésétől a megbízatása megszűnéséig részére kifizetett javadalmazást az Országgyűlésnek visszafizetni. A javaslat a visszafizetéssel érintett időszak pontos behatárolásával tisztázza, hogy a különböző esetkörökben mikor keletkezik az összeférhetetlenség.

6. §

A hatályos szabályozásnak megfelelően a volt képviselő családtagja vagyonnyilatkozatát a Mentelmi Bizottság a képviselő megbízásának megszűnését követő egy évig őrzi.

7. §

A javaslat a képviselők vagyonnyilatkozatával kapcsolatos eljárást csak annyiban szabályozza újra, amennyiben az összeférhetetlenségi eljárással egységes szabályozás ezt indokoltá teszi. A képviselő vagyonnyilatkozatával kapcsolatos eljárást továbbra is bárki kezdeményezheti, a bejelentést a Mentelmi Bizottság elnöke vizsgálja meg és azt visszautasítja, ha

- a) a kezdeményezés nem felel meg a törvényi feltételeknek,
- b) a kezdeményezés nyilvánvalóan alaptalan,
- c) az ismételten benyújtott kezdeményezés új tényállást vagy adatot nem tartalmaz,
- d) a képviselő kijavítja a vagyonnyilatkozatot, vagy
- e) ha a Mentelmi Bizottság elnöke további adatszerzés nélkül is meg tudja állapítani a képviselő nyilatkozata alapján, hogy a vagyonnyilatkozat tartalma a valóságnak nyilvánvalóan megfelel.

A szabályozás az összeférhetetlenségi eljáráshoz hasonlóan itt is – ez utóbbi esetben – lehetővé teszi, hogy a bizottság elnökének döntésével szemben a Mentelmi Bizottság többsége kifogást emeljen, ez esetben a vagyonnyilatkozási eljárást meg kell indítani. A Mentelmi Bizottságnak ez esetben is harminc napja van az ügyet kivizsgálni, amelybe az adatbeszerzés időtartama nem számít bele. Ha vizsgálata során azt állapítja meg, hogy a képviselő vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan mulasztotta el, vagy a vagyonnyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt, határozati javaslatot nyújt be, amely az összeférhetetlenség kimondását kezdeményezi. Az Országgyűlés ez esetben is harminc napon belül határoz. Ha a Mentelmi Bizottság többsége ennek ellenkezőjét állapítja meg, vagy a bizottság tagjait a helyzet megítélése megosztja, az összeférhetetlenségi eljárásnál ismertetettek szerint folytatódik az eljárás.

A szabályozás nem változik a tekintetben, hogy a Mentelmi Bizottság rendelkezésére bocsátott adatokat a vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás lezárulását követő harmincadik napon törölni kell.

8–9. §

Azokban az esetekben, amelyek megítélése a törvény alapján nem mérlegelhető, a javaslat eltérő szabályokat alkot. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 101. § és 102. §-a szerinti esetekben az Országgyűlésnek meg kell állapítania a képviselő megválasztásához szükséges feltételek hiányát, valamint azt, hogy a képviselő egy éven keresztül nem vett részt az Országgyűlés munkájában, ha a törvényi tényállási elemek megvalósultak, ezért nem indokolt a vizsgálatra és mérlegelésre fenntartott teljes eljárás lefolytatása. Ilyenkor a méltatlansági összeférhetetlenség megállapítására irányuló eljárás szabályai az irányadóak: a Mentelmi Bizottság elnöke saját hatáskörében eljárva haladéktalanul köteles benyújtani a határozati javaslatot, bizottsági eljárás lefolytatására nincs mód. A javaslat pontosítja az eljárás egyes elemei kapcsán, hogy a két fenti esetkörben mivel indul meg az eljárás, a határozati javaslat pontosan mit tartalmaz, és hogy a visszafizetési kötelezettség pontosan mely időszak tekintetében terheli a képviselőt. A javaslat ezenfelül világossá teszi, hogy a 102. § szerinti esetben azokat a szavazásokat kell figyelembe venni, amelyekre az Országgyűlés ülésén került sor, és amelyeket szavazatszámoló gép alkalmazásával tartottak.

10–11. §

Az Országgyűlés Hivatala a magyar építésről szóló 2023. évi C. törvény előírásai alapján ellátja a vagyonkezelésébe tartozó kiemelt nemzeti emlékhely és annak környezete fenntartható használatának megóvásával kapcsolatos, törvényben meghatározott feladatokat. A kiemelt nemzeti emlékhely működtetésével, fenntartásával kapcsolatos tevékenység magában foglalja mind az Országház, mind pedig a kiemelt nemzeti emlékhely részét képező ingatlanok állagmegóvását, ennek részeként azok folyamatos monitorozását. Az épületek egyes részeinek felmérése azok magassága, kiterjedése miatt eddig speciális szakmai ismereteket igénylő külső

szakszemélyzet alkalmazásával, jelentős nehézségek árán, emberi erővel volt megvalósítható, a technikai fejlődés révén azonban ezen felmérések jelentős része kiváltható lenne pilóta nélküli légi járművel készített felvételekkel. A felvételeket az Országgyűlési Őrség is elkészíthetné az üzemeltetésében lévő pilóta nélküli állami légi járművel, ehhez azonban az Országgyűlésről szóló törvényben meghatározott feladatainak kibővítése szükséges. Az Országgyűlési Őrség ellátja az Országház, az Országgyűlés Hivatala és az Országgyűlési Őrség elhelyezésére szolgáló épületek tűzbiztonsági feladatait is, amelynek kapcsán szintén felmerül a felvételt készítés igénye, így ennek lehetőségével is kiegészülne az Országgyűlésről szóló törvény. Tekintettel arra, hogy a pilóta nélküli állami légi járművel történő felvételt készítés adatvédelmi kérdéseket is felvet, ezért indokolt a törvénymódosítás során azokról is rendelkezni.

12. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 97. §-át érintő módosítások az összeférhetetlenségi eljárási rendelkezések módosításával összefüggésben pontosítják a hivatkozásokat.

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 137. §-át érintő módosítások az Országgyűlési Őrség feladataival kapcsolatos rendelkezésekkel összefüggő hivatkozásokat pontosítanak.

13. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 94. § egyes bekezdéseinek hatályon kívül helyezése a vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás megújításához kapcsolódik. Az eljárás szabályai új szakaszba kerülnek.

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 98. § (3) bekezdését érintő módosítás a törvény szövegének jogtechnikai pontosítása.

14. §

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökének és két tagjának megválasztására irányuló szabály módosítása. A módosítás értelmében a jövőben a bizottság elnökét és két tagját az Országgyűlés – hasonlóan más testületek tisztségviselőinek Országgyűlés által történő megválasztásához – nyílt szavazás útján, a jelölési eljárásra vonatkozó szabályok változatlanul hagyása mellett választja meg.

15. §

A módosítások egységesen a következő naptári év első napján lépnek hatályba.

16. §

Az egyes szerkezeti egységek sarkalosságára utaló rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás az egyes felsőoktatási, családügyi és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás támogatja a gyermeket vállaló, házas hallgatókat azzal, hogy harminc éves korukig élvezhetik az állami ösztöndíj előnyeit, nem kell tehát önköltséget fizetniük, illetve az önköltséges hallgatót át kell sorolni állami

ösztöndíjas képzésre. A gyermekes doktoranduszok számára a módosítás lehetővé teszi, hogy doktori értekezésük benyújtására rendelkezésre álló határidőt meghosszabbítsák, de szülőként jogosulttá válnának a gyermekek otthongondozási díjára is.

A törvénymódosítás megteremti továbbá az oklevelek felülhitelesítésének kereteit is.

A törvényjavaslat módosítja a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvényben (a továbbiakban Mktv.) a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Nemzeti Filmintézet) feladatait, a támogatási intenzitásra vonatkozó szabályokat, a Nemzeti Filmiroda által végzett hatósági tevékenységeket, a korhatár-besorolás szabályait, a közterületek filmforgatási célú használatára vonatkozó díjszabást.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság feltétele, hogy a szülő ne vegyen részt felsőoktatási intézmény nappali tagozatos képzésén: a képzés sajátosságaira tekintettel a módosítás révén a díjra jogosulttá válhat a doktori képzésben részt vevő hallgató.

2. §

A jelenlegi kollégiumi struktúra nem követi a változó kulturális szokásokat, és nem teszi lehetővé a műfajközi átjárásokat sem. A struktúra megújításának keretét ebből adódóan annak a természetes folyamatnak a felismerése adja, hogy egyre kevésbé jellemzőek a tiszta műfajiságú kulturális termékek, ezért a Nemzeti Kulturális Alapnak szemléletben kell megváltoznia ahhoz, hogy ezt a jelenséget követni tudja.

A módosítás az ideiglenes kollégiumok alapításának lehetőségét továbbra is megtartja.

3. §

A javaslat a Nemzeti Kulturális Alap egyes kollégiumaihoz benyújtható pályázatok összeférhetlenségi szabályait módosítja.

A hatályos szabályozás alapján egy kollégium elnöke vagy tagja közeli hozzátartozójának pályázatát minden más művészeti és kulturális területen működő kollégiumnak is mérlegelés nélkül el kell utasítani, függetlenül attól, hogy életszerűen egy adott kollégium tagjának semmilyen ráhatása nincs más kollégiumok döntéseire, a különböző kollégiumok egyes tagjait is más-más szervezetek delegálják. Tekintettel arra, hogy a hatályos szabályozás indokolatlanul szigorú, szükséges annak módosítása. Természetesen azon kollégium tekintetében, melyhez a kollégium elnökének vagy tagjának hozzátartozója pályázik, fenn kell tartani a szigorú összeférhetlenségi szabályokat.

4. és 5. §

A módosítás hozzájárul a Nemzeti Kulturális Alap pályáztatási tevékenységének fenntartásához és zavartalan működésének elősegítéséhez.

6. §

A javasolt kiegészítést a Magyar Nemzeti Levéltár, mint Hatóság ellenőrzési jogosultságainak megerősítése indokolja, amely biztosítani hivatott a közirat épségben és használható állapotban történő megőrzését.

7. §

A Magyar Nemzeti Levéltár látja el a levéltári szakterületen a nemzeti szintű feladatokat, ennek értelmében szükséges rögzíteni annak nemzeti levéltári rangját.

8. §

A gyermekétkeztetéshez kapcsolódó ügyviteli, adminisztrációs feladatok ellátásának könnyítése érdekében indokolt, hogy azokban az intézményekben, ahol már eleve használják a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény vagy a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény szerinti tanulmányi rendszert, így tipikusan a nevelési-oktatási és szakképző intézményekben, ezen rendszeren keresztül történjen a gyermekétkeztetéssel összefüggő adminisztrációs, dokumentációs feladatok elvégzése. Azon intézményekben, így például a gyermekotthonokban, ahol a tanulmányi rendszert nem alkalmazzák, a gyermekétkeztetés tekintetében sem célszerű a kötelező alkalmazást előírni. A módosítás a köznevelési vagy szakképző intézmények által fenntartott bölcsődékben is csupán lehetőségként, és nem kötelezettségként írja elő a tanulmányi rendszer gyermekétkeztetési adminisztrációs célú használatát.

9. §

A krízisközpont és titkos menedékház az átmeneti gondozásba történő befogadásról jelzést küld a bántalmazott szülővel érkező kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnak. Amennyiben olyan helyzet alakul ki, hogy kapcsolati erőszak miatt menekülnie kell a szülőnek és kiskorú gyermekének, a gyermek minden esetben súlyosan veszélyeztetettnek minősül, hiszen olyan bántalmazásnak lehetett a szemtanúja, vagy akár elszenvetője, ami krízishelyzetet eredményezett.

10. §

A legfőbb szempont, hogy minél gyorsabban lehessen megfelelő örökbefogadó szülőt találni a gyermek számára. A területi egyenlőtlenségek és a különböző listák elkerülése érdekében szükséges egy országos lista és országos örökbefogadást elősegítő egyetlen szint bevezetése a hazai örökbefogadásban.

11. és 12. §

A gyermekvédelmi szakellátás számára komoly kihívást jelent, hogy a gyámhatóság döntése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek ténylegesen nem tartózkodik a kijelölt gondozási helyen. A probléma a férőhelyek számának alakulására is hatással van, tekintve, hogy a jelenlegi szabályok szerint az engedély nélkül eltávozott gyermeket gondozási helyen lévő gyermekként kell figyelembe venni, az általa foglalt férőhelyre más gyermek nem helyezhető el.

A módosítás hatálybalépésével, amennyiben a nevelésbe vett gyermek tartósan van engedély nélkül távol a gondozási helyétől

- a hat hónapot meghaladó távollét esetén a gondozási hely vezetője – soron kívül, a rendes felülvizsgálat időpontjától függetlenül – köteles lesz a nevelésbe vétel felülvizsgálatát kezdeményezni az illetékes gyámhatóságnál;
- három hónapot meghaladó távollét esetén a távollét idejére a gondozási helyen – ideiglenes hatállyal vagy nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg, ideiglenes gondozási hely kijelölésével – más gyermek elhelyezhetővé válik.

13. §

Helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, otthont nyújtó ellátás és nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban utógondozói ellátás esetén az adott napon ellátott személyek száma túllépheti a bejegyzett férőhelyszámot, de éves átlagban a bejegyzett férőhelyszám jelenleg nem léphető túl.

Indokolt a szabályozás rugalmasabbá tétele, különösen a gyermekotthoni ellátás esetében.

14. §

A krízisközpont és titkos menedékház az átmeneti gondozásba történő befogadásról jelzést küld a bántalmazott szülővel érkező kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnak. Amennyiben olyan helyzet alakul ki, hogy kapcsolati erőszak miatt menekülnie kell a szülőnek és kiskorú gyermekének, a gyermek minden esetben súlyosan veszélyeztetettnek minősül, hiszen olyan bántalmazásnak lehetett a szemtanúja, vagy akár elszenvetője, ami krízishelyzetet eredményezett.

15. §

A kormányhivatalok egységes jogalkalmazása érdekében indokolt a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben is megjeleníteni az engedélyes elköltöztetésével kapcsolatos szabályokat, amely alapján a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelettel összhangban az ágazati azonosító használatának szabályai egyértelművé válnak (az engedélyes elköltöztetése lehatárolható az új telephelyre történő férőhelyszám-átcsoportosítástól), és a finanszírozás folyamatossága is szabályozott lesz költözés esetén.

16. §

A kapcsolati erőszak áldozatait segítő ellátórendszer működésével kapcsolatos részletszabályok megjelenítése érdekében szükséges felhatalmazó rendelkezés beiktatása.

17. §

Minden gyermeknek joga van a családi kapcsolatokhoz, de ezt az érdeket nem szabad figyelmen kívül hagyni akkor, ha a kapcsolat a szülőkkel már nem biztosítja a gyermek számára a megfelelő érzelmi és szociális támogatást. Bár a szülői jogok tiszteletben tartása fontos, mégis a gyermek érdeke áll a legelső helyen. A szülői jogok védelme nem jelentheti a gyermek érdekeinek hátrányos helyzetbe hozását. Ha egy szülő huzamosabb ideig nem gyakorolja a kapcsolattartást, az azt jelenti, hogy nem teljesíti a szülői kötelezettségeit. Ilyenkor indokolt, hogy a gyermek helyzete minél hamarabb tisztázódjon, hogy biztosítani lehessen számára a megfelelő jogi státuszt és védelmet. Ha egy szülő huzamosabb ideig nem látogatja a gyermekét, az hatással lehet a gyermek érzelmi fejlődésére, mivel a gyermek számára bizonytalanná válik a családja és szülője szerepe. Az ilyen helyzetekben a gyermek érdeke azt kívánja, hogy mielőbb tisztázódjon a szülői felelősség kérdése, így a 6 hónapos határ ideális lehet a helyzet rendezéséhez.

18. §

A családi bölcsőde hálózatokat érintő jelen módosítás deregulációs célokat szolgál, mivel a jelenleg hatályos, magyarázó jelleggel szerepeltetett szövegrész nem segíti érdemben elő az értelmezést.

A napközbeni gyermekfelügyelet szabályainak egyszerűsítése indokolt. A napközbeni gyermekfelügyelet egész évben működő, hatósági engedélyhez kötött ellátás, amelyet egyszerre legfeljebb hét gyermek vehet igénybe. Mivel a szolgáltatás nem időszakos jelleggel működik, így a tanítási szünet külön kiemelése nem szükséges, deregulációs szempontból a törlése indokolt.

19. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt fogalom pontosítása szükséges, mivel a törvény 39/A. § (1) bekezdése vezeti be az „adóelőleg” rövidítést, azonban az 5/C. § (1) bekezdés a) pontja már ezt megelőzően ilyen formában hivatkozik rá.

20. §

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.59/2015.3 számú és a 12.M.1642/2015/5. számú ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről szóló 9/2016. (IV.6.) AB határozatban foglaltakra figyelemmel a módosítás lehetővé teszi, hogy csecsemőgondozási díjra abban az esetben is jogosult lehessen az igénylő, ha a biztosítási jogviszonya nem szűnik meg, hanem csak szünetel.

21. §

Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozások miatt a csecsemőgondozási díj esetében a kedvezménysszabály alkalmazhatóságára vonatkozóan pontosítás szükséges. Abban az esetben nem alkalmazható a kedvezménysszabály, ha a biztosított az újabb csecsemőgondozási díjra való jogosultság kezdetén már más foglalkoztatónál, más jogviszonyban áll, mint ami alapján a korábbi ellátása megállapításra került.

A diplomás GYED összegében megállapított csecsemőgondozási díjak összegei rendszeresen felülvizsgálatra kerülnek a minimálbér, illetve a garantált bérminimum változása esetén, tekintettel a diplomás GYED felülvizsgálati szabályaira. Expressis verbis a törvény azonban nem mondja ki ezen felülvizsgálati szabály alkalmazhatóságát a csecsemőgondozási díjnál, ezért azt pótolni szükséges.

22. §

A törvény a maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegének felülvizsgálatára hivatkozik, azonban a nevelőszülőnek járó gyermekgondozási díj vonatkozásában ez nem értelmezhető, hiszen az összege nem érheti el a GYED maximumot. Ezért szükséges egy új bekezdésben rendelkezni a nevelőszülői GYED minimálbér emelkedésével összefüggő felülvizsgálatáról.

23. §

Pontosítást tartalmaz a tekintetben, hogy a csecsemőgondozási díj esetében a 168 napot legkésőbb a gyermek születése napjától kezdődően kell számolni.

A módosítással egyértelműsítésre kerül a kedvezmény szabály alapján megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja esetében az ellátás mértéke.

A nevelőszülő részére járó gyermekgondozási díjat érintően egy korábbi jogszabály-módosítás átvezetése az ellátás igénybevételének kezdő napja vonatkozásában, valamint jogtechnikai jellegű pontosításokat tartalmaz az ellátás összegének meghatározása, és az általános gyermekgondozási díjra vonatkozó szabályok alkalmazására való visszahivatkozások kapcsán.

24. §

A módosítás lehetővé teszi, hogy a muzeális intézmények az állam és a helyi önkormányzat fenntartásában, vagy az állam, a helyi önkormányzat 100%-os tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaságként is működhessenek.

25. §

A javaslat rögzíti, hogy a könyvtárak együttműködnek a többi közművelődési szervezettel, valamint a kulturális örökség más értékeit gondozó intézményekkel.

A javaslat közművelődési szakmai szolgáltatási feladatokat pontosít.

26. §

A javaslat rögzíti, hogy a közművelődési szervezetek együttműködnek a többi közművelődési szervezettel, valamint a kulturális örökség más értékeit gondozó intézményekkel.

A javaslat közművelődési szakmai szolgáltatási feladatokat pontosít.

27. §

A javaslat a területi szintű közművelődési szakmai szolgáltatás keretében ellátandó feladatok pontosítja, általános jelleggel nevesítve a közművelődési szervezetek számára adományozandó miniszteri elismerések szakmai előkészítését.

28. §

A javaslat rögzíti, hogy a tárgyévi állami támogatások igénybevételének feltétele a tárgyévet megelőző évi kulturális statisztikai adatszolgáltatás teljesítése. A kulturális statisztika nyilvános. Az adatok a támogatói döntés során a honlapon elérhetők.

29. §

A A javaslat megteremti a vezetői munkakör betöltése vonatkozásában meghívásos eljárás lehetőségét, valamint a 100%-os állami tulajdonú kulturális szervezetek vezetői esetén a miniszter kinevezési jogát.

30. §

Jogtechnikai és logikai pontosítások a normaszöveg koherenciája érdekében.

31. §

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

32. §

A módosítás célja a speciális adózási formákat (kisvállalkozók tételes adója – KATA, átalányadó) választó egyéni vállalkozók és mezőgazdasági őstermelők számára az államilag támogatott, elsősorban lakáscélú kölcsönökhöz való hozzájutást megkönnyítse azáltal, hogy a felsorolt önfoglalkoztatói kör a vállalkozói/őstermelői bevétele legalább 50%-át számíthassa be jövedelemként a hitelbírálatnál, így magasabb hitelösszeget tudnának igénybe venni. Az otthonteremtést segítő államilag támogatott hitelkonstrukciók (CSOK Plusz és Falusi CSOK kölcsön, valamint részben ilyen a Babaváró kölcsön is) felvétele során ugyanis a hitelbírálatkor az egyéni vállalkozók és őstermelők számára nehézség, hogy nem a teljes bevételük tekinthető jövedelemnek, csak annak a jogszabályokban meghatározott része (KATA esetében 60%, átalányadónál 60/20/10%), ezért nem, vagy csak a szükségesnél kisebb összegben tudják igényelni a kölcsönt. Célszerű a jelenleg veszélyhelyzeti szabályozásban rendezett módosítás átültetése a vonatkozó törvényi szabályokba.

33. §

A közgyűjteményi kultúrstratégiai intézményként működő, jelentős közgyűjteményi szervezetek elővásárlási joggal élhetnek a kulturális javak nyilvános aukción történő értékesítése esetén, annak érdekében, hogy a kulturális javak körébe tartozó és közgyűjteményi szempontból jelentősnek tekinthető, de védett státusszal nem rendelkező kulturális javak állami tulajdonba, illetve közgyűjteményi vagyonkezelésbe kerüljenek. Az elővásárlási jog bővítésének nemzetközi tapasztalatai alapján a szabályozás jól beilleszthető a nemzetek örökségvédelmi gyakorlatába és segítségével a kiemelkedő jelentőségű, ám nem védett műtárgyak közkinccsé válhatnak.

34. §

A javaslat az Mktv. hatályát pontosítja.

35. §

Szükséges a játékprogram előzeteseként készült és a kivetített fényinstallációs alkotások elhatárolása a filmalkotásnak nem minősülő reklámtevékenységtől. A javaslat ezen produktumokat kiveszi a filmalkotások köréből.

A javaslat egyértelműen meghatározza a gyártási költségvetés, valamint a „premier előtti” vetítés fogalmát.

A jogalkalmazás során megmutatkozó gyakorlat szerint szükséges egyértelműsíteni, hogy a Nemzeti Filmiroda (a továbbiakban: Hatóság) mit ért nyilvános előadás alatt.

A javaslat egyértelműsíti, hogy a kertmozik – a szezonális működés ellenére is – a törvény hatályát tekintve beletartoznak a mozi fogalmába.

A javaslat egyértelműsíti, hogy a moziüzemeltetési tevékenység jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezet keretében is végezhető, amennyiben a jogszabályban leírt egyéb feltételek is fennállnak, a tevékenységet – a filmforgalmazáshoz hasonlóan – csak egyéni vállalkozás keretei közt lehet végezni.

36. §

A nemzeti filmvagyonba tartozó filmalkotások terjesztése nemcsak teljes filmalkotások, hanem filmrészletekre vonatkozó felhasználási szerződések keretében történik. A filmrészletek felhasználása jellemzően egy másik filmalkotásban valósul meg, így a filmrészletek az újonnan létrejövő filmalkotás részévé válnak. E tekintetben indokolt a filmrészletekre vonatkozó felhasználási megállapodásokat kivételként kezelni.

37. §

A filmalkotásokban foglalt zeneművek felhasználása után járó jogdíj megfizetése nem a filmelőállító, hanem a felhasználó kötelezettsége, ennek feltétele, hogy erről a filmelőállítónak és a felhasználónak írásban kell megállapodni.

38. §

A módosítás célja a mozgóképszakmai képzési hozzájárulásból keletkező forrás felhasználási lehetőségeinek bővítése a magyar mozgóképszakma érdekeinek figyelembevételével.

39. §

A „magyar részvételű filmalkotásoknak” az Mktv. 13. §-ában meghatározott támogatási intenzitási szabályok közé történő beemelése a 13. § (8) bekezdésének logikáját követve szükséges.

Az összeghatárokat a mindenkor hatályos központi költségvetésről szóló törvény határozza meg az aktuális évre vonatkozóan. Konkrét összegek említése helyett célszerű az azokat megállapító mindenkor hatályos központi költségvetésről szóló törvényre utalni, elkerülve ezzel az Mktv. évenként szükségessé váló módosítását.

40. §

Az Európai Bizottság magyarországi filmtámogatási programot jóváhagyó határozata alapján a nyilvántartásba vétel kizárólag a filmterv fejlesztés, filmgyártás-előkészítés, filmgyártás, filmterjesztés, valamint a filmterjesztést és a filmértékesítést elősegítő marketing tevékenység támogatástípusok esetében kötelező feltétel.

41. §

A hatályos szöveg a nyilvántartás valós tartalmának való pontosabb megfelelést szolgálja. A módosítás további indoka, hogy a jogi személyeken kívül egyéb jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek is végezhetnek moziüzemeltetői, illetve forgalmazói tevékenységet, amennyiben a tevékenységük üzletszerűsége igazolt.

42. §

A Hatóságnak a már lezárt mozgóképszakmai hatósági ügyekben is naprakész információkkal kell rendelkeznie a véglegessé vált döntése alapjául szolgáló adatokról és tényekről.

43. §

A Filmiroda eljárásaiban történő elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályokat nem indokolt külön rendeletben szabályozni, mert azt a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény, valamint – a digitális állam megvalósításához kapcsolódó egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 113/2024. (V. 14.) Korm. rendelettel módosított – az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet teljes körűen szabályozza.

44. §

A mozgóképszakmai hatóság statisztikai tevékenységének részletszabályait kell, hogy tartalmazza a 38. § a) pont szerinti kormányrendelet, amely pontosan meghatározza majd a folyamatos adatszolgáltatás rendjét, a kötelezettek körét, illetve a kért adatokat.

45. §

A Hatóság által alkalmazható jogkövetkezmények kiegészülnek a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 3. §-a szerinti, a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába történő bejegyzéssel.

46. §

A moziüzemeltetési tevékenységet csak a hatósági nyilvántartásba vétel után lehet végezni, míg forgalmazói tevékenységet ettől függetlenül is, tekintettel arra, hogy a forgalmazóra – mint határokon átnyúló szolgáltatást végzőkre – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényt is alkalmazni kell.

A törvényjavaslat a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény – mint a fogalmazási tevékenységre irányadó jogszabály – rendelkezései alapján a Hatóság számára lehetőséget ad, hogy a bejelentésköteles szolgáltatási tevékenység tényleges folytatása esetén a Hatóság végleges döntéssel megtiltsa az adott tevékenység folytatását, ha a szolgáltató nem felel meg a jogszabályi feltételeknek. Ennek a szabályozásnak az analógiája alapján a Hatóság a moziüzemeltetők esetében is meg kívánja teremteni ezt a felügyeleti lehetőséget. Ezért közös nyilvántartásban kívánja rendezni a tevékenység tiltás hatálya alatt álló filmterjesztőket.

A törvényjavaslat összhangot teremt az Mktv. szóhasználatában a nyilvántartás tartalma és annak nyilvánosságra hozott adatai között. Az Mktv. érvényesülését segíti elő a kilátásba helyezett közigazgatási bírság alkalmazása.

47. §

A törvényjavaslat alapján

- a moziüzemeltetőnek a kérelemben nyilatkoznia kell arról, hogy az adatszolgáltatás technikai feltételeinek megfelel, és azok biztosítását vállalja,
- amennyiben a moziüzemeltetőnek a kérelem benyújtásakor még nem állnak rendelkezésére az adatszolgáltatáshoz szükséges technikai feltételek, úgy a Hatóság az adott ügy körülményeinek mérlegelése alapján legfeljebb 3 hónapra felmentést adhat,
- a moziüzemeltetésre jogosult személyi kör megszűnésére vonatkozó rendelkezések pontosításra kerülnek,
- a megfelelő szankciók alkalmazása mellett meggyorsítja a hivatalból történő nyilvántartásba vétel lehetőségének folyamatát.

48. §

A Hatóság a filmforgalmazókról közhiteles nyilvántartást vezet, amelynek valóságtartalmáról – a moziüzemeltetési tevékenységet folytató természetes személyekről és szervezetekről vezetett nyilvántartáshoz hasonlóan – a Hatóság gondoskodik. A forgalmazó köteles együttműködni a Hatósággal és bejelenteni, ha a nyilvántartás alapját képező adataiban változás történt.

A filmforgalmazásra jogosult személyi körrel egyidejűleg pontosításra kerülnek a megszűnésükre vonatkozó rendelkezések is.

49. §

A módosítás célja a filmalkotások regisztrációjának a biztosítása, abban esetben is, amennyiben a mozi ma film terjesztési jogosultsággal rendelkező forgalmazója.

50. §

A törvényjavaslat alapján elhagyásra kerül a szabályozásból

- a „terjesztői hálózatba nem kerülő” szövegrész
- a nemzetközi egyezmény szövegrész, figyelemmel arra, hogy jelenleg nincs olyan hatályos nemzetközi egyezmény, mely erre vonatkozóan kifejezett előírásokat tartalmazna.

A törvényjavaslat kiegészítései

- a vetítés sorozat fogalma,

a filmterjesztő a kiskorúak védelmét abban az esetben is biztosítani köteles, ha egy filmalkotás vonatkozásában a jogszabály kivételes felhatalmazása folytán mentesülne a besorolási eljárás kezdeményezése alól.

51. §

A VI. kategóriába besorolt filmek esetében azok tartalmának a nézői pszichére gyakorolt konkrét egészségkárosító hatására tekintettel szükséges annak szigorúbb szabályozása, hogy az mozi ajánlás figyelembe nem vétele esetén se tehesse ezeket a tartalmakat kiskorúak számára hozzáférhetővé.

52. §

A kérelmező az adathordozó mellett, online hozzáféréssel, dialóglista benyújtása nélkül is biztosítani köteles a besorolni kívánt filmalkotás megtekinthetőségét.

A 25 naptári napos határidő bevezetése a hatósági munkavégzés szakszerűségét és időszerszerűségét szavatolja, ezáltal az ügyfél érdekét is szolgálja.

Az előzeteseken feltüntetett szaggatott (előzetes) korhatár-kategória jelzés a jelölések értelmezésének elősegítése érdekében megszűnik.

A filmalkotások kiskorúak védelme érdekében történő korhatár-kategóriába történő besorolás elválik a nyilvántartásba vételi eljárástól. A korhatár-kategória besorolásról szóló határozatra, így nem vonatkozik az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 84. § d) pontja, az azonnali végrehajthatósága fontos, mivel a filmalkotás nézőinek kellő időben történő tájékoztatása, így a kiskorúak védelme kiemelt cél és feladat.

A módosítás célja továbbá, hogy a tájékoztatás a megfelelő időben fejtse ki a hatását. A korhatár-kategória besorolás célját leghatékonyabban úgy éri el, ha a néző kellő időben – mielőtt a mozijegyet megvenné – tájékoztatást kap a filmalkotás korhatár-kategória besorolásáról.

53. §

A hatósági feladatok határidőn belüli és hatékony ellátását elősegítő javaslat.

54. §

A rendelkezés biztosítja a mozielőzetesek megfelelő korosztály előtt történő megjelenítésének követelményét.

55. §

A törvényjavaslat a hatósági munka hatékonyságának növelése, a szükségtelen adminisztrációs terhek mellőzése érdekében született. Az együttműködési megállapodások megkötésének kötelezettsége helyett az annak személyenkénti megkötésére adott jogszabályi felhatalmazás szintén a jogintézmény működésének hatékonyságát hivatott elősegíteni.

A hatékonyabb és költségkímélőbb hatósági munka érdekében a 23. § (1) bekezdés módosításával bevezetendő új bizottsági minimum és maximum létszámhoz igazítja az eseti eljáró Korhatár Bizottságban részt vevő tagok szakmai kvalifikációjára vonatkozó szabályt.

A kötelező filinterjesztői képviselőt a javaslat megszünteti, ugyanakkor a filinterjesztők bizottsági ülésen való részvételi lehetőségét és ezzel álláspontjuk képviselőtét a 23. § (5) bekezdés módosítása biztosítja.

56. §

Az „art” mozik tekintetében kitűzött jogalkotói szándéknak megfelelően az alternatív kínálat egy része, mint például az opera-, a balett-, és a színházi közvetítések a minőségi kultúra közvetítésében és terjedésében fontos szerepet játszanak, valamint az „art” mozik fenntartható működtethetőségére is pozitív hatást gyakorolnak. A vetítéssorozat-jelleggel bemutatott alternatív tartalmak az „art” mozivá minősítés feltételeiről szóló miniszeri rendelet 1. § (1) bekezdés fd) pontjában foglalt filmnapok, filmhetek, filmfesztiválok sorozatszerűségével rokoníthatók.

57. §

A szabályozás visszatartó erejét, célját elősegítő módosítási javaslat.

58. §

A törvényjavaslat az Art Bizottság létrehozására és működtetésére vonatkozó feladatkielégítést egyértelműsíti. A törvényjavaslat a határozat meghozatalára az általános ügyintézési határidő helyett rövidebb, 45 napos határidőt biztosít a Hatóság számára, hogy az ügyfél ne kerüljön hátrányos helyzetbe.

59. §

A terjesztésre kerülő filmalkotások besorolási eljárásainak egységes szabályozása indokolja a módosítást.

A korhatár-besorolás szabályaihoz hasonló módosítás célja az eljárás eredményének minél előbbi közzétevése a szakmai közönséggel, az „art” mozik jelentési kötelezettségének a támogatása céljából.

60. §

Az Mktv. 20. §-át érintő módosítási javaslattal való összhang megteremtése érdekében szükséges módosítás.

61. §

Cím pontosítása.

62. §

A hatályos normaszöveg pontosítására irányul a módosítás.

Az Európai Bizottság magyarországi filmtámogatási programot jóváhagyó határozata alapján a nyilvántartásba vétel kizárólag a filmterv fejlesztés, filmgyártás-előkészítés, filmgyártás, filmterjesztés, valamint a filmterjesztést és a filmértékesítést elősegítő marketing tevékenység támogatástípusok esetében kötelező feltétel.

A Nemzeti Filmiroda elektronikus nyomtatványkitöltő Központi Azonosítási Ügynökön keresztül, az a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvény alapján a Kormány által kötelezően biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatások használatával azonosítja a rendszerbe belépő természetes személyeket.

A módosítás meghatározza a szünetelés időtartamát, valamint a nyilvántartásból törölt személyek és szervezetek adatainak kezelését is.

63. §

A nyilvántartás nevének megváltozása miatti módosítás.

64. §

Az eljárás sikeres lefolytatásához szükséges egyéb adatok bekérésére és kezelésére teremt megfelelő jogalapot a szabályozás.

65. §

A filmgyártási és filmterjesztési célú támogatásra jogosultság megállapításának alapját képező hatósági jogkörök felsorolásának pontosítása.

A módosítás az ügyfél terheinek csökkentése céljából a gyártási időszak (előkészítés) bejelentésére vonatkozó határidőt mellőzi.

A módosítás célja továbbá a gyakornokok foglalkoztatásának egyszerűsítése.

A módosítás pontosítja, hogy mely időpontban aktuális költségvetési összeg jogosíthat a mozgóképszakmai képzési megfizetési hozzájárulás megfizetése alóli mentességre.

A javaslat egyértelműsíti a Hatóság felhatalmazását, hogy – elsősorban a közvetett állami támogatás mértékének megállapításához szükséges módon – a kérelemben foglaltaktól eltérően állapíthassa meg a közvetett állami támogatás alapjául szolgáló közvetlen filmgyártási költségek és a közvetlen magyar filmgyártási költségek összegét.

A törvényjavaslat a „változás” fogalmának pontosításával kívánja segíteni az ügyfeleket a változás-bejelentési kötelezettségük teljesítésében.

A törvényjavaslat szerinti (13a) bekezdés célja az igazgatási szolgáltatási díj mértékének a központi költségvetéssel, és az esetleges későbbi módosításával járó pontos megállapítása.

66–68. §

A javaslat a 31/D. § (9) bekezdésben foglalt szabályozás bevezetésének előfeltétele. A közvetett támogatás igénybevételére két forrás biztosít lehetőséget: a Nemzeti Filmintézet által vezetett letéti számla, illetve a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. tv.) 22. § (3) bekezdése és 24/A. § (16) bekezdése alapján a társasági adóalany az általa nyújtott filmgyártási célú támogatás után igénybe vehető adókedvezmény. A Tao. tv. alapján biztosított támogatásról a társasági adóalany és a filmelőállító között létrejött támogatási szerződésben foglaltak szerint a Hatóság támogatási igazolást állít ki, amely a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adókedvezmény igénybevételéről szóló döntésének előfeltétele és egyben alapja. Annak elkerülésére, hogy a filmelőállítók számára bizonytalanságot teremtő helyzet 31/D. § (9) bekezdés szerinti módosítással való megszüntetése még az elvi lehetőséget se teremthesse meg annak, hogy ugyanaz a támogatás egyszerre két helyről – a letéti számláról és a támogató részére biztosított adókedvezmény terhére – igénybe vehető legyen. Ehhez szükséges a hatályos támogatási igazolásokról nyilvános közhiteles nyilvántartást vezetni, amelyhez a támogatási források megnyitásáról határozó egymástól szervezetileg elkülönült intézmények (a Nemzeti Filmintézet és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal) egyaránt hozzáférnek.

Tekintettel arra, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény a kérelemre induló eljárások esetében a határozat kérelemre történő visszavonásának lehetőségét csak a határozat véglegessé válásáig biztosítja egyéb esetekben csak a jogszabálysértő határozat visszavonásának lehetőségét biztosítja. Az Mktv. által szabályozott jogterület specialitása indokolja a nem jogsértően kiadott támogatási igazolás visszavonásának anyagi jogi alapon történő lehetőségét annak érdekében, hogy a filmelőállító más forrásból – a Nemzeti Filmintézet által vezetett letéti számláról – igénybe vehesse a támogatást. A visszavonás tényét szükséges a közhiteles nyilvántartásban feltüntetni.

A törvényjavaslat egyértelműsíteni kívánja az ügyfelek számára, hogy a helyi iparüzési adóelőleg vonatkozásában felmerült költség nem a filmalkotás gyártásának érdekében, hanem a filmgyártó vagy filmelőállító cég általános működésével összefüggésben merül fel, ezért a közvetett támogatás alapját képező közvetlen filmgyártási költségként nem számolható el.

69. §

A törvényjavaslat egyértelművé teszi mind a jogalkalmazás, mind az ügyfelek számára, hogy a közvetett támogatás alapjául csak a kérelem tárgyát képező időszakra (és nem pedig időszakban) könyvelt tételek számolhatóak el. Amennyiben az adott időszakban könyvelt tétel később került kifizetésre, azt csak a 31/D. § (4) bekezdése szerinti korrekciós eljárásban, nem pedig egy későbbi, havi, vagy negyedéves időszakban lehet elszámolni.

Az egymástól tulajdonosi, ügyvezetési szempontból, vagy az ún. kapcsolt vállalkozások esetében előfordulhat, hogy megrendelő/koproducer és az alvállalkozók szerepe nem szétválasztható, ami az állami támogatáshoz való hozzáférés tekintetében egyértelműsítésre szorul.

Ugyanakkor a konkrét filmalkotás gyártása céljából megalapított kapcsolt vállalkozás, ún. a projektársaság megalapításáig is felmerülhetnek a filmgyártással összefüggő költségek az anyacégnél, melyekkel kapcsolatban az állami támogatás alapjául való elszámolás indokolt. Ezért annak lehetőségét meg kell hagyni, hogy a projekt cég alapítása előtti költségeket az anyacég át tudja számlázni. A módosítás csak azokra a költségekre vonatkozik, amelyeket a projektársaság megalapítását követően számláz át az anyacég.

A filmalkotás gyártását követő egy éven belül pénzügyileg nem rendezett, le nem könyvelt és a közvetett állami támogatás igénylésére be nem nyújtott filmalkotás esetében nem indokolt az állam szerepvállalása a finanszírozásban.

A filmgyártási költségeken belül a nem belföldi, azaz Magyarországon nem életvitelszerűen tartózkodó magánszemélyek (stábtagok) részére kifizetett költségek speciális költségnek minősülnek, ugyanis azok egyfajta

átmenetet képeznek a külföldi és a magyar költségek között. A módosítási javaslat azt kívánja elérni, hogy a 30%-os állami támogatás alapját a kizárólag magyarnak minősülő, azaz a teljes egészében a magyar gazdaságban maradó költségek növelhessék.

A gyakorlatban előfordulhat olyan rendkívüli eset, hogy a filmgyártó önhibáján kívül nem tudja a (9) bekezdés c) pontjában meghatározott határidőn belül megindítani a költségellenőrzési eljárást. Ezért meg kell hagyni a Hatóság hatáskörében azt a lehetőséget, hogy mérlegelje ezeket a helyzeteket, és különös méltánylást érdemlő esetben a határidő elmulasztása miatt felmentést adjon.

70. §

A nyilvántartás elnevezésének megváltozása miatt szükséges a módosítás.

71. §

A díj mértékén 2019. december 31. óta változtatás nem történt, ezért szükséges azt emelni a megnövekedett költségek miatt.

72. §

A díjak kiszámításának pontosítása.

73. §

A javaslat egyértelműsíti a filmgyártó vállalkozások számára, hogy a közvetett állami támogatás alapját – a 12. § (10) bekezdésében előírt arányok betartása mellett – mely, a hazai gyártással összefüggésben felmerült külföldi költségek képezhetik.

74. §

Módosítás az új csekély összegű támogatásokra vonatkozó jogszabályra tekintettel szükséges.

75. §

A javaslat az Európai Unió szabályaival való kapcsolatot rendezi.

76. §, 1. melléklet

A díjak módosítását indokolja, hogy több város esetében is változtak a helyi parkolási idő intervallumok, a javaslat az ezzel kapcsolatos módosításokat tartalmazza a forgatási célú díjakkal összefüggésben.

77. §

A Hatóság eljárásának megalapozottságát elősegítő módosítási javaslat.

78. §

Az a) ponthoz: A Nemzeti Filmintézet Támogatási szabályzata alapján az infrastrukturális fejlesztéseket az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet alapján támogathat.

A b) ponthoz: Az ügyintézési határidők külön és egymástól eltérően kerülnek szabályozásra mind a forgalmazói tevékenység bejelentése kapcsán, mind a moziüzemeltetői tevékenység bejelentése, illetőleg ezek nyilvántartásba vételére vonatkozóan.

A c) ponthoz: A hatósági munkaszervezés hatékonyságának biztosítása miatti módosítás.

A d) ponthoz: A Hatóság a 21/C. § (1) bekezdésében foglalt módosítással kizárja annak a lehetőségét, hogy a filmalkotás korhatár kategória besorolás után a filmforgalmazó újabb mozielőzetes besorolását kérelmezze.

Az e) ponthoz: Az Art Bizottság koordinációjával kapcsolatos feladatok elvégzése a Hatóság feladata.

Az f) és g) ponthoz: A mozgóképszakmai szervezetek és természetes személyek nyilvántartásába történő bejegyzését az a természetes vagy jogi személy kéri, aki az Mktv. szerinti támogatást igénybe kívánja venni. A negyedévente történő adatszolgáltatás aránytalanul nagy terhet ró a támogatást nyújtó társzervezetekre.

A h) és i) ponthoz: Technikai pontosítások.

79. §

A javaslat rögzíti, hogy a tárgyévi állami támogatások igénybevételének feltétele a tárgyévet megelőző évi kulturális statisztikai adatszolgáltatás teljesítése. A kulturális statisztika nyilvános. Az adatok a támogatói döntés során a honlapon elérhetők.

80. §

A javaslat szerint az előadó-művészeti szervezet vezetői munkakörének betöltése nem csak pályázati úton történhet, hanem meghívásos eljárással is.

81. §

Pontosítások a normaszöveg koherenciája érdekében.

82. §

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

83. §

Részben az eddigi gyakorlat elismeréseként, részben pedig azért, hogy az eddigi, csupán rendeleti szintű szabály a megfelelő (Ptk. törvényi szintű rendelkezésétől eltérésre közjogilag érvényesen alkalmas) törvényi szintre emelkedjen, annak deklarálása szükséges, hogy a támogatott kölcsönök kapcsán a polgári jogviszonyokban az államot a kincstár képviseli.

84. §

Az otthonteremtési támogatásokat érintően a támogatással érintett ingatlanra az állam javára bejegyzendő jelzálogjog szabályainak pontosítása történik meg, mely révén a felsorolás kiegészítésre kerül az adó-visszatérítési támogatással, illetve szűkítésre kerül a CSOK Plusz Hitelprogram részét képező családok otthonteremtési kamattámogatása nevesítésével, abból a célból, hogy ezáltal a kistelepüléseken nyújtható otthonteremtési támogatásokról szóló 302/2023. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti többgyermekes családok otthonteremtési támogatása ne legyen beleérthető a felsorolásba, hiszen ezen utóbbi rendelet nem írja elő a jelzálogjog állam javára történő bejegyzésének kötelezettségét.

Továbbá a hitelintézet javára előírt jelzálogjog felsorolása kiegészül az új kistelepülési otthonfelújítási kölcsön esetével is.

85. §

A módosítás rögzíti, hogy az állam 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társaság által fenntartott felsőoktatási intézmény nem minősül magán felsőoktatási intézménynek.

86. §

Az üzleti doktori képzés szövegpontosító módosítása.

87. §

A részidős képzés kiszámítására vonatkozó pontosítás: a „teljes idejű képzés” tanóráinak számába a „zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatás” ideje is beszámít.

88. §

A módosítás értelmében a felsőoktatási intézményeknek szakonként (jogszabályban előírt módon és tartalommal) középiskolai rangsort kell készítenie, és ezeket elektronikusan hozzáférhetővé kell tennie.

89. §, 4. melléklet

A javaslat célja, hogy megteremtse a törvényi jogalapot a Diákhitel szervezetnek a hallgatói hitelrendszeréről szóló kormányrendeletben meghatározott, külföldön felvett hitel hallgatói hitellel történő kiváltása keretében megvalósuló ellenőrzési tevékenységéhez kapcsolódó adatkezeléshez.

90. §

A szövegpontosító rendelkezés egyértelművé teszi, hogy az egyetemi tanári kinevezés feltételei az egyetemi tanári munkaköri cím adományozása körében vizsgálandók.

91. §

Számos felsőoktatási intézmény már jelenleg is lehetővé teszi a gyermeket vállaló hallgatói számára, hogy két félévnyi egybefüggően szüneteltessék hallgatói jogviszonyukat, ha gyermekük születik, a módosítás ezt a lehetőséget a hallgatók jogává teszi.

A hivatásos és szerződéses katonák esetében a hivatásos és szerződéses állomány tagjára vonatkozó személyügyi szabályokról szóló 6/2024. (VI. 28.) HM rendelet 96. §-a szerinti szülési szolgálatmentesség időtartamára a hivatásos és a szerződéses állomány tagjának illetményéről szóló 20/2024. (IX. 30.) HM rendelet 20. §-a szerint a CSED helyett illetmény kerül folyósításra. Mindezekre figyelemmel indokolt a hivatásos és szerződéses katonák esetében is megteremtteni a hallgatói jogviszony szülési szolgálatmentesség alatti szüneteltetésének lehetőségét.

92. és 93. §

A házasságban élő hallgató államilag támogatott tanulmányi ideje nem változik, nem fogy, ha gyermeke születik, a kedvezmény az örökbefogadás esetében is megilleti a hallgatót. A hasonló helyzetben lévő önköltséges hallgatót állami ösztöndíjas képzésre kell átsorolni.

Ezek a kedvezmények mindaddig illetik meg a hallgatót, amíg 30. életévét be nem tölti vagy felsőoktatási intézménye tanulmányai eredménye miatt önköltséges képzésre át nem sorolja.

94. §

A módosítás egyrészt rendelkezik arról, hogy felsőoktatási intézményben kell a hallgatónak tanulmányai legalább harmadát folytatni ahhoz, hogy ott oklevelet szerezzen. A kivételi körbe kerülnek a zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatással megvalósuló képzések.

A módosítás továbbá a gyermeket vállalók támogatása érdekében lehetővé teszi, hogy a hallgatók az előadásoktól, szemináriumoktól távol maradjanak, azonban ezt csak akkor tehetik meg, ha az adott távolmaradás célja a gyermekük gondozása, feltéve, hogy a távollét nem vezet a képzés alapvető tanulmányi követelményei alóli mentesítéshez sem. A kedvezmény a kisgyermekes hallgatók tudásmérésére, tehát a vizsgákra nem vonatkozik, nekik is hallgatótársaikkal azonos követelményeknek kell megfelelniük.

95. §

A felsőoktatási intézmények által használt nyomtatványokat – az oklevél kivételével, amely digitalizációjáról maga a törvény részletesen rendelkezik – a tanulmányi rendszer alkalmazásával és elektronikusan kell kiállítani, amennyiben a felsőoktatási intézmény szabályzata így rendelkezik.

96. §

A felsőoktatásért felelős miniszter engedélyezi felsőoktatási intézményekben, továbbá az általuk fenntartott köznevelési, szakképzési és felnőttképzési intézményekben alkalmazható zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment-rendszereket, valamint létrehozza a Felsőoktatási Digitalizációs Szakértői Testületet.

97. §

A módosítás értelmében az oktatási hivatal jár el a felsőoktatási intézmények által kiállított okiratok külföldi felhasználásra történő felülhitelesítése során.

98. §

A nem állami felsőoktatási intézmények mint köznevelési és szakképzési intézmény fenntartók a jövőben az állami fenntartókkal azonos elvek mentén jogosultak támogatásra.

99. §

Vagyonkezeléssel kapcsolatos rendelkezés.

100. §

A módosítás értelmében hitéleti felsőfokú tanulmányok nemzetközi megállapodás alapján már középiskolai tanulmányok alatt megkezdhetővé válna, hasonlóan az Nftv.-ben már szabályozott táncművészeti felsőfokú tanulmányokhoz.

101. §

Az EVOP-portálra, a gyermekre, a tanórára, a tanulmányi rendszer üzemeltetőjére, a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment-rendszere és a távoktatásra vonatkozó meghatározással egészül ki a törvény, illetve egyes a meglévő meghatározásokat pontosít a módosítás.

102. §

A módosítás a felsőoktatási intézmények számára írja elő a mesterséges intelligencia használatára vonatkozóan – belső, különösen tanulmányi – szabályozás elkészítését.

103. §, 2. melléklet

A módosítás a Budapesti Gazdasági Egyetem névváltozásával kapcsolatos rendelkezést tartalmazza.

104. §

A fenntartóváltással érintett felsőoktatási intézményeket fenntartó alapítvány átalakulása esetén a fenntartó alapítvány számviteli szabályait pontosító rendelkezés.

105. §

A doktori képzés tekintetében átmeneti rendelkezések meghatározására kerül sor, továbbá a támogatási idő tekintetében figyelembe nem veendő félévekhez és az átsorolás feltételeinek és kezdő időpontjának pontos meghatározásához kapcsolódóan, valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 29. § (3) bekezdésére figyelemmel a felsőoktatásért felelős miniszter tekintetében a felsőoktatási intézmény fenntartói jogát gyakorló gazdálkodó szervezet alapítására, abban részesedés szerzésére és a tulajdonosi jogok gyakorlására állapít meg rendelkezést.

106. §

A Budapesti Gazdasági Egyetem névváltozásához kapcsolódó módosítás, valamint a felsőoktatást érintő adatok nyilvántartására vonatkozó rendelkezések pontosítása.

107. és 108. §

Módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések.

109. §

A szülői rendszertelen kapcsolattartás esetében az örökbefogadhatóvá nyilvánítás feltételeként előírt jelenlegi nyolc hónap hat hónapra csökkenne, így a gyermek korábban válhat örökbefogadhatóvá a szülő felróható magatartása esetén. A gyámhatóság tehát a jelenlegi nyolc hónap helyett hat hónap elteltével örökbefogadhatóvá nyilváníthatja a gyermeket, ha a szülő rendszertelenül tart kapcsolatot.

110. §

Azon felnőttképzők esetében, akik csak olyan jogszabály alapján szervezett oktatás és képzést szerveznek, amelyhez kapcsolódó felnőttképzési törvény szerinti adatszolgáltatási kötelezettségnek való elégtételt jogszabályban a hatóság a képző helyett átvállalja és annak a jelen paragrafus szerinti határidőben a hatóság eleget tesz, úgy ezen képzők esetében a bejelentési kötelezettséget a felnőttképző helyett a jogszabályban meghatározott hatóság is teljesítheti meghatározott határidőn belül. A módosítás nem terjed ki minden jogszabály alapján szervezett oktatás és képzésre, csak azon képzők azon képzéseire, amelyekre a hatóság általi adatszolgáltatás teljesül.

111. §

A tanulmányi rendszer és a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment-rendszer meghatározását pontosító rendelkezés.

112. §

A hatóság általi bejelentés esetére pontosítja a bejelentés, illetve az engedély megadására irányuló kérelem benyújtásának szabályait a rendelkezés.

113. §

A felnőttképzési államigazgatási szerv az ügyintézés eredményességének érdekében a felnőttképzési szakértő telefonszámát és e-mail címét is nyilvántartja.

114. §

A mikrotanúsítványok szabályozására vonatkozó pontosítás; többek között a FAR-rendszer által kezelhető adatok is meghatározásra kerülnek.

115. §

A felnőttképzők iratőrzési szabályait pontosító rendelkezések.

116. §

A felnőttképzésben tanulók érdekeit szem előtt tartó garanciális szabály, hogy a felnőttképző köteles hirdetéseiben és tájékoztatóban feltüntetni az általa indítani kívánt szakmai képzés pontos megnevezését és a programkövetelmény számát, részzakma esetében a részzakma és az ahhoz kapcsolódó szakma megnevezését.

117. §

A felnőttképző díjvisszafizetési kötelezettség teljesítését pontosító rendelkezés.

118. §

Adatkezelésre vonatkozó rendelkezés pontosítása.

119. §

Átmeneti rendelkezések.

120. §

Szövegpontosító rendelkezések.

121. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

122. és 123. §

A javaslat célja, hogy a vagyonkezelő vagyonkezelt ingatlanjain végzett beruházások részletszabályai legyenek alkalmazandók abban az esetben is, ha nem saját vagyonkezelésében álló, hanem idegen ingatlanon hajt végre beruházásokat, amely esetben a tulajdonosi joggyakorló – ennek hiányában a tulajdonos – előzetes hozzájárulása nem mellőzhető. A rendelkezés értelmében az idegen ingatlanon végzett beruházás során létrejövő vagyon sorsa tekintetében a vagyonkezelő és a tulajdonosi joggyakorló – ennek hiányában a tulajdonos – által kötött megállapodás irányadó. A törvényjavaslat célja továbbá, hogy a vagyonkezelő a vagyonkezelésében álló ingatlan díszkivilágításának létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos feladatok ellátására kijelölésre kerüljön.

124. §

A Felsőoktatási Tervezési Tanács megszűnt, így a vele kapcsolatban előírt nyilvántartási kötelezettség fenntartása nem indokolt.

125. §

A szakképzésben használt tanulmányi rendszer definíciójának pontosítása, továbbá meghatározásra kerül a digitális bizonyítvány fogalma.

126. §

A digitális bizonyítvány kiállításával, tárolásával és hosszú távú megőrzésével kapcsolatos rendelkezések. A törvényjavaslat továbbá rögzíti a digitális bizonyítványról készült hiteles másolat kérelem alapján történő igénylés útját.

127. §

A Kormány stratégiai célja, hogy elősegítse és támogassa a Kárpát-medencében élő magyarok helyben történő boldogulását. Ennek egyik eszköze, hogy lehetőséget teremtsünk a helyi gazdasági igényeknek megfelelő szakmák megszerzésére magyar nyelven. Az ehhez szükséges koordinációs feladatokat jelöli ki az új rendelkezés.

128. §

Magyarország digitális továbbfejlődésével párhuzamosan a szakképzésről szóló törvény szerint év végi bizonyítványok kiállítására is elektronikusan kerülhet sor felmenő rendszerben.

129–132. §

A rendelkezés pontosítja az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról, valamint ingyenes vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXX. törvény 50–54. §-a szerinti vagyonjuttatásra vonatkozó törvényi rendelkezéseket az elidegenítési és terhelési tilalom tekintetében.

133–135. §

Vagyonjuttatás a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemért Alapítvány közérdekű céljainak megvalósítása és a KEKVA tv. 1. mellékletében meghatározott közfeladata ellátása érdekében, a megfelelő törvényi garanciák mellett.

136. §

Hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz a Széchenyi István Egyetemért Alapítványról, a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány és a Széchenyi István Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló törvényhez.

137. és 138. §

A Színház- és Filmművészetért Alapítvány részére történt vagyonjuttatás pontosítása, tekintettel arra, hogy a két érintett ingatlan egy funkcionális egységet alkot.

139. §

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem részére történt vagyonjuttatás szabályainak egyértelműsítése.

140. §

Az alapítványok átalakulására vonatkozó általános – Ptk.-ban foglalt – rendelkezés átültetése a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokra vonatkozóan.

141. §

A közfeladatok finanszírozására vonatkozó pontosító rendelkezések.

142. §, 5. melléklet

Szükségessé vált a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány és a MOL – Új Európa Alapítvány közfeladatainak módosítása, az általuk ellátandó tevékenységekre való tekintettel.

143. §

Szövegponosító rendelkezések.

144–146. §

Vagyonjuttatás a Dunaújvárosi Egyetemért Alapítvány közérdekű céljainak megvalósítása és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 1. mellékletében meghatározott közfeladata ellátása érdekében, a megfelelő törvényi garanciák mellett.

147–149. §

Vagyonjuttatás a MOL – Új Európa Alapítvány közérdekű céljainak megvalósítása és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 1. mellékletében meghatározott közfeladata ellátása érdekében, a megfelelő törvényi garanciák mellett.

150–153. §, 6. melléklet

A Semmelweis Egyetem oktatási, tudományos kutatási és betegellátási feladatai ellátásának hatékonyságát elősegítő vagyonjuttatás.

154. §

A Pécsi Tudományegyetem részére történő vagyonjuttatás technikai pontosítása.

155. és 156. §

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítvány vagyonkezelőként történő kijelölése, az alapítvány közérdekű céljainak megvalósítása és a KEKVA tv. 1. mellékletében meghatározott közfeladatának ellátása érdekében.

157. §

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítványról szóló 2021. évi XLVIII. törvény sarkalatosági záradékának pontosítása.

158–162. §, 7–9. melléklet

A javaslat célja több ezer budapesti egyetemista hallgatónak lakhatás biztosítása.

Amellett, hogy az elmúlt években Budapesten az egyetemista fiatalok körében megsokszorozódott a kiadó lakások, illetve kollégiumi férőhelyek iránti kereslet, jelentős mértékben megnövekedtek mind az ingatlanárak, mind pedig az albérltetárak, ugyanakkor a fővárosi városvezetés nem tudott érdemi megoldást kínálni ezen folyamatok hátrányos következményeivel szemben. Kijelenthető, hogy Budapesten jelenleg lakhatási válság van, az elérhető lakások bérleti díja és vételára is rendkívül magas, amely már a felsőoktatásba bekerülést is korlátozhatja, holott a megfizethető lakhatás a versenyképes felsőoktatás egyik jövőbeli sikerének és a felsőoktatási tanulmányaikat folytató fiatal felnőttek boldogulásának alappillére.

A javaslat célja, hogy ezen hátrányos következmények hatásait enyhítse oly módon, hogy a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány átnevezésével létrejövő Tudás-Tér Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) közfeladatként határozza meg a Diákváros kialakítását, ezáltal modern, a kor elvárásainak megfelelő minőségű és megfizethető lakhatási lehetőséget biztosítson több ezer egyetemista hallgatónak.

A javaslat az újonnan nevesített közfeladat ellátása érdekében meghatározza és biztosítja a közfeladat ellátáshoz szükséges, a nemzeti vagyonba tartozó vagyonelemek ezen cél érdekében történő kizárólagos használatát azáltal, hogy a tárgybeli vagyontárgyak az Alapítvány – a közfeladat ellátásának kötelezettsége mellett – tulajdonába kerülnek.

A javaslat 6/A. § (1) bekezdésében meghatározott célokat a jogalkotó az Alaptörvény XI. cikk (1)–(2) bekezdéseiben foglalt művelődéshez való jog megfelelőbb érvényesülése érdekében határozza meg. A jogalkotó szem előtt tartotta azon alaptörvényi rendelkezést, amely a felsőoktatásban való részvételt tanulmányi, szellemi képességek tekintetében határozta meg. Mindezek mellett a jogalkotó célja az Alaptörvényben foglalt államcélok legszélesebb körben történő biztosítása, így az anyagi szempontokat és a budapesti lakhatási válságot figyelembe véve kiemelten fontos közérdekű cél a Diákváros kollégiumfejlesztése, valamint a diákjóléti szolgáltatások fejlesztése. Ebből kifolyólag a javaslat lehetőséget teremt a hallgatók számára egy elérhető és megfizethető lakhatásra az Alaptörvény XXII. cikkében foglalt államcélal összhangban, ezáltal is elősegítve a felsőoktatási továbbtanuláshoz való jog gyakorlati megvalósulását.

Az Alapítvány a törvényben nevesített, a művelődéshez való jog érvényesítésére irányuló közfeladatát csak megfelelő vagyoni háttér biztosítása mellett tudja ellátni, ezért a jogalkotó rendelkezésére bocsátja a feladat ellátásához, a lakhatás célját szolgáló kollégiumépítéshez, illetve üzemeltetéshez szükséges ingatlanvagyon. A megvalósítandó Diákváros területén jelenleg állami, önkormányzati és magántulajdonú területek vannak, amelyeket – a törvényjavaslatban meghatározott állami közcélok megvalósítása érdekében – a Diákváros kialakításához alapítványi tulajdonba szükséges adni. Ezek alapján a javaslat az alkotmányossági követelményekkel összhangban biztosítja a forgalomképes ingatlanok vagyoni kompenzációval történő alapítványi tulajdonba kerülését.

Emellett a forgalomképtelen közterületi ingatlanok – tekintettel az önkormányzatok ezen ingatlanok feletti tulajdonosi jogosítványainak eleve korlátozott voltára, melyet a közelmúltban közzétett, 3385/2024. (XI. 8.) AB határozat is megerősített – a közterület fenntartásához, illetve fejlesztéséhez szükséges feladatokkal együtt térítésmentesen szintén az Alapítvány tulajdonába kerülnek. A tulajdonátszállás következtében hatékonyabban fog megvalósulni a közterület-üzemeltetés és -kezelés, tekintettel arra, hogy az Alapítvány – a Diákváros kollégiumfejlesztéshez kapcsolódóan – jelentős fejlesztéseket fog végrehajtani az érintett ingatlanokon.

Az Alapítvány kötelezettsége, hogy a beruházás elvégzésével együtt a beruházáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket, illetve zöldterület-fejlesztést, közösségi funkciók kialakítását is megvalósítsa, majd a beruházás végeztével a kialakított úthálózatot, zöldfelületeket, illetve közösségi területeket a magyar állam részére fenntartás és üzemeltetés céljából visszaadja. Az Alapítvány a beruházás sikeres megvalósítása érdekében jogosult a tulajdonába kapott, közlekedési infrastrukturális, illetve közösségi célokat szolgáló ingatlanok helyett a beruházás

területén található egyéb ingatlanokat is kijelölni az infrastrukturális és zöldfelületi fejlesztések megvalósítására, azonban az Alapítvány az üzemeltetési, fenntartási és kezelési feladatokat ez idő alatt is köteles a területen folyamatosan, azonos színvonalon ellátni és az utak használatát a közforgalom számára elérhetővé tenni, valamint a funkciók ellátására alkalmas és méretében megközelítőleg azonos területet biztosítani, és a beruházás végeztével a magyar állam részére visszaadni.

Amennyiben az állam, illetve ezt követően az Alapítvány tulajdonába kerülő, önkormányzati tulajdonú ingatlanokon azok állami tulajdonba kerülésének időpontjában bérleti, használati, illetve egyéb jogviszonyok állnak fenn, úgy az állam kötelezettséget vállal arra, hogy e jogviszonyok tulajdonosváltásra tekintettel történő idő előtti megszűnése esetén az ebből keletkező esetleges kárt – így például a bérlő, használó által az ingatlan területén eszközölt értéknövelő beruházások esetén – megtéríti.

163–166. §

A rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a ZalaZONE Ipari Park Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság részesedése – védelmi ipari stratégiai szempontok miatt – az N7 Holding Nemzeti Védelmi Ipari Innovációs Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonában maradjon.

167. §

Az egyes államilag támogatott hitelkonstrukciók átalányadózik általi igénybevételét érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 263/2024. (VIII. 29.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezésére kerül sor.

168. §

Hatályba léptető rendelkezés.

169. §

Sarkalatosági záradék.

Végső előterjesztői indokolás a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény a Kormány tagjának feladatává teszi, hogy a jogalkalmazást nyomon kövesse, illetve a jogszabályok utólagos hatásvizsgálatát elvégezze. Ennek keretében került sor olyan törvényi rendelkezések azonosítására, amelyek a szabályozási cél sérelme nélkül egyszerűsíthetők, valamint módosításuk gyorsabb, kevésbé költséges eljárásokat eredményezhetnek. Ennek egyik példája a papíralapú ügyintézés digitális megoldásokkal való felváltása a köznevelés területén, amelynek következő lépcsőfoka a digitális bizonyítványok bevezetése. A törvény tehát a felülvizsgálat eredményeként tartalmazza a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényre, az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvényre és a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvényre vonatkozó módosító rendelkezéseket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása elősegíti, hogy a finanszírozási rendszerbe a szakmailag indokolt szolgáltatások nyerjenek befogadást. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény adatkezelési szabályainak módosítása – a nemzeti köznevelésről szóló

2011. évi CXC. törvény módosításával együtt – megteremti a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (Biztos Kezdet Gyerekház, tanoda) hatékonyságának mérését a gyermek életútja során.

A törvény célja továbbá az élet és az anyagi javak védelme, az állampolgárok jólétének biztosítása és szubjektív biztonságérzetének javítása érdekében a belügyminiszter feladat- és hatáskörét érintő, a közbiztonság megerősítése érdekében szükséges törvények módosítása és a jogalkalmazás során felmerült jogalkotási igények alapján szükséges törvenymódosítások végrehajtása.

A Kormány elkötelezett a magyar lakosság egészségügyi állapotának javítása mellett, amely célt az ellátások és az ellátórendszer hatékonyságának folyamatos javításával törekszik elérni. A törvény e célok elérése, elsősorban a jogalkalmazás hatékonyabb elősegítése érdekében tartalmaz módosító rendelkezéseket.

A törvény pontosítja az állami mentőszolgálat által fogadott hívásokra vonatkozó adatkezelés és a Donor Regiszterből történő lekérdezések szabályozását.

A törvény meghatározza a pszichiátriai gyógykezelés során alaptalanul alkalmazott szabadságkorlátozás esetén járó kártalanítás szabályait.

A törvény rendelkezést tartalmaz a Személyre Szabott Gyógyszerellátási Központ kialakítására, amelynek elsődleges feladata, hogy az egyénre szabott gyógyszereléssel javuljon a betegbiztonság, csökkenjen a nem megfelelő gyógyszereszedésből adódó kockázat az érintett bentlakásos intézmények lakói, továbbá a telemedicinális ellátásban részesülő, a Felzárkózó Települések program lakosai körében.

A törvény egyebekben több, jogtechnikai, a jogalkalmazást segítő rendelkezést tartalmaz.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 10/A. § (1) bekezdését érintő módosításhoz kapcsolódóan indokolt az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvényben rögzíteni, hogy a 18 év alatti személyek táboroztatása rendjének fenntartásában az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködhet. Ezt a feladatot az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az iskolaőrség útján látja el.

2. §

A módosítás megteremti az összhangot a 2023. január 12-én hatályba lépett 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet szerinti, ivóvízzel és használati melegvízzel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó, valamint a 2023. november 21-én hatályba lépett 510/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet szerinti, fürdővízzel érintkező anyagokra vonatkozó változásokkal.

3. §

A népegészségügyi feladatkörében eljáró hatóság, az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 4. § (5) bekezdés c) pont ca) bekezdése alapján a hatáskörébe tartozó, az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerek, a feldolgozott gabonaalapú élelmiszerek és bébiételek és testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerek, az étrend-kiegészítők, a vitaminokkal, ásványi anyagokkal és bizonyos egyéb anyagokkal dúsított élelmiszerek vonatkozásában nem jogosult a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény (Pftv.) szerinti piacfelügyeleti hatóságként eljárni, tekintettel arra, hogy az élelmiszerek nem minősülnek a Pftv. szerint terméknek (Pftv. 2. § 30. pont). A fentiek szerint forgalomba hozott élelmiszerek közegészségügyi kockázatainak vizsgálata utólagosan történik, ezért a népegészségügyi hatóságnak kiemelt szerepe van ezen élelmiszerek (különös tekintettel az étrend-kiegészítőkre) hatósági ellenőrzésében, melynek hangsúlyos része az egészségkockázat miatti hatósági döntések (pl. az online forgalmazás felfüggesztésének) érvényesíthetősége, ezt szolgálja a Pftv. analógiájára létrehozott jogintézmény is.

4. §

A törvény módosítása összehangolja a 2023. január 12-én hatályba lépett 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet szerinti, ivóvízzel és használati melegvízzel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó, valamint a 2023. november 21-én hatályba lépett 510/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet szerinti, fürdővízzel érintkező anyagokra vonatkozó változásokat, szóhasználatokat.

5. §

A módosítás a tábor bejelentésére vonatkozó 6 hetes időtartamot 3 hétre csökkenti, elősegítve ezzel a tábor szervezők jogkövető magatartását is.

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény táboroztatásra vonatkozó, 2025. január 1-jén hatályba lépő módosításával összhangban új miniszteri rendelet megalkotása szükséges, ezért a rugalmas hivatkozás módosításra kerül.

6. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/A. § (2c) bekezdésének 2020. január 1-jétől hatályos a) pontja szerint a rendelkezésre álló kapacitástól függetlenül be kell fogadni azt a szolgáltatást, amelynek ellátására az egyházi fenntartó a települési önkormányzattal vagy társulással ellátási szerződést kötött, az ellátási szerződésben szereplő szolgáltatás, ellátotti létszám, férőhelyszám, feladatmutató erejéig. E szabály megalkotásával rugalmasabbá vált az egyházi fenntartók számára a kapacitások bővítése. A népkonyha mellett indokolt a pszichiátriai- és szenvedélybeteg személyek részére nyújtott nappali ellátás kivételként történő meghatározása azon szolgáltatások körében, amelyek az egyházi fenntartók önkormányzattal kötött ellátási szerződésére hivatkozással nyerhetnek befogadást a finanszírozási rendszerbe.

7. §

A módosítás alapján a megbízhatósági vizsgálat során lehetőség lesz a repülőtér területén szolgálatot teljesítő rendőri állományra vonatkozóan, a szolgálatukkal összefüggésben olyan mesterséges élethelyzetek kialakítására, amelyekre a jelenlegi jogi környezetben nincs mód.

A gyermekvédelmi rendszernek a Nemzeti Védelmi Szolgálat hatáskörébe kerülésére tekintettel indokolt a Nemzeti Védelmi Szolgálat tagjai által elkövethető bűncselekmények körének bővítése annak érdekében, hogy a területen dolgozók munkaköri kötelezettségeinek ellenőrzése során több tényállás vonatkozásában is el lehessen járni.

8. §, 12. §

A hatályos szabályok szerint az iskolaór kizárólag nevelési-oktatási intézmény területén gyakorolhatja hatásköreit, kizárólag tanítási időben járhat el, azon kívül nem. A módosítás célja, hogy az iskolaőrök jelenléte – hangsúlyozandó, hogy továbbra is csak az intézmény fenntartójának kezdeményezésére – minden olyan intézményben biztosítható legyen, ahol nevelési-oktatási tevékenységet folytatnak, így különösen iskolákban, gyermekotthonokban és kollégiumokban, beleértve a tanítási szünetek és a fenti intézmények által szervezett nyári táborok időszakát is.

9. §

Az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVIII. törvény módosítja a Be. 262. §-át, mely szerint bővül az a kör, amikor a nyomozó hatóság és a rendőrség belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerve, valamint a rendőrség terrorizmust elhárító szerve ügyészszégi engedély nélkül is kérhet adatszolgáltatást. Erre figyelemmel indokolt az Rtv. 69. §-ának módosítása is, hogy a titkos információgyűjtés során is azonos lehetőségek álljanak a rendelkezésre.

10. §

2024. augusztus 1-én lépett hatályba az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb büntető jogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVIII. törvény, amely többek között módosítja

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényt (a továbbiakban: Pmt.) is. A Pmt. új 37/A. §-a rögzíti az ügyfél megtévesztésével érintett fizetési művelet esetén a pénzforgalmi szolgáltató bejelentési kötelezettségét a pénzügyi információs egység, a Nemzeti Adó és Vámhivatal Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda (a továbbiakban: NAV PEI) felé. Ezzel párhuzamosan a pénzforgalmi szolgáltató tájékoztatja a fizetési művelet kedvezményezettjének pénzforgalmi szolgáltatóját, amely felfüggeszti az ügylet teljesítését négy munkanapra. A NAV PEI a bejelentés adatainak elemzése után annak eredményét továbbítja a nyomozó hatóságnak.

A törvénymódosításból eredő feladatokat a rendőrség az ügyfél megtévesztésével érintett fizetési műveletet jelző bejelentések centralizált kezelésével, a pénzintézetektől beérkező adatok országos koordinálásával kívánja végrehajtani a NAV PEI-től érkező bejelentések fogadására és a lefoglalások visszajelzésére, valamint a bejelentések és bűnügyek közötti összefüggések elemzésére alkalmas adatbázis létrehozásával. A NAV PEI-től érkező adatok szükségképpen tartalmaznak banktitoknak minősülő adatokat – különösen bankszámla adatokat –, amelyeket a büntetőeljárást megelőzően a rendőrség koordinációs és elemzési tevékenységét végző szervének (egységének) kezelnie kell.

Az online csalások elkövetése során gyakran előfordul, hogy a bűncselekmény elkövetése során az elkövető nem csak a sértettet ejti tévedésbe, hanem a bankszámla feletti rendelkezést biztosító online banki rendszert is jogosulatlanul használja fel, ezért indokolt további bűncselekményre vonatkozóan kiterjeszteni az adatkezelést. A banki adatok, az elkövetési magatartáshoz köthető bűncselekményekhez kapcsolódó adatok jogszerű kezelése érdekében is indokolt az Rtv. módosítása. Az azonnali intézkedések és a gyors reagálás támogatásának eredményeként a gyanús pénzügyi tranzakcióval érintett összegek visszaszerzésének esélyei nőhetnek, ezáltal a kármegetérülés javulhat, a sorozat ügyek már az elején megszakíthatóvá válhatnak.

11. §

A Nemzeti Védelmi Szolgálat által folytatott megbízhatósági vizsgálatok megtervezését, előkészítését és lefolytatását is nagyban segítheti, eredményesebbé teheti, ha az Rtv. 7. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott védett állományt foglalkoztató szervezetek által az üzemeltetett járművekre vonatkozóan kezelt adatokhoz, nyilvántartásokhoz a Nemzeti Védelmi Szolgálat megbízhatósági vizsgálatot folytató munkatársai hozzáférnek, különösen akkor, ha azok elektronikusan is rendelkezésre állnak. Ennek érdekében a módosítás kiegészíti az Rtv.-nek a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv adatkezelésére vonatkozó rendelkezését.

13. §

A módosítás az Rtv. módosításával lehetővé teszi, hogy az iskolaőr ne kizárólag nevelési-oktatási intézményben gyakorolhassa hatásköreit, hanem többek között napközbeni gyermekfelügyeletet biztosító szolgáltatónál is. Emiatt indokolt, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) megjelenjen, hogy az iskolaőr közreműködhet az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül nyújtott napközbeni gyermekfelügyelet rendjének fenntartásában. Iskolaőr jelenléte azonban csak akkor lehetséges, ha a szolgáltatás nyújtására a szolgáltatást nyújtó, szülő, törvényes képviselő otthonának nem minősülő helyiségben kerül sor.

14. §

A módosítás lehetővé teszi az iskolaóri feladatellátást a Gyvt. hatálya alá tartozó gyermekotthonokban is, ahol otthont nyújtó ellátást biztosítanak a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekeknek, fiatal felnőtteknek. Ezért indokolt a Gyvt.-ben is megjeleníteni, hogy a gyermekotthon rendjének fenntartásában az iskolaőrök közreműködhetnek.

15. §

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozat IX. 3. pontja értelmében fejleszteni kell a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaiban részesülő gyerekek esetében (Biztos Kezdet Gyerekház és tanoda) a KIR rendszerben történő nyomonykövethetőséget. A Biztos Kezdet Gyerekházak szolgáltatásaiban részesülő 3 éves és fiatalabb gyermekek esetében az óvodai nevelésbe kerüléstől, a tanoda szolgáltatásaiban részesülők esetében az általános

és középfokú tanulmányokhoz kötöten, az oktatási azonosítójukhoz kapcsolva érhető el, hogy látszódjon az esélynövelő szolgáltatás igénybevételének az előzménye a köznevelés rendszerében működtetett adatkezelési rendszerekben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításának eredményeképpen a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait biztosítók átadják az igénybevevők személyi adatait a köznevelési és a szakképzési feladatot ellátó intézmények számára.

16. §, 18. §

A módosítás az Egészségügyi Tudományos Tanács adatkezelési jogosultságát biztosítja a magánszolgáltatókkal szembeni megtérítési eljárása során, a szakhatósági feladatai ellátása érdekében.

17. §

A rendelkezés biztosítja, hogy a plazmaferézis állomások a Donor Regiszterből lekérdezhessék, hogy a beteg mikor vett részt donor plazmaferézis eljárásban, megakadályozva ezzel az eljárás túlzott, egészséget veszélyeztető igénybevételét.

19. §

Technikai pontosítás, amely egyértelművé teszi, hogy az EESZT működtetője a feladatai ellátása mértékéig kezelheti a nyilvántartásában szereplő adatokat.

20. §

Jogtechnikai pontosítás.

21. §

Az egyértelmű jogalkalmazás érdekében meghatározza a hiánypótló állami szolgáltatást nyújtó magántulajdonú egészségügyi szolgáltató e törvényben használt fogalmát.

22. §

A gyógyító-megelőző eljárások során alkalmazott egészségügyi technológiák egészségbiztosítási finanszírozásba történő előzetes befogadására irányuló eljárások felfüggesztésének lehetőségére vonatkozóan tartalmaz módosítást.

23. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges felülvizsgálni az ártámogatási szerződéskötés feltételeit. A törvény egyfelől összeférhetlenségi problémák feloldását szolgálja, másfelől pedig lehetőséget teremt azon szolgáltatók szerződéskötési kérelmeinek elutasítására, akiknek a korábbi ártámogatási szerződéseit legalább 2 alkalommal a szolgáltató súlyos szerződésszegése miatt mondta fel az egészségbiztosító.

24. §

Az egyedülálló fogalom pontosítása érdekében szükséges törvényi szinten kimondani, hogy ha a végrehajtási rendelet alapján az egyik szülő egyedülállónak minősül, úgy a másik szülő részére nem jár a gyermekápolási táppénz. Ez alól kivételek azok, akiknél az egyedülállóságot a végrehajtási rendelet az egészségi állapot / egészségkárosodás alapján határozza meg. A jelenlegi szabállyal ugyanis a nem elvált szülők fele annyi táppénzes napra lehetnek jogosultak a gyermekükre tekintettel, mint az elvált, de közös felügyeleti jogot gyakorló szülők. A módosítás ezt a helyzetet kívánja rendezni.

25. §

A rendelkezés célja a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező személyek szakképző intézményi elméleti oktatására menet bekövetkező „úti” baleset jogállásának tisztázása.

A szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott tanuló esetén közös képzési program alapján valósul meg a szakirányú oktatás iskolán belüli és az iskolán kívüli, azaz duális képzési szakasza. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvénybe foglalt jogalkotási szándék alapján a szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott személyek teljes jogú biztosítottak minősülnek, ezért az elméleti oktatási napok is munkavégzésnek minősülnek és a biztosítottal azonos jogok illetik, így a betegségből eredő keresőképtelenség esetén a szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott tanuló részére az iskolai oktatási napokra is jár betegszabadság és táppénz. A duális képzés esetén azonban az oktatás helyszíne nincs kölcsönös és egyértelmű viszonyban az oktatás jellegével, ezért a baleseti helyzetek megállapításakor nem a helyszín, hanem a szakmai oktatást felelősséggel szervező, felügyelő szervezet (szakképző intézmény vagy a duális képző gazdasági szereplő) „személye” alapján dönthető el egyértelműen a baleset, illetve a baleseti helyzet jellege.

A szakképző intézményben történt baleset a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 7. § 9. pontja alapján tanulóbaeset, így az intézményben jövet/menett szenvedett baleset sem lehet üzemi baleset. A jogalkotási szándék arra irányult, hogy szakirányú oktatás során szakképző intézményben történt baleset szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló vagy képzésben résztvevő személy esetén akkor nem tekinthető munkabalesetnek / üzemi balesetnek, ha a baleset bekövetkeztekor a balesetet szenvedett tanuló vagy képzésben résztvevő személy a szakképző intézmény felügyelete alatt állt.

26. §

A módosítás célja, hogy az Egészségbiztosítási Alap terhére igénybe vett egészségügyi ellátások költsége megtéríthetővé váljon, ha az igénybe vevő biztosítási jogviszonya az egészségügyi ellátás időszakában nem rendezett vagy már nem állt fenn, de a foglalkoztató/bejelentésre kötelezett nem határidőben vagy valótlan adattal tett eleget a biztosítási jogviszony megszűnéséről, szüneteléséről szóló bejelentési kötelezettségének, és az ellátást igénybe vevő személy egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre sem kötelezhető.

27. §

A magánszolgáltatókat érintő megtérítési eljárásban előírásra kerül, hogy az eljárás során a szakhatóság (Egészségügyi Tudományos Tanács) közreműködésével felmerült költséget a fizetési meghagyásban kötelezett személy viseli.

28–29. §

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény értelmében 6 havi egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési hátralék miatt a TAJ szám érvénytelenné válik. A 28/2020. (VIII. 19.) EMMI rendelet 2. §-a szerint azok a személyek, akik egészségügyi ellátást úgy vesznek igénybe, hogy arra nem jogosultak, az általuk igénybe vett egészségügyi szolgáltatásért térítési díjat kötelesek fizetni (ellátási esetenként maximum 750.000 Ft összegig). A sürgősségi ellátásokat azonban a jogviszony előzetes vizsgálata nélkül is nyújtani kell és a térítési díj csak utólag számlázható.

A módosítás célja az igényérvényesítés eredményességének növelése az igényérvényesítési eljárás jellegének egyszerűsítésével. A rendelkezés alapján az Ebtv. 68/B. §-ában már szereplő megtérítési eljárás mintájára a kormányhivatal kötelezze határozatban az adós magánszemélyt a térítési díj megfizetésére. Ezzel a kórházak az érvénytelen TAJ esetén nyújtott sürgősségi ellátásból eredő kintlévőségüket az egyszerűbb hatósági eljárás során tudnák érvényesíteni.

30. §

A kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztatónak egészségbiztosítási adatszolgáltatást kell teljesíteni, ugyanakkor a Honvédelmi Minisztérium – speciális felépítéséből és szabályozásából adódóan – nem felel meg a kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztató törvényi definíciójának, így az adatszolgáltatás teljesítéséhez a Honvédelmi Minisztérium speciális helyzetére tekintettel jogszabályi pontosítás szükséges.

31. §

1. Jogtechnikai pontosítás.
2. A tapasztalatok alapján szükségesnek mutatkozik a gyógyászati ellátásokra is kiterjeszteni a megtérítési kötelezettséget. Az előírás inkább technikai jellegű, a többi hasonló szabályban szintén szerepel a gyógyászati ellátás is.
3. Az új 68/C. §-hoz kapcsolódó módosítás.

32. §

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) az alapellátási ügyeletre érkező telefonhívások rögzítésének adatvédelmi vonatkozásaival kapcsolatban ajánlást fogalmazott meg abban a vonatkozásban, hogy egyértelmű adatkezelési előírások megalkotása szükséges a mentésirányítási rendszer adatkezelése tekintetében, valamint egyértelmű rendelkezések meghatározása szükséges arra vonatkozóan, hogy mikor tekinthető egészségügyi adatnak az alapellátási ügyeletre beérkező telefonhívás rögzített felvétele, és ez meddig őrzendő.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) módosítása a NAIH ajánlásának megfelelően rendezi a mentés során fogadott telefonhívások és rögzített hangfelvételek adatvédelmi vonatkozásait, ideértve az adatkezelés céljának, az adatok rögzítésének, továbbításának, valamint megőrzési idejének meghatározását is.

A mentési tevékenység során fogadott (segély)hívások során kezelt adatok nem képezik az egészségügyi dokumentáció részét, vagyis az egészségügyi dokumentációra vonatkozó szabályok nem vonatkoznak rájuk.

A hívások során kezelt adatok – az érintett beteg ellátása érdekében – az egészségügyi ellátóhálózat azon szolgáltatója részére továbbíthatók, amely az érintett beteget ténylegesen ellátja. A hívások során kezelt adatokat a módosítás értelmében az állami mentőszolgálat azok fogadásától számított öt évig kezelheti. Az öt éves időtartam azért indokolt, hogy egy esetleges bűncselekmény elkövetése esetén a felderítéshez szükséges adatok visszakövethetők legyenek.

33. §

Az Eütv. nevesíti a felügyelet melletti munkavégzés eseteit. A felügyelet melletti munkavégzés rendeltetése, hogy biztosítsa a működési nyilvántartással nem, de az egészségügyi tevékenységvégzés egyéb feltételeivel rendelkező személyek számára az egészségügyi tevékenységvégzés lehetőségét, ami ellátási érdekből is jelentős.

A hatályos szabályozás tartalmazza azokat, akik még képzésben vesznek részt, de az egészségügyi tevékenységvégzéshez már rendelkeznek kompetenciákkal, tartalmazza a működési nyilvántartásból töröltek, a működési nyilvántartást határidőben meg nem újító személyeket és azokat is, akik külön törvény szerint egészségügyi szakképesítés nélkül végezhetnek egészségügyi tevékenységet. A felsorolásból kimaradtak azok, akik nem a működési nyilvántartásuk megújításával, hanem a nyilvántartásba történő első felvételük kérelmezésével estek késedelembe, és azt a szakképesítés megszerzését, illetve magyarországi elismertetésének, honosításának időpontját követő 8 éven túl kérik. Ezen személyek működési nyilvántartásba történő felvételét az Eütv. 113. § (6) bekezdés a) pontja a továbbképzési kötelezettség teljesítéséhez, mint feltételhez köti, ami – a gyakorlati továbbképzési kötelezettséget illetően – csak egészségügyi tevékenységvégzéssel teljesíthető. Ezért nyilvánvalóan szükséges ezen személyek számára az egészségügyi tevékenységvégzés lehetőségének biztosítása, melyhez, érvényes működési nyilvántartásuk nem lévén, felügyelet szükséges. Ez indokolja a felügyelet melletti tevékenységvégzés ezen új, a törvényben eddig csak közvetett módon szabályozott esetének expressis verbis szabályozását.

34. §

Az Eütv. 112. § (4) bekezdése határozza meg az egészségügyi szakképesítést szerzett személyek működési nyilvántartásának adattartalmát. A működési nyilvántartás rendeltetése, hogy bemutassa, mely egészségügyi dolgozó milyen szakképesítéssel és milyen egészségügyi tevékenységvégzésre vonatkozó jogosultsággal, kompetenciával rendelkezik. Az Eütv. 2021. évi XCIX. törvénnyel bevezetett módosítása révén önálló egészségügyi tevékenységvégzésre jogosult az a működési nyilvántartásba bejegyzett személy, aki egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésének teljesítése során, miniszteri rendeletben foglaltak alapján az adott egészségügyi

tevékenység önálló végzésére feljogosító kompetenciát szerzett. A nyilvántartás közhitelességének megőrzéséhez szükséges, hogy ez az adat a működési nyilvántartásba felvezetésre kerüljön.

Az egészségügyi tevékenység az Eütv. 110. § (1) bekezdése szerint önállóan vagy felügyelet mellett végezhető. Egészségügyi tevékenységet önállóan a működési nyilvántartásba bejegyzett személy végezhet. A törvény rendelkezik a nyilvántartás bárki számára megismerhető adatairól, melyeknek az a szerepe, hogy a közhiteles nyilvántartásból megismerhetők legyen az egészségügyi dolgozó egészségügyi tevékenységvégzésre vonatkozó jogosultságai.

Jelenleg a fenti jogszabály bárki számára megismerhető adatként kezeli a működési nyilvántartási ciklus megújításának és lejártaának időpontját, azaz az érvényes működési nyilvántartási ciklust. Így a betegek, társadalmi szervezetek, munkáltatók stb. meggyőződhetnek arról, hogy az egészségügyi dolgozó rendelkezik-e érvényes működési nyilvántartással. Az érvényes működési nyilvántartás önálló egészségügyi tevékenységvégzésre jogosít. A jogszabály ismeri a (nem önálló, hanem) felügyelet melletti tevékenységvégzés fogalmát is. Ebben az esetben az egészségügyi dolgozó, bár nem rendelkezik érvényes működési nyilvántartással, egészségügyi tevékenységvégzésre jogosult. Ezt a jogosultságot is indokolt publikussá tenni ahhoz, hogy az egészségügyi dolgozó egészségügyi tevékenységvégzésre való jogosultsága a működési nyilvántartásból hitelesen megismerhető legyen. Ezért szükséges a felügyelet melletti tevékenységvégzésre vonatkozó adatot a bárki számára megismerhető adatok közé emelni.

Az Eütv. 2023. június 1-től hatályos módosítása bevezette a halottvizsgálatra jogosult mentőbiztost fogalmát, és a halottvizsgálati képzésről szóló igazolást az Eütv. 112. § (4) bekezdés o) pontjával a működési nyilvántartás részévé tette. Ezt az adatot is szükséges a publikus nyilvántartás részévé tenni, hogy szükség esetén a működési nyilvántartásból is ellenőrizhető legyen a mentőbiztos halottvizsgálat végzésére szóló felhatalmazása.

35. §

Az Eütv. jelenleg nem ismeri a működési nyilvántartás felfüggesztésének jogintézményét. Ugyanakkor vannak olyan törvényi tényállások, melyek esetében a működési nyilvántartás felfüggesztésének lenne helye, ezért ezeket szükséges a törvény módosításával szabályozni. Az egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény (Ektv.) szabályozza a kamarai tagság felfüggesztését, mint etikai vétség esetén kiszabható büntetést. Az Ektv. értelmében a felfüggesztés ideje alatt a tagsági viszonyból eredő valamennyi jog és kötelezettség szünetel. Az Eütv. hatályos szövegezése értelmében törölni kell a működési nyilvántartásból azt, akinek kötelező kamarai tagsága megszűnt. Eszerint a működési nyilvántartásban való szereplésnek – kötelező kamarai tagság esetén – feltétele a kamarai tagság, a jogszabály azonban nem rendelkezik arról, hogy hogyan befolyásolja a kamarai tagság felfüggesztése és a tagsági viszonyból eredő jogoknak a szünetelése az egészségügyi dolgozó működési nyilvántartását. A működési nyilvántartást vezető szervnek jelenleg nincs más jogi lehetősége, mint az etikai büntetés regisztrációja a működési nyilvántartásban, ami az egészségügyi tevékenység végzésében az érintett személyt érdemben nem befolyásolja, ezért szükséges a működési nyilvántartás felfüggesztésének bevezetését érintő módosítás.

Az Eütv. 112. § (4) bekezdés e) pontja szerint a működési nyilvántartás tartalmazza az egészségügyi dolgozó korlátozott alkalmasságának tényét, továbbá a működési nyilvántartást vezető szerv törli a nyilvántartásból azt a személyt, akit egészségi állapota következtében az egészségügyi államigazgatási szerv az egészségügyi tevékenység folytatására véglegesen alkalmatlanná nyilvánított.

Az a személy, akit egészségi állapota következtében az egészségügyi államigazgatási szerv alkalmatlannak nyilvánított azzal, hogy ezt az alkalmatlanságot nem minősítette véglegesnek, hanem kötelező felülvizsgálatot írt elő, nem tartozik sem a korlátozottan alkalmas, sem a véglegesen alkalmatlan kategóriába. A népegészségügyi szerv döntése értelmében egészségügyi tevékenységet az illető személy nem végezhet (lévén alkalmatlan), de a működési nyilvántartásból való törlése sem indokolt (mivel alkalmatlansága nem végleges).

Ezen személyek státuszának rendezésére is a működési nyilvántartás felfüggesztés a megfelelő, mivel a felfüggesztés időtartama alatt nem végezhetnek egészségügyi tevékenységet, összhangban a népegészségügyi államigazgatási szerv döntésével, de törlésre sem kerülnek. A felülvizsgálatot követően, annak eredményétől függően kerülhet sor további felfüggesztésre, törlésre, vagy a felfüggesztés megszüntetésére.

36. §

Bürokráciacsökkentő rendelkezés azáltal, hogy a papír alapú dokumentációt csak akkor kell átadni a beteg részére, ha azt a beteg kéri. Az ambuláns lap és a zárójelentés az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben elérhető.

37–38. §

Az Eütv.-ben eszközölt emberi reprodukcióra irányuló eljárás szabályainak módosítása elősegíti az orvosszakmai gyakorlat jogszabályi szinten történő leképeződését.

A reprodukciós eljárás részletes és aktualizált meghatározása egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy az emberi reprodukcióra irányuló eljárás orvosszakmai szempontból olyan kúraszerű ellátásként értelmezhető, melynek kezdő-, köztes- és végpontjai jól dokumentálhatók, pontosan lekövethetők.

A családjogi jogállással kapcsolatosan felmerülő kérdések tisztázásának megkönnyítését segíti, hogy a törvényben deklarálásra került a reprodukciós eljárás kezdetének időpontja. A reprodukciós eljárás kezdetének időpontja a kúrában résztvevő felek beleegyező nyilatkozatainak megtétele. A beleegyező nyilatkozatok megtételére – a szabályozás módosítása következtében – az írásbeli és szóbeli tájékoztatást követően kerülhet sor, amely magában hordozza, hogy az eljárásban résztvevő felek tudatosan, átfogó információk birtokában, szándékuknak megfelelően, az eljárás következményeinek ismeretében döntenek a reprodukciós eljárásban való részvételről.

A reprodukciós eljárásban résztvevő egyedülállóvá vált nő fogalmának egyértelműsítése is elősegíti a transzparenciát a reprodukciós eljárásból származó gyermek családi jogállása, valamint a kúra lefolytatásának tekintetében.

39–40. §

A 23/2023. (X. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapította, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése tekintetében mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy nem alkotta meg a kártalanítás szabályait, ha a személy szabadságát az Eütv. szerinti sürgősségi és kötelező pszichiátriai gyógykezelés elrendelése során alaptalanul vagy törvénytértő módon korlátozták.

Megvizsgálva a 23/2023. (X. 25.) AB határozatban foglaltakat és a vonatkozó jogszabályi környezetet, megállapítható, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:51. § (2) bekezdése szerinti közhatalmi jogkörben okozott kárért való felelősség, továbbá a Ptk. 2:52. § szerinti sérelemdíj szabályai csak speciális esetekben alkalmazhatók, ezért a fenti jogalkotói mulasztás orvoslása érdekében szükséges egy sui generis szabály megalkotása.

Az Eütv.-ben elhelyezésre kerülő rendelkezések deklarálják az alaptalan szabadságelvonás által sérelmet szenvedett személy kártalanításhoz való jogát, továbbá szabályozzák az ez alapján indítható kártalanítási per különleges szabályait, melyeknél szubszidiáriusan alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló törvény.

41. §

Az Eütv. 232/F. §-jának módosításával csökken a selejtezésre szoruló készlet mennyisége, illetve a költségek minimalizálásra kerülnek a leghatékonyabb készletfelhasználási érdekek figyelembevételével.

A koronavírus-világjárvány alatt beszerzett, az Országos Kórházi Főigazgatóság kezelésbe tartozó készletek kiadása továbbra is folyamatosan történik. A 232/F. § pontosítja az Állami Egészségügyi Tartalékon felüli egészségügyi beszerzést oly módon, hogy arra bármely egészségügyi válsághelyzet idején lehetőség legyen és a válsághelyzeti ideje alatti, illetve azt követően a megmaradó készlet kiadása is szabályozott legyen.

42. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy tárolás céljából is lehet – a többi, eddig is meghatározott célhoz hasonlóan a szükséges engedélyezési eljárás lefolytatásával – szervet, szövetet és (ivarsejt kivételével) sejtet külföldre szállítani.

43. §

Tekintettel arra, hogy jelenleg nincsenek a jogviszonyváltással kapcsolatos általánosan alkalmazandó átmeneti szabályok az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvényben, a módosítás az állami tulajdonban álló Nemzeti Dialízis Központ Kft-nél és a Dialízis Eszközkezelő Kft-nél foglalkoztatottak munkaviszonyának megszűnése, illetve átalakulása során alkalmazandó rendelkezéseket tartalmazza, annak szem előtt tartásával, hogy, a jogviszony folyamatos legyen, ne kerüljön sor a munkaviszony általános szabályok szerinti megszüntetésére, valamint a dolgozók bére nem lehet alacsonyabb, mint munkaviszonyuk alatt.

44. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a pszichiátriai betegekre vonatkozó kártalanítási eljárási szabályokat a 2025. március 1-jét követően hozott kártalanítást megalapozó határozatok esetén lehet alkalmazni.

45. §

Az a) pont szerinti módosítás a felhatalmazó rendelkezéssel összhangban a miniszteri rendeletre bízta a személyi feltétel meghatározását, rugalmasabbá téve a taktikai medicinában egészségügyi ellátásban közreműködők körét.

A b) és d) pont technikai módosításokat tartalmaz.

A c) pont szerinti módosítás meghatározza a reprodukciós eljárás, mint kúraszerű ellátás kezdetének időpontját.

A e) pont az Eütv. 244/C. §-a módosításához kapcsolódó technikai módosítás.

46. §

A módosítás szükségességét az adja, hogy megvalósulhasson a magyar lakosság egészségvédelmének, és ennek keretében a dohányzásmenetség biztosítása valamennyi közösségi közlekedési eszköz vonatkozásában.

47. §

A módosítás jogtechnikai utánkövetést tartalmaz. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 2023. december 30-áig hatályos változatának 7/I. §-a az elektronikus cigarettákra vonatkozó cím alatt szereplő szabályokat kiterjesztette a dohányzást imitáló elektronikus eszközökre is. A közbiztonság megerősítése és a migráció elleni küzdelem érdekében szükséges törvények módosításáról szóló 2023. évi XCI törvény 2023. december 30.-ától azonban ezt a bekezdést hatályon kívül helyezte. E termékkör (a dohányzást imitáló elektronikus eszközök) beillesztésre került az alcím egyes szakaszaiba, a 7/G. §-ba azonban nem került átültetésre, holott az eddig is alkalmazandó volt a jelzett termékekre, ezért a joghézag megszüntetése végett szükséges a 7/G. § megfelelő kiegészítése. A forgalmazók 7/D. § szerinti bejelentési kötelezettségére figyelemmel továbbá indokolt a bejelentési kötelezettség elmulasztásáért járó szankciót szabályozó (2) bekezdés kiterjesztése a dohányzást imitáló elektronikus eszközök forgalmazóira is.

48. §

A módosítás szükségességét az adja, hogy megvalósulhasson a magyar lakosság egészségvédelmének, és ennek keretében a dohányzásmenetség biztosítása valamennyi közösségi közlekedési eszköz vonatkozásában.

49–51. §, 53. §

A tárgykör tekintetében irányadó fegyverjogi előírások ez idáig valamennyi esetben a lőfegyver jogszerű birtoklásához kötötték, továbbá a meglévő lőfegyverekkel való műszaki összetartozás fennálltától tették függővé a lőszer megszerzését, tartását és a lőfegyvertartók általi felhasználhatóságát. (A gyártói, a kereskedői és a szakértői jellegű tevékenységekhez kötődő, valamint a muzeális célú lőszerbirtoklásra ehhez képest eltérő tartalmú követelmények vonatkoznak.)

E szigorú szabályozás ugyanakkor a meglévő hatósági engedélyüknél fogva a fegyvertartás valamennyi jogszabályi feltételének garantáltan megfelelő lőfegyvertartók esetében is kizárták a jogszerűen tartott lőfegyverekétől különböző műszaki paraméterekkel bíró lőszer jogszerű megszerzését és birtoklását.

Mindez különösen azokban az esetekben jelentett problémát, amikor a fel nem használt lőszer visszamaradó hányadát a vadászatok, illetve sportversenyek végeztével a meghívott vendégvadászok vagy sportlövők – akár csupán emlékként, avagy a felek között szokásos udvariassági ajándék gyanánt – a saját fegyverkészletük folytán az ezek birtoklására nem jogosult vendéglátóik birtokában kívánták volna meghagyni.

A fegyvertörvény módosítása újonnan honosítja meg a lőszer ideiglenes átvételének, illetve továbbadásának a jogintézményeit, amelyek révén immár lehetővé válik a saját fegyverkészlethez képest „idegen” lőszer átmeneti időre szóló megszerzése, majd a professzionális lőfegyver-kereskedőkre szabott adminisztratív rendszabályoknak alávetett forgalmazási tevékenység keretein kívül eső, ellenérték nélküli átszármaztatása az azoknak megfelelő fegyverkészlettel rendelkező lőfegyvertartókra.

Az „idegen” lőszernek az ideiglenes átvétel és továbbadás keretében a hatóság bármiféle engedélye nélkül megvalósuló megszerzésére, birtoklására és továbbadására szóló – magának a jogszabálynak az erején nyugvó – közvetlen felhatalmazás törvénybeiktatása egyszersmind az engedély nélküli tevékenységvégzés büntetőjogi, illetve szabálysértési jogi szankciókkal fenyegetett esetköreivel szemben is automatikus büntetlenséget biztosít, összhangban a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 24. §-ában lefektetett azon rendelkezéssel, amelynek értelmében nem büntetendő az a cselekmény, amelyet jogszabály megenged, vagy büntetlennek nyilvánít.

A fegyvertörvény 2. §-ának az új 53. és 54. pontjaként beépülő értelmező rendelkezések a lőszer ideiglenes átvételének és továbbadásának a jogintézményét kategorikusan elhatárolják az eltérő adminisztratív rendszabályoktól övezett forgalmazási tevékenységtől, egyúttal az ideiglenes átvétel és a továbbadás ellenérték nélküli voltát is ezen újabb tevékenységfajták fogalmi ismérveként határozva meg.

A szabályozás alapvető jelentőségű elvi sarokpontjaként a törvényszöveg egyúttal azt is rögzíti, hogy az ideiglenes átvétel keretében megvalósuló lőszerszerzés egyetlen esetben sem szolgálhatja a saját igények kielégítését, hanem annak mindannyiszor a lőszer megfelelő jogosultsággal rendelkező lőfegyvertartónak történő továbbadására kell irányulnia. Az ideiglenes átvétel keretében megszerzett lőszer ennek megfelelően kizárólag a tartására jogosult címzett számára adható tovább.

A fegyvertörvény 3. §-ának az új (2b) bekezdése a tartani engedélyezett lőfegyvereknek és lőszereknek a hatósági engedélyek adattartalmában is megmutatkozó azonosságát megkövetelő törvényi főszabály alóli kivételként nevesíti a lőszer ideiglenes megszerzésének az esetkörét, amely jogintézmény fegyvertörvényben nem rögzített további részletszabályait a Kormány rendeletében szükséges meghatározni.

A szabályozás kizárólag a vadászlőfegyverekhez, illetve a sportlőfegyverekhez tartozó lőszerre szűkíti le az ideiglenes átvétel keretében megszerezhető eszközfajták körét, a lőszerbirtoklás jogszerű voltát egyidejűleg a lőszert megszerző – a tizennyolcadik életévét szükségképpen betöltött – személy lőfegyvertartási engedélyének és érvényes vadászjeggyel igazolt vadászati jogosultságának, illetve – a sportlövők esetében – a sportlőfegyver tartására jogosító engedélynek a meglétéhez kötvé.

A közrendre és a közbiztonságra nézve veszélyt jelentő készletek felhalmozásának a megelőzése végett az ideiglenes átvétel keretében megszerzett lőszer tárolásának a megengedett időtartamát a törvény a megszerzéstől számított 1 évre korlátozza, amely határidő elteltét követően a továbbadás nélkül visszamaradt lőszerkészlet rendőrségen történő leadásáról kell gondoskodni.

Az ideiglenes átvétel törvényben meghatározott céljának megfelelően a szabályozás az így megszerzett lőszer használatának, szétszerelésének, külföldre vitelének és a továbbadás körébe nem tartozó elidegenítésének a tilalmát is rögzíti, a szóban forgó eszközök egyidejűleg tárolható mennyiségének a meghatározását pedig a Kormány rendeletalkotási jogkörébe utalja (maradéktalan logikai összhangban azzal, hogy a tárolás biztonsági rendszabályait és adminisztratív követelményeit a saját fegyverkészlethez tartozó lőszer esetében ugyancsak a fegyvertörvény végrehajtására szolgáló kormányrendelet tartalmazza).

Mivel az ideiglenes átvétel keretében megszerzett, majd a megfelelő fegyverkészlettel rendelkező lőfegyvertartó számára továbbadott lőszer nem kapcsolódik a jogosultnak a lőfegyverek központi nyilvántartásában is megjelenő saját lőfegyvereihez és lőszereihez, a fegyvertörvény újonnan beépülő 11/C. § (1) bekezdése értelmében az ideiglenes átvétel és a továbbadás megtörténtéről a közhiteles hatósági nyilvántartásba vétel helyett a megfelelő – tételesen a Kormány rendeletében meghatározott – adattartalommal kiállított magánokiratot kell készíteni.

A lőszer ideiglenes átvételéről, illetve továbbadásáról készült magánokiratok kötelező megőrzésének időtartamát a fegyvertörvény újonnan beépülő 11/C. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések a kiállításától számított öt évben állapítják meg, egyúttal a szóban forgó dokumentumok megőrzésére kötelezett címzettek körét is hiánytalanul kijelölve.

52. §

A fegyvertörvény pirotechnikai tárgyú módosítása a rendészetért felelős minisztert hatalmazta fel a polgári célú pirotechnikai tevékenység feltételeként előírt képzési követelmények, valamint az ehhez kapcsolódó képzési tevékenység rendjének és hatósági felügyeletének a rendeleti úton történő szabályozására.

A szóban forgó felhatalmazásnak eleget tenni hivatott, a polgári célú pirotechnikai tevékenység feltételeként előírt képzési követelményekről, a képzítés megszerzésének feltételeiről és az ehhez kapcsolódó képzési tevékenység, valamint a képzési költségek és megtérítésük szabályairól, továbbá a képzítés ellenőrzésének és a képzési tevékenység hatósági felügyeletének a rendjéről szóló 52/2024. (X. 28.) BM rendelet úgyszintén a rendészetért felelős minisztert jelölte ki a képzési tevékenység szervezését és lebonyolítását engedélyező szervként, amely feladatkörbe a képzési tevékenységre feljogosított címzetteket érintő adatkezelés is természetesen beletartozik.

A miniszter által végzett adatkezelés személyes adatokra is kiterjedő voltának megfelelően az adatkezelés jogalapjául szolgáló rendelkezéseket törvényi szintű jogszabályban szükséges rögzíteni, ami tehát elengedhetlenné teszi a fegyvertörvény pirotechnikai tárgyú előírásainak az ez irányú kiegészítését.

A fegyvertörvény szövegébe az annak új 18/K. §-aként beépülő adatkezelési rendelkezések a képzési tevékenység szervezését és lebonyolítását engedélyező szerv feladataként nevesítik a képzésre jogosultakról szóló nyilvántartást vezetését, az adatkezelés megengedett időbeli kereteinek a kijelölése mellett tételesen meghatározva egyúttal a nyilvántartás adattartalmát és a képzők változásbejelentési kötelezettségének a szabályait, előírva továbbá a rájuk vonatkozóan nyilvántartott egyes adattartalmak kötelező adatnyilvánosságát is.

54–55. §

A Személyre Szabott Gyógyszerellátási Központ tervezett működése során ellenőrzött gyógyszerbeszerzést és validált raktározást követően a technológiai térben történik meg a gyógyszerek elsődleges csomagolásból történő kivétele (debliszterezés), majd a gyógyszerelőállítás robotba, illetve adagoló automatába történő betöltése. Ezt követően a gyógyszer-csomagokat a páciensek egyéni igényei szerint, az elektronikus vények alapján gyógyszerészeti ellenőrzést követően, szigorú szakmai felügyelet mellett automatizált módon alakítják ki, majd minőségellenőrzést követően validált módon juttatják el az ellátandó páciensekhez. A teljes folyamat robusztus minőségbiztosítási és minőségellenőrzési rendszer szigorú előírásai mellett működik majd.

A program célja egy biztonságos, visszakövethető és gazdaságos ellátási forma meghonosítása elsősorban a leginkább rászorulóknak ellátási színvonalának emelése érdekében.

A fenti személyre szabott gyógyszerellátási program magában foglalja a gyógyszerek beszerzését, raktározását, betegre szabott, automatizált módon történő osztását, szállítását és a betegek részére történő átadását egyaránt. A jelenlegi hazai jogi környezetben e komplex tevékenység nem definiálható sem önmagában végzett gyártásként, sem kizárólagos gyógyszer nagy- vagy kiskereskedelmi tevékenységként, hanem mindezekből részfeladatokat tartalmaz. Ebből adódóan a program gyógyszerhatósági engedélyezéséhez szükséges megteremteni azt a jogi környezetet és gyógyszerbiztonsági szabályokat, melyek keretében engedélyezhető, működtethető és ellenőrizhető e tevékenység.

56. §

A Személyre Szabott Gyógyszerellátási Központtal kapcsolatos módosítást tartalmaz.

Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Gyógyszerkódex) 117. cikke alapján az illetékes hatóságok csak akkor kötelesek intézkedni egy gyógyszer minőségét érintően, ha a tényállás feltárását követően úgy ítélik meg, hogy a gyógyszer károsnak bizonyul vagy nincs terápiás hatása, vagy az előny/kockázat viszony nem kedvező, illetve mennyiségi és minőségi összetétele nem felel meg a megadottaknak. A jelenlegi magyar szabályozás szerint – már gyanú

esetén is (pl. minőségi hiba bejelentés) fel kell függesztenie a hatóságnak a gyógyszer érintett gyártási tételének forgalmazását, vagy el kell rendelnie annak a forgalomból történő kivonását, illetve visszahívását. A gyógyszerellátás zavartalanosságának biztosítása érdekében előírásra kerül, hogy a hatóság a gyógyszer előny/kockázat arányának, valamint a további biztonságos és hatásos alkalmazhatóság értékelését követően dönt a gyógyszer érintett gyártási tételére vonatkozó forgalmazás felfüggesztésének szükségességéről vagy annak a forgalomból történő kivonásának, illetve visszahívásának elrendeléséről. A szabályozás a hatóság részére abban a körben kívánja a mérlegelés jogát megteremteni, amely esetekben a minőségi hiba eljárással érintett készítménynek az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 5. §-ában engedélyezett körülményektől eltér(het) a minősége, ugyanakkor a hatósági eljárás során megállapítást nyer, hogy a Gytv. 5. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt egyéb körülmények – melyeknek révén egy készítmény Gyógyszerkódex 117. cikkében foglaltak szerinti egészségre káros hatása, vagy akár esetleges hatástalansága – nem állapíthatóak meg.

A kereskedelmi forgalomba hozatal előtti gyógyszeralkalmazás jogintézménye a hatályos szövegezéssel nem alkalmas a kívánt jogalkotói cél elérésére, ugyanis a rendelkezés tárgyát képező, centrálisan forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszerek egyes tagállamokban igen hamar kereskedelmi forgalomba kerülnek, akár társadalombiztosítási támogatással is. Emiatt indokolt a jelzett feltételt Magyarország területére szűkíteni, ezáltal segítve a magyar betegek e jogcímen történő terápiához jutását abban az esetben is, ha a gyógyszer más tagállamban már piacra került.

A módosítás célja a más terápiákkal nem, vagy eredményesen nem kezelhető betegek – Gytv. 25/C. § értelmében a betegek részéről térítésmentes – gyógyszerhez jutásának segítése. A kereskedelmi forgalomba hozatalt megelőző gyógyszeralkalmazás szabályainak módosítása az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó uniós eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról szóló, 2004. március 31-i 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében centrálisan engedélyezhető gyógyszerekre terjed ki. Jellemzően a daganatos betegségek, ritka betegségek, vagy autoimmun betegségek gyógyszerei tekintetében segítené a módosítás azt, hogy a betegek térítésmentesen hozzáférjenek a terápiához olyan gyógyszerek esetében is, amelyek forgalomba hozatali engedélyezése már megtörtént, azonban Magyarországon még nem kerültek kereskedelmi forgalomba (az engedély jogosultjának ugyanis nem kötelessége valamennyi tagállamban kereskedelmi forgalomba hozni a centrális forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező gyógyszert).

57. §

Technikai jellegű módosítás. A gyógyászati segédeszközök esetében a törvény már úgy fogalmaz, hogy a kérelmek hiánytalan beérkezését követően dönt a befogadásról az egészségbiztosító. A gyógyszerek és tápszerek esetében ez a kiegészítés még hiányzik, pedig ezekben az esetekben is indokolt a határidőt ettől az időponttól számolni.

58. §

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvénnyel létrehozott egészségügyi szolgálati jogviszonyra, valamint a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvénnyel létrehozott új köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyra tekintettel szükségessé vált a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) e két új jogviszonnyal történő kiegészítése. A módosítással bővül azon jogviszonyok köre, amelyek esetében kizárt, hogy az adott (köz)feladatot közfoglalkoztatási jogviszony keretében lehessen ellátni.

A gyakorlati tapasztalatokra tekintettel szükségessé vált a Kftv. közfoglalkoztatásból történő kizárásra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása is. Ennek keretében a jelenleg hatályos előírás kiegészül egy olyan általános jellegű szűkítő szabállyal, hogy ha a felmondásra azért került sor, mert a munkavállaló körülményeiben önhibáján kívül fennálló állapot, vagy önhibáján kívül bekövetkezett változás a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi vagy az a munkavállaló számára aránytalan sérelemmel járna, a felmondás nem jelent kizárási okot.

59. §

A módosítás megteremti annak a lehetőségét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvénnyel összhangban, hogy az iskolaőrök jelenléte minden olyan intézményben – a továbbiakban is csak az intézmény fenntartójának

kezdeményezésére – biztosítható legyen, ahol nevelési-oktatási tevékenységet folytatnak, így különösen iskolákban, kollégiumokban, beleértve a tanítási szünetek és a fenti intézmények által szervezett nyári táborok időszakát is.

60. §, 63. §, 69. §

A papíralapú ügyintézés digitális megoldásokkal való felváltása a köznevelés területén is folyamatban lévő koncepcionális változás, amelynek következő lépcsőfoka a digitális bizonyítványok bevezetése.

Az új szabályozás értelmében nyomtatott bizonyítványok és az azokhoz kapcsolódó törzslapok kivezetésére kerül sor, ugyanakkor a tanulónak lehetősége lesz a bizonyítványosztás ünnepélyes jellegének megőrzése céljából díszpéldány igénylésére. A díszpéldány a digitális bizonyítvány hiteles másolatának minősül, amely kérelemre állítható ki, és az első példánya ingyenes. A rendelkezés továbbá a díszpéldány alaki kellékeit is meghatározza. A jövőben tehát az iskolai bizonyítványok az igazgató elektronikus aláírásával elektronikus dokumentumként kerülnek kiállításra a tanulmányi rendszeren keresztül. A digitális bizonyítványok kis felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre, ami azt jelenti, hogy minden iskola kezdő évfolyamán (általános iskola, alapfokú művészeti iskola, kiegészítő nemzetiségi nyelvoktató iskola 1. évfolyamán, gimnázium 5., 7., 9. évfolyamán, illetve szakiskola, készségfejlesztő iskola 9. évfolyamán, az előkészítő évfolyamot szervező iskola esetén azok kezdő évfolyamán) lesz bevezetve e bizonyítványtípus.

Ezenfelül a törvénymódosítás a digitális bizonyítványra vonatkozó tárolási szabályok megalkotását, továbbá az iskola megszűnése esetére a kiadás rendjének szabályozását is elvégzi. A jogutód nélkül megszűnő köznevelési intézmény esetén a fenntartó, a fenntartó jogutód nélküli megszűnése esetén a hivatal az arra jogosult kérelmére a tanulmányi rendszerben kiállított, tárolt és nyilvántartott digitális bizonyítványt továbbítja a kérelmező részére.

61. §

A módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a köznevelésért felelős miniszter az elrendelt, 3 tanítási napot meghaladó rendkívüli szünet helyett, azt felváltva tantermen kívüli, digitális munkarendben történő oktatást rendeljen el. E szabályozás a tanulók szempontjából előnyös, hiszen digitális munkarendben az oktatás továbbfolyik a rendkívüli helyzet ellenére, míg a rendkívüli szünet miatt az elmaradt tanítási napokat be kellene pótolni.

62. §

A Biztos Kezdet Gyerekházak szolgáltatásaiban részesülő 3 éves és fiatalabb gyermekek esetében az óvodai nevelésbe kerüléstől, a tanoda szolgáltatásaiban részesülők esetében az általános és középfokú tanulmányokhoz kötötten, az oktatási azonosítójukhoz kapcsolva érhető el, hogy látszódjon az esélynövelő szolgáltatás igénybevételének az előzménye a köznevelés rendszerében működtetett adatkezelési rendszerekben. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása mellett szükséges a gyermek, tanuló adatainak köznevelési intézmény által nyilvántartott körének kiegészítése azzal az információval, hogy a gyermek igénybe vett-e rendszeres jelleggel a Biztos Kezdet Gyerekház és/vagy Tanoda szolgáltatásokat. A nyilvántartott adatok körének bővítése garantálja azt, hogy a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak igénybe vétele, mint tény az érintettek oktatási azonosítójához kapcsolva a köznevelés rendszerében működtetett adatkezelési rendszerekben tárolva legyen, mint a gyermekekre jellemző információ.

64. §, 68. § (1) bekezdés, 70. §

A pedagógus-továbbképzés rendszerének módosítása kapcsán szükségessé vált a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása, figyelemmel arra, hogy változnak a továbbképzés szervezését végző intézmények. A korábbi engedélyezési rendszer helyett a Kormány – a pedagógusképzés kiemelt jellegére figyelemmel – rendeletben fogja meghatározni, mely szervek végezhetnek pedagógustovábbképzést, ezzel garantálva azt, hogy a pedagógusok a szakmához ténylegesen szükséges ismereteket folyamatosan elsajátítsák, a legfrissebb pedagógiai és tantervi ismereteket megszerezzhessék.

A rendelkezés felhatalmazást ad a Kormány részére, hogy kormányrendeleti szinten állapítsa meg a pedagógus-továbbképzés rendszerét, a továbbképzés szervezését végző szervet vagy szerveket, a pedagógus-továbbképzés programjának, a továbbképzés indításával összefüggő adatszolgáltatás szabályait, továbbá a továbbképzések nyilvántartásának rendjével kapcsolatos szabályokat.

A törvény rendelkezik arról is, hogy a 2024. december 31-én pedagógus továbbképzés szervezésére jogosult alapítási engedéllyel rendelkező személy vagy szervezet továbbképzési programja az engedélyben meghatározott időpontig a Kormány rendeletében meghatározottak szerint továbbképzésként megszervezhető.

65. §

A törvény annak érdekében, hogy a köznevelés egész területén érvényesíthetők legyenek a köznevelésért felelős miniszter által elvárt szakmai szempontok, így különösen az, hogy az gyakorolja a tényleges irányítói jogot, akit korábban az állam már fenntartóként elfogadott, és az irányító az eredeti engedélyjogosulttal azonos értékrendet képviseljen, indokolt miniszteri engedély bevezetése a nem állami fenntartású intézmények fenntartóváltása esetében is. A törvény alapján az egyházi – kivéve az egy felekezeten belüli fenntartóváltást –, nemzetiségi és magánfenntartó számára a fenntartóváltást, illetve a fenntartó alapítói és tulajdonosi joggyakorlásában bekövetkező változtatást az érintett március utolsó napjáig kezdeményezheti, amiről a miniszter április utolsó munkanapjáig dönthet. A miniszteri engedély hiányában a változtatásra nem kerülhet sor.

66. §

A pedagógus életpálya modell keretében megvalósuló bérfejlesztésekhez kapcsolódóan a köznevelésért felelős miniszter több európai uniós projekt vonatkozásában is támogatási szerződést kötött. Jelenleg támogatási szerződés az EFOP_PLUSZ-2.1.1-24-2024-00001 azonosítószámú, „Pedagógus életpálya modell” elnevezésű, valamint az EFOP_PLUSZ-2.2.1-24-00001 azonosítószámú, „Pedagógus életpálya modell – hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusokat érintően” elnevezésű projektek vonatkozásában van hatályban.

A törvény megteremti azt a lehetőséget, hogy ha a jövőben hasonló tárgyú európai uniós projekt alapján részben vagy egészben tanárberfejlesztés történik, akkor a foglalkoztatottak szükséges adatait a projekt kedvezményezettje, valamint az ellenőrző szervek eljárásaik során kezeljék. A módosítás tehát megteremti azokat a rendelkezéseket, amelyek az uniós forrásból bérfinanszírozott foglalkoztatottak foglalkoztatásával összefüggő személyes adatokra vonatkozó új adatkezelési célokat előírja, az adatok kezelésére jogosultak körét kijelöli és az adatkezelés időtartamát, továbbá az adatkezelés körében végezhető adatkezelési műveleteket meghatározza.

67. §

A módosítás a szülő részére egyértelmű határidőt szab annak bejelentésére, hogy ha a gyermekkel külföldre távozik és a gyermek az óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesíti vagy olyan országba költözik, ahol nincs óvodába járási kötelezettség, akkor azt az Oktatási Hivatalnak a nevelési év első napjáig kell bejelenteni, viszont ha már az óvodával jogviszonyban áll a gyermek, akkor az utolsó óvodai nevelésben töltött napot megelőző ötödik napig kell legkésőbb az Oktatási Hivatalnak és az igazgatónak a bejelentést megtenni.

A módosítás előírja továbbá, hogy a szülő a tanköteles tanuló esetében a tanulmányok külföldön történő folytatását – a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából – a tanítási év első napjáig köteles bejelenteni az iskola igazgatójának és az Oktatási Hivatalnak. Amennyiben a tanuló a tanítási év közben költözik külföldre és kezdi meg külföldön a tanulmányait, úgy a magyar köznevelési intézményben töltött utolsó tanítási napját megelőző ötödik napig kell a bejelentést megtenni.

68. § (2) bekezdés

A rendelkezés felhatalmazást ad a Kormány részére, hogy kormányrendeleti szinten állapítsa meg az egyes eltérő évfolyamszámú köznevelési intézmények közötti átjárhatóság biztosításához szükséges részletszabályokat.

71. §

Jogtechnikai pontosításokat tartalmaz.

A módosítás – az egységes szabályozás és a köznevelésért felelős miniszter által elvárt szakmai szempontok köznevelés egész területén történő érvényesíthetősége érdekében, a magán köznevelési intézményekre vonatkozó szabályozással megegyezően – a nemzetiségi önkormányzat által és az egyházi jogi személy által fenntartott köznevelési intézménynek vonatkozásában is előírja a nyilvántartásba vétel, illetve a nyilvántartásban

szereplő alapfeladat jogszabály szerinti megnevezésének és feladatellátási helyének módosításának feltételül a köznevelésért felelős miniszter szakvéleményének beszerzését.

Ezenfelül a módosítás célja, hogy egyértelművé váljon, az iskolában a helyi közösségek érdekeinek képviseletére a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, egyházi jogi személyek azonos számú képviselőjéből és a fenntartó delegáltjából álló intézményi tanácsot nem kötelező létrehozni, erre tekintettel a kötelező jelleg kimondása akkor sem indokolt, ha az intézményi testületet – a tanulók képviselői nélkül – csak a szülők, a nevelőtestület és az önkormányzat delegáltjai hozzák létre.

A rendelkezés pontosítása történik, amely alapján az Oktatási Hivatal által, a köznevelésért felelős miniszter részére készített, a nevelési-oktatási intézményi férőhelyek és a nevelésben-oktatásban részt vevő gyermekek, tanulók létszámának alakulásáról szóló éves jelentés közzétételére nem a miniszter, hanem az Oktatási Hivatal honlapján kerül sor.

72. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) szabályozza a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél nemzetbiztonsági ellenőrzéshez kötött beosztások betöltésére vonatkozó szabályokat. Ezen szabályok között a törvény előírja, hogy ha a szolgálati viszony létesítésének feltétele a nemzetbiztonsági követelményeknek való megfelelés, akkor a hivatásos szolgálatra jelentkezőnek a jelentkezéskor írásban hozzá kell járulnia ahhoz, hogy ezt az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat ellenőrizze, továbbá a Hszt. részletesen meghatározza azt is, hogyan kell eljárni akkor, ha a nemzetbiztonsági ellenőrzés során kockázatot állapítanak meg. Ez utóbbi szabályok szerint, ha a nemzetbiztonsági ellenőrzés nemzetbiztonsági kockázatot állapított meg (és a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső jogviszony fenntartását az arra törvény alapján jogosult személy nem hagyta jóvá), az érintettet a nemzetbiztonsági ellenőrzéshez kötött szolgálati beosztásból azonnali hatállyal fel kell menteni, a szolgálati viszonya ezen időponttól szünetel, és egyidejűleg soron kívüli kifogástalan életvitel ellenőrzésre kell intézkedni. Ha az életvitel az ellenőrzés alapján nem kifogásolható, akkor a hivatásos állomány tagja részére a Hszt. 54. §-ában lefektetett szabályok szerint új, nemzetbiztonsági ellenőrzéshez nem kötött szolgálati beosztást kell felajánlani és a beosztás elfogadása esetén a szolgálati viszonyát ennek megfelelően módosítani (míg ha az érintett a felajánlott szolgálati beosztást nem fogadja el, a szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni); ellenkező esetben pedig a kifogásolható életvitel megállapítására irányadó szabályok szerint kell eljárni.

A Hszt. ugyanakkor jelenleg nem szabályozza a Hszt. 33. § (6) bekezdése szerinti, a nemzetbiztonsági ellenőrzéshez hozzájáruló nyilatkozat visszavonása esetén követendő eljárást, csak jogértelmezési analógiával lehet ebben az esetben megoldani a felmerült élethelyzetet, ami – tekintettel arra, hogy ez esetben a munkáltatói intézkedés jogviszony-módosítással, adott esetben megszüntetéssel is jár, illetve járhat – szolgálati jogvitára adhat alapot, ezért indokolt törvényben egyértelművé tenni a nemzetbiztonsági kockázat megállapításával kapcsolatos szabályokkal azonos jogkövetkezmények alkalmazhatóságát. A módosítás értelmében a hozzájáruló nyilatkozat visszavonása esetén ugyanazt az eljárásrendet kell alkalmazni, mint amikor nemzetbiztonsági kockázatot állapítanak meg.

73. §

A Hszt. 54. § (4) bekezdése határozza meg a nemzetbiztonsági kockázat megállapítását követően a szolgálati beosztás felajánlására vonatkozó szabályokat. Eszerint a hivatásos állomány tagjának azonos szervezeti egységen belül kell megfelelő szolgálati beosztást keresni (a törvény megfogalmazása szerint „az állományilletékes parancsnok irányítása alá tartozó valamely szervezeti eleménél”). Ez a szabályozás nem alkalmazható azon szervezeteknél, ahol a teljes személyi állomány nemzetbiztonsági ellenőrzés alá esik:

- az Országgyűlési Őrség és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állománya vonatkozásában éppen ezért a törvény kizárja a Hszt. 54. §-a szerinti eljárásrend alkalmazását és ezen szervezeteknél rögtön a felmentésre kell intézkedni, míg
- a terrorizmust elhárító szerv és a belső bűnfelderítési és bűnmegelőzési feladatokat ellátó szerv kizárólag vezényeltékből álló állománya esetén a vezénylés megszüntetését követően az eredeti rendvédelmi szervnél lehetséges a Hszt. 54. §-ában foglaltaknak megfelelő szolgálati beosztást keresni.

A Hszt. hatálya alá tartozó többi rendvédelmi szerv (az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, az idegenrendészeti szerv, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a büntetés-végrehajtási szervezet) tekintetében

a Hszt. 54. §-ában foglalt eljárásrend alkalmazandó. A szabályozás ugyanakkor nem ad eligazítást arra az esetre, amikor a rendvédelmi szervnek a hivatásos állomány tagját foglalkoztató szervezeti egységénél valamennyi szolgálati beosztás nemzetbiztonsági ellenőrzés alá esik (jelenleg az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerven belül a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ).

A rendelkezés a helyzet rendezése érdekében meghatározza a szükséges eljárásrendet azzal, hogy a rendvédelmi szerv egészénél kell a megfelelő, felajánlható szolgálati beosztást keresni.

74. §

A Hszt. a céljuttatásra vonatkozó rendelkezéseket (Hszt. 72. és 72/A. §) a megbízás helyettesítésre alcím alatt tartalmazza. Indokolt a céljuttatásra vonatkozó rendelkezéseket a jövőben önálló alcímként szerepeltetni a Hszt.-ben.

75. §

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) és a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) is szabályozza a célfeladat esetére megállapítható céljuttatást. A Hszt. önmagában céljuttatás megállapítását a hivatásos állomány részére jelenleg nem teszi lehetővé, kizárólag a Kttv. és a Kit. szerint meghatározott célfeladat végrehajtásában történő közreműködést. Jelen módosítás megalkotja a rendvédelmi szerv által saját hatáskörben a hivatásos állomány részére meghatározandó célfeladat jogintézményére vonatkozó szabályokat.

A célfeladattal összefüggésben szolgálatteljesítési időn túli feladatellátás is keletkezhet, ugyanakkor – figyelemmel arra is, hogy a célfeladat teljesítéséért céljuttatás jár, – a rendelkezés kimondja, hogy az ilyen feladatellátás nem minősül egyúttal túlszolgálatnak is.

A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja a hivatásos állomány tagjának kötelezettségei között rögzíti, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő szolgálati feladatait, valamint a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően, szükség esetén a veszély vállalásával, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani.

A hivatásos állomány tagjának ezen, a kötelezettségeit általában meghatározó rendelkezés alapján a szolgálati beosztáshoz általában tartozó feladatokon túl a hivatásos állomány tagja a rendes szolgálatteljesítési időn belül bízható meg olyan szolgálati feladatokkal, amelyeket ő a végzettsége, képzettsége alapján elláthat és egyébként a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörébe tartozik. Ezen kötelezettséghez képest a célfeladat esetében valamely rendkívüli, célhoz köthető feladat ellátásáról van szó, amelynek teljesítése a szolgálati feladatok ellátásából adódó általános munkaterhet jelentősen és tartósan meghaladja, azt a munkáltatói jogkör gyakorlója állapítja meg, a hivatásos állomány tagjával kötött megállapodása alapján, a célfeladat eredményes végrehajtásáért az illetményén felüli céljuttatás kerül meghatározásra.

A célfeladatért megállapítható céljuttatás jogintézménye alkalmas arra, hogy a munkáltató döntése szerint az általános munkaterhet jelentősen meghaladó többletfeladatért többletdíjazást biztosítson, és így a céljuttatásra vonatkozó szabályozásra tekintettel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának hatályban tartása a továbbiakban nem indokolt.

76. §

Az adminisztrációs folyamatok csökkentésére irányuló elv mentén a Hszt. 82/G. § (4) bekezdésének kiegészítése indokolt annak érdekében, hogy a munkáltatót ne terhelje a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés mértékéről szóló határozat kiadásának kötelezettsége azon esetekben, amikor az érintett keresetének mértéke miatt már korábban is nulla forintos keresetkiegészítést állapítottak meg. A módosítás értelmében az érintett esetében fennmarad az ellátásra való jogosultság, csak az annak változatlanságáról szóló munkáltatói intézkedések kiadása nem kötelező.

A Hszt. alapján az egészségi állapot miatt alkalmatlanság okából a hivatásos szolgálatra vagy a szolgálati beosztásra alkalmatlanná válók részére a korábban elért jövedelem kiesésének pótlása érdekében megállapítható ún. rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés mértéke a Hszt. 82/G. § (4) bekezdése értelmében:

1. a Hszt. 82/G. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott összeg (az egészségi alkalmatlanság megállapítását közvetlenül megelőző naptári hónapra a szolgálati beosztása alapján megillető távolléti díj 65–100%-ának megfelelő összegnek a megállapított baleseti ellátás, rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás együttes összegével csökkentett összege) és
2. az új foglalkoztatási jogviszony létrejöttét vagy a másik szolgálati beosztásba helyezést, áthelyezést követő, nem rendszeres pótlékok nélkül számított mindenkori illetmény vagy munkabér különbözete.

A hatályos rendelkezés előírja, hogy ha az érintett új illetménye, munkabére változik, akkor a keresetkiegészítés mértékét újból meg kell állapítani. Ez a rendelkezés az illetmény, munkabér bármely irányú változása esetére érvényes, azaz

- akkor is újra meg kell állapítani az összeget, ha növekszik az illetmény, munkabér, amely így a keresetkiegészítés csökkenéséhez, vagy (bizonyos összegű illetmény, munkabér felett) nulla összegűre változásához vezet,
- akkor is újra meg kell állapítani az összeget, ha csökken az illetmény, munkabér, amely a keresetkiegészítés növekedéséhez vezethet (akkor is, ha annak összege korábban a magasabb illetmény miatt nulla volt).

Elképzelhető ugyanakkor olyan eset is, amikor az együttes összeg meghaladja a vetítési alapot és emiatt nulla összegű a keresetkiegészítés és az illetmény további emelkedése vagy bizonyos mértékű csökkenése nem változtat azon, hogy a keresetkiegészítés összege továbbra is nulla. Az új rendelkezés erre az esetre rögzíti azt, hogy nem kell a keresetkiegészítés mértékét újból megállapítani. Természetesen a szükséges számításokat ebben az esetben is el kell végezni, csak nem szükséges formálisan egy új intézkedés kiadása (amely egyébként arról szólna, hogy a 0 összegű keresetkiegészítés helyett változatlanul 0 összegű keresetkiegészítés kerül megállapításra).

77. §

A Hszt. 100. § (1) bekezdésének hatályos szövege kizárólag a rendvédelmi szerv által az iskolarendszerű képzésekhez nyújtott térítésmentes támogatás visszakövetelésének lehetőségét teremti meg a szolgálati jogviszony megszűnésének meghatározott eseteiben, azonban a nem iskolarendszerű képzésként folytatott (rendőrzárőr és egyéb) képzések vonatkozásában is indokolt a felmerült költségek visszatérítésére vonatkozó lehetőség megteremtése.

78. §

A Hszt. hatályos 118. § (5) bekezdése alapján a hivatásos állomány vezetői beosztást betöltő tagját magasabb besorolású vezetői beosztásba helyezéskor az első fizetési fokozatba kell besorolni. Ha a besorolása a korábbi vezetői beosztáshoz képest alacsonyabb rendfokozatot vagy beosztási illetményt eredményezne, a hivatásos állomány tagját a második vezetői fizetési fokozatba kell besorolni és részére a korábbi rendfokozatának megfelelő rendfokozatot megállapítani abban az esetben is, ha a 9. mellékletben az adott vezetői fizetési fokozathoz rendszeresített rendfokozat annál alacsonyabb.

A Hszt. 118. § (3) bekezdése ugyanakkor ehhez hasonló szabályt nem tartalmaz, így a rendelkezés értelmében a vezetői beosztásba első alkalommal történő kinevezéskor a hivatásos állomány tagját a vezetői besorolási kategória első fizetési fokozatába kell besorolni.

A rendelkezés bizonyos esetekben azt eredményezheti, hogy egy hosszabb ideje szolgálatot teljesítő hivatásos állományú beosztott az osztályvezető¹, illetve osztályvezető² besorolási kategóriába történő kinevezése esetén elveszíti a korábbi, az életútja során elért rendfokozatát, illetve bizonyos esetekben a magasabb illetményszorzóval járó illetményre való jogosultságát (azaz vezetőként az illetménye és/vagy a rendfokozata alacsonyabb lesz, mint az beosztottként volt). Indokolt ezért – a hivatásos állományban eltöltött hosszú idő elismeréseként is – a szabályozás kiegészítése a magasabb vezetői beosztásba történő kinevezés esetére már irányadó rendelkezés [Hszt. 118. § (5) bekezdés] mintájára azzal, hogy ilyen esetekben a rendfokozat, illetve az illetmény csökkenésének elkerülése érdekében a második vezetői fizetési fokozatra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni, illetve a korábban már elért rendfokozatnak megfelelő rendfokozatot kell megállapítani.

79. §

A Hszt.-ben indokolt biztosítani, hogy az érintett jogosult legyen a saját adatai tekintetében a személyügyi alapnyilvántartásba betekinteni. Más foglalkoztatási jogviszonyok esetén az irányadó szabályozás – így különösen a Kttv. 180. § (1) bekezdés a) pontja és a Kit. 175. § (3) bekezdés a) pontja – saját adatai tekintetében a foglalkoztatottnak a betekintési jog gyakorlására kifejezett lehetőséget biztosít, amelyet a Hszt. hatálya alá tartozók esetén is indokolt lehetővé tenni. A rendelkezés nem írja elő, hogy az elektronikusan vezetett személyügyi alapnyilvántartásba saját jogú hozzáférési vagy felhasználási jogosultságot kellene teremteni a hivatásos állomány részére, mindössze azt, hogy ilyen irányú kérelem esetén részére a betekintés lehetőségét biztosítani (pl. a hozzáférésre jogosult, személyügyi feladatokat ellátó kolléga közreműködésével).

80. §

A Hszt. 280. §-a részletesen rendelkezik arról, hogy a „hivatásos szolgálati idő”, valamint a „tényleges szolgálati idő” fogalmába mely foglalkoztatási jogviszonyokban eltöltött időtartamot kell figyelembe venni, valamint ezek közül mely időtartamokat kell beszámítani a fizetési fokozat megállapításakor fizetési várakozási időben eltöltött időtartamba. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál foglalkoztatási jogviszonyban töltött időt

- 2020. december 31-ig a Hszt. mint rendvédelmi szervnél a törvényben meghatározott foglalkoztatási jogviszonyban töltött időket rendelte beszámítani ezen időtartamokba, míg
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományáról szóló 2020. évi CXXX. törvény hatálybalépése után a „hivatásos szolgálati idő”, valamint a „tényleges szolgálati idő” fogalmát meghatározó felsorolások kiegészültek a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál a törvényben meghatározott foglalkoztatási jogviszonyban töltött időekkel, a fizetési fokozat megállapításakor fizetési várakozási időben eltöltött időtartamra vonatkozó szabályozás azonban nem módosult.

A rendelkezés a fizetési fokozat megállapításakor fizetési várakozási időben eltöltött időtartam meghatározásának módosításával pótolja ezt a hiányosságot, így a módosítás hatálybalépéstől kezdődően a fizetési fokozat megállapításakor fizetési várakozási időben eltöltött időtartamként kell figyelembe venni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban és munkaviszonyban, valamint 2021. január 1-jét megelőzően hivatásos szolgálati jogviszonyban, kormánytisztviselői jogviszonyban töltött időt is.

81. §

Az iskolaőrök jelenleg is az Rtv.-ben meghatározott, ún. védett állományba tartoznak, azaz velük szemben megbízhatósági vizsgálat folytatható le, azonban a kifogástalan életvitel ellenőrzés lefolytatásának lehetősége nem terjed ki rájuk. A rendelkezés megteremti az iskolaőrök kapcsán a kifogástalan életvitel ellenőrzés elvégzésének lehetőségét.

Az iskolaőrök munkavállalók, de a Rendőrség kötelékébe tartoznak, formaruhát hordanak, szolgálati igazolvánnyal, jelvénnel rendelkeznek. Elsődleges feladatuk a nevelési-oktatási intézményben a biztonságos környezet megteremtése, melynek eléréséhez törvényben meghatározott kényszerintézkedéseket is alkalmazhatnak. Munkájukat gyermekek és pedagógusok között végzik, illetve a szülőkkel is kapcsolatba kerülnek. Mindezekre tekintettel nemcsak a jogszabályi előírásoknak, hanem szigorú erkölcsi és etikai elvárásoknak is meg kell felelniük. Az iskolaőr életvitelének olyannak kell lennie, amely alkalmas a környezete tiszteletére és megbecsülésére, illetve nem adhat okot a tisztességében való kételkedésre, a rendőrség, a rendvédelem tekintélyébe vetett állampolgári bizalom megőrzése érdekében.

Alkalmazásuk egyik feltétele a tiszta erkölcsi bizonyítvány megléte, azonban nem zárható ki annak a lehetősége, hogy korábban erőszakos, pedofil jellegű, illetve vagyon elleni bűncselekményt követtek el és már mentesültek a hátrányos jogkövetkezmények alól, illetve velük szemben dolog elleni vagy garázda jellegű szabálysértés miatt van eljárás folyamatban. Felvételükkor a családi-, illetve lakókörnyezetüket, a bűnözői kapcsolataikat, a jövedelmi viszonyaik változását, illetve a bűncselekmények elkövetésére irányuló hajlamukat sem vizsgálják. A kifogástalan életvitel ellenőrzésének lehetővé tétele ezt a hiányosságot pótolja.

82. §

A Hszt. 54. §-át érintő módosítással összefüggésben szükséges az Országgyűlési Őrség állományára vonatkozó, a Hszt. 330. § (1) bekezdésében szereplő speciális rendelkezés módosítása, illetve egy új (1a) bekezdéssel történő kiegészítése.

83. §

Az önként vállalt túlszolgálatot, illetve önként vállalt túlmunkát szabályozó rendelkezéseket, azaz a Hszt. 140. § (6)–(24) bekezdését és 289/L. § (10)–(28) bekezdését 2025. január 1-jével a Hszt. 370. §-a hatályon kívül helyezné. A módosítás a rendelkezések alkalmazhatóságát további egy évig fenntartja, de oly módon, hogy egy átmeneti rendelkezés kerül beillesztésre, ami szerint a hivatkozott rendelkezéseket csak 2025. december 31-ig lehet alkalmazni. Ezzel egyidejűleg a 17. alcímben rendelkezik arról is a törvény, hogy az érintett rendelkezések hatályon kívül helyezését kimondó Hszt. 370. §-át rögzítő rendelkezés nem lép hatályba.

84. §

A Hszt. 2021. január 1-jei hatállyal vezette be a kiegészítő hozzátartozói támogatás [Hszt. 261. §] és az árvák kiegészítő támogatása [Hszt. 261/A. §] jogintézményét. A központi gondozott árvák és özvegyek vonatkozásában az akkori, honvédek jogállásáról szóló törvényben már kimunkált szabályozás átvételére került sor. A rendvédelem és a Magyar Honvédség esetében a támogatás rendszere azonos, vagyis annak százalékban meghatározott mértéke a bevezetés óta megegyezik. A honvédelmi és adatkezelési tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXV. törvény alapján a Magyar Honvédségre vonatkozó szabályozásban az árvák kiegészítő támogatásának emelésére kerül sor, ezért indokoltá vált a rendvédelem tekintetében ugyanilyen mértékű emelést biztosítani. Jelen módosítás minderre tekintettel megemeli a Hszt.-ben szabályozott árvák kiegészítő támogatásának mértékét: a hősi halott árvája esetében a megállapított árvaellátás 50%-a helyett 100%-ára, a hivatásos állomány szolgálati kötelemekkel összefüggő balesetben vagy szolgálati eredetű foglalkozási megbetegedésben elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 25%-a helyett 50%-ára, a hivatásos állomány más ok miatt elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 10%-a helyett 20%-ára történő emelésre kerül sor. Az emeléshez kapcsolódóan átmeneti rendelkezés rögzítése is szükséges, amelynek értelmében a 2025. január 1-jét megelőzően megállapított árvák kiegészítő támogatását is meg kell emelni a 2025. január 1-jei napon.

85. §, 1–2. melléklet

Az érintett személyi kör illetménye 2021. óta a közigazgatási államtitkár és a helyettes államtitkár részére megállapítható összegekhez igazodik, a módosítás a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényben meghatározottól eltérő illetménysávok megállapításáról szóló 180/2023. (V. 15.) Korm. rendelet 1. mellékletében a helyettes államtitkár, valamint a közigazgatási államtitkár részére meghatározott keretösszegek változására tekintettel módosítja a felső határokat. Az illetmény megállapítása a törvényben meghatározott alsó és felső keretek között a miniszter mérlegelési jogkörébe tartozik, így a módosítás az illetmény emelésére vonatkozó kötelezettséggel nem jár, csak lehetőséget teremt rá.

Indokolt a rendvédelmi igazgatási alkalmazottak illetménye felső korlátjának módosítása (a felső határok 14 százalékos megemelésével). A módosítás illetményemelési kötelezettséggel nem jár, ugyanakkor a rendvédelmi szerv költségvetési lehetőségének függvényében megteremti a lehetőséget az illetmény emelésére.

86. §

A Hszt. 2. § 5. pontjának módosítása:

Annak érdekében, hogy a rendvédelmi szervek egyes szervezeti állománytáblázatának olyan irányú módosítása, amely kizárólag az adott szolgálati beosztás megnevezésének módosításával jár – annak érdemi, tartalmi változtatása nélkül – ne minősüljön átszervezésnek, a Hszt. 2. § 5. pontjában szereplő fogalom-meghatározás kiegészítése szükséges.

A jogszabályban megállapított beosztási elnevezések módosulása miatti állománytáblázat módosításával járó szervezési intézkedés nem minősül a Hszt. 2. § 5. pontja szerinti átszervezésnek, amelyre figyelemmel nem indokolt külön személyzeti eljárás lefolytatása. A Hszt. 71. §-ának módosítása:

A rendvédelmi szervek mint munkáltatók esetében alapvető működési jellemző, hogy a hivatásos állomány tagjai egymást helyettesítik, azonban ez nem éri el azt a szintet, hogy az eseti jellegű, egybefüggő harminc napot meg nem haladó helyettesítés vonatkozásában megbízási díj megállapítása indokolt lenne. Mindezekre tekintettel indokolatlan az egyhavi időtartamot meg nem haladó helyettesítési megbízás lehetőségét fenntartani, a mindennapi működésből következik, hogy az állomány rövid (30 napot meg nem haladó időtartamban) szabadságon vagy más okból távol lévő tagját bizonyos feladatok tekintetében helyettesíteni kell, erre nem formális – munkáltatói intézkedés – alapján kerül sor. Ezzel együtt a Hszt. 71. § (6) bekezdésének egyértelműsítése is szükséges annak rögzítésével, hogy a helyettesítésen alapuló megbízási díj a megbízás első napjától visszamenőlegesen, azonban kizárólag az egybefüggő harminc napot követően jár. A törvény eddigiekben azt rögzítette, hogy az egyhavi időtartamot meg nem haladó megbízáshoz a hivatásos állomány tagjának beleegyezése nem szükséges. Mivel az ilyen rövid időtartamú megbízás megszűnik, ezért a mondat elhagyása indokolt, ugyanakkor azt szükséges egyértelműen rögzíteni, hogy a hosszabb távú megbízásokhoz szükséges az érintett beleegyezése.

A Hszt. 86. § (2) bekezdésének módosítása:

A Hszt. 54. §-ának módosításához és az új 54/A. §-ának megállapításához kapcsolódó koherenciás módosítások.

A Hszt. 104. §-ának módosítása:

A Hszt. 104. §-ában meghatározott technikai ellenőrzésre vonatkozó szabályok között a törvény rögzíti, hogy a technikai ellenőrzés során rögzített adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárás, egyéb jogsértés miatt indult közigazgatási eljárás, a kényszerítő eszköz alkalmazása vagy rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálata, a fegyelmi eljárás vagy a kártérítési eljárás lefolytatása céljából, valamint a hivatásos állomány tagja jogainak gyakorlása érdekében használható fel, és azt a rendvédelmi szerv kizárólag az ezen eljárás lefolytatására jogosult bíróságnak vagy hatóságnak adhatja át. Figyelemmel arra, hogy lehet átfedés a technikai ellenőrzés és a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása között, ezért indokolt lehetővé tenni, hogy az adatok a megbízhatósági vizsgálat előkészítése, lefolytatása során is felhasználhatóak legyenek.

A Hszt. 261/A. §-ának módosítása:

A Hszt. 2021. január 1-jei hatállyal vezette be a kiegészítő hozzátartozói támogatás [Hszt. 261. §] és az árvák kiegészítő támogatása [Hszt. 261/A. §] jogintézményét. A központi gondozott árvák és özvegyek vonatkozásában az akkori, honvédek jogállásáról szóló törvényben már kimunkált szabályozás átvételére került sor. A rendvédelem és a Magyar Honvédség esetében a támogatás rendszere azonos, vagyis annak százalékban meghatározott mértéke a bevezetés óta megegyezik. A honvédelmi és adatkezelési tárgyú törvények módosításáról szóló törvény alapján a Magyar Honvédségre vonatkozó szabályozásban az árvák kiegészítő támogatásának emelésére kerül sor, ezért indokoltá vált a rendvédelem tekintetében ugyanilyen mértékű emelést biztosítani. Jelen módosítás minderre tekintettel megemeli a Hszt.-ben szabályozott árvák kiegészítő támogatásának mértékét: a hősi halott árvája esetében a megállapított árvaellátás 50%-a helyett 100%-ára, a hivatásos állomány szolgálati kötelekkel összefüggő balesetben vagy szolgálati eredetű foglalkozási megbetegedésben elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 25%-a helyett 50%-ára, a hivatásos állomány más ok miatt elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 10%-a helyett 20%-ára történő emelésre kerül sor.

A Hszt. 287/C. §-ának módosítása:

Az Rtv. határozza meg az iskolaőrök jogállását, feladatkörét, feladatellátásának helyszínét és idejét, valamint intézkedési jogosultságát, kényszerítő eszköz használatának terjedelmét. Az Rtv. módosításához igazodóan a Hszt.-ben szükséges átvezetni, hogy az iskolaőrök alkalmazásra kerülhetnek nevelési-oktatási intézményben, technikumban, szakképző iskolában, gyermekotthonban, napközbeni gyermekfelügyelet, valamint 18 év alatti személyek csoportos többnapos táboroztatása, üdültetése és egyén szabadidős foglalkoztatása során is. Egyebekben a 287/C. §-ában nyelvhelyességi pontosításokat végez el a törvény.

A Hszt. 289/P. §-ának módosítása:

A Hszt. 289/P. § (4) bekezdés a) pontjának módosításával indokolt a beosztott vezetői munkakört betöltő vezető vezetői pótszabadságának mértékét (10 munkanap) úgy meghatározni, hogy az meghaladja a rendvédelmi igazgatási alkalmazott beosztotti állomány legmagasabb munkaköri kategóriában járó pótszabadság (11 munkanap) mértékét.

A Hszt. 330. §-ának módosítása:

A Hszt. új 54/A. §-ának megállapításához kapcsolódó koherenciás módosítás.

A Hszt. 350. §-ának módosítása:

Indokolt, hogy a túlszolgálat ellentételezésével kapcsolatos döntés elsősorban szolgálat-szervezési és költségvetési gazdálkodási szempontok alapulvételével születhessen meg. Erre figyelemmel a Hszt. 350. §-ának módosítása révén a jövőben az állományilletékes parancsnok mérlegelési jogkörébe fog tartozni annak eldöntése, hogy a hivatásos állomány tagját túlszolgálat ellentételezéseként szabadidő vagy díjazás illeti meg, amelyhez kapcsolódóan a normaszöveg a mérlegelési szempontrendszer is rögzíti. Továbbá a Hszt. 140. § (2) és (3) bekezdésétől eltérést engedő szabályozást továbbra is hatályban tartja a rendelkezés a 2025. év végéig, mert nem indokolt a Hszt. 140. § (3) bekezdésében meghatározott, kizárólag a szabadidőben történő megváltásra lehetőséget adó szabályozásra áttérni.

87. §

A Hszt. 71. § (1) bekezdésének hatályos c) pontja rendelkezik arról, hogy a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Mindezt – feltéve, hogy a többletfeladat ellátásával jelentős többletmunkát végez az illető és a megbízás nem eseti jellegű – díjazás jár. Ezzel párhuzamosan a Hszt. 102. § (1) bekezdésének hatályos b) pontja ugyanakkor arról rendelkezik, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait végrehajtani (a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően, szükség esetén a veszély vállalásával, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan).

A két rendelkezés jelenleg verseng egymással, míg a 71. § (2) bekezdés c) pontja egy lehetőséget biztosít, amelyért megbízási díj jár, addig a 102. § (1) bekezdés b) pontja viszont kötelezettséget ír elő arra nézve, hogy a szolgálatteljesítési időn belül a hivatásos állomány tagja köteles a beosztásához nem tartozó feladatot is ellátni.

Az ellentmondás feloldása érdekében a rendelkezés hatályon kívül helyezi a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, mert szükséges egyértelművé tenni, hogy a hivatásos állomány tagja a részére meghatározott szolgálati feladatokat (akkor is, ha az a szolgálati beosztásából eredő feladat és akkor is, ha az a szolgálati beosztásához szorosan nem tartozó, de a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott feladat) a szolgálatteljesítési időn belül ellentételezés nélkül köteles ellátni.

Ezzel párhuzamosan a Hszt. 72. §-ának módosítása megteremti a lehetőséget a szolgálati feladatok ellátásából adódó általános munkaterhet jelentősen és tartósan meghaladó feladatokra célfeladat megállapítására. A célfeladathoz kötődő céljuttatás megállapításának lehetőségét kimondó rendelkezés kimondja, hogy

- a munkáltatói jogkör gyakorlója
- a hivatásos állomány tagjával kötött megállapodása alapján
- rendkívüli, célhoz köthető feladatot állapíthat meg,
- amelynek teljesítése a szolgálati feladatok ellátásából adódó általános munkaterhet jelentősen és tartósan meghaladja.

Ezen jogintézmény alkalmas arra, hogy a munkáltató döntése szerint a többletfeladatért többletdíjazást biztosítson, és így a céljuttatásra vonatkozó szabályozásra tekintettel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának hatályban tartása a továbbiakban nem indokolt.

A Hszt. 343. § (4) bekezdésének hatályon kívül helyezésére kodifikációs-jogszabályszerkesztési okokból kerül sor. Ahelyett, hogy a Hszt. 140. § (6)–(24) bekezdését és 289/L. § (10)–(28) bekezdését hatályon kívül helyező 370. § hatályba lépési dátum módosítására kerülne sor, jelen módosítás azt a technikát alkalmazza, hogy

- elhagyja a 2022. évi L. törvénnyel megállapított hatályon kívül helyező rendelkezést (annak hatályba nem lépéséről rendelkezik),
- elhagyja az annak a Hszt. 343. § (4) bekezdésébe beépített hatálybalépéséről szóló rendelkezést (annak hatályon kívül helyezéséről rendelkezik),

- és mindezek helyett egy átmeneti rendelkezést illeszt be a Hszt.-be, ami szerint a kérdéses rendelkezéseket csak 2025. december 31-ig lehet alkalmazni.

88. §

Kodifikációs-jogszabályszerkesztési módosítás. Ahelyett, hogy a Hszt. 350. § (4) bekezdését hatályon kívül helyező 369. § hatályba lépési dátuma kerülne újból elhalasztásra, jelen rendelkezés inkább elhagyja a hatályon kívül helyező rendelkezést és annak a hatályba nem lépését mondja ki. Erdemben nem változik a szabályozás, mert a Hszt. 350. § (4) bekezdése továbbra is határidővel fogja tartalmazni az átmeneti rendelkezést.

89. § (1)–(6) bekezdés

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) az alapellátási ügyeletre érkező telefonhívások rögzítésének adatvédelmi vonatkozásaival kapcsolatban ajánlást fogalmazott meg abban a vonatkozásban, hogy egyértelmű adatkezelési előírások megalkotása szükséges a mentésirányítási rendszer adatkezelése tekintetében, valamint egyértelmű rendelkezések meghatározása szükséges arra vonatkozóan, hogy mikor tekinthető egészségügyi adatnak az alapellátási ügyeletre beérkező telefonhívás rögzített felvétele, és ez meddig őrzendő.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXIII. törvény módosítása a NAIH ajánlásának megfelelően rendezi az alapellátási ügyeletre érkező telefonhívások és rögzített hangfelvételek adatvédelmi vonatkozásait, ideértve az adatkezelés céljának, az adatok rögzítésének, továbbításának, valamint megőrzési idejének meghatározását is.

A (segély)hívások során kezelt adatok alapesetben nem képezik az egészségügyi dokumentáció részét, vagyis az egészségügyi dokumentációra vonatkozó szabályok nem vonatkoznak rájuk. Ez alól kivételt képez az alapellátási ügyelet tekintetében az az eset, amikor a hívás során telemedicina ellátás nyújtása (is) történik. A telemedicinális ellátásnak minősülő beszélgetést nem hangfelvételné, hanem az eredeti hangfelvételtől külön kell tárolni, az egészségügyi dokumentáció szabályai szerint.

A hívások során kezelt adatok – az érintett beteg ellátása érdekében – az egészségügyi ellátóhálózat azon szolgáltatója részére továbbíthatók, amely az érintett beteget ellátja. A hívások során kezelt adatokat a módosítás értelmében az állami mentőszolgálat azok fogadásától számított öt évig kezelheti.

89. § (7) bekezdés, 90. §

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXIII. törvény 6/A. §-a értelmében az állami mentőszolgálat gondoskodik az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról. Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESzCsM rendelet 15. § (8a) bekezdése értelmében az állami mentőszolgálat a háziorvosi ügyeletet hétköznap 16:00–22:00 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 08:00–14:00 óráig házi orvos, házi gyermekorvos részvételével biztosítja. Az ügyelet helyszíne az állami mentőszolgálat által Budapesten vagy a vármegye területén megjelölt ügyeleti helyszín.

A házi orvos, házi gyermekorvos az ügyeletben jellemzően az állami mentőszolgálat által kötött személyes közreműködői szerződés alapján vesz részt. A személyes közreműködés az egészségügyi hatóságnak történő bejelentés alapján végezhető. A bejelentést a személyes közreműködő teszi meg, és a közreműködést igénybe vevő egészségügyi szolgáltató valamennyi olyan telephelyére megtörténik, ahol a személyes közreműködő szolgáltatást nyújt. A bejelentés díja 10 000 forint.

Tekintettel arra, hogy a házi orvosokat, házi gyermekorvosokat jogszabály kötelezi a háziorvosi ügyeletben történő részvételre, indokolt, hogy ne kelljen a személyes közreműködés bejelentéséért igazgatási szolgáltatási díjat fizetni. Magyarország gazdasági stabilitásáról 2011. évi CXIV. törvény 29. § (1) bekezdése alapján fizetési kötelezettségre vonatkozó mentesség körét törvényben szükséges meghatározni.

Mindezekre tekintettel a módosítás arra irányul, hogy a háziorvosi ügyeletben végzett személyes közreműködés bejelentéséért ne kelljen igazgatási szolgáltatási díjat fizetni. Annak érdekében, hogy ne kerüljön az hátrányba, aki már befizette ezeket a díjakat, indokolt arról is rendelkezni, hogy a hatóság ezeket a díjakat térítse vissza.

91. §, 3. melléklet

Az Onyvtv. 1. mellékletének – amely a tanulói nyilvántartás a gyermek, tanuló személyes adatait tartalmazza – kiegészítése garantálja, hogy minden, a nyilvántartásban szereplő, a köznevelés rendszerében résztvevő tanuló azon jellemzője rögzítésre kerüljön a nyomkövethetőség érdekében, hogy életútja során részesült-e rendszeresen tanoda szolgáltatásban. A Tanoda szolgáltatások rendszeres igénybe vevői egyéni tanulást, továbbtanulást, pályaválasztást és életpálya-építést elősegítő szakmai szolgáltatásokban, iskolai lemorzsolódását megelőző programokban és közösségi programokban részesülnek, amely hozzájárulhat iskolai eredményességükhöz is. Ennek nyomon követése valósul meg a nevezett melléklet kiegészítésével.

Az Onyvtv. 1. melléklet VI. pontjának kiegészítése az országos pedagógiai mérések adatbegyűjtő és-kezelő informatikai rendszerében a mérések megszervezéséhez és az eredmények nyilvántartásához szükséges, amely ezáltal személyazonosításra alkalmatlan módon tartalmazza azokat a személyes adatokat, ami objektív módon támaszthatja alá a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak igénybevitelével járó pozitív hozzáadott értékét.

92. §

A Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény 188. §-a alapján a Hszt. 370. §-a a hivatásos állomány önként vállalt túlszolgáltatára, valamint a rendvédelmi alkalmazott önként vállalt túlmunkájára vonatkozó rendelkezéseit 2025. január 1-jétől hatályon kívül helyezi, azaz ezen időponttól megszűnne az önként vállalt túlszolgálat, túlmunka lehetősége. Jelen módosítás értelmében ezen hatályon kívül helyező rendelkezés nem lép hatályba (ehelyett egy átmeneti rendelkezés fogja a Hszt.-ben rögzíteni, hogy a kérdéses rendelkezések alkalmazására 2025. december 31-ig van lehetőség).

93–94. §

A módosítás egyrészt kiegészíti a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 67. §-át (pedagógus kötelezettségei) annak érdekében, hogy pedagógus a nevelő-oktató munka során kizárólag az Alaptörvényben, valamint a Nemzeti Alaptantervben szereplő érvényes értékeknek megfelelő tankönyvet és tansegédlet használhasson, másrészt a Púétv. 75. § (igazgatói felelősségi köre) kiegészítésére irányul annak érdekében, hogy a fentiek betartatása – intézményei szinten – az igazgató felelőssége legyen.

95. §

A módosítás – a gyakornokok és a pedagógusjelöltek mentorálásának mintájára – előírja, hogy a teljesítményértékelés keretében fejlesztendő eredményszintet elérő foglalkoztatott pedagógus mentorálását a mentor pedagógusnak is heti egy óra időtartamban a pedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje terhére kell elrendelni.

96. §

A szabályozás a Púétv. belső koherenciáját erősíti meg a kötött munkaidő (a pedagógus által a munkáltató által elrendelt időpontban ledolgozandó munkaidő-rész) helyett a kötött (teljes egészében a munkáltató által beosztott munkaidőt tartalmazó) munkarendre történő utalással. Ezenfelül az elszámolási időszakba tartozó óraszámra való utalás elhagyására kerül sor tekintettel arra, hogy ilyen munkaszervezési mód alkalmazását nem kívánja bevezetni a jogalkalmazás.

97. §

A módosítás az egy órára járó illetmény összegének pontosabb megállapítását teszi lehetővé azzal, hogy egy átlagos havi munkaóraszám helyett az adott hónap konkrét munkaóra-számával való osztást írja elő.

98. §

A törvény egyértelművé teszi a jogalkalmazás számára, hogy a párhuzamosan fennálló jogviszonyok a köznevelési foglalkoztatotti jutalom számításakor egyszer vehetők figyelembe.

99. §

A módosítás pontosítja a távolléti díjjal fizetett munkavégzés alóli mentesülések esetkörüre vonatkozó szabályt. Ezenfelül az örökbefogadással kapcsolatos 10 munkanapos időszak az egyes jogállási törvényekben fizetett távollétet jelent, ezért ezt indokolt a pedagógusok számára is biztosítani. A módosítás továbbá egy általános szabállyal egészíti ki a törvényt, amely alapján egyértelművé válik, hogy speciális díjazási szabályok hiányában a távolléti díj fizetendő a munkában nem töltött, azonban díjazásra jogosító időre.

100. §

A Púétv. 50. § (1) bekezdését érintő módosítás bővíti az állásfelajánlás körét.

A Púétv. 50. § (2) bekezdésének módosítása arra irányul, hogy a munkakörfelajánlás esetében a betöltetlen munkakör mellett óraadói foglalkoztatást is fel lehessen ajánlani.

A tankerületi központok igazgatási munkatársai és az általuk fenntartott köznevelési intézményekben köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban dolgozók közötti összeférhetlenségi szabályok pontosítását tartalmazza a Púétv. 74. § (3) bekezdés módosítása.

A vezetők munkaideje az általuk megtartott órákból, foglalkozásokból, valamint az összes többi feladatuk ellátására szolgáló időből áll. Ez utóbbi alatt nem csupán a vezetői, de a tanításhoz neveléshez kapcsolódó járulékos egyéb feladatokat is ellátják, a Púétv. 79. § (4) bekezdés b) pontját érintő pontosítás ezt jeleníti meg a törvény szövegében.

A tartós helyettesítés, Púétv. 82. § (2) bekezdés b) pontja szerinti szabályának jogtechnikai pontosítása történik.

A Púétv. 91. § (1) bekezdésének módosításával az áthelyezés esetén nem kerül sor a szabadság megváltására, hanem az továbbra is kiadható, immár az új munkáltató részéről.

A Púétv. 105. § (4) bekezdés a) pontjának módosítására azért kerül sor, mert az elbocsátással azonos tartalmú jogkövetkezmény a munkáltató rendkívüli felmentése, ezért a 40 éves köznevelési foglalkoztatotti jutalom előrehozott kifizetését kizáró szabályt indokolt e két megszüntetési jogcím esetén azonosan alkalmazni.

A Púétv. 106. § (10) bekezdés módosításával az egy órára járó távolléti díj megállapítására vonatkozó szabályok megváltoztatására kerül sor azzal, hogy egy átlagos havi óraszám (174) helyett az adott hónap munkaóra-számával történő osztás kerül előírásra.

A Púétv. 132. § (6) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy a köznevelés területén munkaviszonyban foglalkoztatottak esetében nem az Mt. munkáltató személyében bekövetkező változásra vonatkozó 36–40. §-okat kell alkalmazni, hanem a Púétv. 29. §-át.

A Púétv. 133. § (9) bekezdésének módosítása az óraadó tanár nyilvántartható adatai között a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre vonatkozó kiegészítést tartalmaz, mely szerint olyan nem magyar állampolgár esetén, aki rendelkezik a szabad mozgás és tartózkodás jogával, elegendő a „meglévő” jogot igazolni okmánnyal, tehát nincs szükség okiratra. Ebben az esetben az okmány megnevezését és számát lenne szükséges nyilvántartania a köznevelési intézménynek.

101. §

A Púétv. 82. § (4) bekezdésből történő hatályon kívül helyezett szövegrészek a túl-ig határos neveléssel-oktatással lekötött munkaidő esetén volt jelentősége, a fix óraszám esetén nincs.

A Púétv. 105. § (6) bekezdés a) pontjának technikai módosításával az egészségügyi szolgálati jogviszony a felsorolás végére kerül.

A Púétv. 106. § (6) bekezdés a) pontjának módosítása egyértelművé teszi, hogy az ügyeleti, készenléti díj távolléti díj számításánál való figyelembevételét a 106. § b) pontja tartalmazza, így az a) pont szerinti számítási módot nem kell alkalmazni.

A Púétv. 106. § (8) bekezdésének hatályon kívül helyezése a 106. § (1) bekezdésének módosításával együtt biztosítja, hogy az egy órára járó távolléti díj összege az adott hónap konkrét munkaóra-számától függően legyen meghatározva.

102. §

A törvénymódosítás az érintett rendelkezés hatályba nem lépéséről rendelkezik.

103. §

Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény 32. §-a és 35. §-a alapján 2025. január 1-jével hatályba lép az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 155. § (11b) bekezdése, és 244/N. §-a, amely szerint „A városi intézmény 200 000 forint feletti értékű eszközeinek vagyongazdálkodója az irányító vármegyei intézmény” azzal, hogy a vagyongazdálkodás átadásáról 2025. március 1-jéig szükséges gondoskodni.

A rendelkezés végrehajtása nagymértékű adminisztrációs terhet ró az érintett intézményekre, így a megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében indokolt a vagyongazdálkodás átadásáról való gondoskodást 2026. március 1-jében meghatározni.

104. §

Hatályba léptető rendelkezés.

105. §

Sarkalatosági záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
az internetes agresszió visszaszorításáról szóló 2024. évi LXXVIII. törvényhez****ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS**

A közelmúltban – jellemzően az interneten – megszorodtak az olyan félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások, kommentek, amelyek sértik az érintett személyek emberi méltóságát, egyúttal nélkülözik az egymás iránti kölcsönös tiszteletet, és rombolják a közügyek megvitatásának kultúráját. E negatív tendencia egyik oka a modern digitális világ arctalansága, amely teret enged a gyűlöletkeltő – adott esetben akár még más halálát is kívánó – hozzászólásoknak. A közbeszéd állapotának formálása közös felelősségünk, ezért különösen a közösségi és online platformok, médiafelületek tekintetében szükséges ösztönözni a jogellenes és káros tartalmak elleni hatékony fellépést.

A javaslat elkötelezett az emberi méltóság sérthetlensége mellett, és a közösség megfélemlítéstől mentes kommunikációhoz való jogát szem előtt tartva az uszító, gyűlölködő kifejezések terjedésével, demoralizáló hatásukkal szemben a jog eszközeivel is fel kíván lépni függetlenül attól, hogy e kifejezések személyekre vagy személyek meghatározott csoportjára irányulnak.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS**1–4. §**

A sajtótörvény a szólásszabadság gyakorlása körében jelenleg is magasabb elvárásokat határoz meg a sajtótermékek számára. A javaslat e magasabb elvárható felelősségi szintnek megfelelően előírja a sajtótermékek kiadói részére, hogy ha honlapjukon vagy saját közösségi oldalukon biztosítják a hozzászólás, vélemény, komment

lehetőségét, úgy kötelesek moderálási szabályzatot alkotni, ezt közzétenni, valamint hatékony eljárásrendet kidolgozni a jogellenes tartalmú hozzászólásokkal szembeni, azok közzétételét követő hatékony fellépés érdekében.

Kiemelendő, hogy az internetes sajtótermékek egy részének jelenleg is van moderálási szabályzata, illetve alkalmaznak alapelveket, ez azonban egyrészt nem általános, másrészt a jogalkotó célja, hogy ezen szabályzatok és eljárásrendek között összhangot teremtsen. Ennek érdekében a szabályzatok megfelelőségét és a mechanizmusok hatékonyságát a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala ellenőrzi. Ezzel összefüggésben a Médiatanács ajánlást ad ki a szabályzatokra és a hatékony megoldások követelményeire vonatkozóan.

A Médiatanácsnak a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 20/A. §-a szerinti ajánlását 2025. február 28-ig kell megalkotnia és közzétennie, az internetes sajtótermék kiadásának a moderálási szabályzat megalkotására és közzétételére 2025. április 1-jéig lesz ideje.

5. §

A javaslat a köznyugalom elleni bűncselekmények közé iktatja be az új tényállást, amely kettős jogtárgyat véd, egyrészt a köznyugalmat, a közösség félelemmentes élethez való jogát, másrészt az érintett személyek emberi méltóságát, tekintettel arra, hogy az ilyen közléseknek a tényállás megvalósulásához mindig meghatározott ember vagy emberek közössége ellen kell irányulnia.

A közösség megfélemlítéstől mentes kommunikációhoz való joga ugyanakkor attól függetlenül is védendő és biztosítandó, hogy a félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások címzettje, címzettjei személyükben sérelmezik-e az ilyen megnyilvánulásokat, ahogy az sem bírhat jelentőséggel, hogy a címzettek tudomást szereztek-e a közlésekről. A büntetőjog a személyek felé irányuló közvetlen fenyegetések, sérelmek esetén több tényálláson keresztül biztosítja a fellépés lehetőségét a sértettek számára (pl. zaklatás, emberölésre való felhívással megvalósuló előkészület, rágalmozás, becsületsértés). Szintén biztosított a közösség egésze, általánosságban sértő, fenyegető magatartások büntetendősége is (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás).

Az új tényállás lényege, hogy a legdurvább, közösségi együttélési normákkal, közérkölcssel összeegyeztethetetlen kommunikáció esetén az érintett személyek és a köz sérelmének a valós veszélyétől és a sértett szubjektív felfogásától függetlenül is megvalósul a bűncselekmény. Ezzel a jogalkotó egyértelműen állást foglal amellett, hogy a tényállásban megjelenő, gyűlölködő, más személy erőszakos halálát kívánó közlések nem tartoznak a véleménynyilvánítás során megengedhető közlési formák közé, ahogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a valótlan tények, az emberi méltóságot semmibe vevő közlések közzétételére, úgy az ilyen mértékben erőszakos, félelem- és gyűlöletkeltésre objektív módon alkalmas közlésekre sem.

A bűncselekmény kizárólag a nagy nyilvánosság előtt elektronikus hírközlő hálózaton keresztül követhető el. Az ezzel kapcsolatos jogalkotói cél kettős, egyrészt, csak az a nagy nyilvánosság előtti elkövetés büntetendő, ami elektronikus úton történik, tehát nem tartozik ide az élő, például tüntetésen, nyilvános fórumon való kommunikáció. A megkülönböztetés oka, hogy az új elektronikus „közbeszéd” egyik legnagyobb problémája az arctalanság, ahol a közlés és a közlő személye elválik egymástól és a közlés maga önálló „életre kel”. Ezzel szemben a nyilvános, fizikai valóságban is megvalósuló megnyilvánulásokban a közlés és a közlő együtt jelenik meg, ezért ezekben az esetekben a jelenlegi tényállások – uszítás, köznyugalom megzavarása, sértett közvetlen észlelésével kapcsolatos tényállások stb. – megfelelően képesek kezelni a sértő megnyilvánulásokkal szembeni hatékony fellépést akár a sértett, akár a közösség számára. Másrészt a javaslat, igazodva az új infokommunikációs alkalmazások mindennapi használatának a gyakorlatához, kizárólag a nagy nyilvánosság előtti elektronikus hírközlő hálózat útján történő közzétételt bünteti, ezért nem követhető el a bűncselekmény a privát, zárt körben (pl. kis létszámú zárt Facebook, Viber, Messenger csoport) megtett kifejezésekre. A nagy nyilvánosság előtti elkövetés fogalmát a jogalkalmazói gyakorlat e kérdést érintően megfelelően kimunkálta, azon a javaslat sem kíván változtatni.

A tényállás elkövetési magatartása a kifejezés, ábrázolás vagy kép- és hangfelvétel használata, illetve közzététele. A kifejezés szóbeli vagy írásbeli nyelvi (tehát szöveges) kommunikációt jelent, nem tartoznak ide a vizuális, képi megjelenítések, szimbólumok, mozdulatok. Erre tekintettel szerepel a javaslatban a kifejezés mellett a kép- és hangfelvétel, valamint az ezen a körön kívül eső, bárminemű ábrázolás is (pl. gif). A használat, illetve közzététel magában foglalja azt is, ha az elkövető a saját gondolatát fejezi, használja, teszi közzé (használat), illetve azt is, ha megoszt, tovább küld, stb. egy másik forrásból származó tartalmat (közzétesz). Önmagában az egyetértés, pl. „likeolás” nem tekinthető sem használatnak, sem közzétételnek, az önmagában is sértő tartalmat megjelenítő

egyértelmű hozzászólás, vagy a sértő tartalmú hozzászólás támogató nagy nyilvánosság felé történő továbbítása, másokkal történő megosztása viszont már tényállásszerűnek minősül.

A jogsértő kifejezésnek beazonosítható személyre vagy személyekre kell vonatkoznia, tehát a tényállás csupán akkor valósulhat meg, ha egyértelműen és konkrétan beazonosítható személyt, személyeket érint. Ez vonatkozik az embercsoportokra, közösségekre is, vagyis ebben az esetben itt is pontosan körülhatárolható személyi körre kell vonatkoznia a kifejezésnek.

A kifejezés attól válik jogsértővé, hogy más, konkrétan beazonosítható személyre vonatkozó erőszakos, halált okozó vagy különös kegyetlenséggel elkövetett büntetendő cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot fejez ki. A tényállás szerkezeti felépítése alapján egyértelmű, hogy a személy elleni erőszakos cselekmény fordulat mind a halálos eredmény, mind a különös kegyetlen cselekmény esetében együttesen kell, hogy érvényesüljön. Fontos, hogy az egyedileg be nem azonosítható, általános megjelölés (pl. minden ember, minden meghatározott nemzetiségű személy) nem valósít meg e bűncselekmény körében értékelhető tényállásszerű magatartást. A tényállás megállapításához ugyanakkor nem szükséges az érintett személy, személyek nevének közlése, egyértelmű utalással, körlírással, közismert megnevezés alkalmazásával is megvalósítható a bűncselekmény.

Más személy büntetendő cselekménnyel okozott erőszakos halálának vagy kínzásának, sanyargatásának a kívánása nem tolerálható. E körben fontos utalni rá, hogy jogilag helytelenített, büntetendő magatartás tilalmazásáról van szó (vagyis a jogszerű cselekmények, pl. jogos védelem, nem tartoznak ide). Lényeges továbbá, hogy erőszakos, más által előidézett cselekményre vonatkozó kifejezés használata szükséges, így az emberi beavatkozástól függetlenül bekövetkező események kívánása nem valósít meg tényállásszerű magatartást. Szövegkörnyezettől függően ugyanakkor egyes hasonló kifejezések már tényállásszerű magatartást valósíthatnak meg, amennyiben erőszakos ember által szándékosan elkövethető cselekményre irányuló szándékot fejeznek ki. Nem tartoznak tehát a tényállás hatálya alá azok a mindennapos szófordulatok sem, amelyek e két feltételnek nem felelnek meg. Önmagában a másnak történő rosszakarás tehát továbbra sem valósít meg bűncselekményt, még akkor sem, ha erkölcsileg elítélendő.

A konkrét személlyel szembeni erőszakos halált okozó, büntetendő cselekményre irányuló kívánság tényállásszerű. A kifejezésnek tehát olyan magatartásra kell vonatkozni, amely a halálos eredményt jogellenesen, erőszakos úton és ember által okozottan valósítja meg. Ilyen cselekmény csak szándékosan követhető el, illetve a józan észnek megfelelően nem képzelhető el olyan szándék, kívánság, amely a halálos eredmény gondatlan bekövetkezésére irányul. Ennek megfelelően önmagában a testi sértés okozásának kívánása nem valósít meg tényállásszerű magatartást, pusztán azért, mert még egy testi sértés esetén is elképzelhető, hogy azzal összefüggésben – pl. a sértett elesése okán – akár halálos eredmény is bekövetkezhet. Ugyanakkor olyan kifejezés használta, amely a testi sértés elkövetését olyan módon kívánja, hogy azzal összefüggésben a kifejezésben megnyilvánuló szándék, illetve kívánság valójában kiterjed a halálos eredmény bekövetkezésére is, már nyilvánvalóan tényállásszerű lesz.

A kifejezés által érintett másik elkövetési magatartás a különös kegyetlenséggel megvalósuló személy elleni erőszakos büntetendő cselekmény. A Büntető Törvénykönyv tényállási elemként ezen elkövetési magatartást az emberölésnél [ami az a) pont alapján egyébként is büntetendő], valamint a súlyos testi sértés esetében értékeli. A különös kegyetlenség, a hétköznapi értelemben vett kínzás, sanyargatás, kegyetlenkedés jogalkalmazói gyakorlata kiforrott, megfelelő. Az ilyen tartalmú közlések ugyanolyan mértékben elfogadhatatlanok, alkalmasak a félelem keltésére, a köznyugalom megzavarására, mint a halálos eredménnyel járó közlések, egyúttal a javaslat nem kíván teret engedni az ezzel kapcsolatos, egyes kegyetlenkedő magatartásokra vonatkozó kifejezések étellel összeegyeztethető vagy összeegyeztethetetlen voltát vitató öncélú jogvitáknak sem.

A kifejezésnek büntetendő cselekményre kell vonatkozni, vagyis – a Büntető Törvénykönyvben már használt fordulathoz hasonlóan – ebben az esetben sem szükséges, hogy a használt kifejezés pontos büntetőjogi minősítése ismert legyen. A Büntető Törvénykönyv több olyan tényállást is ismer, amely halálos eredmény szándékos okozását foglalja magában, ugyanakkor az új tényállás bizonyításának nem tárgya ezek pontos minősítésének megállapítása (különösen azért nem, mert hipotetikus, jövőben bekövetkező eseményről van szó). Így elegendő bármely, ilyen tényállás diszpozíciójának megállapítására alkalmas kifejezés használata. A cselekmény pontos jogi minősítése a különös kegyetlenséggel elkövetett testi sértés esetében sem elvárt. Tehát az ilyen kifejezés használata akkor is tényállásszerű, ha adott esetben a testi sértés – annak megvalósulása esetén – azért nem lenne megállapítható, mert más, súlyosabb bűncselekménynek minősülne, vagy abba beolvadna.

A tényállás csak a jövőbeni cselekményekre vonatkozó szándékra, kívánságra vonatkozik, a már elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos egyetértésre, helyeslésre nem.

A tényállás csak szándékosan követhető el. Az elkövető szándéka a közlés tartalmára, illetve annak szándékos közzétételére vonatkozik. Amennyiben az elkövető igazolható szándéka a kívánt esemény végrehajtására terjed ki, úgy magatartása az előkészület keretei között értékelhető, amennyiben a cselekmény előkészülete büntetendő. Amennyiben a kívánt cselekményt más személy valósítja meg, az eset összes körülményét mérlegelve lehet megállapítani, hogy a közléte cselekménye felbujtásként értékelhető-e.

A tényállásban megfogalmazott „szándék” fordulat nem a Büntető Törvénykönyv szerint szándékosság, azaz az elkövető alanyi oldala tekintetében értékelendő körülmény. Ez a szófordulat a kifejezés tartalmát határozza meg. A kifejezésnek kell az erőszakos cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot kifejezni, amelyek tehát objektív követelmények és függetlenek az elkövető szándékától. Az elkövető Büntető Törvénykönyvben meghatározott szándékát a közlemény használata, közzététele körében kell értékelni.

Büntethetőséget kizáró ok, ha valaki a tényállásszerű magatartást ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el, feltéve, hogy a cselekmény félelemkeltésre nem alkalmas. A művészet szabadsága, valamint a hiteles tájékoztatás önmagában is védendő érték, az ezzel kapcsolatos félreértések elkerülése érdekében szükséges a büntethetőséget kizáró ok pontos meghatározása. A művészeti, oktatási, tájékoztatási célú közlések, azok kontextusára figyelemmel nélkülözik a köznyugalom és a magánélet sértésére alkalmas félelemkeltő eredményt, tekintettel arra, hogy a közönség a közlés céljával és környezetével tisztában van. Ilyen esetben a közlés társadalomra veszélyessége teljes mértékben hiányzik. Ugyanakkor az ezzel kapcsolatos esetleges jogviták, illetve jogbizonytalanság elkerülése érdekében, szükséges, hogy ennek kereteit ne a jogalkalmazói gyakorlat esetleges bizonytalansága határozza meg, hanem e kivétel egyértelmű jogszabályi rendelkezésként jelenjen meg. Ugyanakkor e tevékenységek sem szolgálhatnak jogellenes kibúvóként, ha a védendő jogtárgyak érdemben sérülnek. Ennek megfelelően a visszaélésszerű, a félelem keltésére alkalmas közlések nem képezhetnek kivételt a büntetőjogi felelősségre vonás alól.

6. §

Hatályba léptető rendelkezés.

7. §

Sarkalatosági záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. június 9-én közös eljárásban megtartott általános választásának tapasztalatai alapján a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény, valamint kapcsolódó jogszabályok módosítása is időszerűvé vált.

A felmerült problémákra reagáló javaslatok felölelik a névjegyzékszárás időpontja, a jelölt visszalépésének határideje, a szavazás során bemutatandó igazolványok, a borítékhasználat, a szavazatok újraszámlálása, a szavazategyenlőség esetén követendő eljárás témakörét, amelyek mellett számos pontosító javaslat is megfogalmazásra került.

A javaslat mindemellett a választási szervek javaslataival összhangban tartalmazza egyes választókerületek határainak, illetve mandátumszámainak aktualizálását is a választókerületek arányos képviseletének érdekében.

Jelen indokolást a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában szükséges közzétenni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az átjelentkezés lehetőségét abban az esetben is indokolt biztosítani az önkormányzati választáson, ha a választópolgár a választás kitűzését megelőző 30. napon nem tartózkodási, hanem lakóhellyel rendelkező egy adott választókerületben, de később – máshol létesített lakóhelyére tekintettel – azt tartózkodási helyre változtatta.

2–5. §

A mandátum mielőbbi betöltése érdekében a Javaslat előírja, hogy polgármester-választás, főpolgármester-választás és települési egyéni választókerületi választás esetén szavazategyenlőség kialakulásakor ne időközi választást kelljen tartani, hanem csak a szavazást kelljen megismételni. Így a testületek már teljes létszámban kezdenek meg működésüket, s nem szükséges több hónapot várni a mandátum betöltésére.

A szavazás szavazategyenlőség miatti megismétlése csak kis mértékben késleltetheti az alakuló ülés megtartását, s ez a hatályos jogi környezetben is ugyanúgy megtörténhet, hiszen jogszabálysértés esetén ma is elrendelhető a szavazás megismételtetése.

6. §, 1–2. melléklet

A választási rendszer demokratikus működésének és igazságosságának egyik alapvető feltétele, hogy az egyéni választókerületek határai igazodjanak a lakosság eloszlásának változásaihoz. Magyarországon az elmúlt évek demográfiai trendjei – különösen a nagyvárosok és agglomerációik növekedése, illetve egyes vidéki térségek népességének változása – jelentős egyensúlyhiányokat eredményeztek a választókerületek között. A jelenlegi módosítások célja, hogy e kihívásokra válaszolva biztosítsa a választókerületek arányos képviselétét, amely valamennyi állampolgár számára egyenlő szavazati jogot és befolyást garantál.

Az országgyűlési egyéni választókerületek választásra jogosultjainak országos számtani átlagától több választókerület választópolgárszáma tér el 20 százaléknál nagyobb arányban.

Pest vármegyében hét választókerület nem teljesíti a Vjt. 4. §-ában foglalt arányossági követelményt, vagyis az országos átlagtól való eltérésük meghaladja a +20%-ot.

Megállapítható továbbá, hogy Budapest főváros választókerületeinek száma többletet mutat, a népességszám trendjére figyelemmel a választókerületek száma kettővel csökkenthető anélkül, hogy az arányossági követelmény sérelme bekövetkezne. Az országgyűlési képviselők 2022. évi választásán három olyan választókerület volt Budapesten, amelynek a választópolgári létszáma alacsony volt, emellett a főváros belsejében a népességcsökkenés indokolja az itt található választókerületek módosítását.

A választókerületek országos számának változatlansága miatt a Pest vármegyéhez hozzáadott két választókerülettel és Budapest főváros választókerületszámának módosításával biztosítható a törvényi követelményeknek való megfelelés. Budapest főváros esetében a kerületszám-csökkentés hatására mérséklődne az átlagos eltérés, különös figyelemmel a csökkenő népességszáma.

A törvénymódosítás tehát nemcsak a demográfiai adatokra és trendekre reagál, hanem az Alaptörvényben foglalt elveket is szolgálja, hiszen biztosítja, hogy minden választópolgár szavazata egyenlő súllyal bírjon.

A jelenlegi módosítások garantálják, hogy választási rendszerünk megfeleljen a nemzetközi demokratikus normáknak és európai elvárásoknak is, hiszen a kiegyensúlyozott választókerületi rendszer a demokratikus választások tisztaságának és igazságosságának egyik alapfeltétele.

A törvényjavaslat további két vármegyében javasolja a választókerületi beosztás kisebb módosítását a vármegyén belüli arányosság javítására figyelemmel.

7. §

A Javaslat meghatározza a választási eljárásban közérdekből nyilvános adatnak tekintendő személyes adatok körét.

8. §

A települési szintű lakóhely fogalmának pontosítása szükséges. Névjegyzéki jogorvoslati ügyben hozott bírósági döntés miatt indokolt a módosítás, a bíróság nem minősítette település szintű lakóhelynek azt az esetet, amikor a „lakcím nélküli” bejegyzés nem szerepelt a település neve mellett az SZL-ben.

Az SZL valójában nem, csak a lakcímigazolvány tartalmazza a „lakcím nélküli” szöveget.

9. §, 22–23. §, 55. §

A nyilvánosság megfelelő biztosítása érdekében indokolt előírni az NVI elnöke döntéseinek a honlapon történő közzétételét.

10. §

A Javaslat értelmében az elegendő jelölt hiányában tartandó időközi önkormányzati választást csak az általános választás napját követően lehet kitűzni az érintett település névjegyzékének megfelelő összeállítása érdekében. Az időközi választás névjegyzékét ugyanis a kitűzést követően kellene összeállítani, de – túl korai kitűzés esetén – ekkor még nem lenne végleges az általános választás névjegyzéke sem, ami pedig alapját kell, hogy képezze az időközi választás névjegyzékének.

11. §

A szavazás megismételtetése esetén – az SZSZB delegált tagjaihoz hasonlóan – a nemzetiségi megfigyelő esetében is indokolt megteremteni a megbízás lehetőségét.

12. §

A Ve. nem definiálja a „megfigyelő” fogalmát, ezért az adatok megsemmisítése körében indokolt azok típusainak felsorolása.

13. §, 46. §

A döntés közlésének lehetőségét meg kell teremteni olyan esetekre, amikor a kérelmező nem rendelkezik tárhellyel és nincs az SZL-ben sem érvényes lakcím adata. A hirdetményi közlés jogintézményének bevezetése megoldás jelenthet erre a problémára.

14. §, 31. §

Kodifikációs pontosítás.

15. §

Kodifikációs pontosítás.

16. §

Az SZSZB tagjával szemben a Ve. 18. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti összeférhetetlenség esetében nem indokolt a megbízatás teljes megszüntetése, azt elegendő az adott választásra alkalmazni. Ha pl. a szavazatszámoló bizottság választott tagjának hozzátartozója jelöltként indul egy adott választáson, akkor a helyi választási iroda vezetője arra a választásra nem osztja be egyik szavazókörtbe sem az érintett tagot, viszont egy következő

választáson ismét lehetőség nyílik a beosztására. A szabályozás módosítását az is indokolja, hogy sok helyen gondot okoz a megfelelő számú SZSZB-tag megválasztása.

17. §

A választási bizottság megbízott tagjával való kapcsolattartás megkönnyítése érdekében szükséges az elérhetőségének megadása a bejelentéskor.

18. §

A Javaslat jegyzőkönyvezési kötelezettséget ír elő a jegyzőkönyvvezető számára, továbbá kiegészíti a szabályozást azzal, hogy az SZSZB tagja rögzítheti észrevételeit a szavazóköri jegyzőkönyv mellékleteként.

19. §

A Javaslat – a határozatképes bizottsági ülések megtartása érdekében – lehetővé teszi, hogy a Nemzeti Választási Bizottságon kívül más választási bizottságok is tarthassanak online ülést.

Ennek előfeltétele, hogy az ülés nyilvánossága megfelelően biztosított legyen (például internetes vagy televíziós élő közvetítés keretében).

20. §

A bizottsági határozatoknál indokolt lehetővé tenni az elnök általi e-aláírást.

21. §

A Javaslat a Nemzeti Választási Iroda elnökének illetményéhez köti az elnökhelyettesek illetményét.

24. §

A Javaslat kiegészíti a választások hivatalos honlapján közzéteendő adatok körét.

25. §

Szükséges annak a feltételnek a rögzítése, hogy a papír alapú névjegyzéki kérelmet a választópolgár saját kezűleg írja alá.

26. §, 29. §, 72. §

Péntek 10 óra helyett a szavazást megelőző 3. napon, csütörtökön 16 óráig bekövetkező változásokat kell átvezetni a névjegyzéken (jogi névjegyzékszárás). Ezt követően a HVI-k berögzítik a beérkezett kérelmeket, valamint részdöntést hoznak az addig hozzájuk került részkérdésekben.

Pénteken reggel az azóta esetleg hozzájuk beérkezett további részkérdésekben is meghozzák a döntést a HVI-k, majd lezárják a névjegyzéket (technikai névjegyzékszárás). Ezután kerülhet sor az ellenőrzésekre, névjegyzéknyomtatásra, jegyzőkönyvnyomtatásra.

27. §

A Javaslat megteremti annak a jogalapját, hogy hivatalból is legyen lehetősége a választási iroda elnökének az automatikus döntéshozatal során keletkezett jogszabálysértő döntés módosítására vagy visszavonására.

28. §

A szavazási irat visszaküldése a regisztráció meghosszabbítását eredményezi. Annak érdekében, hogy a választópolgár regisztrációja akkor is meghosszabbodjon, ha a szavazási irat – akár önhibáján kívül – elkésett, az egyértelműség érdekében indokolt az NVI ellenőrzési kötelezettségét az elkésett szavazási levélsomagokra is megállapítani.

30. §, 53. §, 76. §, 3–4. melléklet

A választópolgárok joggyakorlásának megkönnyítése érdekében a Javaslat megszünteti a személyi azonosító vagy a lakcím igazolásának kötelezettségét a szavazáskor, így a jövőben nem lesz szükség arra, hogy a lakcímkártyát is magukkal vigyék a szavazáshoz, elegendő a személyazonosság igazolása személyazonosító igazolvány, útlevelel vagy vezetői engedély bemutatásával.

32. §

A Javaslat előírja, hogy az értesítőt a postai megküldése mellett a választópolgár tárhelyére is juttassa el az NVI. A postai kézbesítést illetően jelentős számban érkeznek reklamációk, másrészt a választópolgár könnyebben elveszíti a papír alapú értesítőt, míg a tárhelyén azt könnyen megtalálhatja.

Az értesítő tartalmazza annak kiállítási dátumát is. Erre azért van szükség, mert a választópolgár – pl. lakcímváltozás miatt – több értesítőt is kaphat más-más adattartalommal, és dátum hiányában nem fogja tudni, melyik a legfrissebb.

33. §

Szükséges a rendelkezés egyszerűsítése, absztraktabbá tétele, mivel a joggyakorlat meghaladta a jelenlegi szöveget.

34. §

A jelöltbejelentés utolsó napján jelentkező jelentős munkateherre tekintettel a Javaslat a sorsolás elvégzésére a következő napon is lehetőséget biztosít a választási bizottság számára.

35. §

A szavazás lebonyolítása és a szavazatszámolás során a szavazatszámoló bizottságok választott tagjai azok, akik a bizottság tagjaként a legnagyobb tapasztalattal és a legmagasabb szintű felkészültséggel rendelkeznek, akik munkája leginkább hozzájárul a bizottság törvényes és gördülékeny működéséhez. A helyi választási irodák vezetői ezért kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy felkészült, jól képzett tagok legyenek a bizottságban.

Ezért rendkívül fontos, hogy az alapvetően engedélyezett 3 fő választott tag folyamatosan jelen legyen a bizottságban.

Ugyanakkor a Ve. jelenleg nem teszi lehetővé, hogy abban az esetben, ha valamelyik választott tagnak a szavazás napján bekövetkező rosszullete, betegsége, balesete esetén egy vagy több választott tag kiesik a munkából, de a delegáltak nagy száma miatt a testület létszáma eléri a minimálisan szükséges öt főt, akkor a helyi választási iroda vezetője pótolhassa őket.

A Javaslat ezért lehetővé teszi a szavazatszámoló bizottság munkájából kieső választott tag pótlását.

36–37. §

A Javaslat lehetővé teszi, hogy a szavazóhelyiségben akár napközben, akár a szavazatszámolás során jelen lehessen a HVI tagja is az esetleg felmerülő problémák hatékony és törvényes megoldása érdekében.

38–39. §, 56. §

A Javaslat megszünteti a szavazáshoz használt boríték kötelező átadását a választópolgár számára, az alábbi indokokkal:

- költségtakarékosság,
- fülkeidő csökkenése,
- szavazatszámolás gyorsítása,
- nem marad véletlenül szavazólap a borítékban a szavazatszámolás megkezdésekor,
- a gyakorlatban a választópolgárok jelentős része már most sem kéri a szavazólapot.

A boríték fenntartása és kötelező használata továbbra is indokolt olyan esetekben, amikor a szavazat leadása és megszámlálása közötti hosszabb idő telik el (külsőpótlásos szavazás, levélszavazás, bizonyos esetekben

a nemzetiségi szavazás), vagy a szavazás titkossága érdekében a külképviseleteken és átjelentkezéssel leadott szavazatok megszámlálására illetékes szavazóköri.

40. §

A szavazatok újrászámolásának a helyi választási bizottságok hatáskörébe kerülésével szükséges arról is rendelkezni, hogy – az érdekelt felek jelenlétének lehetővé tétele érdekében – megfigyelő megbízására kerülhessen sor abban az esetben, ha a helyi választási bizottságban nincs delegáltja az érintett jelölő szervezetnek vagy független jelöltnek.

41. §

A választások tisztaságának garanciájaként indokolt a szavazólapok kötegelésének és őrzésének szabályait pontosítani.

42. §, 44. §

Pontosító rendelkezés.

43. §

Bírságkövetelés elévülése kizárólag az Nsztv.-ben van jelenleg rögzítve, amely azonban csak a le nem adott ajánlóívek miatt kiszabott bírságtartozásra vonatkozik, és az elévülési idő nincs összhangban az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 19. § (1) bekezdésében rögzített elévülési idővel. Az államot megillető, elévült követeléseket – behajthatatlanságukra tekintettel – nem indokolt az NVI könyveiben nyilvántartani. A Javaslat ezért az elévülési időt rögzíti a Ve.-ben minden bírságtípusra vonatkozóan, összhangban az Avt.-vel, valamint a követelésről történő lemondás lehetőségét.

45. §

A választási eljárás szoros határidőihöz jobban igazodó eljárásrend bevezetése a választási jogorvoslati döntések elleni alkotmányjogi panasz elbírálása során.

47. §

A névjegyzéki jogorvoslati kérelmek megvizsgálása (adott esetben a választópolgár tájékoztatása arról, ha kérelmében formai vagy egyéb hibát vétett, vagy nem megfelelő nyomtatványt használt), valamint a fellebbezés felterjesztése hosszabb időt is igényelhet, ezért – a választási eljárás szakaszaihoz igazodóan – a Javaslat az NVI rendelkezésére álló határidőt módosítja.

Nem egyértelmű a hatályos jogszabályban, hogy a névjegyzékkel kapcsolatos fellebbezésekre is kiterjednek-e a fellebbezések Ve. 224. §-a szerinti kötelező elemei, ezért a Javaslat egyértelműen meghatározza a névjegyzéki fellebbezés tartalmi elemeit.

A Javaslat lehetővé teszi, hogy megalapozott fellebbezés esetén ne csak módosítási lehetősége legyen a választási iroda vezetőjének, hanem a döntés visszavonására is legyen módja.

48. §

A kompenzációs listák nem jelennek meg szavazólapon, így szükséges önálló jogorvoslati lehetőséget biztosítani a sorsolásukkal szemben.

49. §

A jogorvoslati eljárás felgyorsítása érdekében a törvénysértés miatti újrászámolást – a kis szavazatkülönbségre tekintettel végzett újrászámoláshoz hasonlóan – a HVB végzi a jogorvoslati döntést hozó bizottság vagy a Kúria újrászámolást elrendelő határozata alapján.

50. §

Ha már a felettes szerv döntése előtt eleget tesz a mulasztó a kötelezettségének, akkor az a) és b) pont alkalmazása felesleges.

51–52. §, 62. §, 68. §, 78. §

A Javaslat megteremti a szavazatok automatikus újraszámolásának lehetőségét, illetve kötelezettségét.

Törvénysértés nélkül is a szavazatok újraszámolását kérheti rövid határidőn belül (önkormányzati választáson a szavazást követő napon 10 óráig, országgyűlési választáson a szavazást követő napon 10 óráig vagy – a külképviseleten és átjelentkezéssel szavazók szavazatainak megszámlálását követően – a szavazást követő 7. napon 10 óráig) az érintett jelölt, ha az előzetes tájékoztató adatok 100%-os feldolgozottsága alapján (tehát még az eredmény megállapítása előtt) az összes leadott érvényes és érvénytelen szavazat 0,5 százalékánál (országgyűlési választáson 101 szavazatnál) kisebb a különbség

- az egyéni választókerületi választáson (önkormányzati választáson: polgármester-választás, főpolgármester-választás, települési egyéni választókerületi képviselő választása; országgyűlési választáson: egyéni képviselő választásán) az első és a második helyezett között,
- egyéni listás választáson (önkormányzati választáson: 10 000 lakos alatti településen; nemzetiségi választáson: települési nemzetiségi önkormányzati választáson) a még mandátumot szerző és a már mandátumot nem szerző jelöltek között.

Szavazategyenlőség esetén azonban minden esetben automatikusan újra kell számolni a szavazatokat.

A helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati választáson az újraszámolást a szavazást követő 3 napon belül végzi el a HVB (a HVI és az SZSZB-k tagjainak bevonásával).

Az országgyűlési választáson

1. ha a szavazást követően megszámlolt szavazatok alapján a különbség 100 vagy annál kevesebb, akkor – az átjelentkezők szavazatai és a külképviseleteken leadott szavazatok bevétele nélkül – már a szavazást követő 3 napon belül kell újraszámolni a szavazatokat,
2. ha a 100 vagy az alatti különbség csak az átjelentkezők szavazatai és a külképviseleteken leadott szavazatok megszámlálására kijelölt szavazókör szavazatainak megszámlálása után alakul ki, akkor a szavazást követő 7. napon kell újraszámolni a szavazatokat,
3. ha már az átjelentkező és a külképviseleti szavazatok nélkül is újraszámolásra került sor, és azok beérkezése után is 100 vagy azon belül van a különbség, kizárólag az átjelentkezők szavazatai és a külképviseleteken leadott szavazatok megszámlálására kijelölt szavazókör szavazatait kell újraszámolni.

Az 1. és 2. pont szerinti esetben a HVB-k, a 3. pont esetén az OEVB végzi az újraszámolást.

Az eredményt megállapító választási bizottság már az újraszámolt szavazatok alapján állapítja meg a választás eredményét.

54. §

A szavazási levélcsomagok biztonságos kézbesíthetősége érdekében a Javaslat határidőt állapít meg a levélben szavazók névjegyzékében szereplő adatok módosítása tekintetében.

57. §, 63–64. §

Az országgyűlési választások tekintetében rögzíteni szükséges a Ve.-ben, hogy az országos listás eredmény megállapításának feltétele, hogy az egyéni választókerületi eredmények jogerőre emelkedjenek.

Annak érdekében, hogy az eredmény megállapításakor az Övjt. 13. § (3) bekezdésében és 16. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések érvényesíthetők legyenek, az egyéni listás, kompenzációs listás és fővárosi listás eredmény megállapítására is csak a polgármester-választás, illetve főpolgármester-választás eredményének jogerőre emelkedését követően kerülhet sor.

58. §

Szövegpontosító rendelkezés.

59. §, 70. §, 77. §

A Ve. több választás tekintetében is – az eredmény gyorsabb megállapítása érdekében – részeredmény megállapítását, majd azok összesítését írja elő.

Nem tartalmaz azonban egyértelmű és egységes szabályozást arra vonatkozóan, hogy a részeredmények megtámadhatók-e önálló jogorvoslattal, vagy a jogszabálysértő részeredmény csak az eredménnyel szembeni jogorvoslat keretében támadható. A Javaslat – a szavazóköri eredményhez hasonlóan, a jogerős eredmény mielőbbi kialakulása érdekében – ez utóbbi megoldást implementálja.

60. §

A választópolgárok joggyakorlását jelentősen megkönnyítik az egységes eljárási határidők, ezért javasolt az eltérő, de igazgatási szempontból áthelyezhető határidők módosítása. Indokolt az egyéb névjegyzéki kérelmek (átjelentkezés, külképviseleti névjegyzékbe-vétel) határidejével megegyező határidő megállapítása:

- az időközi önkormányzati választáson a jelenlegi, a választás napját megelőző 4. nap helyett a választás napját megelőző 9. napra előrevinni az átjelentkezési határidőt,
- az EP-választáson a más uniós tagállam állampolgárának magyarországi névjegyzékbe vételével kapcsolatos a határidők választás napját megelőző 9. napra történő módosítása.

61. §

Az ajánlószámok megállapításának formáját nem tartalmazza a Ve., az egységes gyakorlat érdekében indokolt ezt a hiányt pótolni.

65. §

A helyi önkormányzati választókerületek kialakításával kapcsolatos jogorvoslatok hatékony elbírálása érdekében az első fokú felülvizsgálat a TVI vezetőjének hatáskörébe kerül, akinek döntése ellen lehet bírósági felülvizsgálati kérelemmel élni.

66. §

Kiegészítendő a rendelkezés azzal, hogy a nemzetiségi megfigyelő a szavazatszámlálás alatt is jelen lehet.

67. §

A Javaslat nem érvényteleníti a borítékon kívüli vagy le nem zárt borítékban lévő olyan nemzetiségi szavazólapot, amelyet az egy szavazókörös településen a HVB számol meg, hiszen e szavazólapot nem kell elszállítani a szavazóhelyiségből, így nincs szükség a lezárt borítékba helyezés garanciális szabályára.

A Javaslat kifejezetten rögzíti, hogy a nemzetiségi önkormányzati választáson a szavazatok számlálását a HVB, illetve a TVB a szavazáshoz képest később is elvégezheti (jelenleg csak indirekt jelenik meg ez a lehetőség a törvényben).

69. §

A nemzetiségi szavazatok számlálásán a HVB ülésének nyilvánosságára az SZSZB-re is vonatkozó szabályok alkalmazását írja elő a Javaslat.

71. §

A törlés mellett szabályozni szükséges a visszakérülési eseteket is, azokban az esetekben, amikor a választópolgár igazolja az NVI felé, hogy az EU más tagállamának névjegyzékéről töröltette magát, és kéri, hogy ennek alapján vegyék vissza a magyar névjegyzékbe.

A névjegyzékből való törlésre jelenleg nincs határidő, a Javaslat ezt a hiányt is pótolja.

73. §

Átmeneti rendelkezés.

74. §

Az a) ponthoz: a jelölő szervezetek joggyakorlásának megkönnyítése érdekében a delegált bizottsági tagok bejelentési határidejével megegyező határidőt állapít meg a Javaslat a külképviseleti megfigyelő bejelentésére.

A b) ponthoz: technikai pontosító javaslat, a bekezdés végén hiányzik a mondatvégi írásjel.

A c) és q) ponthoz: A Javaslat a szavazást megelőző harmadik nap, csütörtök 16 órában állapítja meg a jelölt visszalépésére rendelkezésre álló határidőt.

A d) ponthoz: a hivatkozott kérelemfajtákat – a tényleges állapotnak megfelelően – indokolt kibővíteni az uniós választópolgárok kérelmével.

Az e) ponthoz: a nem illetékes választási irodához benyújtott névjegyzéki kérelem esetében – az elutasító döntés automatikus meghozatala érdekében – a kérelem rögzítését el kell végeznie a választási irodának.

Az f) ponthoz: lásd a 15. §-hoz fűzött indokolást.

A g) ponthoz: kodifikációs módosítás.

A h), o), r) ponthoz: a választási eljárásban a határidőket a szavazás napjától visszafelé számolja a Ve., ezért indokolt az ettől eltérő rendelkezéseket módosítani.

Az i)–m), u) és v) ponthoz: lásd a 26. §-hoz fűzött indokolást.

Az n) ponthoz: lásd a 27. §-hoz fűzött indokolást.

A p) ponthoz: az ajánlás-ellenőrzés határidejének 3 napról 4 napra történő emelése több időt biztosít a pontos ellenőrzésre a választási irodáknak, ugyanakkor nem okozza az eljárás elhúzódását, hiszen a választási bizottságnak jelenleg is 4 napja van a nyilvántartásba-vétellel kapcsolatos döntés meghozatalára.

Az s) ponthoz: az egyértelműség érdekében tisztázza a Javaslat a médiatartalom-szolgáltató kötelezettségének pontos tartalmát: az nem terjed ki a választási bizottság döntése mellett – az időmúlásra és érintettségre való különös tekintettel – a jogorvoslatról való kioktatásra.

A t) ponthoz: szövegpontosító rendelkezés.

Az x) és y) pontokhoz lásd a 60. §-hoz fűzött indokolást.

75. §

Az a) ponthoz: értelmezési bizonytalanságot okozott a Ve. 33. § (3) bekezdés b) pontja abban a tekintetben, hogy általánosságban kell valamennyi választást figyelembe venni, vagy az adott tagra vonatkozó valamennyi választásra (jelölésre, listaállításra) kell figyelemmel lenni. Ezért indokolt a rendelkezés pontosítása.

A b), c) és g) pontokhoz: kodifikációs pontosítás.

A d) ponthoz: nem tartható fenn a lapfolyam-elv, mivel a Kúria 2022. évi döntése alapján sem egyértelmű, hogy miképpen panaszolható be egyszerre több lapszám olyan módon, hogy a választási bizottság érdemi vizsgálatot folytathasson le. Ha az első jogorvoslati kérelem alapján nem hoz marasztaló döntést a választási bizottság, kérdésessé válik egy későbbi jogorvoslati kérelem elbírálásakor a korábbi kifogást elutasító jogalkalmazói döntés hivatkozhatósága, amennyiben pedig mégis marasztaló döntés születik, az érintett lapszám már nem illeszthető bele a lapfolyamba. Több önkormányzati lap csak havonta, vagy kéthavonta jelenik meg, így nem feltétlenül esik két egymást követő lapszám megjelenése a választási kampányidőszakra, ezért a jogsértés „elszenvedője” esik a jogorvoslat lehetőségétől, mert nem tud bizonyítékként két egymást követő lapszámot bemutatni. Az adott eset körülményeire a leginkább tekintettel lévő jogorvoslati döntés meghozatalát elősegítendő a Javaslat hatályon kívül helyezi a legalább két lapszám vizsgálatára vonatkozó előírást.

Az e) és f) ponthoz: lásd a 29. §-hoz fűzött indokolást.

A h) ponthoz: lásd a 27. §-hoz fűzött indokolást.

Az i) ponthoz: lásd az 57. §-hoz fűzött indokolást.

79. §

A gyakorlati tapasztalatok és az érintett biztosított kör kezdeményezése alapján felmerült, hogy az NVB tagjai ne minősüljenek munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek és ezáltal a Tbj. szerinti biztosítottnak.

80–82. §

Hatályba léptető rendelkezés, sarkalatosági és harmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvény célja a jogalkalmazók részéről felmerült, illetve az elmúlt időszak tapasztalatai alapján szükségessé vált szakmai módosítások elvégzése, más törvényekkel való szabályozási összhang megteremtése, továbbá technikai jellegű pontosítások végrehajtása. További cél az egységes jogalkalmazás elősegítése, a közfeladatok hatékonyabb ellátása. Ezen túl a módosítás – az „Elektronikus Ingatlan-nyilvántartás létrehozása érdekében infrastruktúra felmérési, valamint adatbázis- és alkalmazásfejlesztési feladatok ellátása” tárgyú projekt során megvalósítandó új rendszer (a továbbiakban: E-ING rendszer) bevezetésével összefüggésben – az ingatlan-nyilvántartással kapcsolatos rendelkezéseket is tartalmaz. A törvény emellett a Pannonhalmi Főapátság közvetlen környezetében húzódó és a Főapátsághoz szervesen kapcsolódó, az államosítás során a Főapátságtól elszakított területek visszaszolgáltatására vonatkozóan is rendelkezéseket tartalmaz.

A törvény 29 törvény módosítását foglalja magában a következők szerint.

1. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása annak érdekében szükséges, hogy a vízkészletek felelős hasznosítása mellett a vízhasználók minél szélesebb köre, minél hosszabb távon megfelelő minőségű és mennyiségű vízhez juthasson. A törvényi garanciák megteremtésével a kormányrendeletben kijelölt, különleges vízgazdálkodási területeken bevezethetővé válik egy olyan rendszer, amely lehetővé teszi, hogy a vízhasználati kvóták kiosztása a jelenlegi éves alapon történő meghatározás helyett az engedélyesek vízhasználatához és egyéb szezonális sajátosságokhoz igazodva történjen a negatív környezeti hatások elkerülésének biztosítása mellett.
2. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény módosítása egyrészt az elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartás használatával kapcsolatos rendelkezéseket állapít meg, másrészt a vadaskert vadászati jogának haszonbérletjére és alhaszonbérletjére vonatkozó szövegpontosításra irányul. A törvény ezen túlmenően a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott hivatásos vadász vonatkozásában egyértelműsíti a lődíj teljesítésével összefüggő rendelkezést, amelynek értelmében a részletes szabályokat nem a munkaszerződés, hanem a beosztási okirat fogja tartalmazni.
3. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamaráról szóló 2000. évi LXXXIV. törvény módosítását a Kamara gyakorlati működése során szerzett tapasztalatok indokolták. A módosításokkal a Kamara köztestületi feladatait hatékonyabban fogja tudni ellátni.

4. Az E-ING rendszer bevezetésével lehetőség nyílik a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerinti kérelmek esetében is – a papír alapú benyújtás mellett – az elektronikus úton történő benyújtásra, melynek jogszabályi hátterét teremti meg a módosítás. Biztosítani szükséges továbbá, hogy az eljárásokban keletkező döntések közlése elektronikus úton is megtörténhessen, illetve a kérelmek és egyéb beadványok mellékleteként egyszerű másolatként is csatolhatóak legyenek az iratok. Ezen túl a módosítás a nagy számban engedélyezett, de meg nem valósult beruházások céljára lekötött területekkel kapcsolatos, a termőföld eredeti állapotának helyreállítását szolgáló rendelkezéseket, illetve a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény hatályaon kívül helyezésére tekintettel szükséges technikai módosításokat és pontosításokat tartalmaz.
5. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítása a jogalkalmazói tapasztalatok alapján több kisebb módosítást tartalmaz, amely biztosítja, hogy a törvény szabályozása összhangba kerüljön a nemzeti és európai uniós jogszabályokkal és a helyes jogértelmezés érdekében több fogalmat pontosít. A módosítás többek között kiterjed a parlagfű elleni védekezéssel kapcsolatos eljárásokra vonatkozó rendelkezésekre is.
6. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosításával – a szabályozás tárgyára tekintettel – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényből áthelyezésre kerül az erdészeti hatóság számára – a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében – a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által történő adatszolgáltatás, az E-ING rendszer működésére figyelemmel pontosított szöveggel. A módosítás annak a szabályozási célnak az egyértelműsítését is szolgálja, hogy az erdő eredeti állapotának helyreállítására – közigazgatási szankció kiszabásának lehetőségétől függetlenül – minden esetben sor kell, hogy kerüljön.
7. A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosítása a Nemzeti Földügyi Központ megszűnésével, valamint a törvény alkalmazásával összefüggésben felmerült jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükséges módosításokat tartalmaz.
8. A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény módosítását a gyakorlati alkalmazás során szerzett tapasztalatok indokolják. A módosítással többek között pontosításra kerülnek egyes fogalmak, megteremtődik az agrárminiszter által a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál bejelentett és lajstromba vett „kiemelkedő nemzeti érték” védjegy használatának jogszabályi alapja, valamint egyértelműbb lesz a külhoni értéktárakkal kapcsolatos szabályozás. A törvény lefekteti továbbá a NEKTÁR elnevezésű, a nemzeti értékeket naprakészen, elektronikus formában nyilvántartó rendszer jogszabályi alapjait.
9. A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény módosítása az E-ING rendszer bevezetésével összefüggésben szükséges.
10. A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény módosításával a kamarai meghatalmazás részletes szabályai kiegészítésre kerülnek az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv előtti eljárások közül az Elektronikus Gazdálkodási Napló vezetésével is, ezzel is segítve a kamarai tagokat az adatszolgáltatási kötelezettségeik teljesítésében.
11. A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény módosítása a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának együttműködési megállapodása alapján vált szükségessé, amelynek értelmében a jövőben a szőlő szaporítóanyag előállítók és forgalmazók tevékenységüket a hegyközségek keretében folytatják. Ez a változás elősegíti a nagyobb szintű piaci koordinációt és a szőlőtermesztés biológiai alapjainak védelmét, fenntartható fejlesztését, továbbá a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa – a külföldi példákhoz megfelelően – szerepet kap a magasabb minőségű szőlőoltvány előállításában.
12. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításának célja a jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján a pályakezdő gazdálkodó fogalmának és a hozzá kapcsolódó szabályozás deregulálása, valamint a földforgalmat érintő jogértelmezési kérdések és a jogalkalmazói gyakorlat alapján módosító és technikai jellegű pontosítások átvezetése. Így például – a visszaélősszerű joggyakorlás kizárása érdekében – rögzítésre kerülnek a vetőmagtermeléshez szükséges terület biztosítása céljából történő használat-átengedés lehetőségének feltételei, pontosításra kerül a földeken fennálló közös tulajdon megszüntetése esetén a birtokmaximumra vonatkozó jogszabályi rendelkezés, valamint a törvény az elővásárlási, előhaszonbérleti joggyakorláshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások és nyilatkozatok elmaradásával megegyező jogkövetkezményt

állapít meg arra az esetre is, ha a nyilatkozattételre nyilvánvalóan valótlannal tartalommal kerül sor. A módosítás ezen túl az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény kapcsán az öntözési jog bevezetésével összefüggő rendelkezéseket is tartalmaz.

13. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény módosítása a földforgalmat érintő jogértelmezési kérdések kapcsán több pontosító rendelkezést tartalmaz. Így a módosítás egyértelművé teszi, hogy közös tulajdon esetén a tulajdonostársnak a saját tulajdonát illetően a használatba adás megvételéhez milyen határidőn belül van lehetősége, továbbá törvényi szinten kerül rögzítésre, hogy ha az elővásárlási vagy előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályokat a jegyző megsértette, és a mezőgazdasági igazgatási szerv nem rendeli el a szerződés ismételt közzétételét, az súlyos eljárási szabálysértésnek minősül. A fentiekén túl az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele és az E-ING rendszer élesbe állítása a földhasználati és a földműves nyilvántartásokban is szükségessé teszi a nyilvántartás tartalmának felülvizsgálatát, illetve az adatszolgáltatások tartalmának pontosítását. A módosítás ezen túl az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény kapcsán az öntözési jog bevezetésével összefüggő rendelkezéseket is tartalmaz.
14. Az állattenyésztés szabályozásához szükséges törvényi szintű rendelkezésekről szóló 2019. évi LVI. törvény módosítása annak érdekében szükséges, hogy – a tenyésztési hatóság feladatai ellátásának biztosítása érdekében – az állattenyésztéssel kapcsolatos kérelemre induló eljárások során felmerült költségek fedezésére igazgatási szolgáltatási díjat lehessen megállapítani.
15. Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény módosítása az idegen ingatlant érintő öntözéshez kapcsolódó létesítési és üzemeltetési feladatok meghatározásával és a fenntartható vízgazdálkodási közösségek elismerési eljárása során elfogadható növénykultúrákkal kapcsolatos pontosításokat tartalmaz.
Az öntözési célú beruházások megtérülési ideje 10–15 év is lehet, ezért a módosítás rendelkezéseket állapít meg az öntözési jog alapítására vonatkozóan, amely biztosítja, hogy a haszonbérlet által létesített olyan jellegű öntözési beruházások, amelyek a földdel alkotórész kapcsolatba kerülnek (azaz a földfelszín alá kerülnek beépítésre, illetve más földre csak elbontás után és nagy ráfordítással telepíthetőek át, továbbá nyílt vezetékes vízellátási hálózatok), a beruházó haszonbérlet számára megtérülhessenek.
16. A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény módosításának célja, hogy az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében a végrehajtási joggal érintett tulajdonrészekre irányadó szabályozást pontosítsa.
17. A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény módosítására a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésének biztosítása érdekében kerül sor. A szabályozással bővülnek a mulasztási bírság kiszabásának esetei.
18. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény módosításának egyik célja, hogy a végrehajtási jog hivatalból törlesztésének speciális esetét határozza meg a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló törvény szerinti megosztás vagy bekebelezés esetén. A törvény módosítása azért is szükséges, mivel a gazdaságátadási szerződés esetében a tulajdonjog-fenntartással történő eladás, a függőben tartás és a vevői jog nehezítik a gazdaságátadásnak az egységes egy napon történő átadását, ezért gazdaságátadási szerződés esetén ki kell mondani ezeknek a jogintézményeknek a kizárását. A módosítás továbbá a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény eltérő szöveggel történő hatálybalépítését szolgálja annak érdekében, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból adatszolgáltatásra jogosult szervek felsorolását kiegészítse a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről és a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás szervével is, mivel ezen nyilvántartást szabályozó ágazati jogszabály is rendelkezik a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatátvitelről.
A fentiekén túl a törvénybe beépítésre kerülnek a papíralapú okiratról készült elektronikus másolat elfogadása miatt az aláírásra vonatkozó új szabályok, módosításra kerül a beadvány kötelező tartalma, valamint az ingatlan-nyilvántartás informatikai fejlesztésével összefüggő, az ingatlan-nyilvántartási adatbázisok közötti adatmigráció során keletkezett hibák kijavítása érdekében egy új korrekciós eljárás szabályai kerülnek lefektetésre.

19. Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény módosítása a gazdaságátadás időpontjának meghatározásával, illetve a folyószámlahitelekkel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, továbbá kapcsolódik az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény módosításához.
20. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény módosítása az E-ING rendszer bevezetésével összefüggésben szükséges, annak érdekében, hogy a papíralapú ügyintézésről az elektronikus ügyintézésre történő áttérés zökkenőmentes lehessen.
21. Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CL. törvény módosítása az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásával összefüggésében szükséges.
22. A területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLVIII. törvény módosítása jogtechnikai jellegű rendelkezést tartalmaz az E-ING rendszer bevezetésével összefüggésben.
23. A Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény eltérő szöveggel történő hatályba léptetése annak érdekében szükséges, hogy a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvénynek a személyi azonosító kezelésére jogosult szervezetet megállapító rendelkezését kiegészítse a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről és a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás, illetve a földvédelmi nyilvántartás szervével is, tekintettel arra, hogy ezen nyilvántartásokat szabályozó ágazati jogszabályok előírják a személyi azonosító kezelését.
24. A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvényt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9/A. § (4) bekezdésére figyelemmel szükséges módosítani.
25. Az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény módosítása értelmében oltalom alatt álló földrajzi árujelző elnevezés – a meghatározott kivételekkel – csak akkor tüntethető fel a kereskedő saját márkanévvel vagy védjeggyel jelölt agrártermék csomagolásán, ha a végső fogyasztói csomagoláson a földrajzi árujelzővel ellátott terméket előállító gazdasági szereplő neve és címe szerepel, aki jogosult az agrártermék megjelenésének, megnevezésének vagy jelölés lényeges tartalmának meghatározására és azt korlátozás nélkül értékesítheti bármely, általa választott módon. A földrajzi árujelzők hozzáadott érték növelő hatása lehetővé teszi a termelők és az értéklánc egyéb szereplői számára a versenyképesség fokozását, a termelők számára biztosítja azokat az eszközöket, amelyek révén sajátos jellemzőkkel rendelkező termékeiket hatékonyabban tudják a többi terméktől megkülönböztetni és népszerűsíteni, illetve a jogtalan névhasználatból eredő piaci visszaélésekkel szemben megvédeni.
26. Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCIV. törvény módosítása az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének elhalasztásával összefüggésében szükséges.
27. Az egyes ingatlan-nyilvántartási, földmérési és térképészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi CXVI. törvény módosítása az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény rendelkezésével összefüggésben, jogtechnikai jelleggel, hatályba nem lépésről rendelkezik.
28. Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XIX. törvény módosítása a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartásra vonatkozó előírásainak hatályba nem lépéséről rendelkezik, figyelemmel arra, hogy e törvény eltérő tartalommal állapítja meg azokat. A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 3. § (4) és (5) bekezdését megállapító rendelkezés eltérő szöveggel való hatályba léptetése annak érdekében szükséges, hogy az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet mintaszerződése eltérhessen folyamatos teljesítés esetén is a törvényben meghatározott fizetési határidőtől, valamint ebben az esetben is lehetőség legyen ágazatfelügyeleti bírság kiszabására.
29. Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény módosítása az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény rendelkezésével összefüggésben, jogtechnikai jelleggel, hatályba nem lépésről rendelkezik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 2. § (1) bekezdés p) pontjának kiegészítésével a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzetek lehatárolása és felülvizsgálata bekerül a vízügyi igazgatási szervek által ellátott állami feladatok közé.

2. §

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak a Kárpát-medence víztestei is ki vannak téve. Ennek egyik következménye, hogy a rendelkezésre álló és a társadalom működőképességének fenntartásához szükséges vízkészletek időben, illetve szezonálisan eltérő mértékben állnak rendelkezésre. Ez a körülmény olyan szemléletváltást tesz szükségessé, ami az eddigi – a vízkészletek mennyiségi és minőségi állapotát állandónak tekintő – vízjogi engedélyezési rendszert, az elővigyázatosság elvét szem előtt tartva, egy reziliens engedélyezési rendszerré alakítja át. Az időben egyre nagyobb változásokhoz is alkalmazkodni képes vízügyi hatósági rendszer az érintett vízhasználatok bevonásával, fokozottabb szerepvállalással lehetővé teszi a vízigények biztonságos kielégítését, azáltal, hogy a korábbi statikus, a vízigények időben (éven belüli) változását figyelmen kívül hagyó engedélyeket rugalmas engedélyezési feltételek váltják fel. Az új engedélyek kiadásánál ezáltal figyelembe lesz véve az azonos vízbázisra települt vízhasználatok egymásra hatása, illetve a vízigények egyidejűsége, dinamizmusa.

Az új engedélyezési rendszer a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzetben megteremti a rendelkezésre álló vízkészlet korábbinál nagyobb mértékű kiaknázásának lehetőségét, szükséges azonban egyidejűleg olyan törvényi garanciákat is meghatározni, amelyek biztosítják a vizek jó állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések megőrzését, különös tekintettel a vízbázisok utánpótlási (megújuló) képességének egyensúlyban tartására, valamint a víztest vízminőségi jellemzőinek megőrzésére.

A módosítás összhangban van a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendeletben foglalt, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Víz Keretirányelv) 4. cikk (7) bekezdésének hazai átültetésével kapcsolatos szabályokkal, amelyek szerint a vízkészletek állapotára várhatóan jelentős hatással bíró tevékenységek akkor engedélyezhetők, ha ezt jelentős társadalmi, illetve nemzetgazdasági érdek indokolja, ugyanakkor minden nem aránytalan költségű intézkedést meg kell tenni a hatások csökkentése érdekében és szükséges a hatások folyamatos monitorozása.

3. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 15. §-ának új (2a) bekezdése megteremti annak lehetőségét, hogy a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzetben állapotértékelés alapján is kielégíthetőek legyenek a vízigények.

4. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény kiegészül egy új felhatalmazó rendelkezéssel, amely lehetőséget teremt a módosításokra figyelemmel szükséges kormányrendelet megalkotására.

5. §

Az 1. melléklet módosítására vonatkozó rendelkezés.

6. §

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 58. § (1) és (2) bekezdése szerint a vadászatra jogosult köteles a vadászat lefolyásának utólagos ellenőrzésére alkalmas vadászati napló, valamint az elejtett, illetve az elfogott vad vonatkozásában teríték-nyilvántartás vezetéséről gondoskodni, melynek részletszabályait a törvény végrehajtására kiadott rendelet rögzíti. A folyamatos technikai fejlődésre, illetve a digitális világ által támasztott követelményekre figyelemmel a jelenleg még papír alapú vadászati napló és terítéknyilvántartás tekintetében szakmai, illetve társadalmi igényként merült fel, hogy a vadászatra jogosult a vadászati napló és teríték-nyilvántartás vezetésére irányuló kötelezettségének elektronikus

alkalmazás használatával is eleget teheszen. A fentiek alapján a módosítás célja az elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartás használatával összefüggő törvényi rendelkezések megalkotása. A vadászati napló és teríték-nyilvántartás tartalmaz személyes adatnak minősülő adatot, amelyet szükséges törvényi szinten meghatározni. A személyes adatok rögzítésének, kezelésének elsődleges célja, hogy a vadászat alkalmával mind a vadász, mind az általa végzett tevékenység egyértelműen azonosítható, nyomon követhető és a vadászati hatóság által utólagosan ellenőrizhető legyen.

7. §

Az elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartás használata lehetőségének megteremtésével összefüggésben indokolt a vadászatra jogosulttal szemben kiszabható vadgazdálkodási bírság egyes eseteit meghatározó törvényi rendelkezés megfelelő kiegészítése is.

8. §

Az elektronikus vadászati napló és teríték-nyilvántartásra vonatkozó rendelkezések végrehajtására irányuló szabályok megállapítására szükséges a törvényben felhatalmazást adni a miniszter számára.

9. §

A Vtv. 16. § (1a) bekezdésének módosítása a vadaskert vadászati joga haszonbérelőjének és alhaszonbérelőjének meghatározására irányuló rendelkezést pontosítja, figyelemmel arra, hogy az (1a) bekezdés az (1) bekezdés alól kivételt képez.

A Vtv. 50. § (5) bekezdése alapján a hivatásos vadász nemcsak munkaviszonyban, hanem kormányzati szolgálati jogviszonyban is foglalkoztatható. A Vtv. 54. § (4) bekezdésének módosítása annak egyértelműsítését szolgálja, hogy kormányzati szolgálati jogviszony esetében a lődíj teljesítésével kapcsolatos részletes szabályokat nem a munkaszerződés, hanem a beosztási okirat tartalmazza.

10. §

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamaráról szóló 2000. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: növényvédő kamarai törvény) 1. § (2) bekezdése annak egyértelművé tételére irányul, hogy a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara (a továbbiakban: Növényvédő Kamara) mint köztestület rendelkezik országos, valamint vármegyei és fővárosi területi szervezettel.

11. §

A módosítás értelmében a 2. § (5) bekezdése szerinti eljárást a titkár folytatja le és a titkár döntése ellen hozott fellebbezést a főtítkár bírálja el.

12. §

A rendelkezés a Növényvédő Kamara területi szerveire vonatkozó alapvető szabályokat egészíti ki, egyértelművé téve, hogy az Alapszabályban meghatározott székhelyen, legalább egy vármegye (vagy főváros) területére kiterjedő területen működhetnek a területi szervezetek, ha létszámuk a 20 főt eléri. A módosítás továbbá jogosultságot biztosít a küldöttközgyűlésnek arra, hogy négyötödös szavazattöbbséggel meghozott határozatával a területi szervezeteket megszüntesse vagy összevonja, amennyiben azt a kamarai szervezet működése indokolja.

13. §

A módosítás a titkár által ellátandó feladatokat egészíti ki.

14. §

A rendelkezés az elnökség kizárólagos hatáskörébe tartozó feladatokat egészíti ki a Növényvédő Kamara általános képviseletével, valamint a területi szervezetekre kötelező érvényű, a jogszabályban meghatározott feladatok ellátásával összefüggő határozatok meghozatalával. Az elnökség feladatai közé fog tartozni a két küldöttközgyűlés

közötti időben a Növényvédő Kamara operatív tevékenységének szervezése és irányítása is. A módosítással a megválasztott elnökség funkciója és így egyúttal a felelősségi köre is erősödik, továbbá bővül a főtitkár feladatköre, aki felett a munkáltatói jogokat az országos szervezet elnöke gyakorolja.

15. §

A módosítás értelmében a főtitkárt négyéves időtartamra a küldöttközgyűlés pályázat alapján választja meg, és a főtitkár hivatalba lépéséhez és felmentéséhez az agrárpolitikáért felelős miniszter előzetes jóváhagyása szükséges. A titkárt négyéves időtartamra a főtitkár nevezi ki és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

A társadalmi munkában ellátandó tisztségek 12. § (1) bekezdése szerinti korlátozása nehezen tartható, a rendelkezés ellehetetleníti egy alkalmas, sikeres és egyébként a tagság által támogatni kívánt jelölt újraválasztását. Indokolt erre figyelemmel azon korlátozás megszüntetése, hogy a kamarai tag azonos tisztségre legfeljebb két egymást követő alkalommal választható meg.

16. §

A tagfelvételtől a törvény szerint a titkár hoz döntést.

17. §

A növényvédő kamarai törvény 22. § (3) bekezdésének módosításával az etikai eljárásokban – az alkalmazásban és az alkalmazásban nem álló növényorvos kamarai tagot illetően – az eljárások egyszerűsödnek és egységesek lesznek. A módosítás lehetővé teszi az etikai vétség kamarai szankcionálásának szétválasztását a munkáltató esetleges intézkedéseitől, így a tagsági viszony felfüggesztése és a kizárás fegyelmi büntetések akkor is alkalmazhatóak az alkalmazott kamarai tag esetében, ha a munkáltató hivatalvesztés, illetve elbocsátás fegyelmi büntetést nem alkalmazott a kamarai taggal szemben.

18. §

Az első- és másodfokon eljáró etikai-fegyelmi bizottság döntése alapján a titkár és a főtitkár hoz határozatot.

19. §

A módosított rendelkezésekre figyelemmel a Kamarában teljeskörű tisztújítást kell tartani 2025. március 31-ig a területi szervezetek esetében és 2025. április 30-ig az országos szervezet esetében. Az újonnan megválasztott tisztségviselők, küldöttközgyűlési delegáltak, valamint ügyintéző szervek megbízatása a növényvédő kamarai törvény 8. § (4) bekezdés a) pontjára és 12. § (1) bekezdésére figyelemmel négyéves időtartamra szól. A területi szervezetek jogi személyisége 2025. május 1. napjával szűnik meg, amelyre figyelemmel az agrárpolitikáért felelős miniszter 2025. május 15-ig kezdeményezi valamennyi területi szervezet civil szervezetek bírósági nyilvántartásból való törlését.

20. §

A növényvédő kamarai törvény 8. § (4) bekezdés b) pontjában a módosítás egyértelművé teszi, hogy a Növényvédő Kamara küldöttközgyűlésében az Alapszabályban meghatározott kamarai országos tisztségviselők tanácskozási joggal rendelkeznek.

A növényvédelmi fegyelmi vétségek döntő hányada kizárólag a szabálysértési kategóriát meríti ki. A 23. § (4) bekezdése, amely a fegyelmi eljárás megindítása határidejének számítására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz arra az esetre, ha az ügyben büntetőeljárás is indult, kiegészül a hatósági eljárásokkal. A módosítás értelmében a súlyos, ugyanakkor büntetőjogi tényállást ki nem merítő fegyelmi vétség esetében a hatósági ügyben hozott határozat véglegessé válásától kezdődik a fegyelmi eljárás megindításának határideje.

A 26. § (2) bekezdése meghatározza, hogy az első- és másodfokon eljáró etikai-fegyelmi bizottság határozatát egyszerű vagy kétharmados szótöbbséggel hozza-e meg. A pénzbüntetés tekintetében azonban a törvény erről nem rendelkezik, így a módosítás ezt pótolja, egyszerű szótöbbséget előírva.

A fentiekén túl a szövegcsere rendelkezések jogalkalmazást segítő és technikai jellegű pontosításokat tartalmaznak.

21. §

A hatályon kívül helyező rendelkezések a szervezeti átalakítással kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaznak.

22. §

A végleges más célú hasznosítás tárgyában kiadott engedély a véglegessé válását követően kizárólag tájékoztatás céljából kerül megküldésre az illetékes önkormányzat részére, ezért a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 13. § (4) bekezdésének módosításával elegendő a döntést egyszerű másolatként megküldeni.

23. §

Termőföld más célú hasznosítása esetén az igénybevett terület művelési ágát az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Inyvt. vhr.) 62/C. §-a [2025. január 15-étől az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 179/2023. (V. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: új Inyvt. vhr.) 97. §-a] alapján kizárólag a megvalósítást követően lehet átvezetni. A kormányhatározattal történő beruházási célterületté nyilvánítás jelentősége abban áll, hogy a beruházási célterületté nyilvánított termőföld más célú hasznosítása esetén a termőföld ezen jellegét a beruházás tényleges megvalósulása előtt elveszti, mivel az Inyvt. vhr. 62/A.§-a (és az új Inyvt. vhr. 95. §-a) alapján a termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezéséről rendelkező végleges határozat, és ezen engedélyben meghatározott földvédelmi járulék megfizetésének igazolását követően a terület kivett megnevezése átvezethető az ingatlan-nyilvántartásban.

A Tftv. új 15/D. §-a továbbra is megengedi, hogy a művelési ág kivett beruházási célterületre történő átvezetése az Inyvt. vhr. 62/A. §-a (és az új Inyvt. vhr. 95. §-a) alapján a tényleges igénybevétel előtt megtörténhessen, illetve az Inyvt. vhr. 62/B. §-a (és az új Inyvt. vhr. 96. §-a) alapján továbbra is a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében a beruházás tényleges megvalósulása előtt lehetséges a kivett megnevezésre átvezetés. Ugyanakkor a nagy számban engedélyezett, de meg nem valósult beruházások céljára lekötött terület egyrészt a mezőgazdasági termelésre alkalmas területeket csökkenti, másrészt lehetőséget teremt a földforgalmi szabályozás gyengítésére. Erre tekintettel került a Tftv. 15/D. §-ában előírásra, hogy ha a beruházási célterületté minősítés tárgyában hozott kormányhatározat visszavonásra, illetve a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyre vagy kiemelt beruházással összefüggő kiemelt jelentőségű ügyre nyilvánítás tárgyában hozott kormányrendelet hatályon kívül helyezésre kerül, és a beruházási célterületeken történő beruházások megvalósulása elmarad, a termőföld eredeti állapotába való helyreállítása is történjen meg. Ez abban az esetben is alkalmazandó, ha a kormányhatározat visszavonására vagy a kormányrendelet hatályon kívül helyezésére csak részlegesen került sor. Ebben az esetben a visszavonással vagy a hatályon kívül helyezéssel érintett ingatlanok vonatkozásában kell helyreállítani az eredeti állapotot.

A Tftv. 15/D. § (2) bekezdése alapján a beruházás rendeltetésének megfelelő kivett megnevezés (például kivett üzem, kivett gyorsforgalmi út) ingatlan-nyilvántartási átvezetése jelenti a beruházás megvalósulását. Ugyanakkor a megvalósulás tényét a más célú hasznosítást engedélyező hatóságként eljáró ingatlanügyi hatóság részére külön be kell jelenteni.

A megvalósítás elmaradásának szankcionálását jelenti az eredeti állapot helyreállítására kötelezés, azonban a fel nem használt ingatlanokra további szankció, így földvédelmi bírság nem szabható ki.

24. §

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele a földvédelmi nyilvántartásban is szükségessé tesz bizonyos módosításokat. Az E-ING rendszer részét képező földvédelmi eljáráshoz kapcsolódó nyilvántartásokban szereplő természetes személyek személyi azonosítóját, jogi személyek adószámát, illetve cégek cégjegyzékszámát a könnyebb keresethez és azonosítás érdekében szükséges kezelni. Erre tekintettel a nyilvántartás részévé válik 2026. december 31-ig a természetes személyek személyi azonosítója, a jogi személyek adószáma és a cégek

cégjegyzékszám is, illetve az ingatlanügyi hatóság a nyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatai ellátásával összefüggésben ezen adatok kezelésére is jogosulttá válik. A módosítás megteremti a jogszabályi lehetőséget, hogy természetes személyek esetében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerveitől személyi azonosító alapján is ingyenesen adatot igényeljen az ingatlanügyi hatóság, illetve biztosítja a cégnyilvántartásból történő adatigénylést.

25. §

Annak érdekében, hogy az illetékes hegybíró még az ingatlan-nyilvántartási átvezetést megelőzően értesülhessen arról, hogy a szülő művelési ágú ingatlan művelési ága megváltozott, indokolt, hogy már a földminősítési eljárásban hozott határozatról is értesüljön abban az esetben is, ha az ültetvény használója ezirányú bejelentési kötelezettségének nem tett eleget.

26. §

A Tft. 4. és 5. mellékletének módosítására irányuló rendelkezés.

27. §

A szövegcsere módosítások egy részét a földvédelmi eljárások elektronizációja indokolja. Biztosítani szükséges ugyanis, hogy az eljárásokban keletkező döntések közlése elektronikus úton is megtörténhessen, illetve az elektronikus eljárás során a kérelmek és egyéb beadványok mellékleteként egyszerű másolatként is csatolhatóak legyen az iratok, azzal, hogy a kérelmezőnek minden esetben nyilatkoznia kell arról, hogy az eredeti okiratok a rendelkezésére állnak, és azokat felhívás esetén bemutatja.

Módosítani szükséges továbbá a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokra vonatkozó szabályokat is a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvénynek a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvénnyel való hatályon kívül helyezésére figyelemmel. Jelenleg már nincsen lehetőség újabb kiemelten közérdekű beruházással, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházással, illetve közcélú kiemelt beruházással nyilvánításra, kizárólag kiemelt beruházással, illetve a kiemelt beruházással összefüggő közigazgatási hatósági eljárások kiemelt jelentőségű ügye nyilvánítására van lehetőség. Ezen új terminológiák Tft.-ben történő átvételét biztosítják a szövegcsere módosítások.

A fentiekben túl a termőföld fogalmát az ingatlan-nyilvántartási jogszabályok által alkalmazott fogalmak szerint szükséges pontosítani.

28. §

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 6/J. §-a korábban lehetővé tette, hogy az építető kérelmére a földvédelmi és talajvédelmi engedélyezési, valamint az erdő igénybevételenek elvi engedélyezésére irányuló eljárás a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében is lefolytatható legyen. A szabályozást az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény hatályon kívül helyezte, így jelenleg már nincs lehetőség ilyen egyablakos eljárásra. A földvédelmi eljárást minden esetben önálló eljárásként kell lefolytatni, ami a Tft. 8/B. §-ában foglalt speciális eljárási szabályokat is okafogyottá teszi.

A 14/A. § (4) bekezdés a) pontjának módosítása már nem követeli meg hiteles másolat csatolását.

29. §

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 32. § (4a) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy a parlagfűvel fertőzött területre vonatkozó bejelentés esetén nem a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény alapján, hanem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szabályai szerint kell eljárni.

30. §

A parlagfű elleni védekezési kötelezettség teljesítésének helyszíni ellenőrzését külterületen a területileg illetékes ingatlanügyi hatóság (vármegyei kormányhivatal földhivatali osztálya) végzi. Ha az ingatlanügyi hatóság a helyszíni ellenőrzés során az ingatlan parlagfűvel való fertőzöttségét észleli, elektronikai eszközzel rögzíti a fertőzött terület főbb töréspontjának koordinátáit és a parlagfű foltra vonatkozó további jellemzőket. A koordináták térképre vetítésével történik az ingatlan beazonosítása, ezt követi az ingatlan földhasználójának, ennek hiányában tulajdonosának beazonosítása a közhiteles adatbázisokból. Az ingatlanügyi hatóság a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét a földhasználóra vonatkozó adatokkal együtt szakrendszeren keresztül továbbítja a vármegyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi osztálya részére, amely jogosult a hatósági eljárás lefolytatására.

Valamennyi hatósági folyamatot korábban a Nemzeti Földügyi Központ által üzemeltetett Parlagfű Információs Rendszerben (PIR) lehetett elvégezni. A Nemzeti Földügyi Központ megszüntetésével, 2024. június 1-től – a Lechner Tudásközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság közreműködésével – a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) jár el országos illetékességgel a parlagfűvel szennyezett területekkel kapcsolatos adatbázisok kezelésével, változásvezetéssel és adatszolgáltatási feladatokkal kapcsolatban. Az Éltv. 38/A. §-ának módosítása annak érdekében szükséges, hogy a Nébih a jogszabályban előírt feladatát a jövőben el tudja látni.

31. §

Az élelmiszerrel érintkezésbe kerülő anyagok ugyanúgy az élelmiszerlánc részét képezik, mint az élelmiszerek és az élelmiszerek előállításához szükséges egyéb termékek, ráadásul ezen anyagokkal kapcsolatban egyre több kifogás merül fel. Az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok nem megfelelősége során számos élelmiszer-biztonsági probléma is felmerülhet, így a fogyasztóktól való visszahívás, illetve a fogyasztók informálása is szükséges. Erre figyelemmel az Éltv. 71. § (4) bekezdésének új h) pontja a jogszabályi előírásoknak meg nem felelő élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyag, tárgy, eszköz és gép tekintetében meghatározza a nyilvánosságra hozatalra kerülő adatokat.

32. §

Az Éltv. Mellékletének módosítására irányuló rendelkezés.

33. §

Az Éltv. rendelkezéseinek szövegcsere módosítása a technikai jellegű pontosítások mellett a következő módosításokat foglalja magába.

Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. és 20. cikke élelmiszer- vagy takarmánybiztonsági hiba esetében nem csak a forgalomból való kivonást, hanem szükség esetén élelmiszereknél a fogyasztóktól, takarmányoknál a felhasználóktól való visszahívást is előírja kötelezettségként az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozás számára. Ennek megfelelően szükséges módosítani az Éltv. 22. § (3) bekezdését is.

Az Éltv. 63. § a) pont aq) alpont szerint az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyag, tárgy, eszköz és gép előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozóan is élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot lehet kiszabni. Az élelmiszerrel érintkezésbe kerülő anyagok ugyanúgy az élelmiszerlánc részét képezik, mint az egyéb élelmiszer termékek, ráadásul ezen anyagokkal kapcsolatban egyre több kifogás merül fel. Az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok nem megfelelősége során számos élelmiszer-biztonsági hiba is felmerülhet, így ezen tényállás esetén is indokolt a figyelmeztetés kizárása az 59. § (7) bekezdés d) pontjában.

A 71. § (4) bekezdésében az új élelmiszerek esetében is szükségesek pontosítások. Az új élelmiszerek csak uniós engedélyeztetést követően kerülhetnek forgalomba. Főleg internetes értékesítés során számos nem engedélyezett új élelmiszer, illetve új élelmiszer összetevőt tartalmazó termék kerül forgalomba, amelyek esetében indokolt a jogsértés nyilvánosságra hozatala. Szintén szükséges az Éltv. 14/B. §-ában foglalt rendelkezés, azaz a kettős minőség tilalmának megsértése esetén a nyilvánosság tájékoztatása.

34. §

A hatályon kívül helyező rendelkezések a következő célokat szolgálják.

Nincs szükség külön végrehajtási szabályok megalkotására az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet 35. cikke szerinti ellenminta vételére, valamint második szakvélemény és másik hatósági laboratóriumi vizsgálat kezdeményezésére és elvégzésére vonatkozóan, ezért indokolt hatályon kívül helyezni az erre utaló szövegrészt a 44/B. § (1) bekezdésében, valamint a végrehajtási rendelet megalkotására felhatalmazást adó 76. § (2) bekezdés 57. pontját.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvény módosításáról szóló 2020. évi LIII. törvénnyel megállapított 57/A. § hatályon kívül helyezése egyrészt arra figyelemmel szükséges, hogy a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény nem tartalmaz rendelkezéseket a közigazgatási óvadék tekintetében, másrészt a figyelmeztetés kizárásáról a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXVIII. törvénnyel megállapított 57/A. § már rendelkezik.

Az Éltv. rendelkezései alapján nem szükséges élelmiszer- higiéniai engedély az élelmiszer-ipari gépekhez, berendezésekhez, ezért az ezzel kapcsolatos szabályok megalkotására felhatalmazást adó 76. § (2) bekezdés 31. pontjának hatályon kívül helyezése indokolt.

Az Éltv. mellékletének 17. pontjában meghatározott „élelmiszer-vállalkozási létesítmény” kifejezés nem szerepel a törvényben, így szükséges a fogalommeghatározás törlése.

35. §

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: erdőtörvény) 69. §-ának új (8) bekezdéssel való kiegészítésére annak érdekében kerül sor, hogy lehetőség legyen az úszómű üzemeltetőjének az úszóműben vagy úszómű rögzítését szolgáló eszközben fennakadt uszadékfa eltávolítására, amely különösen fontos rendelkezési jog árvizek esetén.

36. §

Az erdőtörvény módosítása annak a szabályozási célnak az egyértelműsítését szolgálja, hogy erdő engedély nélküli vagy engedélytől eltérő igénybevétele esetén a helyreállításnak minden esetben – közigazgatási szankció kiszabásának lehetőségétől függetlenül – meg kell történnie. A helyreállítási intézkedés nem sorolható a közigazgatási szankciók közé, így az elévülés szabályai sem vonatkozhatnak rá. Erre figyelemmel az erdő rendeltetésének és természetességi állapotára vonatkozó alapelvárásnak megfelelő helyreállítására abban az esetben is sor kerül, ha szankció kiszabására az időmúlás miatt már nincs lehetőség.

37. §

A szabályozás tárgyára tekintettel az Éltv.-ből áthelyezésre kerül az erdőtörvény 105/A. §-ába az erdészeti hatóság számára a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által történő adatszolgáltatás – az E-ING rendszer működésére figyelemmel pontosított szöveggel – 2025. január 15-i hatálybalépéssel.

38. §

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: NFAtv.) 21. §-ának módosítása értelmében a Nemzeti Földalapba tartozó védett természeti terület, Natura 2000 terület és a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízmadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsarban, 1971. február 2-án elfogadott Egyezmény hatálya alá tartozó terület használatára vagyонkezelés jogcímen a védett területek természetvédelmi kezeléséért felelős költségvetési szerv jogosult abban az esetben, ha a földrésztlet használati jogosultságának átengedéséről szóló szerződés megszüntetésével kapcsolatban per van folyamatban. Ez alkalmazandó abban az esetben is, ha a megszüntetésre került szerződés által érintett földrésztletek területének többsége érintett a védettséggel.

39. §

A védett természeti területeken jelenleg jelentős számú, kisebb területű, művelés szempontjából elhanyagolt, a magántulajdonban lévő területek közé beékelte állami tulajdonú ingatlan található. A szomszédos ingatlanok tulajdonosai sok esetben szívesen megvásárolnák és művelnék ezeket a területeket, azonban a jelenlegi jogszabályi környezet csak a kivett művelési ágú földterületek esetében ad erre lehetőséget.

Az NFAtv. 23/A. §-a módosításának célja, hogy művelési ágra tekintet nélkül legyen lehetőség szomszédos védett természeti terület megvásárlására a módosító javaslatban meghatározott feltételek mellett.

40. §

Ha a Nemzeti Földalapba tartozó olyan földrészlet elbirtoklására kerül sor, amely vagyonkezelésbe került, az elbirtoklás megállapítására irányuló pert az NFK-val mint a tulajdonosi jogok gyakorlójával szemben kell megindítani az NFAtv. új 27. §-a értelmében.

41. §

A szövegcsere rendelkezések a Nemzeti Földügyi Központ megszűnésével összefüggésben felmerült jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükséges, valamint a sarkalatosági záradék kiegészítésére vonatkozó jogtechnikai pontosításokat tartalmaznak.

42. §

A sarkalatos szövegcsere rendelkezéseket önálló szakaszban szükséges szabályozni. Az NFAtv. 19. § (1) bekezdésének módosítására irányuló szövegcsere a Nemzeti Földügyi Központ megszűnésével összefüggésben felmerült jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükséges pontosítást tartalmaz.

A 20. § (1) bekezdés d) pontjának módosítása értelmében az erdő- és erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület kivételével vagyonkezelési szerződés köthető nemcsak a közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyal, hanem annak 100%-os tulajdonában álló gazdasági társasággal, amennyiben elsődleges feladata felsőoktatási intézmény alapítói, fenntartói jogainak gyakorlása, valamint működési feltételei, intézményfejlesztési céljai megvalósításának biztosítása.

A 23/A. § (2) bekezdésének módosítása pontosító jellegű.

43. §

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 5. §-ának módosításával pontosításra kerülnek a külhoni értéktárak létrehozására vonatkozó rendelkezések.

44. §

A Htv. módosításával a törvény lehetőséget ad az értéktárba való felvételt eredetileg kezdeményező számára arra, hogy javaslattevőként végigkísérje a hungarikummá nyilvánítás teljes folyamatát.

45. §

A NEKTÁR elnevezésű nemzeti értéktár egy informatikai fejlesztés eredményeként létrejött rendszer, amely az ott szereplő nemzeti értékeket naprakészen, elektronikus formában tarja nyilván. A Htv. új 18/C. §-a e nyilvántartási rendszer jogszabályi alapjait fekteti le.

46. §

A Htv. új alcímével megteremtődik az agrárminiszter által a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál bejelentett és lajstromba vett „kiemelkedő nemzeti érték” védjegy használatának jogszabályi alapja.

47. §

A fogalmak és egyéb rendelkezések pontosítására irányuló szövegcsere rendelkezések.

48. §

Jogtechnikai jellegű módosítás.

49. §

Az E-ING rendszerben a kormányhivataloknál helyben tárolt térképtári és adattári adatok, valamint az ingatlan-nyilvántartási és egyéb célú földmérési tevékenységhez szükséges, az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban tárolt adatok kormányhivatalok által történő szolgáltatására lesz lehetőség. Minden más földmérési és térképészeti adatot a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv szolgáltat az ügyfélszolgálatán vagy az általa üzemeltetett informatikai rendszeren keresztül.

50. §

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: NAK tv.) módosításával a kamarai meghatalmazás részletes szabályai kiegészítésre kerülnek az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv előtti eljárásokból az Elektronikus Gazdálkodási Napló vezetésére is, ezzel segítve a kamarai tagokat az adatszolgáltatási kötelezettségeik teljesítésében.

51. §

A kamarai meghatalmazás kapcsán a NAK tv.-be beépülő rendelkezésekre tekintettel, a végrehajtási szabályok megállapítása érdekében, felhatalmazó rendelkezés beépítése is szükséges.

52. §

Az Európai Bizottság (EU) 2023/137 felhatalmazáson alapuló rendelete módosította a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása a NACE Rev. 2. osztályozási rendszerének létrehozásáról szóló 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, amely következtében a TEÁOR'08-at a TEÁOR'25 váltja fel. A módosított osztályozást a tagországok statisztikai regisztereiben 2025. január 1-jétől kell alkalmazni.

Az egyes pénzügyi és vagyongazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LVI. törvény erre figyelemmel módosítja a NAK tv.-t 2025. január 1-jei hatállyal. A NAK tv. 1. melléklete ÖVTJ kódszám alapján sorolja fel azon agrárgazdasági tevékenységeket, amelyek folytatása kamarai tagságot keletkeztet, így szükséges rendelkezni arról, hogy a törvény 2024. december 31. napján hatályos 1. melléklete szerinti ÖVTJ kód alatt 2025. január 1. napjától a TEÁOR'25 kódra figyelemmel jogszabály alapján megállapított ÖVTJ kódot kell érteni.

53. §

Jogtechnikai jellegű, szövegcsérés módosítások annak érdekében, hogy a szabályozás összhangba kerüljön a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény fogalomhasználatával.

54. §

A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) 3. § (2) bekezdésének módosításával nemcsak a szakigazgatási egység területén folytatott szőlészeti és borászati termelőtevékenységhez szükséges hegyközség tagság, hanem a szőlő szaporítóanyag előállításához, illetve forgalmazásához is, függetlenül attól, hogy szakigazgatási egység területén vagy azon kívül eső területeken végzik e tevékenységet.

55. §

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa között megkötött együttműködési megállapodás alapján a jövőben a szőlő szaporítóanyagot előállítók tevékenységüket a hegyközségek keretében folytatják. Ez a változás elősegíti a nagyobb szintű piaci koordinációt és a szőlőtermesztés biológiai alapjainak védelmét, fenntartható fejlesztését, továbbá a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a külföldi példának megfelelően szerepet kap a magasabb minőségű szőlőoltvány előállításában.

A fentieknek megfelelően a Hktv. módosítása alapján a szőlő szaporítóanyag előállítását és forgalmazását végzők is szőlészeti termelőnek fognak minősülni.

56. §

A Hktv. 15. § (1) bekezdésének módosítása a hegyközségi tagság körét kiegészíti a szőlő szaporítóanyagot előállítókkal és forgalmazókkal.

57. §

A Hktv. 49. §-ának módosítása szerint a szőlő szaporítóanyagot előállítókra, illetve forgalmazókra vonatkozóan, a szaporítóanyag előállítás sajátosságaihoz igazodóan, országosan egységesen a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa határozza meg a hegyközségi járulék mértékét. A hegyközségi járulék fele azt a hegyközségi szervezetet illeti meg, amelyben a szőlő szaporítóanyagot előállító, illetve forgalmazó személy a tevékenységét végzi, másik fele pedig a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának bevételeit képezi.

58. §

Átmeneti rendelkezés beépítése szükséges a Hktv. módosításához, mely a 2025. január 1. napján szőlő szaporítóanyag előállítását, illetve forgalmazását végzők számára 2025. január 1. napján hegyközségi tagsági viszonyt keletkeztet. A módosítás értelmében a tagsági viszonyt keletkeztető tény bejelentésére az érintett szőlészeti termelőknek 2025. március 31-ig van lehetőségük.

59. §

A Hktv. 6. § (2) bekezdésének módosítása arra figyelemmel szükséges, hogy a 49. § új (9) bekezdése értelmében a szőlő szaporítóanyagot előállító, illetve forgalmazó személy tekintetében nem a hegyközség közgyűlése, hanem országosan egységesen, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa határozza meg a hegyközségi járulék mértékét.

A Hktv. 17. § (6) bekezdésében a hegybírónak szóló bejelentést szükséges kiegészíteni a szőlő szaporítóanyag előállítása, illetve forgalmazása felhagyásának esetével is, tekintettel arra, hogy a jövőben a szőlő szaporítóanyagot előállítók, illetve forgalmazók tevékenységüket a hegyközségek keretében fogják folytatni.

60. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) 5. § 4. pontjának módosítása az életvitelszerű lakáshasználat helyének fogalmát pontosítja, melynek értelmében nemcsak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhely tekintetében van helye ellenkező bizonyításnak, hanem a bejelentett tartózkodási hely esetében is.

61. §

A Földforgalmi törvény 8. §-ának (3) bekezdéssel való kiegészítésének célja, hogy az „E-ingatlan-nyilvántartás” című projekt (a továbbiakban: E-ING projekt) keretében az elektronikus ügyintézésre történő átállás fokozatosan kerüljön megvalósításra. A földforgalmi szakterületet érintően az E-ING projekt indulásával az ún. biztonsági okmány helyét a szerződések, illetve az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéshez szükséges jognyilatkozatok előzetes elektronikus regisztrációja váltja fel. Szükséges ugyanakkor egy szabályozási átmenet biztosítása, összhangban az ingatlan-nyilvántartási szabályozással. Az átmeneti időszakban mind a földforgalmi, mind pedig az ingatlan-nyilvántartási eljárások megindításához elfogadható akár a biztonsági okmányon szerkesztett, akár a nem biztonsági okmányon szerkesztett, de előzetesen elektronikusan regisztrált okirat.

62. §

A használat átengedése a törvényben meghatározott esetekben nem ütközik a tulajdonszerzéskor vállalt korlátozásba. Ezek tipikusan egy meghatározott személyi kör részére vagy valamilyen privilegizált használati célból engednek kivételt a használat átengedési tilalom alól. Ilyen speciális használati cél a vetőmagtermeléshez szükséges terület biztosítása. A visszaélésszerű joggyakorlás kizárása érdekében szükséges rögzíteni e kivételes használat átengedési lehetőségének feltételeit is a Földforgalmi törvény 13. §-ában.

63. §

A korábban a 17. § (1) bekezdés b) pontjában szereplő jogszabályi rendelkezés pontosítása érdekében az esetkör külön bekezdésben kerül szabályozásra. Figyelemmel arra, hogy a földek művelési águk és minőségi osztályuk tekintetében nem minősülnek homogénnek, így előfordulhat olyan eset, hogy a közös tulajdonban fennálló tulajdoni illetőségnek az ingatlan kevésbé jó minőségű területén történő kimérése azt eredményezi, hogy a tulajdonos ezáltal meghaladja a földszerzési maximumot anélkül, hogy egyébként további tulajdonrészeket szerzett volna meg. Ez nyilvánvalóan ellentétes a jogalkotói szándékkal, ezért szükséges kivételként szabályozni.

64. §

A Földforgalmi törvény 20. § (1) bekezdés i) pontja értelmében elővásárlási jog nem áll fenn az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti település közigazgatási határától legfeljebb 20 km távolságra levő településen legalább három éve életvitelszerű lakáshasználat helyével vagy mezőgazdasági üzemközponttal rendelkező földműves vevő által korábban megszerzett föld összes területével együtt összesen 10 hektár területnagyságot meg nem haladó, szántó, legelő (gyep), illetve rét művelési ágban nyilvántartott, valamint erdőnek minősülő földrészlet megszerzése esetén. A jogalkotói szándék megkerülésére adna lehetőséget, ha a 20. § (1) bekezdés i) pontjában nem nevesített művelési ágakra dologösszesség létesítésével ki lehetne terjeszteni az elővásárlástól való mentességet, ezért szükséges kimondani, hogy a dologösszesség részét képező valamennyi ingatlan esetében külön-külön fenn kell állnia az i) pont alkalmazása feltételeinek.

65. §

Az adásvételi szerződés aláírásakor nem csak foglaló, hanem vételár-előleg fizetésére is sor kerülhet. A jogalkalmazói gyakorlatból származó visszajelzések alapján gyakori az is, hogy a szerződés aláírásakor a teljes vételár megfizetésre kerül. Ezen eseteket az elővásárlási joggyakorlás során a foglalóra irányadó rendelkezések szerint szükséges kezelni.

66. §

Az elővásárlásra jogosultak megtevéstetésére alkalmas, ha olyan adásvételi szerződés kerül közzétételre, amelyben a felek az ügylet elővásárlási jogtól való mentességére alaptalanul hivatkoznak. Indokolt az ilyen jogügyletek hatósági jóváhagyását az előzetes vizsgálati szakaszban megtagadni.

67. §

Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv az adás-vételi szerződés hatósági jóváhagyása során a helyi földbizottság állásfoglalásának értékelése vonatkozásában az abban foglaltaktól eltérő megállapításra jut, a Földforgalmi törvény 27. §-ának új (5) bekezdése értelmében a helyi földbizottsággal rövid úton konzultációt kell folytatnia.

68. §

A 46. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt, előhaszonbérleti jog ranghelyével kapcsolatos rendelkezést kell alkalmazni a módosítás értelmében abban az esetben is, ha az öntözésfejlesztési beruházást a földműves vagy mezőgazdasági termelőszervezet tagságával működő fenntartható vízgazdálkodási közösség hajtotta végre.

69. §

A használat átengedése a törvényben meghatározott esetekben nem ütközik a tulajdonszerzéskor vállalt korlátozásba. Ezek tipikusan egy meghatározott személyi kör részére vagy valamilyen privilegizált használati célból engednek kivételt a használat átengedési tilalom alól. A speciális személyi körbe tartozik az a családi mezőgazdasági társaság, amelynek a földtulajdonos tagja. A családi mezőgazdasági társaság részére történő használatba adáshoz a törvény több privilegizált rendelkezést is fűz, így például ilyen esetben hatósági jóváhagyásra sem kerül sor. A kivétel érvényesüléséhez szükséges ezen személyi kör részére történő haszonbérbe adás során az előhaszonbérleti joggyakorlás lehetőségét is kizárni.

Ugyanígy kizárja a módosítás az előhaszonbérleti joggyakorlás lehetőségét az öntözési jog alapján létrejött haszonbérlet esetén.

70. §

Az előhaszonbérletre jogosultak megtevesztésére alkalmas, ha olyan haszonbérleti szerződés kerül közzétételre, amelyben a felek az ügylet előhaszonbérleti jogtól való mentességére alaptalanul hivatkoznak. Indokolt az ilyen jogügyletek hatósági jóváhagyását – a Földforgalmi törvény 51. § (2) bekezdésének kiegészítésével – az előzetes vizsgálati szakaszban megtagadni.

71. §

Pontosító jellegű rendelkezéseket tartalmazó módosítás.

72. §

Öntözési jog fennállása esetén a haszonbérleti szerződés hatósági jóváhagyási eljárásában az igazságügyi szakértői vélemény, illetve a bíróság által megállapított haszonbérleti díj mértékének a felülvizsgálata nem indokolt.

73. §

A Földforgalmi törvény 58. §-ának új (1b) bekezdése a visszaélések megelőzése érdekében kimondja, hogy a haszonbérleti szerződés időtartama nem hosszabbítható meg, ha az adott földrészlet tulajdoni lapjára a föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés ténye van feljegyezve.

74. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XIX. törvény módosította a Földforgalmi törvény 13. § (3) bekezdését, amely alapján a föld más célra hasznosítható akkor is, ha a föld igénybevétele olyan területen történik, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított. A módosítás 2024. július 1. napján lépett hatályba, ugyanakkor átmeneti rendelkezés hiányában a rendelkezés a módosítás hatálybalépésekor már folyamatban lévő eljárásokra nem alkalmazható. Az átmeneti szabály beépítése ezt a hiányosságot pótolja. A rendelkezés a jogalanyokat hátrányosan nem érinti, így nem ütközik a visszamenőleges hatály tilalmába.

Átmeneti rendelkezést szükséges beépíteni az életvitelszerű lakáshasználat helyének meghatározására irányuló, a vetőmagtermeléshez szükséges terület biztosításával kapcsolatos módosítások, valamint az adásvételi és haszonbérleti szerződés jóváhagyása megtagadására vonatkozó rendelkezések tekintetében is.

75. §

A használat átengedése a törvényben meghatározott esetekben nem ütközik a tulajdonszerzéskor vállalt korlátozásba. Ezek tipikusan egy meghatározott személyi kör részére vagy valamilyen privilegizált használati célból engednek kivételt a használat átengedési tilalom alól. Ebbe a speciális személyi körbe tartozik a tulajdonos vagy közeli hozzátartozója gazdasági érdekkörébe tartozó mezőgazdasági termelőszervezet, mely részére történő használatba adáshoz a törvény több privilegizált rendelkezést is fűz, így például ilyen esetben előhaszonbérleti joggyakorlásra és hatósági jóváhagyásra sem kerül sor. Szükséges a törvényben ezen kivételi kör feltételeit egységesen meghatározni, ezért a 48. §-ban és az 59. §-ban foglaltakhoz hasonlóan a 13. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontjában is a legalább 25 %-os tulajdonlás legalább egy éves fennállását előírni.

Az 51. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdés c) pontja módosításának indoka, hogy elővásárlási, előhaszonbérleti joggyakorláshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások és nyilatkozatok elmaradásával megegyező jogkövetkezményt szükséges megállapítani arra az esetre is, ha a nyilatkozattételre nyilvánvalóan valótlan tartalommal kerül sor, például a Fétv. 55/A. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot olyan, ökológiai gazdálkodásba még be nem vont földrészlet vonatkozásában teszik meg, amely esetében a haszonbérlet időtartamának rövidségére tekintettel az ökológiai gazdálkodásra történő átállás nem tud megvalósulni.

Az 55. § módosítása a haszonbérleti szerződés hatósági jóváhagyási eljárásának gyorsítását szolgálja az eljárási határidő 60 napról 30 napra való csökkentésével.

Ha a föld tulajdonjogának átruházásáról szóló szerződést közeli hozzátartozók kötik, a szerző félnek a 13. § (5) és (6) bekezdései szerinti feltételek fennállása esetén meg kell tennie a kötelező nyilatkozatokat. Ebben

az esetben az ügylet hatósági jóváhagyására nem kerül sor, ezért szükséges a nyilvánvaló érvénytelenség esetének kimondása a 61. §-ban a nyilatkozatok hiánya esetére, a tulajdonjog bejegyzési eljárás tekintetében.

A 62. § (6) bekezdésének módosítása a visszaélések megakadályozását szolgálja.

Fentiekén túl a szövegcserek jogtechnikai jellegű pontosításokat tartalmaznak.

76. §

A Földforgalmi törvényt érintő hatályon kívül helyező rendelkezések a jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján a pályakezdő gazdálkodóra vonatkozó szabályok deregulálását valósítják meg, illetve jogtechnikai jellegű rendelkezéseket tartalmaznak.

A 17. § (1) bekezdés b) pontjának hatályon kívül helyezésére arra figyelemmel kerül sor, hogy a 17. § új (3) bekezdése nemcsak a 2014. május 1-jén fennálló közös tulajdon, hanem az ezt követően keletkezettek esetében is lehetővé teszi a földön fennálló közös tulajdon megszüntetése során a tulajdonostárs tulajdoni hányadának megfelelő mértékű föld kimérése esetén a földszerzési maximum túllépését.

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele érinti a földforgalmi hatósági jóváhagyási eljárás és az azt követő ingatlan-nyilvántartási eljárás lefolytatását, ennek okán kerül sor a Földforgalmi törvény 30. § (4) bekezdésének részleges hatályon kívül helyezésére.

77. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) 17. §-a kiegészítésének célja, hogy az E-ING projekt keretében az elektronikus ügyintézésre történő átállás fokozatosan kerüljön megvalósításra. A földforgalmi szakterületet érintően az E-ING projekt indulásával az ún. biztonsági okmány helyét a szerződések, illetve az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéshez szükséges jognyilatkozatok előzetes elektronikus regisztrációja váltja fel. Szükséges ugyanakkor egy szabályozási átmenet biztosítása, összhangban az ingatlan-nyilvántartási szabályozással. Az átmeneti időszakban mind a földforgalmi, mind pedig az ingatlan-nyilvántartási eljárások megindításához elfogadható akár a biztonsági okmányon szerkesztett, akár a nem biztonsági okmányon szerkesztett, de előzetesen elektronikusan regisztrált okirat.

78. §

A Fétv. 37. §-ának kiegészítése is az E-ING projekt keretében az elektronikus ügyintézésre történő fokozatos átállás megvalósítását szolgálja. Az átmeneti időszakban mind a földforgalmi, mind pedig az ingatlan-nyilvántartási eljárások megindításához elfogadható akár a biztonsági okmányon szerkesztett, akár a nem biztonsági okmányon szerkesztett, de előzetesen elektronikusan regisztrált okirat. Amennyiben a kérelemhez biztonsági okmányon szerkesztett papíralapú okirat kerül benyújtásra, akkor a mezőgazdasági igazgatási szerv a benyújtott okiratot is záradékolja.

79. §

Ha az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályokat a jegyző megsértette, azzal az elővásárlásra jogosultak, illetve a szerződő felek jogai súlyosan sérülhetnek. Ha mindezek ellenére a mezőgazdasági igazgatási szerv nem rendeli el a szerződés ismételt közzétételét, az súlyos eljárási szabálysértésnek minősül.

80. §

Az öntözési jognak az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvényben történő bevezetésével kapcsolatban a haszonbérleti szerződés megszűnése eseteinek kiegészítése is szükséges.

81. §

A Fétv. 65. § (1) bekezdése szabályozza azt az esetet, amikor a haszonbérlet földön megtermelendő termés vetésforgó, illetve túlnyomó részben élőmunka ráfordítás alkalmazását igényli. Ebben az esetben a haszonbérlet a haszonbérbeadó hozzájárulásával megállapodhat más földművessel vagy mezőgazdasági termelőszervezettel,

hogy részére a föld használatát egyes, a vetésforgó alkalmazásához szükséges vagy túlnyomó részben élőmunka ráfordítást igénylő mezőgazdasági munkák elvégzésére átengedi. A módosítás ennek időtartamát maximálja legfeljebb egy gazdasági évre és az adott föld öt egymást követő gazdasági évben legfeljebb két gazdasági évet érintően adható alhaszonbérbe.

82. §

Az öntözési jognak az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvényben történő bevezetésével kapcsolatban a szivességi földhasználati szerződés megszűnése eseteinek kiegészítése is szükséges.

83. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a tulajdonostársnak a 73. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozata megtételére – vagyis a saját tulajdonát illetően a használatba adás megvételére – is csak az ajánlat elfogadására a 72. § (3) bekezdés g) pontja szerint megállapított határidőn belül van lehetősége, valamint egyértelműsíti azt is, hogy a használati megosztásról szóló megállapodás mellőzésére ez esetben akkor sincs lehetőség, ha a többi tulajdonostárs az ajánlatot elfogadta, a vétőjogával élő tulajdonostárs területének kijelölésétől nem lehet eltekinteni.

84. §

Ha az előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályokat a jegyző megsértette, azzal az előhaszonbérletre jogosultak, illetve a szerződő felek jogai súlyosan sérülhetnek. Ha mindezek ellenére a mezőgazdasági igazgatási szerv nem rendeli el a szerződés ismételt közzétételét, az súlyos eljárási szabálysértésnek minősül.

85. §

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele a földhasználati nyilvántartásban is szükségessé tesz bizonyos módosításokat. Az E-ING rendszer részét képező földhasználati nyilvántartásban szereplő jogi személyek esetében a könnyebb kereshetőség és azonosítás érdekében szükséges kezelni a nyilvántartásban szereplő jogi személyek adószámát is. Eerre tekintettel a nyilvántartás részévé válik a jogi személyek adószáma is, illetve az ingatlanügyi hatóság a nyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatai ellátásával összefüggésben ezen adat kezelésére is jogosulttá válik. Ezen adat azonban a nyilvántartásból szolgáltatandó dokumentumokon nem tüntethető fel.

A módosítás rendelkezéseket tartalmaz továbbá a jogosultak azonosításával kapcsolatban is, így a földhasználati nyilvántartás a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében a természetes személyazonosító adatok vagy 2026. december 31-ig a születési név és a személyi azonosító alapján, a cégjegyzékbe bejegyzett jogi személyek esetében pedig a megnevezés és a cégjegyzékszám vagy az adószám alapján azonosítja a jogosultakat.

86. §

Az E-ING rendszer indulásával a földhasználati nyilvántartás adatai a jelenlegi szakrendszerből az új rendszerbe migrálásra kerülnek. Az E-ING rendszer működési metodikája szerint a földhasználó beazonosításához szükséges, de jelenleg a nyilvántartásban tévesen vagy hiányosan szereplő adatokat javítani szükséges ahhoz, hogy a bejegyzett földhasználó földhasználata módosítható vagy törölhető legyen. A földhasználati nyilvántartást érintő, hivatalból induló adattisztítási eljárás szabályait a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza. Az adattisztítási eljárás lefolytatásának időtartamára a változás-bejelentési, illetve törlés-bejelentési kérelem tárgyában indult eljárást szükséges felfüggeszteni, mert az elbírálás előfeltétele az adattisztítás lefolytatása. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 48. § (2) bekezdése értelmében törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el. Mindezekre tekintettel a módosítás az Ákr. rendelkezésével összhangban megteremti a Fétv.-ben az eljárás felfüggesztésének jogszabályi alapját.

87. §

Az adatmigrációs hiba esetén alkalmazandó bejegyzés helyesbítése egy speciális korrekciós eljárás. Ebben az esetben nem a hatóságnak a nyilvántartás vezetése tárgyában hozott döntése szorul jogorvoslatra, hanem a nyilvántartás fejlesztésével szükségszerűen együtt járó adatmigráció során következik be olyan technikai eredetű hiba, amely a nyilvántartás tartalmában valamilyen eltérést eredményez. A hiba észlelése származhat bejelentésből, vagy a hatóság saját maga is észlelheti, a helyesbítést azonban a hatóság minden esetben hivatalból indult eljárás keretében végzi el. Fontos ugyanakkor, hogy ha az adatmigrációs hibával érintett földterületre vagy annak egy részére időközben a korábbi földhasználótól, illetve a tulajdonostól eltérő harmadik személy földhasználata került bejegyzésre (például a migráció során a földhasználó által ténylegesen használt területnek csak egy része került átemelésre, a fennmaradó területet pedig a tulajdonos harmadik személy részére használatba adta), abban az esetben a helyesbítéshez szükséges e harmadik személy hozzájárulása is. Figyelemmel arra, hogy az ingatlanügyi hatóságnak nincs jogköre a földhasználati szerződések érvényességének vagy érvénytelenségének megállapítására, így a harmadik személy beleegyezésének hiányában a helyesbítésre csak a polgári ügyekben eljáró bíróság döntése alapján kerülhet sor.

88. §

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele a földműves nyilvántartásban is szükségessé tesz bizonyos módosításokat.

Az E-ING rendszer részét képező földműves nyilvántartásban szereplő jogi személyek esetében a könnyebb kereshetőség és azonosítás érdekében szükséges kezelni a nyilvántartásban szereplő jogi személyek adószámát is. Erre tekintettel a nyilvántartás részévé válik a jogi személyek adószáma is, illetve a mezőgazdasági igazgatási szerv a nyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatai ellátásával összefüggésben ezen adat kezelésére is jogosulttá válik. Ezen adat azonban a nyilvántartásból szolgáltatandó dokumentumokon nem tüntethető fel. Az elektronikus eljárásban biztosítani kell továbbá, hogy a papír alapon és elektronikus úton is szolgáltatható legyen adatlap másolat.

Az E-ING rendszer szerinti földműves nyilvántartásban – hasonlóan az ingatlan-nyilvántartáshoz és a földhasználati nyilvántartáshoz – a jogosultak azonosítása természetes személyek esetében a természetes személyazonosító adatok vagy 2026. december 31-ig a születési név és a személyi azonosító, cégek esetében a megnevezés és a cégjegyzékszám vagy az adószám alapján történik.

A módosítás megteremti a jogszabályi lehetőséget, hogy természetes személyek esetében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerveitől természetes személyazonosító adatok vagy 2026. december 31-ig személyi azonosító alapján ingyenesen adatot igényeljen a mezőgazdasági igazgatási szerv.

89. §

Az adatmigrációs hiba esetén alkalmazandó bejegyzés helyesbítése egy speciális korrekciós eljárás. Ebben az esetben nem a hatóságnak a nyilvántartás vezetése tárgyában hozott döntése szorul jogorvoslatra, hanem a nyilvántartás fejlesztésével szükségszerűen együtt járó adatmigráció során következik be olyan technikai eredetű hiba, amely a nyilvántartás tartalmában valamilyen eltérést eredményez. A hiba észlelése származhat bejelentésből, vagy a hatóság saját maga is észlelheti, a helyesbítést azonban a hatóság minden esetben hivatalból indult eljárás keretében végzi el.

90. §

Az E-ING rendszer indulásával a földművesek, a mezőgazdasági termelőszervezetek és a mezőgazdasági üzemközpontok nyilvántartásának adatai a jelenlegi szakrendszerből az új rendszerbe migrálásra kerülnek. Az E-ING rendszer működési metodikája szerint a földműves vagy mezőgazdasági termelőszervezet beazonosításához szükséges, de jelenleg a nyilvántartásban tévesen vagy hiányosan szereplő adatokat javítani szükséges ahhoz, hogy az egyéb adatváltozás (például üzemközpont változása) átvezethető, illetve a földműves vagy a mezőgazdasági termelőszervezet a nyilvántartásból törölhető legyen. A nyilvántartást érintő, hivatalból induló adattisztítási eljárás szabályait a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás részletes szabályairól szóló 38/2014. (II. 24.)

Korm. rendelet tartalmazza. Az adattisztítási eljárás lefolytatásának időtartamára a változás-bejelentési, illetve törlési kérelem tárgyában indult eljárást szükséges felfüggeszteni, mert az elbírálás előfeltétele az adattisztítás lefolytatása. Az Ákr. 48. § (2) bekezdése értelmében törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el. Mindezekre tekintettel a módosítás az Ákr. rendelkezésével összhangban megteremti a Fétv.-ben az eljárás felfüggesztésének jogszabályi alapját.

91. §

Jogtechnikai pontosításokat tartalmazó szövegcsérés rendelkezések.

92. §

A hatályon kívül helyező rendelkezések a jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján a pályakezdő gazdálkodóra vonatkozó szabályok deregulálását valósítják meg, illetve megteremtik az összhangot az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (a továbbiakban: új Inyvt.) rendelkezéseivel. Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele érinti a földforgalmi hatósági jóváhagyási eljárás és az azt követő ingatlan-nyilvántartási eljárás lefolytatását, ennek okán kerül sor a Fétv. 37. § (5) bekezdésének hatályon kívül helyezésére.

93. §

A tenyésztési hatóság feladatai ellátásának biztosítása érdekében szükséges, hogy az állattenyésztéssel kapcsolatos kérelemre induló eljárások során felmerült költségek fedezésére igazgatási szolgáltatási díjat lehessen megállapítani, amelyre figyelemmel az állattenyésztés szabályozásához szükséges törvényi szintű rendelkezésekről szóló 2019. évi LVI. törvény kiegészül egy új 8/A. §-sal.

94. §

Annak érdekében, hogy az állattenyésztéssel kapcsolatos eljárásokban igazgatási szolgáltatási díjat lehessen megállapítani, az állattenyésztés szabályozásához szükséges törvényi szintű rendelkezésekről szóló 2019. évi LVI. törvény 9. §-ába felhatalmazó rendelkezés kerül beépítésre.

95. §

Az öntözési célú beruházások megtérülési ideje 10–15 év is lehet. Indokolt tehát azt biztosítani, hogy a haszonbérő által létesített olyan jellegű öntözési beruházások, amelyek a földdel alkotórész kapcsolatba kerülnek (azaz a földfelszín alá kerülnek beépítésre, illetve más földre csak elbontás után és nagy ráfordítással telepíthetőek át, továbbá nyílt vezetésű vízellátási távvezetők), a beruházó haszonbérő számára megtérülhessenek.

96. §

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény végrehajtása során az öntözési igazgatási szervhez beérkezett, megalapozott gazdálkodói igényekre tekintettel szükséges az elismerési eljárás során elfogadható növénykultúrák pontosítása, mely összhangban van a támogatási rendszer jogi szabályozásával.

Szükséges továbbá felhatalmazást adni a Kormány számára az öntözési jog alapítására, jóváhagyására és gyakorlására vonatkozó szabályok megállapítására.

A 23. § módosítása a sarkalatossági záradék kiegészítésére irányul.

97. §

Az új Inyvt. hatálybalépésével egyidejűleg módosul – többek között – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) is. A módosítás megszünteti a beadvány függőben tartásának lehetőségét, így azt a jövőben sem az Ákr., sem az új Inyvt. nem ismeri majd. Figyelemmel arra, hogy a földéken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Fokftv.) több helyen is rendelkezik

a beadvány függőben tartásáról, ezért a Foktftv. és az új Inyvtv. összhangjának megteremtése érdekében szükséges a beadvány függőben tartása helyett az eljárás felfüggesztéséről rendelkezni.

98. §

Az új Inyvtv. és végrehajtási rendelete előírásaival való összhang megteremtése érdekében szükséges a végrehajtási joggal érintett tulajdonrészekre irányadó szabályozás módosítása a Foktftv. 17. § (9c) bekezdésében. Az új ingatlan-nyilvántartási szabályok szerint a végrehajtó rangsortartás nélkül törli a végrehajtási jogot, az új Inyvtv. pedig tételesen felsorolja a felfüggesztés eseteit, és más törvénynek nem enged meghatározni további felfüggesztési esetet. Így abban az esetben, ha a megosztással együtt vagy a 16. § alapján bekebelezéssel megszerzett tulajdonrész ellenértékét a végrehajtóhoz kell teljesíteni, a végrehajtási jog törlésére a jövőben nem a végrehajtó, hanem – a végrehajtó által kiállított igazolás birtokában – a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartási átvezetését kezdeményező tulajdonostárs kezdeményezésére kerül sor.

99. §

Az új Inyvtv. és végrehajtási rendelete rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében szükséges a végrehajtási joggal érintett tulajdonrészekre irányadó szabályozás módosítása a Foktftv. 17/B. §-ában. Az új ingatlan-nyilvántartási szabályok szerint a végrehajtó rangsortartás nélkül törli a végrehajtási jogot, az új Inyvtv. pedig tételesen felsorolja a felfüggesztés eseteit, és más törvénynek nem enged meghatározni további felfüggesztési esetet. Így abban az esetben, ha a megosztással együtt vagy a 16. § alapján bekebelezéssel megszerzett tulajdonrész ellenértékét a végrehajtóhoz kell teljesíteni, a végrehajtási jog törlésére a jövőben nem a végrehajtó, hanem – a végrehajtó által kiállított igazolás birtokában – a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartási átvezetését kezdeményező tulajdonostárs kezdeményezésére kerül sor.

100. §

A Foktftv. 18/A. §-ának módosítás egyrészt az új Inyvtv. rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében szükséges a közbenső jogszerzésre vonatkozóan, másrészt pontosító jellegű rendelkezéseket tartalmaz.

Az ingatlan-nyilvántartásban az örökösársak közösségének tagjait közbenső jogszerzőként kell feltüntetni az egyes örökösársakat illető tulajdoni hányad feltüntetése nélkül. A módosítás értelmében az örökösársak közösségének tagjai az ingatlan tulajdoni lapján nem kerülnek feltüntetésre, személyük azonban az ingatlan-nyilvántartás okirattárában elhelyezett okiratból megismerhető.

101. §

A Foktftv. 18/B. § (2) bekezdésének módosítás egyrészt az új Inyvtv. rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében szükséges a közbenső jogszerzésre vonatkozóan, másrészt pontosító jellegű rendelkezéseket tartalmaz.

Az ingatlan-nyilvántartásban az örökösársak közösségének tagjait közbenső jogszerzőként kell feltüntetni az egyes örökösársakat illető tulajdoni hányad feltüntetése nélkül. A módosítás értelmében az örökösársak közösségének tagjai az ingatlan tulajdoni lapján nem kerülnek feltüntetésre, személyük azonban az ingatlan-nyilvántartás okirattárában elhelyezett okiratból megismerhető.

102. §

Az új Inyvtv. hatálybalépésével egyidejűleg módosul – többek között – Ákr. is. A módosítás megszünteti a beadvány függőben tartásának lehetőségét, így azt a jövőben sem az Ákr., sem az új Inyvtv. nem ismeri majd. Figyelemmel arra, hogy a Foktftv. a folyamatban lévő megosztás tényével kapcsolatban több helyen is rendelkezik a beadvány függőben tartásáról, a Foktftv. és az új Inyvtv. összhangjának megteremtése érdekében szükséges a beadvány függőben tartása helyett az eljárás felfüggesztéséről rendelkezni.

Az új Inyvtv.-ben a tényfeljegyzés kifejezést a ténybejegyzés kifejezés váltja fel, továbbá a megkeresés helyett a bírósági elrendelés, illetve a hatósági felhívás kifejezés alkalmazandó. A módosult fogalomhasználat a Foktftv.-ben is átvezetésre kerül.

103. §

Ha az ültetvény használó nem nyilatkozik a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésével kapcsolatban, a hegybíró mulasztási bírság kiszabása mellett kötelezi a tulajdonost a szőlőültetvény kivágására. A hegybíró e jogköre a szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 5. § (3) bekezdésének módosításával kiterjesztésre kerül arra az esetre is, ha nyilatkozattételnek az ültetvény használója vagy a szőlőültetvény tulajdonosa eleget tesz, vagy a tulajdonos bemutatja a szőlőültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést, de a szőlőültetvény a figyelmeztetéstől számított négy hónap elteltével továbbra sem áll rendeltetésszerű művelés alatt. A hegybíró által történő kivágásra kötelezés teljesítésének elmaradása esetén a növénytermesztési hatóságként eljáró Nébih feladata a végrehajtás elrendelése, amit az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 133. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a törvényben rögzíteni szükséges.

104. §

Az „Egri Bikavér” és az „Egri Csillag” eredetmegjelölések oltalom iránti kérelmei uniós elbírálási szakaszban vannak. Az átmeneti nemzeti oltalom alatt álló „Egri Bikavér” és „Egri Csillag” eredetmegjelölések termékleírásait a 2023/2024 borpiaci évtől forgalomba kerülő borászati termékekre kell alkalmazni. Ez indokoltá teszi, hogy mindhárom földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet azonos jogokkal rendelkezzen a borászati terméktételek adásvételével kapcsolatban, amelyre figyelemmel kiegészül a Btv. 16. § (1) bekezdése az átmeneti nemzeti oltalom alatt álló eredetmegjelölésekkel.

105. §

Szemben azzal az eljárásrenddel, amit az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény határoz meg, és amelyben a bejegyzés alapjául mindig eredeti okirat szolgál, az elektronikus ingatlan-nyilvántartási eljárás során a kérelmezők vagy eredeti elektronikus okiratot fognak benyújtani, vagy papíralapú okiratról készült oldalhú elektronikus másolatot, melyet az okiratszerkesztő ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos állít elő a papíralapú okirat elektronikus okirattá történő átalakításával, ezért szükségessé vált a „nyilvánvalóan azonosítható aláírással” kapcsolatos rendelkezések újragondolása. Az új Inyvtv. 35. § (2) bekezdésének módosítása alapján az ingatlanügyi hatóság nem azt fogja vizsgálni, hogy a bejegyzés alapjául szolgáló okiratot az ügyletkötő fél, illetve képviselője nyilvánvalóan azonosítható módon írta-e alá, hanem azt, hogy a fél vagy képviselő személye az okiratban beazonosítható módon szerepel-e. Papíralapú okirat elektronikus okirattá alakítása esetén a bejegyzés alapjául szolgáló elektronikus másolatnak az aláíró személy aláírásképet kell tartalmaznia.

106. §

A módosítás pontosítja az új Inyvtv. 46. §-ának szövegét a jobb érthetőség érdekében.

107. §

Mivel a gazdaságátadási szerződés esetében a tulajdonjog fenntartással történő eladás, a függőben tartás és a vevői jog nehezítik a gazdaságátadásnak az egységes egy napon történő átadását, ezért ebben az esetben szükséges kimondani, hogy tulajdonjog-fenntartáshoz kapcsolódó vevői joggal összefüggésben nincs helye az eljárás felfüggesztésének. A szabályozás az új Inyvtv. 48. § (2) bekezdésébe épül be, így – az egyes ingatlan-nyilvántartási, földmérési és térképészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi CXVI. törvény 14. §-ára tekintettel – a szakasz újraszabályozása szükséges.

108. §

Az agrárgazdaságok átadásának hatékony végrehajtása érdekében szükséges annak biztosítása, hogy az ingatlanügyi hatóság hiánypótlásra való felhívás nélkül elutasíthassa a kérelmet, amennyiben az ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló gazdaságátadási szerződés nem egy naptári napon került benyújtásra valamennyi ingatlan tekintetében.

109. §

A módosítás újraszabályozza a bejegyzés helyesbítését annak érdekében, hogy ne csak a bejegyzés alapjául szolgáló okirathoz képest helytelen tulajdonilap-tartalmat helyesbítthesse az ingatlanügyi hatóság, hanem megteremtődjön annak lehetősége is, hogy az ingatlan-nyilvántartás informatikai fejlesztésével összefüggő, az ingatlan-nyilvántartási adatbázisok közötti adatmigráció során keletkezett hibák is kijavíthatóvá váljanak a tulajdoni lapon. Az ingatlanügyi hatóság ez utóbbi esetben az adatbázisok tartalmát veti össze. Az ingatlanügyi hatóság hivatalból jár el, az eljárás megindítását megalapozó információ pedig bármely módon (például ügyfél jelzése vagy folyamatban lévő eljárás során történő észlelés) a tudomására juthat. Ha az ingatlanügyi hatóság helyesbítésre okot adó eltérést észlel az adatbázisok tartalma között, akkor az adatmigrációs hiba megszüntetése érdekében a helyesbítésről jogorvoslattal támadható döntést hoz. Ha az ingatlanra vonatkozóan a hiba keletkezése és észlelése közötti időszakban harmadik személy jogot szerzett vagy harmadik személy javára tényt jegyeztek be az ingatlan tulajdoni lapjára, akkor a jogra vagy tényre vonatkozó hibás bejegyzés helyesbítéséhez a harmadik személy hozzájárulása szükséges.

110. §

A rendelkezés a végrehajtási jog hivatalbóli törlésének speciális esetét határozza meg a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló törvény szerinti megosztás vagy bekebelezés esetén.

111. §

Rendszeresen visszatérő probléma, hogy ügyfelek „internetes csalás” áldozataivá váltak, mert azt hitték, az ingatlanügyi hatóság hivatalos honlapjáról rendeltek meg tulajdonilap-másolatot, majd a későbbiekben azzal szembesültek, hogy az adatszolgáltatás jogszabályban rögzített igazgatási szolgáltatási díjánál magasabb összegért jutottak hozzá a tulajdonilap-másolathoz egy közvetítő cégen keresztül. A tulajdonilap-másolatnak az igazgatási szolgáltatási díjon felüli ellenérték fejében történő továbbszolgáltatása jelenleg sem megengedett, ugyanakkor az illetékes kormányhivatal jogszabálysértés megállapítása esetén a hatályos rendelkezések szerint először csak figyelmeztetés szankciót tud alkalmazni, amely nem bizonyult hatékony fellépési módnak a jogsértőkkel szemben, ezért indokolt kimondani, hogy az ilyen típusú jogszabálysértés esetén a figyelmeztetés szankció alkalmazása kizárt.

112. §

A módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy tulajdonilap-másolat és földkönyv elektronikus úton történő szolgáltatásának igénybevételére vonatkozó adatszolgáltatási szerződés az adatszolgáltató földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által megállapított általános szerződési feltételek alkalmazásával is megköthető legyen. A módosítás további célja annak kimondása, hogy a hozzáférési jogosultságról a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv határozattal dönt.

113. §

Az a) és b) pont szerinti módosítás szövegpontosító célú.

A c) pont szerinti módosítás az új Inyvtv. 48. §-ára való hivatkozást pontosítja annak újraszabályozására tekintettel.

A d) pont szerinti módosítás arra figyelemmel szükséges, hogy az NFAtv. 34/B. § (1) bekezdése alapján a korábbi Nemzeti Földügyi Központ 2024. május 31. napjával beolvadásos különválással megszűnt, és egyben általános jogutódja – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokkal és agrár szakigazgatással összefüggő földmérési, térinformatikai és távellenőrzési feladatok kivételével – az Agrárminisztérium. E változás egyben azt is jelenti, hogy 2024. június 1. napjával a Nemzeti Földalap felett a Magyar Állam nevében a tulajdonosi jogokat és kötelezettségeket az agrárpolitikáért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium, mint a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv útján gyakorolja. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi jogok gyakorlásához, illetve magához a Nemzeti Földalap kezeléséhez elengedhetetlen az ingatlan- és földhasználati nyilvántartási adatbázisokhoz az agrárpolitikáért felelős miniszter hozzáféréseinek a biztosítása, azonban e tekintetben nem mint szakmai irányítási jogkörben, hanem a Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorló minőségében. Ezt a jelenlegi jogszabályi környezet nem teszi lehetővé, így a módosítás ennek rendezésére szolgál.

Az e) pont szerinti módosítás szűkíti azon esetek körét, amikor természetes személy ingyenesen juthat hozzá elektronikus tulajdonilap-másolathoz.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szabályozza a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból adatszolgáltatásra jogosult szerveket, a célt és az adattartalmat. Jelenleg ez alapján az ingatlan-nyilvántartás, a földhasználati nyilvántartás és a földvédelmi nyilvántartás szervei igényelhetnek adatot. Az f) pont szerinti módosítás kiegészíti a felsorolást a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről és a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás szervével is, mivel ezen nyilvántartást szabályozó ágazati jogszabály is rendelkezik a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból történő adatátvitelről.

114. §

Az új Inyvt. 60. §-ának hatályba nem lépéséről való rendelkezés szűkíti azon eljárások körét, amelyekben utólagos díjfizetésre van mód.

115. §

Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Gazdaságátadási tv.) 2. §-ában szükséges a gazdaságátadó fogalmának pontosítása olyan módon, hogy az 5 éves időtartam számításánál a gazdaságátadási szerződés megkötésének dátuma irányadó, valamint – az új 2/A. §-sal együtt – annak egyértelműsítése, hogy a legalább 5 éves földhasználói vagy erdőgazdálkodói minőség időtartamába beleszámít azon időtartam is, amely alatt a földet a gazdaságátadó közeli hozzátartozója vagy a legalább 25%-ban a gazdaságátadó tulajdonában álló mezőgazdasági termelőszervezet használta.

A rendelkezés továbbá meghatározza a mező-, erdőgazdasági tevékenység, illetve a kiegészítő tevékenység fogalmát. A törvény alapvetően a Földforgalmi törvény fogalommeghatározásait veszi alapul, azzal a különbséggel, hogy a Földforgalmi törvény 5. § 18. pontja szerinti mező-, erdőgazdasági tevékenységben a kiegészítő tevékenység bevétele nem korlátozza. Ez lehetőséget biztosít azon gazdaságoknak is a törvény szerinti gazdaságátadási lehetőséggel élni, amelyek bevételeiben a kiegészítő tevékenység nagyobb mértékben van jelen, mint az alap mező-, erdőgazdasági tevékenység.

116. §

A gazdaságátadó fogalmának összetettségére figyelemmel, a rendelkezés egyértelművé tétele és egységes alkalmazása érdekében a Gazdaságátadási tv. 2. § b) pont bb) alpontja szerinti fogalom részét képező beszámítási szabályok külön §-ban kerülnek meghatározásra.

117. §

A Gazdaságátadási tv. 3. §-ának kiegészítése a gazdaságátadás egy naptári napon történő átadására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A gazdaság egyes vagyonelemeinek átszállása a gazdaságátadási szerződés nélkül különböző időpontokban mehet végbe, amely azonban több polgári jogi szerződés esetében (hitelek, munkáltatói szerződések, stb.) bonyolult jogi helyzetet eredményezne, ezért fontos az egy naptári napon történő átadás előírása. Alapvető jogalkotói szándék volt, hogy a gazdaságátadó által használt földek használati jogosultságát minden esetben át kell adni, amelyet e rendelkezés egyértelműsít.

A gazdaságnak nem része, ezért a gazdaságátadási szerződésben nem kell feltüntetni azt az ingatlant, amely a gazdaságátadási szerződés megkötésének napján a gazdaságátvevő használatában van.

118. §

A Gazdaságátadási tv. 7. § b) pontjának módosításával a gazdaságátadási szerződésben feltüntetendő adatok, különösen a személyes adatok köre összhangba kerül a mezőgazdasági igazgatási szerv által jóváhagyott gazdaságátadási szerződésekről vezetett nyilvántartás adattartalmával.

119. §

Mivel a gazdaságátadásnak az egységes, egy napon történő átadását nehezíti a tulajdonjog fenntartással történő eladás is, ezért a módosítás – az új Inyvtv. rendelkezéseivel összhangban – kizárja e jogintézmény alkalmazását, valamint a haszonélvezeti jog alapításának kizárása is kimondásra kerül.

120. §

A Gazdaságátadási tv. 6. § (6) bekezdése alapján a gazdaságátvevőnek a Földforgalmi törvényben meghatározott földszerzési maximumnak a mező- és erdőgazdasági föld tulajdonjogának megszerzésekor, valamint birtokmaximumnak a földhasználati jogosultság megszerzésekor kell megfelelnie. Erre figyelemmel nem a mezőgazdasági igazgatási szerv vizsgálja ezen követelmények teljesítését a gazdaságátadási szerződés jóváhagyásakor, hanem az ingatlanügyi hatóság a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése, illetve a földhasználatnak a földhasználati nyilvántartásba vétele során.

121. §

A mezőgazdasági igazgatási szerv által a jóváhagyott gazdaságátadási szerződésekről vezetett nyilvántartás adatai kiegészítésre kerülnek, egyrészt a Földforgalmi törvény szabályaival való összhang megteremtése, másrészt a Földforgalmi törvény szerinti anyagi jogi szabályoknak való megfelelés ellenőrzése, harmadrészt a gazdaságátadások agrárpolitikai statisztikai célú nyomon követése érdekében.

122. §

A Gazdaságátadási tv. felhatalmazó rendelkezéseinek kiegészítése szükséges annak érdekében, hogy a törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározásra kerüljenek a gazdaságátadási szerződés jóváhagyását követő, kapcsolódó eljárásra vonatkozó szabályok.

123. §

Sarkalatos rendelkezések módosítására irányuló pontosító jellegű szövegcserekék.

124. §

Tekintettel arra, hogy a folyószámla hitelek nem közvetlenül a gazdaság egyes elemeihez, hanem a gazdaságátadó személyéhez, illetve az általa végzett tevékenységhez kapcsolódnak, ugyanakkor azok is a gazdaság részét képezik, szükséges a 7. § c) pontjának kiegészítése.

A Gazdaságátadási tv. 10. § (5) bekezdésének módosítása a 3. § (8) bekezdésével függ össze, amely szabályozza azt az esetet is, amikor a gazdaságátadási szerződésben együttműködési időszak megállapítására kerül sor, ebben az esetben ugyanis eltérnek a gazdaságátadási szerződés egy napon történő benyújtására vonatkozó rendelkezések a főszabálytól.

Egyebekben a rendelkezés jogtechnikai pontosításokat tartalmaz.

125. §

Felesleges párhuzamosságot megszüntető jogtechnikai jellegű rendelkezés.

126. §

A 3/D. § lehetővé teszi, hogy papíralapon vagy hivatali kapun történő benyújtás esetén jogi képviselő igénybevétele nélkül is elő lehessen terjeszteni jelzálogjogra, önálló zálogjogra vagy átalakításos önálló zálogjogra, valamint ezek biztosítására elidegenítési és terhelési tilalomra, elidegenítési tilalomra vagy terhelési tilalomra vonatkozó hitelintézeti kérelmet, ha a bejegyzés alapjául szolgáló okiratot nem foglalták közokiratba, vagy azt ügyvéd, illetve kamarai jogtanácsos nem ellenjegyezte.

A 3/E. § szerinti átmeneti rendelkezés lehetővé teszi, hogy biztonsági okmányon szerkesztett, a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyásához kötött, föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló szerződést papíralapon

azt követően is be lehessen nyújtani ingatlan-nyilvántartási változásbejegyzés céljából, hogy az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszer ügyintézési felületének (elektronikus űrlap) mellőzését lehetővé tevő rendelkezések hatályukat veszítették, feltéve hogy a hatályvesztés időpontjában a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárása már folyamatban volt.

1973. január 1-jén, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1972. évi 31. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Inytvr.) hatálybalépésével és a telekkönyv megszűnésével megszűnt a részház jogintézménye. Az Inytvr. végrehajtására kiadott 27/1972. (XII. 31.) MÉM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 63/A. § (2) bekezdése kimondta, hogy az ingatlan-nyilvántartás elkészítése után részházat újonnan nem lehet nyilvántartásba venni. A telekkönyv megszűnését követően a már meglévő részházakat – a tulajdoni viszonyok rendezése, illetve a jogintézmények megszűnése anyagi jogi jogkövetkezményeinek levonása nélkül – a Vhr. továbbra is nyilvántartani rendelte. Az ingatlanok tulajdonosai között úgy jött létre osztatlan közös tulajdon, hogy ezt a nyilvántartás nem tükrözte, azaz a tulajdoni helyzet tekintetében rendezetlen állapot alakult ki. 2025. január 15-én új ingatlan-nyilvántartási törvény lép hatályba, és fokozatosan megtörténik a teljes áttérés az elektronikus ingatlan-nyilvántartásra. Az új ingatlan-nyilvántartási szabályok hatálybaléptetése és az ingatlan-nyilvántartás vezetésének teljes elektronizálása indokoltá tette a több mint öt évtizede fennálló rendezetlen állapot felszámolását. A törvény lehetőséget ad arra a tulajdonosoknak, hogy rendezzék az ingatlan jogi helyzetét, azonban ha ezzel a lehetőséggel a tulajdonosok nem élnek, akkor a 3/F. § alapján az ingatlanügyi hatóság fogja a részházat osztatlan közös tulajdonná alakítani, és az osztatlan közös tulajdonú ingatlanban az egyes tulajdonostársak tulajdoni hányadait megállapítani.

Az ingatlan-nyilvántartás csekély számban tartalmaz olyan ingatlanokat, amelyek esetében a bejegyzett tulajdoni hányadok összege nem egy egész, hanem annál kevesebb, és az eltérés oka az ingatlanügyi hatóság okirattárában meglévő okiratok tartalmi vizsgálata alapján sem állapítható meg, ezért a tulajdoni lap tartalmának helyesbítésére az általános szabályok szerint nincs mód. Erre az esetre vezet be átmeneti szabályozást a 3/G. § szerinti módosítás. A módosítás létrehoz egy speciális eljárást, amelyben az ingatlanügyi hatóság 2025. március 31-ig meghozott határozatával az érintett ingatlanon a meglévő tulajdoni hányadok összege és az egy egész közötti különbözetet a tulajdonostársak egymás közötti tulajdoni hányadának arányában elosztja az egyes tulajdoni hányadok között. A döntéssel szemben az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak. A módosítás lehetővé teszi, hogy azok a tulajdonosok, akik az ilyen formában megnövelt tulajdoni hányadukkal nem értenek egyet, ingatlan-nyilvántartási eljárásban okirattal igazolhassák, hogy mennyi az őket, valamint egy vagy több tulajdonostársukat megillető hányad. Ha az ingatlanügyi hatósághoz az érintett okiratot, vagy több érintett akár több okiratot nyújt be a tulajdoni hányad igazolására, az ingatlanügyi hatóság az okirati bizonyítékok alapján dönt arról, hogy lát-e lehetőséget új döntés meghozatalára, vagy korábbi döntését hatályában fenntartja. A tulajdonos, ha nem kíván élni azzal a lehetőséggel, hogy ingatlan-nyilvántartási eljárás keretében igazolhatja tulajdonjogát, vagy az általa kezdeményezett eljárás nem vezetett eredményre, a tulajdonostársaival szemben megindított polgári perben még kérheti a tulajdoni hányadok megállapítását. A tulajdonihányad-rendezést a széljegyzett beadványok rangsorára tekintet nélkül folytatja le az ingatlanügyi hatóság. A tulajdoni hányad rendezésére irányuló eljárás előtt beérkezett, de a tulajdonihányad-rendezésig még el nem bírált beadványokat, valamint az eljárás folyamatban léte alatt érkezett beadványokat utóbb már az új tulajdoni hányadok figyelembevételével kell elbírálni akkor is, ha a bejegyzés alapjául szolgáló okirat még a rendezés előtti tulajdoni hányadot tartalmazza. A tulajdonjogot megszerzőre nézve tartalmaz kedvezményt a rendelkezés mező- és erdőhasznosítású föld esetében, ugyanis a földszerzési maximum szempontjából a megszerzett tulajdoni hányadot a bejegyzés alapjául szolgáló okiratban megjelöltek szerint kell figyelembe venni.

127. §

Az E-ING rendszer bevezetésével összefüggésben, az átmeneti időszak végeztével az érintett rendelkezésekben foglalt szabályokra már nem lesz szükség, ezért hatályon kívül helyezésük indokolt.

128. §

Jogtechnikai jellegű rendelkezés arra tekintettel, hogy a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény érintett rendelkezése új szöveggel kerül megállapításra.

129. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CL. törvény eltérő szöveggel való hatályba lépése az új Inyvtv. hatálybalépésének elhalasztásával összefüggésében szükséges.

130. §

Jogtechnikai jellegű módosítás.

131. §

A Földforgalmi törvény módosításához kapcsolódó jogtechnikai jellegű rendelkezés.

132. §

Jogtechnikai jellegű módosítás.

133. §

A területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLVIII. törvényre vonatkozó, jogtechnikai jellegű, hatályba nem lépést kimondó rendelkezés.

134. §

A személyi azonosító megismerésére vonatkozó szabályokat a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény határozza meg. Ez alapján az ingatlan-nyilvántartás és a földhasználati nyilvántartás szerve jogosult a személyi azonosító kezelésére. Szükségessé vált kiegészíteni a felsorolást – a Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény eltérő szöveggel való hatályba léptetésével – a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről és a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás, illetve a földvédelmi nyilvántartás szervével, mivel ezen nyilvántartásokat szabályozó ágazati jogszabályok előírják a személyi azonosító kezelését.

135. §

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9/A. § (4) bekezdése értelmében törvény vagy kormányrendelet a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv esetén a 9. § b)–i) pontjában meghatározott irányítási hatáskör gyakorlásával más szervet vagy személyt ruházhat fel. A költségvetési szerv tevékenységének törvényességi és szakszerűségi ellenőrzése tekintetében kormányrendelet kizárólag törvény erre vonatkozó rendelkezése alapján adható ki. Ezen követelményre figyelemmel szükséges a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 12. § (2) bekezdésének kiegészítése.

136. §

Az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény új 26/A. §-a értelmében oltalom alatt álló földrajzi árujelző elnevezés – a meghatározott kivételekkel – csak akkor tüntethető fel a kereskedő saját márkanevével vagy védjegyével jelölt agrártermék csomagolásán, ha a végső fogyasztói csomagoláson a földrajzi árujelzővel ellátott terméket előállító gazdasági szereplő neve és címe szerepel, aki jogosult az agrártermék megjelenésének, megnevezésének vagy jelölés lényeges tartalmának meghatározására és azt korlátozás nélkül értékesítheti bármely, általa választott módon.

A rendelkezés alól kivételként kerülnek megállapításra a törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szektorban működő vállalkozások által történő értékesítések, valamint a legfeljebb 1000 kiszerelési egység mennyiségben forgalomba hozott agrártermékek.

137. §

Az oltalom alatt álló földrajzi árujelző elnevezéssel kapcsolatos új szabályok végrehajtása érdekében szükséges felhatalmazó rendelkezés megállapítása.

Ezen túl szükséges felhatalmazó rendelkezést alkotni a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 11-i, (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtása érdekében.

138. §

Az oltalom alatt álló földrajzi árujelző elnevezéssel kapcsolatos új szabályok bevezetésével összefüggő átmeneti rendelkezés. A törvénymódosítással bevezetni kívánt új előírásoknak meg nem felelő, a rendelkezés hatálybalépésekor, azaz 2025. július 1-jén már forgalomban lévő termékek továbbra is forgalomban tarthatóak lesznek.

139. §

A műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információs szolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentés megtörténte utaló jogharmonizációs záradék.

140. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCIV. törvény jogtechnikai jellegű módosítása.

141. §

Az új Inyvt. hatálybalépésének elhalasztásával összefüggésben szükséges rendelkezés.

142. §

Az egyes ingatlan-nyilvántartási, földmérési és térképészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi CXVI. törvény módosítása az új Inyvt. rendelkezésével összefüggésben, jogtechnikai jelleggel, hatályba nem lépésről rendelkezik.

143. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XIX. törvénynek a mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 3. § (4) és (5) bekezdését megállapító rendelkezésének eltérő szöveggel való hatályba léptetése annak érdekében szükséges, hogy az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet mintaszerződése eltérhessen nemcsak a 3. § (1) bekezdése szerinti fizetési határidőtől, hanem a folyamatos teljesítésre a 3. § (1a) bekezdésében meghatározott fizetési határidőtől is, valamint ebben az esetben is lehetőség legyen ágazatfelügyeleti bírság kiszabására.

144. §

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény rendelkezéseinek újbóli megállapítására tekintettel szükséges módosítás.

145. §

Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény a) pont szerinti eltérő szöveggel való hatályba léptetése arra figyelemmel szükséges, hogy az Inyvt. 35. § (3) bekezdését csak abban az esetben kell alkalmazni, ha a beadvány benyújtására az ingatlan-nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszeren keresztül kerül sor.

A hitelintézetek jelzáloghitelezési tevékenysége során a jelzálogjog biztosítására jellemzően elidegenítési és terhelési tilalom, elidegenítési tilalom vagy terhelési tilalom is kikötésre kerül, ezért a jelenlegi hitelezési gyakorlat fenntartása érdekében szükséges b) pont szerinti módosítás.

146. §

Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény módosítása az új lnytv. rendelkezésével összefüggésben, jogtechnikai jelleggel, hatályba nem lépésről rendelkezik.

147. §

A Pannonhalmi Főapátság közvetlen környezetében húzódó és a Főapátsághoz szervesen kapcsolódó területek az államosítás során kerültek elszakításra a Főapátságtól. Ezek visszaszolgáltatásával helyreáll a területek korábbi évezredes egységes kezelése és hasznosítása. A Pannonhalmi belterület 2 helyrajzi számú ingatlan kivett arborétum művelési ágú, 3,7 hektár térmértékű, műemléki jelentőségű terület, amely közvetlenül a várkerületen öleli körbe a Főapátságot, míg az 1130/1 helyrajzi számú ingatlan 7,9 hektár térmértékű, erdő művelési ágú, a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzetbe tartozó terület, amely a Főapátság temetkezési helyéül szolgáló Boldogasszony kápolnát veszi körbe. A vagyoni jogi szabályok szerint törvényi szinten szükséges rendelkezni a térítésmentes tulajdonba adásról. A tulajdonba adás célja hitéleti és oktatási feladatok ellátásához kapcsolódik. Figyelemmel arra, hogy az ingatlanokhoz terhek is kapcsolódnak, így azok vállalásával kerülhet sor a tulajdonba adásra, emellett az ingatlanok természeti értékére figyelemmel kötelezettséget kell vállalni a környezet- és természetvédelmi szempontok figyelembe vételére, különösen a biológiai sokféleség védelmére, fenntartására és a jövő nemzedékek számára való megőrzésére.

148. §

Hatályba léptető rendelkezés.

149. §

Sarkalatossági záradék.

150. §

Jogharmonizációs záradék.

151. §

A műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentés megtörténte utaló záradék.

1. melléklet

Az 1. melléklet a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény értelmező rendelkezéseit egészíti ki a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzet fogalmával.

2. melléklet

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény hatályon kívül helyezésére figyelemmel szükséges a fogalomváltozás átvezetése a Tfv. 4. mellékletében.

3. melléklet

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele szükségessé teszi a földvédelmi nyilvántartás adattartalmának módosítását. Az E-ING rendszer a földvédelmi eljáráshoz kapcsolódó nyilvántartások adattartalmát a döntésben szereplő személyhez kapcsolatosan kezeli, ezért a nyilvántartás egységessége érdekében szükséges a 26/A. § szerinti

nyilvántartással egyezően a 4. melléklet szerinti nyilvántartásokban is feltüntetni a határozatban szereplő személyek adatait.

4. melléklet

Az egyes földügyi eljárások elektronikussá tétele szükségessé teszi a földvédelmi nyilvántartás adattartalmának módosítását. Az E-ING rendszer a földvédelmi eljáráshoz kapcsolódó nyilvántartások adattartalmát a döntésben szereplő személyhez kapcsoltn kezeli, ezért a nyilvántartás egységessége érdekében szükséges a 26/A. § szerinti nyilvántartással egyezően az 5. melléklet szerinti nyilvántartásokban is feltüntetni a határozatban szereplő személyek adatait.

5. melléklet

A növényvédelmi bírsággal kapcsolatos eljárások gyorsítása érdekében a földhasználó fogalmát pontosítani szükséges.

Végső előterjesztői indokolás az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) módosítása:

A közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a közforgalom elől el nem zárt belső úthálózaton nehézséget okoz az utak tulajdonosainak, üzemeltetőinek a kezelésük alatt álló területen, adott esetben a közúti forgalomban való részvételre alkalmatlan állapotban ott tárolt vagy huzamosabb ideig szabálytalanul várakozó járművek jelenléte. A módosítás a közúti közlekedés és közlekedési igazgatás szabályainak hatálya alatt megteremti annak lehetőségét, hogy a közforgalom elől el nem zárt magánút kezelője a közterület-felügyelet útján hatósági segítséget vegyen igénybe az ilyen úthálózat rendeltetésszerű, közcélú működtetésének biztosítása érdekében.

A módosítás meghatározza a felnőttképzésről szóló törvény szerinti hatósági adatszolgáltatási kötelezettség felelőseit a középiskolákban, szakközépiskolákban megtartott „B” kategóriás járművezetői képzés vonatkozásában.

A módosítás alapján a megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépkocsi, vontató, mezőgazdasági vontató és lassú jármű esetében a korlátozott forgalmú övezetbe történő behajtás helyi önkormányzatok területén hozzájárulási díj megfizetéséhez köthető, az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg a díj mértékét, fizetési feltételeket, mentességeket és kedvezményeket, a megfizetés módját. A bevételek a helyi önkormányzat illetve a fővárosi önkormányzat bevételeit képezik. A módosítással a Kkt. kiegészülne egy új felhatalmazó rendelkezéssel, amely a korlátozott forgalmú övezetbe való behajtási hozzájárulás díjszedésére vonatkozna, és amely feljogosítja a helyi önkormányzat képviselő testületét (fővárosi önkormányzat esetében a fővárosi közgyűlést) arra, hogy rendeletben állapítsa meg a behajtási hozzájárulás regisztrációs díjait és a behajtási díjakat, a díjak mértékét, megfizetésük módját, a díjmentességre jogosultak körét, valamint a díjkedvezményeket.

A technológia fejlődésével összhangban szükségessé vált a gépjárművekre vonatkozó szabályozás felülvizsgálata, a módosítás célja olyan szabályozási környezet kialakítása, amely lehetővé teszi a nemzetközi, az uniós és a hazai követelményeknek való megfelelés mellett a technológiai követelmények gyors lekövetését.

Az út kezelőjének a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kár bejelentése kapcsán a módosítás a károsult részére kedvezőbb feltételt teremt, hiszen a „haladéktalan” helyett 30 napos határidőt enged a kár bejelentésére, másfelől a jogbiztonság fenntartását is elősegíti egyértelmű időkeret meghatározásával.

A Kkt. módosításának célja továbbá, hogy a közút kezelőjét idegen ingatlanon megillető igénybevételi jog helyett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben szabályozott közúti célú közérdekű használati jog illesse meg a jogszabályban foglalt feladatainak ellátása érdekében. A használat joga az idegen ingatlan elhelyezkedésétől függetlenül alapítható, amennyiben az idegen ingatlan használata a közutat (valamint az épülő közutat) érintő fenntartási, üzemeltetési, építési munkák elvégzéséhez, vagy bármely egyéb, a közút kezelőjét jogszabály alapján terhelő feladat elvégzéséhez szükséges.

A szabályozás átláthatóbbá tétele mind az ügyféli, mind az ellenőrző hatóságok számára az egyértelmű jogalkalmazást elősegítve, egy helyen, átlátható módon határozza meg, hogy az ellenőrző hatóság milyen intézkedést jogosult tenni az ellenőrzés során feltárt jogsértések vonatkozásában. A módosítás megteremti a lehetőséget arra, hogy a közúti hatósági ellenőrzés során informatikai eszköz igénybevételével kerüljön sor mind az ellenőrzés alá vont személy, mind az ellenőrző hatóság részéről eljáró személy jegyzőkönyv általi aláírására.

A hatékonyabb jogérvényesítés érdekében egyes törvényi szabályok veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló 184/2024. (VII. 8.) Korm. rendelettel összhangban sor kerül a kormányrendelettel érintett rendelkezések – egyes, a Kkt. alapján kiszabható közigazgatási bírságösszegek – törvényi szintű átvezetésre. Emellett a kormányrendelettel nem érintett részek tekintetében is sor kerül a kiszabható bírságminimumok és -maximumok 20%-os emelésére. A módosítás a bírságtételek minimumának és maximumának megemelésére vonatkozik keret jelleggel, amely nem jelent önmagában automatikus bírságemelést. A konkrét bírságtételek a vonatkozó kormányrendeletekben kerülnek meghatározásra, ebben kerülhet sor a szakmai alapú differenciálás alkalmazására is.

A közlekedési beruházások megvalósítása során felmerülő közműszakasz kiváltás és fejlesztések kapcsán a vállalási határidő felső időbeli korlátját vezeti be a szabályozás, továbbá az esetleges visszaélésszerű, indokolatlanul magas díjszabáshoz vezető gyakorlat visszaszorítását előíró rendelkezéseket tartalmaz.

A jogalkalmazói bizonytalanságok elkerülése érdekében a módosítás pontosítja a közút mellett, veszélyeztetett helyen erdő, fasor vagy cserjesáv telepítését, előírva ahhoz a földterület tulajdonosának vagy kezelőjének hozzájárulását.

A módosítás pontosítja a visszatartásra vonatkozó rendelkezéseket.

A módosítás a digitális tachográf kártya elektronikus úton történő igénylésének gyakorlati megvalósítása érdekében megteremti a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból történő adatátvételt.

Továbbá fogalmi pontosításokra, adatkezelési felhatalmazások megteremtésére, felhatalmazó rendelkezések módosítására és új felhatalmazó rendelkezések bevezetésére, valamint jogtechnikai pontosításokra kerül sor.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása:

Az adatigénylésekre vonatkozóan szükséges adatszolgáltatás jogalapját megteremteni.

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) módosítása:

Pontosításra és egyértelműsítésre kerülnek a légiközlekedési szakszemélyzeti képzés és vizsgáztatói tanúsításokkal összefüggő rendelkezések összefüggésben azzal, hogy a koordinációs feladatok ellátására szolgáló földi rádióállomás kezelői engedély megszerzéséhez szükséges vizsgáztatást a továbbiakban a légiközlekedési vizsgaközpont végzi.

A módosítás megteremti a lehetőséget annak, hogy a polgári légiközlekedési szakszemélyzet képzése bejelentés alapján folyhasson, amennyiben az adott képzési tevékenység alacsonyabb kockázatú.

A módosítás alapján a légiközlekedési hatóság a repülőrendezvény tartására jogosult szervezetet engedélyezné, az egyes repülőrendezvényekhez engedélyezési eljárás nem tartozna, a szervezőt csak bejelentési kötelezettség terhelné.

A javaslat az engedélyezési eljárás adminisztratív terheinek csökkentése mellett, a légiközlekedés biztonsága érdekében rögzíti, hogy repülőrendezvényt a rendező a repülőrendezvény megtartása előtt 30 nappal köteles bejelenteni, amennyiben az engedélyező hatóság úgy ítéli meg, hogy az a légiközlekedés biztonságát veszélyeztetné, a rendezvény megtartását megtiltja. Amennyiben az engedélyre jogosult a jogszabályokban foglaltakat nem tartja meg, vagy ha a repülőrendezvény nem az engedélyben foglaltak szerint kerül megrendezésre, akkor a hatóság a repülőrendezvény szervezésére és a repülőrendezvény bemutató megtartására vonatkozó engedélyt felfüggeszti vagy visszavonja.

A fentiekkel összhangban pontosításra kerül a repülőrendezvény fogalma és egyéb fogalmi pontosításokra kerül sor.

A légiközlekedés védelme érdekében a közös légiközlekedés-védelmi alapkövetelmények végrehajtásához szükséges részletes intézkedések meghatározásáról szóló, 2015. november 5-i (EU) 2015/1998 bizottsági végrehajtási rendelettel [a továbbiakban: (EU) 2015/1998 bizottsági végrehajtási rendelet] összhangban az ellenőrzésre kötelezett személyeknél védelmi háttérellenőrzést kell tartani. A javaslat ezzel összefüggésben hozza létre a légiközlekedési hatóság ehhez kapcsolódó nyilvántartás vezetési kötelezettségét, meghatározva az ahhoz kapcsolódó adatkezelési rendelkezéseket, a nyilvántartásba vétel, törlés szabályait. A módosítás a védelmi háttérellenőrzéssel összefüggésben – a jelenlegi, védelmi háttérellenőrzés megújítására vonatkozó igazgatási szolgáltatási díj eltörlése mellett – felügyeleti díjat vezet be, amelyet a védelmi háttérellenőrzésre kötelezett foglalkoztatók kötelesek megfizetni.

A fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2045 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a pénzbírságokból származó bevételeket vagy e bevételek pénzügyi értékének megfelelő összeget a fenntartható légijármű-üzemanyagok területére irányuló kutatási és innovációs projektek támogatására, fenntartható légijármű-üzemanyagok előállítására vagy olyan mechanizmusokra fordítsák, amelyek lehetővé teszik a fenntartható légijármű-üzemanyagok és a hagyományos légijármű-üzemanyagok ára közötti különbség áthidalását. A módosítás ezzel összefüggésben rögzíti, hogy a légiközlekedési hatóság által ezen jogalapon kiszabott bírságokkal egyező összeg erre a célra fordítható.

A magyar légtérben az állam – a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről, valamint a légiforgalmi szolgálatok ellátásának szabályairól szóló jogszabály rendelkezéseinek megfelelően – léginavigációs, távközlési és légtér-ellenőrzési szolgálatot lát el. Ehhez kapcsolódóan a módosításban rögzítésre kerül, hogy ezen szolgáltatások folyamatos biztosítása érdekében szükséges átjárhatósági keretszabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

Adminisztráció csökkentés érdekében módosításra került sor a jogalkalmazói tapasztalatokra és az uniós szabályokra is a légijárművek bérbeadásnak engedélyezése tárgyában.

Fogalmi pontosítások a vonatkozó uniós és nemzetközi szabályokkal való összhang megteremtése érdekében.

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) módosítása:

A nyilvántartó a Kknyt. értelmében az adatszolgáltatást az adatigénylő részére teljesíti. A bíróságok, a nyomozó hatóságok, a végrehajtók, a közjegyzők, a szakszolgálatok adatfeldolgozói rendszer felhasználásával igényelnek adatot, így amennyiben az adatfeldolgozó nem kerül nevesítésre, úgy valamennyi így meghozott engedélyező döntést szükséges visszavonni és az egyes szervezetek külön-külön lenne szükséges a közvetlen hozzáféréssel történő adatszolgáltatás iránti kérelmet benyújtania az adatfeldolgozó megjelölése mellett.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a közlekedési hatóság a digitális tachográf kártya kiadásához megigényelhesse a vezetői engedély adatait, valamint átvezeti a kormányzati hatásköri változásokat a felhatalmazó rendelkezések tekintetében.

A forgalmi engedély nélkül vezetés bevezetésével a személyre szabott ügyintézési felületen elérhető jármű szolgáltatási platformon biztosítani kell az ügyfelek számára a lekérdezhetőségét annak, hogy egy adott jármű rendelkezik-e forgalomban való részvételi jogosultsággal.

A víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény módosítása:

A kishajós képesítések felülvizsgálata alapján szükségessé vált a kishajóvezetők hajózási képesítéseivel összefüggő rendelkezés pontosítása, tartalmi módosítása, ideértve a nyilvántartások tartalmát. A tervezet alapján a hajózási

hatóság a jóváhagyott képzőszervekről nyilvántartást vezet. A módosítás megállapítja az ezzel összefüggő szabályokat, valamint a képzőszervvel szemben alkalmazható szankciókat is.

Megszűnik a hivatásos hajós képesítésekről szóló miniszteri rendelet hatálya alá nem tartozó úszólétesítmény személyzete részére a hajós szolgálati könyv használatának kötelezettsége, továbbá nem szükséges hajózási engedély a kishajóval végzett oktatási tevékenységhez.

Hatósági jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján a jogszabályban bővítésre kerülnek a bírsággal szankcionálható esetkörök, így a hajózási képzési, oktatási, vizsgáztatási tevékenységre és a tengerész munkaközvetítői és munkaerő-kölcsönzői tevékenységre vonatkozó rendelkezések megsértőivel szemben is alkalmazhatóvá válik ez a jogkövetkezmény.

A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXCVIII. törvény módosítása:

Az M1 autópálya bővítésével összefüggésben a módosítással a végleges építési engedélyben megállapított nyomvonal teljes hosszában létesíthető célkitermelőhely. A módosítás egyúttal megteremti az összhangot az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseiben foglalt M1 autópályához kapcsolódó projektekkel.

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) módosítása:

A javasolt módosítás érinti a vasútépítés átfogó állami minőség-ellenőrzését, valamint az üzemeltetés során az adott vonalszakaszokra vonatkozóan a minőségi követelményeknek való megfelelés fennállásának ellenőrzését. A módosítási javaslat kiegészíti és független állami kontroll alatt tartja a vasúti beruházások minőségellenőrzését. Az állami vasúti minőség-ellenőrzés eltér a vasúti beruházásokat érintő megfelelőségértékelési eljárásoktól, attól független tevékenység. A megfelelőségértékelő szervezet a beépítendő termékek, gyártói minőségellenőrzési rendszer, rendszerelemek, tervek, alrendszerek előzetes vizsgálatát folytatja le az uniós és hazai előírásoknak való megfeleléséről. A megfelelőségértékelő feladatát jellemzően dokumentumokból végzi, azok hitelességéért a gyártó (kivitelező) felel. A megfelelőségértékelő a vasúti beruházás elkészültéig látja el érdemben feladatát, azt követően a tanúsítvány felülvizsgálata csak bejelentett változás-változtatás esetén feladata.

A közlekedési beruházások megvalósítása során felmerülő közműszakasz kiváltás és fejlesztések kapcsán a vállalási határidő felső időbeli korlátját vezeti be a szabályozás, és az esetleges visszaélészerű, indokolatlanul magas díjszabáshoz vezető gyakorlat visszaszorítását előíró rendelkezéseket tartalmaz.

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvénynek a veszélyeztető fák kivágására, az idegen ingatlanra történő belépésre, a belépés megtagadására vonatkozó szabályainak az alkalmazása a vasúti védősáv esetében a fák vasúti pályára dőléséből eredő, illetve az átlógó ágak által előidézett üzemzavarok száma jelentősen csökkenne, a vasúti közlekedés kiszámíthatóbbá válna.

Az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv) a különböző hálózat-hozzáférési díjak kötelező alkalmazását feloldotta és a tagállamok saját döntésére bízta. Ezzel összefüggésben a módosítás a szabályozás pontosítását egyszerűsítését tartalmazza.

Vasúti Igazgatási Szerv kormánytisztviselő esetében az összeférhetlenségi szabályok pontosítása, összhangban az 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása és a vasúti infrastruktúra irányítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2016. december 14-i (EU) 2016/2370 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: 2016/2370 európai parlamenti és tanácsi irányelv) foglaltakkal.

Módosul a vasúti közlekedési hatóság által, az egységes biztonsági tanúsítvány, valamint a vasútbiztonsági engedély kiadásához kapcsolódó felügyeleti díjak mértéke, valamint két új felügyeleti díjtétel kerül bevezetésre: az egyiket az alapképzést, valamint az időszakos oktatást végző szolgáltatók vonatkozásában, a másikat pedig a vasúti járművek időszakos vizsgálatát végző szervezetek vonatkozásában.

A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a vasúti közlekedési hatóság által a jogsértések esetén kiszabható bírságok mértékét egyrészt meghatározza a Vtv., másrészt pedig a vasúti közlekedési hatóság által kiszabható

bírság mértékéről és megfizetésének részletes szabályairól szóló 277/2014. (XI. 14.) Korm. rendelet. Ennek alapján a bírságok kizárólag törvényi szinten kerülnek megállapításra, amelynek során a vasúti közlekedési hatóság mérlegelési jogkörében jár el.

A vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennállását évente – felügyeleti díj ellenében – ellenőrzi. A 2015. óta változatlan mértékű felügyeleti díjak módosítása időszzerűvé vált, azzal az országos vállalkozó vasúti társaságok éves felügyeleti díja közel 20%-os mértékben emelkedik. A módosítás továbbá egységesíti az éves felügyeleti díjak mértékét az elővárosi, városi, térségi és helyi vállalkozó tevékenység tekintetében.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a vasúti műszaki szabályozással összefüggő feladatokkal kapcsolatban a miniszter döntése alapján, a források rendelkezések állása esetén támogatás nyújtható, mely támogatás a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium igazgatás előirányzata terhére is nyújtható.

Emellett a módosítás egységesíti és egyértelműsíti, hogy a vasúti közlekedési hatóság által beszedett felügyeleti díjak a vasúti közlekedési hatóságot illetik meg, amely azokat a feladataival összefüggésben használ fel. Továbbá egyértelművé teszi, hogy a felügyeleti díjat meg kell fizetnie a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, vasútbiztonsági engedéllyel rendelkezőknek az ellenőrzések számától függetlenül.

A módosítás emellett a kiemelt állomások fejlesztésével összefüggő módosítást tartalmaz.

Továbbá fogalmi pontosítások, valamint a jogszabályi hivatkozások frissítése.

A légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény módosítása:

A súlyos vasúti baleset pontosítása a vasútbiztonságról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/798 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: 2016/798 európai parlamenti és tanácsi irányelv) összhangban. Ezen irányelvvel összhangban kerül sor a vasúti baleset, váratlan vasúti esemény esetén az előzetes értékelés biztosítására, amelynek során dönt arról, hogy megkezdje-e a vizsgálatot.

A módosítás emellett egyértelművé teszi, hogy a közlekedésbiztonsági szervezet a vizsgálat bármely szakaszában haladéktalanul és akadálytalanul hozzáférhet a vizsgálatához szükséges adatokhoz.

A hatályos szabályok felsőfokú szakirányú képesítést írnak elő, a módosítás csak felsőfokú képesítés írt elő a vizsgálóbizottság vezetője vonatkozásában, a szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmények fenntartásával. A vizsgálóbizottság tagjára ezen képesítési követelmények eltörlésre kerülnek.

Sor kerül ezen kívül a közlekedésbiztonsági szervezet által kiszabható közigazgatási bírságok egységesítésére, a víziközlekedési szakterületre vonatkozó speciális rendelkezések hatályon kívül helyezésével.

A kezelhető adatok körének kiegészítése a telefonos és elektronikus elérhetőséggel.

A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Sztv.) módosítása:

A módosítással bevezetésre kerül az ún. kiemelt közszolgáltatói közreműködő bevonásának lehetősége a személyszállítási közszolgáltatási szerződések teljesítésébe, amelyre a megrendelő előzetes hozzájárulásával van lehetőség.

A módosítás a menetkedvezményekre vonatkozó adatkezelési szabályok módosítását célozza, annak érdekében, hogy a vonatkozó adatvédelmi, adatkezelési rendelkezésekkel összhangban indokolatlanul ne kerüljön sor további adatkezelésre a menetkedvezményre való jogosultság megszűnését, illetve a kedvezményre jogosító igazolványok vasúti társaság részére történő visszaszolgáltatását követően. Emellett az általános adatvédelmi rendeletre tekintettel bizonyos rendelkezések hatályon kívül helyezése szükséges.

Módosul a menetkedvezményre jogosult munkavállalók köre az Sztv. alapján a személyszállítási közszolgáltatások megrendelőjének szakmai háttértámogatását és szakmai folyamatok előkészítését ellátó szervezet érintett munkavállalóival, figyelemmel az érintett szervezet által ellátott közfeladatokra, továbbá az állami közlekedési társaságokat érintő szervezeti változásokra is. A módosítás a menetkedvezményre jogosultak körét pontosítja, figyelemmel az állami közlekedési társaságokat érintő szervezeti változásokra is.

A módosítás kiegészíti a szolgáltatók az utasok, valamint a szolgáltató munkavállalói és megbízottai élete, személye, testi épsége, vagyontárgyai védelme, valamint a járművei, berendezései, eszközei, egyéb vagyontárgyai és a nemzeti vagyon védelme érdekében készíthető felvételekre vonatkozó szabályokat. A modern elektronikus biztonságtechnikai rendszerek hangfelvétel tárolására alkalmas funkcióval is rendelkeznek, így szükséges az adatkezelési felhatalmazás kiegészítése a képfelvételeken kívül a kép- és hangfelvétel kezelésével.

A módosítás tartalmazza a vállalkozó vasúti társaságok infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó szabályainak pontosítását, azzal, hogy az csak a nyílt hozzáférésű nyílt hozzáférésű hazai vasúti infrastruktúra vonatkozik.

Emellett jogtechnikai pontosításokra kerül sor.

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény módosítása:

A közútkezelő Magyar Közút Nonprofit Zrt. az útdíj rendszerben kezelt adatokhoz jelenleg nem rendelkezik hozzáféréssel. Az útdíj rendszerben tárolt adatok, különösen a keresztmetszetek áthaladási adatai (időpont, helyszín, rendszám), a gépjárművek vagy gépjárműszerelvények forgalmi rendszámai, valamint a gépjárműveknek vagy gépjárműszerelvényeknek a díjkategória meghatározásához szükséges jellemzői szükségesek ahhoz, hogy a közútkezelő teljes körűen ellássa a Kkt.-ben rögzített hatósági, ellenőrzési tevékenységét. A módosítás ennek az adatátadásnak a lehetőségét teremti meg.

A vasútnak nem minősülő egyéb kötöttpályás közlekedésről szóló 2015. évi CII. törvény módosítása:

Az egyéb kötöttpályás közlekedési tevékenység a hatályos jogszabályok alapján a vasúti igazgatási szerv, valamint a vasúti közlekedési hatóság felé történt bejelentést követően végezhető.

A módosítás ezen kötelességet megszüntetve a tevékenység végzését kizárólag a vasúti közlekedési hatóság felé történő bejelentéshez köti, eltörölve a vasúti igazgatási szerv felé történő bejelentést azzal, hogy a vasúti igazgatási szerv felé történő bejelentéshez kapcsolódó feltételeket – pl. kárfedezet fennállásának igazolása – a továbbiakban a vasúti közlekedési hatóság vizsgálja. Az ellenőrzési feladatokat a módosítást követően kizárólag a vasúti közlekedési hatóság látja el. Ezzel összefüggésben hatályon kívül helyezésre kerülnek a vasúti igazgatási szerv eljárására, továbbá az üzleti titokra vonatkozó rendelkezések is, és módosításra kerülnek az adatkezelési és felhatalmazó rendelkezések is.

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény módosítása

A törvényjavaslat az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) hatálybalépésétől eltelt egy év gyakorlati tapasztalatok alapján, az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében pontosítja a törvényt, valamint lehetővé teszi, hogy az állami építési beruházási keretprogram elfogadását megelőzően – az európai uniós forrásból megvalósuló projektek mellett – a Kormány egyedi döntése alapján a központi költségvetési forrásból finanszírozott beruházások is megindulhassanak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a közforgalom elől el nem zárt belső úthálózaton nehézséget okoz az utak tulajdonosainak, üzemeltetőinek a kezelésük alatt álló területen, adott esetben a közúti forgalomban való részvételre alkalmatlan állapotban ott tárolt vagy huzamosabb ideig szabálytalanul várakozó járművek jelenléte.

A módosítás a közúti közlekedés és közlekedési igazgatás szabályainak hatálya alatt megteremti annak lehetőségét, hogy a közforgalom elől el nem zárt magánút kezelője a közterület-felügyelet útján hatósági segítséget vegyen igénybe a bárki által igénybe vehető létesítményhez vezető út és belső úthálózat rendeltetésszerű, közcélú működtetésének biztosítása érdekében.

2. §

A rendelkezés meghatározza a felnőttképzésről szóló törvény szerinti hatósági adatszolgáltatási kötelezettség felelősét a középiskolákban, szakképző intézményekben megtartott „B” kategóriás járművezetői képzés vonatkozásában.

3. §

A módosítás pontosítja a visszatartásra vonatkozó rendelkezéseket.

4. §

A módosítás megteremti a lehetőséget arra, hogy a közúti hatósági ellenőrzés során informatikai eszköz igénybevételevel kerüljön sor mind az ellenőrzés alá vont személy, mind az ellenőrző hatóság részéről eljáró személy jegyzőkönyv általi aláírására.

5. §

A módosítás a gépjármű műszaki és technológiai szabályozás átalakítása, egyszerűsítése és deregulációja, a műszaki előírások rendszerének kialakításával összefüggésben tartalmaz módosítást.

6. §

A módosítás egyértelműsíti, hogy a vizsgálóállomásokkal szemben kiszabható, a Kkt.-ben meghatározott bírság összegek keretösszegek, azaz a bírságok alapjául szolgáló egyes tényállásokat, az azok megsértése esetén kiszabható bírság összegét a kapcsolódó kormányrendelet tételesen határozza meg.

7. §

A technológia fejlődésével összhangban szükségessé vált a gépjárművekre vonatkozó szabályozás felülvizsgálata, a módosítás célja olyan szabályozási környezet kialakítása, amely lehetővé teszi a nemzetközi, az uniós és a hazai követelményeknek való megfelelés mellett a technológiai követelmények gyors lekövetését. A kiegészítés definiálja a járműműszaki előírás tartalmi és formai követelményeit, meghatározza a kiadásért és kidolgozásért felelős szervet, továbbá a közzététel módját.

8. §

A közlekedési beruházások megvalósítása során felmerülő közműszakasz kiváltás és fejlesztés esetén többletenergia igény is jelentkezik, amelynek biztosítása a közműszolgáltatók feladata. A feladat elvégzésének időbeli hatálya jelenleg nem szabályozott. A gyakorlatban az energiaigény biztosítására a közműszolgáltatók adott esetben a projekt kivitelezését meghaladó határidőt vállalnak, amely a kiemelt projektek esetén nem megfelelő, így a vállalási határidő felső időbeli korlátját vezeti be a szabályozás. A közmű kiváltásra vagy fejlesztésre akkor kerülhet csak sor, amikor a beruházás már kivitelezési fázisba kerül, azaz már rendelkezik építési engedéllyel, ismert minden műszaki paraméter ami a kiváltáshoz vagy fejlesztéshez szükséges, maga a jogszabályhely is csak ebben a kivitelezési szakaszban alkalmazható.

Az esetleges visszaélészszerű, indokolatlanul magas díjszabáshoz vezető gyakorlat visszaszorítását szolgálja a módosítás, azzal, hogy a közműkiváltás vagy -fejlesztés elvégzésének vagy elvégeztetésének megtagadása esetén az építtető jogosult a közműkiváltást vagy -fejlesztést a vonatkozó jogszabályok szerinti eljárásban általa kiválasztott, megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező vállalkozóval elvégeztetni.

9. §

A módosítás az érintett járművek körét a vonatkozó rendeletben részletezett közútkezelői hozzájárulás kiadásával kapcsolatos eljárásokhoz igazítja, mellőzve a nehezen alkalmazható, járműmérethez kötött meghatározást.

10. §

A módosítás alapján a korlátozott forgalmú övezetbe történő behajtás a helyi önkormányzatok területén hozzájárulási díj megfizetéséhez köthető, amely vonatkozásában az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg a díj mértékét, fizetési feltételeket, mentességeket és kedvezményeket, a megfizetés módját. A bevételek a helyi önkormányzat illetve a fővárosi önkormányzat bevételeit képezik.

11. §

Az út kezelőjének az útkezelői kötelezettségének a megszegésével okozott kár bejelentése kapcsán a módosítás a károsult részére kedvezőbb feltételt teremt, hiszen a „haladéktalan” helyett 30 napos határidőt enged a kár bejelentésére, másfelől a jogbiztonság fenntartását is elősegíti egyértelmű időkeret meghatározásával.

12. §

A szabályozás pontosítja mely védelmi rendeltetésről van szó. Az erdő telepítésénél az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény ugyan előírja a tulajdonos hozzájárulását, az új szabályozás ezt előírja a fasor, cserjesáv telepítése esetére is.

A módosítás alapján a közút kezelőjét idegen ingatlanon közúti célú közérdekű használati jog illeti meg a jogszabályban rögzített feladatainak ellátása érdekében.

13. §

A módosítás célja, hogy a szabályozás átláthatóbbá tételével mind az ügyféli, mind az ellenőrző hatóságok számára az egyértelmű jogalkalmazást elősegítve, egy helyen, átlátható módon határozza meg, hogy az ellenőrző hatóság milyen intézkedést jogosult tenni az ellenőrzés során feltárt jogsértések vonatkozásában.

14. §

A módosítás a digitális tachográf kártya elektronikus úton történő igénylésének gyakorlati megvalósítása érdekében megteremti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatátvételt.

15. §

Adatkezelési felhatalmazás megteremtése az érintett szervezetek részére a középiskolai „B” kategóriás jogosítvány megszerzésével összefüggésben.

16. §

A felhatalmazó rendelkezések pontosítsa, kiegészítése az azok alapján megalkotandó szabályok egyértelműsítéséhez, másrészt a járműműszaki szabályozás ésszerűsítése kapcsán új felhatalmazó rendelkezés bevezetése, továbbá a korlátozott övezetekbe történő behajtás szabályozásával összefüggésben felhatalmazó rendelkezés bevezetése az önkormányzati rendelet megalkotására.

17. §

A hatékonyabb jogérvényesítés érdekében egyes törvényi szabályok veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló 184/2024. (VII. 8.) Korm. rendelettel összhangban sor kerül a kormányrendelettel érintett rendelkezések – egyes, a Kkt. alapján kiszabható közigazgatási bírságösszegek – törvényi szintű átvezetésére.

Emellett a kormányrendelettel nem érintett részek tekintetében is sor kerül a kiszabható bírságminimumok és -maximumok 20%-os emelésére. A módosítás a bírságtételek minimumának és maximumának megemelésére vonatkozik keret jelleggel, amely nem jelent önmagában automatikus bírságemelést. A konkrét bírságtételek a vonatkozó kormányrendeletekben kerülnek meghatározásra, ebben kerülhet sor a szakmai alapú differenciálás alkalmazására is.

A módosítás alapján már a súlyosnak minősülő jogsértések esetében sem alkalmazható közigazgatási szankcióként figyelmeztetés, a jogalkalmazói tapasztalatokat figyelembe véve, növelve a közigazgatási bírságok preventív hatását.

Fogalmi és jogtechnikai pontosítások.

18. §

A módosítással összefüggésben a feleslegessé vált rendelkezések hatályon kívül helyezése.

19. §

A közúti közlekedésről szóló törvényben szabályozott adatszolgáltatások jogalapjának megteremtése.

20. §

Pontosításra és egyértelműsítésre kerülnek a légiközlekedési szakszemélyzeti képzés és vizsgáztatói tanúsításokkal összefüggő adatkezelési rendelkezések azzal összefüggésben, hogy a koordinációs feladatok ellátására szolgáló földi rádióállomás kezelői engedély megszerzéséhez szükséges vizsgáztatást a továbbiakban a légiközlekedési vizsgaközpont végzi.

21. §

A katonai légügyi hatóság hatáskörébe tartozik a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer karbantartásának engedélyezése mellett a pilóta nélküli állami légi jármű rendszer gyártásának, javításának engedélyezését is. Ezen engedélyezési eljárások több esetben külföldi kérelmezőt érintenek, lefolytatásuk több napot igénybe vevő helyszíni szemlét, auditálási eljárást és speciális szakértelmet igényel, továbbá a külföldi telephelyeken lefolytatásra kerülő eljárási cselekmények lebonyolítása jelentős mennyiségű szervezési feladattal jár.

Az állami légi jármű vagy légi jármű komponens tervezését, gyártását, javítását, karbantartását, az állami légi jármű folyamatos légialkalmasságának fenntartását a katonai légügyi hatóság engedélyével rendelkező jogi személy végezheti. Ezen engedélyezési eljárások is általában külföldi kérelmezőt érintenek, lefolytatásuk több napot igénybe vevő helyszíni szemlét, auditálási eljárást és speciális szakértelmet igényel, a benyújtott kérelem akár többszáz oldalas iratanyagot is tartalmazhat, továbbá a külföldi telephelyeken lefolytatásra kerülő eljárási cselekmények lebonyolítása jelentős mennyiségű szervezési feladattal jár.

22. §

Az állami légi járművek és a pilóta nélküli állami légi járművek tervezésére, gyártására, javítására, karbantartására, valamint az állami légi jármű folyamatos légialkalmassága fenntartására vonatkozó nemzetközi és hazai előírások betartása a repülésbiztonsági szempontok érvényesítésén túl, honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekek érvényesülése szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír. A vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése, az állami légi járművekkel és a pilóta nélküli állami légi járművekkel összefüggő tevékenységek felügyelete, ellenőrzése az eljárások lefolytatáshoz szükséges személyi- és tárgyi feltételekkel, a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező katonai légügyi hatóság hatáskörébe tartozik.

Az állami légi járművek tervezésére, gyártására, javítására, karbantartására és folyamatos légialkalmassága fenntartására irányuló tevékenység tekintetében minden esetben indokolt a hatósági engedélyezési hatáskör gyakorlása. Ugyanakkor a pilóta nélküli állami légi járművek esetében a kisebb repülésbiztonsági kockázatot jelentő, sok esetben tömeges gyártásból származó, „A1”–„B2” kategóriába tartozó pilóta nélküli állami légi jármű rendszer javítását, karbantartását esetenként elvégezheti az eszköz üzemeltetője is a gyártói előírások alapján. Ezen közforgalomban megvásárolható eszközök tekintetében nem minden esetben indokolt és nem minden esetben életszerű a tervezési, gyártási és javítási tevékenység szoros szakmai, hatósági felügyelete. A nagyobb repülésbiztonsági kockázatot jelentő és összetett gyártási folyamatot feltételező, „C”–„E” kategóriájú pilóta nélküli állami légi jármű rendszerek vonatkozásában azonban minden esetben indokolt a tervezési, gyártási, javítási és karbantartási tevékenységek katonai légügyi hatósági engedélyezése. A pilóta nélküli állami légi járművek repüléséről szóló kormányrendeletben határozható meg részletesen, hogy mely esetekben indokolt a pilóta nélküli állami légi járművekkel összefüggő tevékenység végzésének hatósági engedélyhez kötése.

23. §

A módosítás megteremti a lehetőséget annak, hogy a polgári légiközlekedési szakszemélyzet képzése bejelentés alapján folyhasson, amennyiben az adott képzési tevékenység alacsonyabb kockázatú, amelynek részletszabályait külön jogszabály határozza meg. A javaslat továbbá ehhez a tevékenységhez kapcsolódó szankciókat rögzíti.

24. §

A módosítás a repülőrendezvényekre vonatkozó szabályokat módosítja, amelyek révén biztosított a magasfokú repülésbiztonság, ugyanakkor csökkenti az engedélyezéssel együtt járó adminisztratív terheket, figyelemmel arra, hogy a légiközlekedési hatóság a javaslat elfogadása esetén a repülőrendezvény tartására jogosult szervezetet engedélyezné, az egyes repülőrendezvényekhez engedélyezési eljárás nem tartozna, a szervezőt csak bejelentési kötelezettség terhelné.

25. §

A módosítás alapján sport tevékenységet légijárművel az gyakorolhat, aki tagja az országos sportági szakszövetségnek, de csak abban az esetben, ha nem uniós szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

26. §

Pontosítás a jogértelmezési nehézségek elkerülése érdekében.

27. §

A törvény hatályos rendelkezései alapján a légiközlekedési hatóság a fenntartható légijármű-üzemanyagokra vonatkozó rendelkezések megsértőivel szemben 100 000 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot szabhat ki. Az (EU) 2023/2045 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a pénzbírságokból származó bevételeket vagy e bevételek pénzügyi értékének megfelelő összeget a fenntartható légijármű-üzemanyagok területére irányuló kutatási és innovációs projektek támogatására, fenntartható légijármű-üzemanyagok előállítására vagy olyan mechanizmusokra fordítsák, amelyek lehetővé teszik a fenntartható légijármű-üzemanyagok és a hagyományos légijármű-üzemanyagok ára közötti különbség áthidalását. A módosítás ezzel összefüggésben rögzíti, hogy a légiközlekedési hatóság által ezen jogalapon kiszabott bírságokkal megegyező összeget erre a célra fordíthat.

28. §

A légiközlekedés védelme érdekében az (EU) 2015/1998 bizottsági végrehajtási rendelettel összhangban az ellenőrzésre kötelezett személyeknél védelmi háttérellenőrzést kell tartani. A javaslat ezzel összefüggésben hozza létre a légiközlekedési hatóság ehhez kapcsolódó nyilvántartás vezetési kötelezettségét, meghatározva az ahhoz kapcsolódó adatkezelési rendelkezéseket, a nyilvántartásba vétel, törlés szabályait. A légiközlekedési hatóság a 2015/1998 bizottsági végrehajtási rendeletnek való megfelelés céljából, nemzetbiztonsági célokból, valamint az érintett személyt érintő eljárások lefolytatása céljából kezeli a védelmi háttérellenőrzés alá vont személy adatait.

A módosítás a védelmi háttérellenőrzéssel összefüggésben – a jelenlegi, védelmi háttérellenőrzés megújítására vonatkozó igazgatási szolgáltatási díj eltörlése mellett – felügyeleti díjat vezet be, amelyet a védelmi háttérellenőrzésre kötelezett foglalkoztatók kötelesek megfizetni. A felügyeleti díjat a légiközlekedési hatóság részére az a foglalkoztató köteles megfizetni, aki a tárgyév november 30. napján a nyilvántartás alapján legalább egy éve védelmi háttérellenőrzés alá vont személyt foglalkoztat. A felügyeleti díj éves mértéke a védelmi háttérellenőrzés alá vont személyenként 30 000 forint. A javaslat meghatározza a felügyeleti díj megállapításával, megfizetésével kapcsolatos részletszabályokat, valamint az átmeneti rendelkezéseket.

29. §

Fogalmi pontosítások a vonatkozó uniós és nemzetközi szabályokkal való összhang megteremtése érdekében, valamint a repülőrendezvény fogalmának pontosítása, továbbá fogalmi módosítás a légijárművel végzett sporttevékenységhez kapcsolódó szabályokhoz.

30. §

Új felhatalmazó rendelkezések bevezetése a polgári légi járművel végzett repülőrendezvények, valamint a fenntartható légi jármű üzemanyagokkal kapcsolatos támogatási rendszer vonatkozásában.

31. §

Átmeneti rendelkezés a védelmi háttérellenőrzéssel összefüggésben bevezetett nyilvántartással és a felügyeleti díjjal kapcsolatban.

32. §

Fogalmi pontosítások a jogalkalmazói tapasztalatok és a vonatkozó uniós szabályokkal való összhang megteremtése érdekében.

33. §

Adminisztrációs csökkentés érdekében hatályon kívül helyező rendelkezés, figyelemmel a jogalkalmazói tapasztalatokra és az uniós szabályokra is a légi járművek bérbeadásnak engedélyezése tárgyában, továbbá egyéb hatályon kívül helyező rendelkezések.

34. §

A nyilvántartó a Kknyt. értelmében az adatszolgáltatást az adatigénylő részére teljesíti. A bíróságok, a nyomozó hatóságok, a végrehajtók, a közjegyzők, a szakszolgálatok adatfeldolgozói rendszer felhasználásával igényelnek adatot, így amennyiben az adatfeldolgozó nem kerül nevesítésre, úgy valamennyi így meghozott engedélyező döntést szükséges visszavonni és az egyes szervezetek külön-külön lenne szükséges a közvetlen hozzáféréssel történő adatszolgáltatás iránti kérelmet benyújtania az adatfeldolgozó megjelölése mellett.

A módosítás emellett a közúti közlekedésről szóló törvény új, 14/B. §-ában foglalt rendelkezéshez tartozó jogalap megteremtését szolgálja adatszolgáltatás céljából. Továbbá lehetővé teszi, hogy a közlekedési hatóság a digitális tachográf kártya kiadásához megigényelhesse a vezetői engedély adatait.

35. §

A járműnyilvántartás informatikai rendszerének megújítása eredményeképpen a gyártmány-típus-alvázsza szám összefüggések helyességének biztosítása érdekében a nyilvántartó általi előzetes ellenőrzése megszűnt, helyette a gyártmány-típus összefüggések helyességének előzetes ellenőrzését végzi a nyilvántartó, ezt a pontosítást tartalmazza a módosítás.

A forgalmi engedély nélkül vezetés bevezetésével a személyre szabott ügyintézési felületen elérhető jármű szolgáltatási platformon biztosítani kell az ügyfelek számára a lekérdezhetőséget annak, hogy egy adott jármű rendelkezik-e forgalomban való részvételi jogosultsággal.

A módosítás a minisztériumok közötti hatáskör változással összefüggő pontosítást tartalmaz.

36. §

Megszűnik a hivatásos hajós képzésekről szóló miniszteri rendelet hatálya alá nem tartozó úszólétesítmény személyzete részére a hajós szolgálati könyv használatának kötelezettsége, továbbá nem szükséges hajózási engedély a kishajóval végzett oktatási tevékenységhez.

A kishajós képzések felülvizsgálata alapján szükségessé vált a kishajóvezetők hajózási képzéseivel összefüggő rendelkezés pontosítása, tartalmi módosítása, ideértve a nyilvántartások tartalmát is.

37. §

A módosítás alapján a hajózási hatóság a jóváhagyott képzőszervekről nyilvántartást vezet. Megállapítja az ezzel összefüggő szabályokat, részletezi a hajózási hatóság feladatait, valamint a képzőszervvel szemben alkalmazható szankciókat is.

38. §

Jogalkalmazói tapasztalatokon alapuló pontosítás.

39. §

Megszűnik a hivatásos hajós képesítésekről szóló miniszteri rendelet hatálya alá nem tartozó úszólétesítmény személyzete részére a hajós szolgálati könyv használatának kötelezettsége.

40. §

A kiállított okmányok hitelességének utólagos igazolásával kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentését célozza az a módosítás, amely a vizsgaközpont 40 évben meghatározott adatkezelési jogosultságát az egészségi alkalmassági minősítésre vonatkozó adatra is kiterjeszti. A kezelt adatok köre bővítésre kerül továbbá az ügyfél arra vonatkozó adataival, hogy hajózási képesítéshez kötött foglalkozástól vagy járművezetéstől eltiltás hatálya alatt nem áll, ez ugyanis a vonatkozó miniszteri rendelet alapján a gyakorlati vizsgára bocsátás feltétele.

41. §

Nem szükséges hajózási engedély a kishajóval végzett oktatási tevékenységhez, valamint a vízijármű kedvtelési célú használatához.

42. §

Hatósági jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján a jogszabályban bővítésre kerülnek a bírsággal szankcionálható esetkörök, így a hajózási képzési, oktatási, vizsgáztatási tevékenységre és a tengerész munkaközvetítői és munkaerő-kölcsönzői tevékenységre vonatkozó rendelkezések megsértőivel szemben is alkalmazhatóvá válik ez a jogkövetkezmény.

43. §

Szövegcsere pontosítás.

44. §

Az M1 autópálya bővítésével összefüggésben a módosítással a végleges építési engedélyben megállapított nyomvonal teljes hosszában létesíthető célkitermelőhely. A módosítás egyúttal megteremti az összhangot az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseiben foglalt M1 autópályához kapcsolódó projektekkel.

45. §

Az állami vasúti minőség-ellenőrzés eltér a vasúti beruházásokat érintő megfelelőségértékelési eljárásoktól, attól független tevékenység. A módosítási javaslat kiegészíti és független állami kontroll alatt tartja a vasúti beruházások minőségellenőrzését.

46. §

A vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennállását évente – felügyeleti díj ellenében – ellenőrzi. A 2015. óta változatlan mértékű felügyeleti díjak módosítása időszzerűvé vált, azzal az országos vállalkozó vasúti társaságok éves felügyeleti díja közel 20%-os mértékben emelkedik. A módosítás továbbá egységesíti az éves felügyeleti díjak mértékét az elővárosi, városi, térségi és helyi vállalkozó tevékenység tekintetében.

47. §

Annak érdekében, hogy a kiemelt állomások fejlesztése külső befektetők bevonásával oly módon valósulhasson meg, hogy az ingatlanok állami tulajdonban maradnak, indokolt az érintett ingatlanokra hosszútávú hasznosítást és fejlesztést lehetővé tevő vagyionkezelési szabályokat alkotni.

48. §

A Magyarország 2025. évi költségvetését megalapozó törvényjavaslatban szerepel „a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.) 3. § (1) bekezdés 19. pont a) alpontjában”-nak módosítására irányuló javaslat, amellyel indokolt összhangba hozni a vasúti törvény vagyongazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseit.

49. §

A módosítás lehetővé teszi, hogy a vasúti műszaki szabályozással összefüggő feladatokkal kapcsolatban a miniszter döntése alapján, a források rendelkezések állása esetén támogatás nyújtható, mely támogatás a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium igazgatás előirányzata terhére is nyújtható.

50. §

A bejelentett szervezetek tevékenységével kapcsolatos pontosítás az uniós szabályokkal összhangban, annak előírásával, hogy a bejelentett szervezetnek gondoskodnia kell arról, hogy az értékelő személyzetük tájékoztatást kapjon az adminisztratív döntésekről, dokumentumokról.

51–53. §

Felügyeleti díjjal kapcsolatos rendelkezések pontosítása, felügyeleti díj emelése, továbbá új felügyeleti díj bevezetése az alapképzést, valamint az időszakos oktatást végző szolgáltatók, valamint a vasúti járművek időszakos vizsgálatát végző szervezetek vonatkozásában a vasúti hatóság tevékenységével összefüggésben. Emellett a módosítás egységesíti és egyértelműsíti, hogy a vasúti közlekedési hatóság által beszedett felügyeleti díjak a vasúti közlekedési hatóságot illetik meg, amely azokat a feladataival összefüggésben használ fel. Továbbá egyértelművé teszi, hogy a felügyeleti díjat meg kell fizetnie a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, vasútbiztonsági engedéllyel rendelkezőknek az ellenőrzések számától függetlenül.

54. §

A vasúti pályát magán hordozó ingatlannal szomszédos ingatlanokon (vasúti védősávon kívül) is van olyan növényzet (vagy átlóg), mely veszélyezteti a közlekedés biztonságát és/vagy a vasúti közlekedés célját szolgáló vezetékek üzemeltetését. A módosítással a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvénynek a veszélyeztető fák kivágására, az idegen ingatlanra történő belépésre, a belépés megtagadására vonatkozó szabályainak az alkalmazása révén a fák vasúti pályára dőléséből eredő, illetve az átlógó ágak által előidézett üzemzavarok száma jelentősen csökkenne, a vasúti közlekedés kiszámíthatóbbá válik. A kiegészítés eredményeként biztosítható a tulajdonos jogainak kielégítő védelme. A tűrési kötelezettség, másrészt a feladatok elvégzése közérdekű tevékenység elvégzésével és a közlekedés biztonságos lebonyolításával van összefüggésben.

55. §

A közlekedési beruházások megvalósítása során felmerülő közműszakasz kiváltás és fejlesztés esetén többletenergia igény is jelentkezik, amelynek biztosítása a közműszolgáltatók feladata. A feladat elvégzésének időbeli hatálya jelenleg nem szabályozott. A gyakorlatban az energiaigény biztosítására a közműszolgáltatók adott esetben a projekt kivitelezését meghaladó határidőt vállalnak, amely a kiemelt projektek esetén nem megfelelő, így a vállalási határidő felső időbeli korlátját vezeti be a szabályozás. A közmű kiváltásra vagy fejlesztésre akkor kerülhet csak sor, amikor a beruházás már kivitelezési fázisba kerül, azaz már rendelkezik építési engedéllyel, ismert minden műszaki paraméter ami a kiváltáshoz vagy fejlesztéshez szükséges, maga a jogszabályhely is csak ebben a kivitelezési szakaszban alkalmazható.

Az esetleges visszaélésszerű, indokolatlanul magas díjszabáshoz vezető gyakorlat visszaszorítását szolgálja a módosítás, azzal a közműkiváltás vagy -fejlesztés elvégzésének vagy elvégeztetésének megtagadása esetén az építető jogosult a közműkiváltást vagy -fejlesztést a vonatkozó jogszabályok szerinti eljárásban általa kiválasztott, megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező vállalkozóval elvégeztetni.

56. §

A 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv a különböző hálózat hozzáférési díjak kötelező alkalmazását feloldotta és a tagállamok saját döntésére bízta. Ezzel összefüggésben a módosítás a szabályozás pontosítását és a jogszabályi hivatkozások egyszerűsítését tartalmazza.

57–58. §

Az összeférhetetlenségi szabályok pontosítása a kormánytisztviselők és munkavállalók tekintetében, összhangban az 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása és a vasúti infrastruktúra irányítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2016. december 14-i (EU) 2016/2370 európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglaltakkal.

59–60. §

A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a vasúti közlekedési hatóság által a jogsértések esetén kiszabható bírságok mértékét egyrészt meghatározza a Vtv., másrészt pedig a vasúti közlekedési hatóság által kiszabható bírság mértékéről és megfizetésének részletes szabályairól szóló 277/2014. (XI. 14.) Korm. rendelet. A módosítás révén a bírságok kizárólag törvényi szinten kerülnek megállapításra, amelynek során egyrészt a kiszabható közigazgatási bírságok maximuma egységes összegben kerül meghatározásra, továbbá rögzítésre kerülnek azon szempontok, amelyeket a vasúti közlekedési hatóság mérlegelési jogkörében eljárva figyelembe vesz a közigazgatási bírság kiszabása során.

61. §

Felhatalmazó rendelkezések pontosítása, továbbá új felhatalmazó rendelkezés a vasúti megfelelőségértékelési tevékenységgel összefüggésben

62. §

A vasúti hatóság tevékenységével összefüggő felügyeleti díjak 30%-os emelése, továbbá fogalmi pontosítások, uniós jogszabályi hivatkozások frissítése és jogtechnikai pontosítások. A hiánypótlási lehetőségek számának emelése két alkalomról három alkalomra.

63. §

Deregulációs okokból, valamint a Vtv. jelen módosításával összefüggésben hatályát veszítő rendelkezések, amely révén többek között megszűnik a Vasúti Igazgatási Szerv üzleti titok feloldására vonatkozó intézkedési lehetősége.

64. §

A súlyos vasúti baleset fogalmának a pontosítása az (EU) 2016/798 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban.

65. §

Az (EU) 2016/798 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kerül sor a vasúti baleset, váratlan vasúti esemény esetén az előzetes értékelés biztosítására, amelynek során a közlekedésbiztonsági szervezet dönt arról, hogy megkezdje-e a vizsgálatot.

66. §

A jogalkalmazói tapasztalatok alapján a módosítás egyértelművé teszi, hogy a közlekedésbiztonsági szervezet a vizsgálat bármely szakaszában haladéktalanul és akadálytalanul hozzáférhet a vizsgálatához szükséges adatokhoz.

67. §

A hatályos szabályok felsőfokú szakirányú képesítést írnak elő a vizsgálóbizottság vezetője és tagjai vonatkozásában, a módosítás ezt felsőfokú képesítésre változtatja.

68. §

A kezelhető adatok körének kiegészítése a telefonos és elektronikus elérhetőséggel.

69. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

70. §

Az országos, regionális és elővárosi személyszállítási közszolgáltatások teljesítésébe bevonható speciális közreműködői típus meghatározása.

71. §

A módosítással bevezetésre kerül az ún. kiemelt közszolgáltatói közreműködő bevonásának a lehetősége a személyszállítási közszolgáltatási szerződések teljesítésébe, amelyre a megrendelő előzetes hozzájárulásával van lehetőség.

72. §

A módosítás a menetkedvezményekre vonatkozó adatkezelési szabályok módosítását célozza, annak érdekében, hogy a vonatkozó adatvédelmi, adatkezelési rendelkezésekkel összhangban indokolatlanul ne kerüljön sor további adatkezelésre a menetkedvezményre való jogosultság megszűnését, illetőleg a kedvezményre jogosító igazolványok vasúti társaság részére történő visszaszolgáltatását követően. Továbbá a módosítás a menetkedvezményre jogosultak körét pontosítja, figyelemmel az állami közlekedési társaságokat érintő szervezeti változásokra is

73. §

Módosítja a menetkedvezményre jogosult munkavállalók körét az Sztv. alapján a személyszállítási közszolgáltatások megrendelőjének szakmai háttértámogatását és szakmai folyamatok előkészítését ellátó szervezet érintett munkavállalóival, figyelemmel az érintett szervezet által ellátott közfeladatokra, továbbá az állami közlekedési társaságokat érintő szervezeti változásokra is.

74. §

A módosítás kiegészíti a szolgáltatók, az utasok, valamint a szolgáltató munkavállalói és megbízottai élete, személye, testi épsége, vagyontárgyai védelme, valamint a járművei, berendezései, eszközei, egyéb vagyontárgyai és a nemzeti vagyon védelme érdekében készíthető felvételekre vonatkozó szabályokat. A modern elektronikus biztonságtechnikai rendszerek hangfelvétel tárolására alkalmas funkcióval is rendelkeznek, így szükséges az adatkezelési felhatalmazás kiegészítése a képfelvételeken kívül a kép- és hangfelvétel kezelésével.

A módosítás az országos, regionális vagy elővárosi vasúti személyszállítási közszolgáltatást és az autóbusszal végzett országos, regionális vagy elővárosi személyszállítási közszolgáltatást gyüttesen végző társaságok munkavállalóinak adható kedvezményt egyértelműsíti.

A módosítás tartalmazza a vállalkozó vasúti társaságok infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó szabályainak pontosítását, azzal, hogy az csak a nyílt hozzáférésű hazai vasúti infrastruktúra vonatkozik.

Emellett jogtechnikai pontosításokat tartalmaz.

75. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés a menetkedvezményekre vonatkozó adatkezelési szabályok változásával és az általános adatvédelmi rendeletre tekintettel.

76. §

A közútkezelő Magyar Közút Nonprofit Zrt. az útdíj rendszerben kezelt adatokhoz jelenleg nem rendelkezik hozzáféréssel. Az útdíj rendszerben tárolt adatok, különösen keresztmetszetek áthaladási adatai (időpont, helyszín, rendszám), a gépjárművek vagy gépjárműszerelvények forgalmi rendszámai, valamint a gépjárműveknek vagy gépjárműszerelvényeknek a díjkategória meghatározásához szükséges jellemzői szükségesek ahhoz, hogy a közútkezelő teljes körűen ellássa a Kkt-ben rögzített hatósági, ellenőrzési tevékenységét.

77–83. §

Az egyéb kötöttpályás közlekedési tevékenység a hatályos jogszabályok alapján a vasúti igazgatási szerv, valamint a vasúti közlekedési hatóság felé történt bejelentést követően végezhető.

A módosítás ezen kettősséget megszüntetve a tevékenység végzését kizárólag a vasúti közlekedési hatóság felé történő bejelentéshez köti, eltörölve a vasúti igazgatási szerv felé történő bejelentést azzal, hogy a vasúti igazgatási szerv felé történő bejelentéshez kapcsolódó feltételeket – pl. kárfedezet fennállásának igazolása – a továbbiakban a vasúti közlekedési hatóság vizsgálja. Az ellenőrzési feladatokat a módosítást követően kizárólag a vasúti közlekedési hatóság látja el. Ezzel összefüggésben hatályon kívül helyezésre kerülnek vasúti igazgatási szerv eljárásra, továbbá az üzleti titokra vonatkozó rendelkezések is, és módosításra kerülnek az adatkezelési és felhatalmazó rendelkezések is.

84. §

Az Ábtv. hatálybalépését követő gyakorlati tapasztalatokra tekintettel szükséges az átmeneti rendelkezés módosítása, mivel vannak olyan beruházások, amelyek az előkészítés olyan előrehaladott fázisában kerültek a törvény hatálya alá, amikor a korábban már elvégzett és lezárt tevékenységekre vonatkozó új előírásoknak való megfelelés ésszerű keretek között nem teljesíthető. Továbbá a Kormány forrásbiztosító egyedi döntése napját pontosítja az egyértelmű jogalkalmazás érdekében.

85. §

A jogalkotói szándék az volt, hogy a projektszervezetet minden esetben az építető hozza létre. A projektszervezet minisztérium általi létrehozása akkor értelmezhető, ha a projektben építettként eljár, ezért a rendelkezés szövegcsere pontosítása szükséges. A szövegcsere pontosítás kiterjesztése szükséges minden olyan esetben, ahol az Ábtv. az építető feladatait részletezi.

86. §

Az Ábtv. 62. § (3) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés alapján a keretprogram Kormány általi elfogadását megelőzően az európai uniós forrásból megvalósuló állami építési beruházás megindításáról a Kormány egyedi határozatban dönt, azaz jelenleg kizárólag az európai uniós forrásból megvalósuló projektek tekintetében van lehetőség a Kormány egyedi döntését kérni a keretprogram elfogadását megelőzően, hogy állami építési beruházás megindulhasson.

A jelenlegi szabályozás szerint a központi költségvetési forrásból finanszírozott beruházások tehát csak az állami építési beruházási keretprogram elfogadását követően kezdhetők meg. Vannak azonban olyan, az Ábtv. hatálybalépésekor már előrehaladott előkészítettségű projektek, amelyek megvalósításának késedelme a hazai költségvetésre nézve pénzügyi érdeksérelemmel járna, így szükséges az egyedi kormánydöntés lehetőségének kiterjesztése az állami finanszírozású projektekre is.

A módosítás célja, hogy keretprogram elfogadásáig ne csak az európai uniós forrásból megvalósuló beruházások indulhassanak el, hanem azon központi költségvetési forrású beruházások megvalósítása is, amelyekről a Kormány ekként döntött.

87. §

Hatályba léptető rendelkezések.

88. §

Sarkalatossági záradék.

89. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás**a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A törvény a közhitelességről és közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló szabályokat állapítja meg.

Az egységes kerettörvény megalkotása egyszerre biztosítja a közérdek és a harmadik személyek érdekeinek védelmét. Az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott a közhitelesség fogalmi elemeivel, korlátaival, garanciáival, több döntésében a jogok és kötelezettségek fennállása, illetve igazolása szempontjából a közhiteles nyilvántartásoknak önmagukban is garanciális jelentőséget tulajdonított. Kiemelendő, hogy a közhitelesség elve harmadik személyekkel szemben fennálló olyan elv, amelyre a jóhiszemű jogok gyakorlása épül, amely alkotmányos jogok garanciájaként is funkcionálhat, s amelynek lényeges tartalma nem korlátozható.

Az egységes kerettörvény megalkotásával megvalósítható Magyarország jogi versenyképességének növelése és az adminisztratív terhek csökkentése is. A kerettörvény által a közhiteles nyilvántartások és adatkörök felülvizsgálatának lehetővé tétele a bürokráciacsökkentés egyik hatékony eszköze lehet a felesleges és párhuzamos közhiteles adatok felszámolásával együtt.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1. §**

A közhitelesség tartalmát minden közhiteles nyilvántartás és adat tekintetében e törvény alapján kell meghatározni. A jogrendszer egészére nézve meghatározható a közhitelesség szabályozási magja. A közhiteles nyilvántartások döntő többségét hatóság vezeti, így a közhitelességre vonatkozó legelterjedtebb szabályozást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) tartalmazza. A Polgári Törvénykönyv és az ágazati törvények (cég-, civil- és ingatlan-nyilvántartás) tartalmazznak még részletes szabályozást. Ezek legfontosabb jellemzője, hogy nyilvánosak, így a polgári jogi jogok és tények léte és bizonyítása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak. Ezen kívül az adójogszabályok foglalkoznak még a közhitelesség tartalmával. E törvény szakít a széttagolt szabályozással, és meghatározza a közhitelesség fogalmi ismérveit a jogrendszer egészére nézve.

A törvény élesen elválasztja egymástól a közhiteles nyilvántartás vezetésére irányuló, kizárólag regisztratív igényű eljárást és a közhiteles adat mögött meghúzódó anyagi jogi jogviszony megítélésére vonatkozó eljárást. A közhiteles nyilvántartások tartalma a közérdeket szolgálja, ami így az állam, dedikáltan a végrehajtó hatalom feladata. A közhitelesség egységének biztosítása érdekében a nyilvántartások vezetését is azonos szabályok szerint kell végezni. Az Ákr. a hatósági eljárások többségét áthatja. A kivett eljárások az Ákr. számos rendelkezését rendelik

alkalmazni, vagy önállóan, hasonló tartalommal szabályoznak. Ebből következőleg a közhiteles nyilvántartások (regisztratív) vezetését is az Ákr. hatálya alatt javasolt szabályozni.

Külön szükséges hangsúlyozni a regisztratív és az anyagi jogi eljárások elválasztását. A közhiteles adatok mögött húzódó jogviszonyok tartalmához nem fűződik olyan közérdek, amely semmisségi vagy objektív szempontokon túl indokolná a regisztratív eljárásban az érdemi vizsgálatot. Emiatt a hatóság kizárólag a közérdek vagy harmadik személyek jogainak védelméhez szükséges szintig vizsgálja a közhiteles adatok alapjául szolgáló jogviszonyokat a regisztratív eljárásokban. Az érdekelt felek jogvitájukban a közhitelességet és joghatását az arra szolgáló anyagi jogi eljárásban törhetik meg. Ha a közérdekvédelem törvényességi vagy előzetes engedélyezést követel meg, akkor az érintett közhiteles adathoz kapcsolódó regisztratív eljárást az erre hatáskörrel rendelkező szerv eljárása után, annak megkeresésére folytatja le a közhiteles nyilvántartást vezető szerv.

2. §

A törvény meghatározza a közhitelesség fogalmát. A közhitelesség két kiemelt részből épül fel. A tanúsító erő fejezi ki, hogy a közhiteles adatot helyesnek, létezőnek és ismertnek kell tekinteni, azonban a közhitelesség nem kizárólag bizonyító erővel bír. A jogalakító és jogvédelmi hatása egyenrangú a közhitelesség tekintetében a tanúsító erővel. A közhitelesség nem jelenti a valósággal való egyezését, ugyanis éppen a lényege az, hogy akkor is kapcsolódhat anyagi jogi joghatás a közhiteles adathoz, ha az nem felel meg a valóságnak. A közhitelesség joghatása hozza létre a közhiteles adat azon tulajdonságát, ami alapján a közbizalom elfogadja a közhiteles adatot a nyilvántartás szerinti adattartalommal. A jogvédelmi hatás a polgári jogi tárgyú nyilvántartások (pl. ingatlan-nyilvántartás) esetén kiemelt jelentőségű, ugyanis biztosítja a nyilvántartásban bízva jogot szerzők védelmét akár az anyagi jogi jogosult ellenére is. A közjogi, a közigazgatás működése szempontjából jelentős nyilvántartások esetén (pl. anyakönyvi nyilvántartás) a jogvédelmi hatás helyett a jogalakítás az elsődleges, mivel ilyenkor a közhiteles adat nem személyek, hanem az állam és állampolgár tekintetében releváns. A közhitelesség fogalma kapcsán nem jelenik meg, de természetesen a tanúsító erő megdöntése az, ami feloldhatja a közhitelesség joghatását, elismerve, hogy a közbizalom ellenére sem tévedhetetlen a közhiteles adatot nyilvántartó állam. A közhiteles adathoz kapcsolódó jogokat, kötelezettségeket és jogi tényeket az adatra vonatkozó anyagi jognak szükséges megállapítania, ahogyan a tanúsító erő megdöntésének anyagi jogi következményeit is.

A törvény rögzíti, hogy kizárólag az e törvénynek megfelelően nyilvántartott adat ruházható fel a közhitelesség joghatásával, amelyet a közhitelesség biztosításáért felelős szervnek tanúsítania kell.

3. §

Az állam közhiteles adatot joghatás céljából tart nyilván, ebből következően az adatnak szükséges valamilyen funkciót betölteni. A közhiteles adat joghatása lehet konstitutív, amikor a közhiteles nyilvántartás vezetéséhez kapcsolódik a státusza. Amennyiben a közhiteles nyilvántartás vezetésének célja a közhiteles adat igazolása – akár az állam szervei, akár harmadik személyek számára –, akkor a közhitelesség joghatása deklaratív. A közhiteles adat mögötti jogi tény vagy jogviszony nem a közhiteles nyilvántartás vezetésével keletkezik, de a jogalkalmazás és joghatás szempontjából a közhiteles jelleg válik uralkodóvá. A deklaratív joghatáson belül szükséges megkülönböztetni a harmadik személyekkel szembeni joghatást, ugyanis a törvény alapján törvény eltérő rendelkezésének a hiányában a deklaratív joghatású közhiteles adat harmadik személyekkel szemben a közhiteles nyilvántartás vezetésével konstituálódik. Abban az esetben, ha a közhiteles adatot jogszabály tartalmazza, vagy más közhiteles adathoz fűződik a létezése, akkor a közhiteles nyilvántartás vezetésétől függetlenül mindenkivel szemben joghatással bír a közhiteles adat.

Meghatározásra kerül továbbá, hogy kizárólag az a nyilvántartás minősül közhitelesnek, amely közhiteles adatot tartalmaz, ha az adott nyilvántartás ilyen adatot nem tartalmaz, akkor nem minősül közhitelesnek, illetve nem tartozik e törvény hatálya alá.

4. §

A közhitelesség elsődlegesen a közhiteles nyilvántartás élő közhiteles adataihoz kötődik, azonban előfordulhat, hogy az időbeliség túlmutat a bejegyzés vagy törlés időpontján. Például törvény meghatározhatja a törzskönyvi jogi személy létrejöttének napját a törzskönyvi nyilvántartásba való bejegyzéshez képest korábbi időtartammal.

Az ingatlan-nyilvántartás esetén a széljegy képes hivatkozni a kérelem benyújtásának időpontjára és a bejegyző határozat hatálya között.

5. §

A közhiteles adat tartalma szerint helyesnek, létezése szempontjából fennállónak, törlése esetén fenn nem állónak kell tekinteni. A törvény a jóhiszeműséget nem köti össze a közhitelességgel, ezzel erősítve a közhitelesség tanúsító erejét, mivel a közhiteles nyilvántartás adattartalma nem csorbulhat joghatását tekintve az egyes jogalanyok tudattartalma által.

A közhitelesség tanúsító erejét teljességgel szabályozza a törvény, azonban az ehhez a tanúsító erőhöz vagy megdöntéséhez kapcsolódó anyagi jogi szabályozásra nem terjed ki a törvény hatálya, így ott jogszabály szabadon állapíthat meg joghatásokat és jogkövetkezményeket a közhitelesség fennállásának vagy megdöntésének esetére.

A törvény különbséget tesz a közhiteles adatok megismerhetősége alapján, aminek keretében kimondásra kerül, hogy a nyilvános közhiteles adat nem ismeretére senki sem hivatkozhat. Az olyan közhiteles adatok tekintetében, amelynek megismerésére az állami szervek vagy az érintettségüket igazolók jogosultak, ez a szabály nem érvényesül. A közhitelesség érvényesül főszabályként a személyek egymás közti jogviszonyaiban, így a polgári jog területén is. A megismerhetőség itt is lényeges kérdés, miszerint a nyilvános közhiteles adatok esetén ez nem probléma, viszont a nem nyilvános közhiteles adatok esetében ez már nem feltétlenül áll fenn. Itt szükséges utalni azokra a közokiratokra (hatósági bizonyítványok, igazolványok), amelyek képesek a közhiteles nyilvántartások adattartalmát is közvetíteni.

Az állampolgárok adminisztrációs terheit csökkentendő a közfeladatot ellátó szervek számára kötelezettséget állapít meg – hasonlóan az Ákr.-hez – a törvény. A közhitelesség joghatásaként a közhiteles adatok beszerzését a közfeladatot ellátó szervek kötelezettségévé teszi, ha azokat automatikus információátvitel útján képesek beszerezni. E kötelezettség teljesítésében a digitális állampolgárságról szóló törvény alapján kialakítandó digitális szolgáltatások segíteni fogják a közfeladatot ellátó szervet.

6. §

A törvény a közhitelesség tanúsító erejének két megdöntési esetét szabályozza. Az első eset a helyesbítési eljárás, amely a regisztratív eljárás alapjául szolgáló – anyagi jogilag helyes – kérelemmel, bírósági elrendeléssel, hatósági felhívással vagy jogszabállyal kapcsolatos hibából fakad. Ez eredhet abból, hogy a közhiteles nyilvántartás vezetésével összefüggő kezdeményezés és az alapjául szolgáló adat között eltérés van, vagy a közhiteles nyilvántartást vezető szerv nem a kezdeményezésnek megfelelően jegyezte be az adatot. A helyesbítési eljárás körébe vonható az az esetkör is, amikor a közhiteles nyilvántartást vezető szerv tudomására jut, hogy a közhiteles nyilvántartás valamely közhiteles adata nem helyes, és saját hatáskörben helyesbíti azt. Ha az érintett a közhiteles nyilvántartás vezetése körében hozott hibás döntés ellen jogorvoslati eljárást kezdeményez, az nem minősül helyesbítési eljárásnak, mivel az nem a közhiteles adat helyességére, hanem a közhiteles nyilvántartást vezető szerv döntésének jogszerűségére irányul. A nem az Ákr. hatálya alá tartozó közhiteles nyilvántartások esetében másféle helyesbítési eljárás is szabályozható.

A közhitelesség tanúsító ereje megdöntésének másik útja az anyagi jogi eljárás, amikor az erre hatáskörrel rendelkező hatóság vagy bíróság a közhiteles adat tartalmát anyagi jogi alapon elbírálja. Ebben az esetben az anyagi jogi eljárás megindítójaként szemben az eljárás tekintetében nem érvényesül a közhitelesség, ez kizárólag azon közhiteles adat tekintetében igaz, amelyre nézve dedikáltan folyik az eljárás. Például egy ingatlannal kapcsolatos törlési per esetén a felperes vitathatja a bejegyzett tulajdonjogot az adásvételi szerződés érvénytelensége okán, de az ingatlan-nyilvántartás további közhiteles adatai tekintetében ebben a perben is érvényesül a közhitelesség. Itt külön ki kell emelni, hogy a regisztratív eljárás nem irányul a közhiteles adat fennállásának vagy az alapul szolgáló jogviszony megítélésére. Különösen a polgári jogviszonyokat rögzítő közhiteles adatok esetében a közhiteles nyilvántartást vezető szervek a közérdek és az objektív semmisségi okokon felül nem vizsgálják a közhiteles adat mögött húzódó polgári jogviszonyt. Ennek keretében nem is lehet a regisztratív eljárás keretében bejegyzett közhiteles adat és az annak alapjául szolgáló polgári bírósági eljárás közé egyenlőségi jelet tenni.

A tanúsító erő megdöntésének időbelisége hasonlóan a közhitelesség időbeli hatályához főszabályként a megdöntés hatályához kötődik.

Erősítendő a közhiteles adatok helyességének fenntartási kötelezettségét, a törvény – osztrák példára – kötelezi a közfeladatot ellátó szerveket, amennyiben saját eljárásukban valamely közhiteles adat helyessége megkérdőjeleződik, akkor erről értesítsék a közhiteles nyilvántartást vezető szervet.

Végül a törvény rögzíti, hogy a közhiteles adat változásának átvezetése – ha az adott közhiteles nyilvántartásra vonatkozó jogszabályi keretekben történik – nem minősül a tanúsító erő megdöntésének. Például a gépjármű nyilvántartás esetén a tulajdonos vagy az üzemben tartó megváltozásának bejelentése kapcsán az erre nyitva álló határidőn belül nem keletkezik helyesbítési kötelezettsége a közhiteles nyilvántartást vezető szervnek.

7. §

A közhitelesség erejét lerontaná, ha a közhiteles nyilvántartást vezető szerv nem volna kötelezett arra, hogy a közhiteles adatok valóságnak való megfelelését biztosítsa. Ezért a törvény külön intézkedési kötelezettséggé rögzíti a közhiteles adatok tekintetében a téves közhiteles adat kijavítását. A közhiteles nyilvántartásra vonatkozó szabályozás alapján a közhiteles nyilvántartást vezető szerv saját hatáskörben helyesbíti a közhiteles adatot, az erre jogosult személyt felhívja, vagy a hatáskörrel rendelkező szervet megkeresi a közhiteles adat helyreállítása céljából. A közhitelesség fenntartásának további oszlopa, hogy a nyilvántartás vezetése körében a közhiteles nyilvántartást vezető szerv köteles a közhiteles adat helyességéről megbizonyosodni.

8. §

A regisztratív eljárás szabályait az Ákr. hatálya alá tartozó nyilvántartási eljárásokban kell alkalmazni, a bírósági és a kivett eljárások alapján eljáró szervek hatáskörébe tartozó közhiteles nyilvántartások esetén nem.

9. §

A törvény rögzíti a regisztratív eljárás kezdeményezéseinek módjait, és meghatározza, hogy mely esetek minősülnek az Ákr. szerinti hivatalbóli eljárásnak.

10. §

Az automatikus döntéshozatal támogatandó rögzít egy kiegészítő szabályt az ellenérdekű ügyfél esetére a törvény. Sok esetben előfordul, hogy a polgári jogi érdekellentét a hatósági ügy tekintetében a nyilvántartás vezetése körében nem merül fel. Például az eladó és a vevő polgári jogilag alapvetően ellenérdekű fél, viszont ha jogügyletük bejegyzését kéri a vonatkozó közhiteles nyilvántartásba, akkor e tekintetben már érdekük egyező. Van viszont olyan eset, amikor az anyagi jogilag ellenérdekelten nem lesz kérelmező ügyfél, de a hozzájárulása nélkül a jogügylet érvénytelen, így a hozzájárulását megadja vagy más feltétel váltja ki, például megadott határidőn belül nem él elővásárlási jogával. Ezekben az esetekben az ellenérdekűséget kiváltja az anyagi jogi feltétel, így nem állít akadályt az automatikus döntéshozatal elé.

11. §

A kérelemre vonatkozó szabályok az elektronikus ügyintézés és az automatikus döntéshozatal támogatására kerültek kialakításra. Mivel a regisztratív eljárás a közhiteles adat rögzítésére irányul, ezért az ezen túlmutató adatok kérése tiltandó. Törvény vagy kormányrendelet megállapíthat olyan közhiteles adatokat, amelyek esetében kizárólag a kérelem alapján történik a közhiteles adat helyességének a vizsgálata, a mellékleteket a hatóság az automatikus döntéshozatali eljárásban nem vizsgálja (kérelem-elv). Ilyen ügyek esetében a benyújtói kört szükséges lehet korlátozni. Például az elektronikus ingatlan-nyilvántartás esetén ily módon kizárólag ügyvéd vagy közjegyző nyújthat be kérelmet meghatározott ügyekben. A közhiteles adat alapjául szolgáló jogügylet és a kérelem helyességéért tehát nem akárki, hanem valamely jogász hivatásrend tagja tartozik helytállni. Az ehhez szükséges garanciarendszert az adott ágazati szabályozásnak kell megteremtenie. Fontos szempont, hogy a közhiteles nyilvántartás vezetéséhez kötődő eljárás jogszerűsége kizárólag a vizsgálandó szempontokig terjed. A regisztratív eljárásnak nem célja és feladata felek egymás közti jogviszonyainak megítélése.

12. §

Az Ákr. 94. § (2) bekezdése értelmében a hatósági nyilvántartásba történt bejegyzés határozat, a törvény pedig kimondja, hogy az átvett adatok változása esetében nem kell döntést hozni, mivel azok tekintetében nem is történik eljárás. A regisztratív eljárás fenntartja a hivatalbóli és mérlegelés nélküli bejegyzések esetében a hatóságok számára a lehetőséget az alakszerű határozat nélküli bejegyzésre (határozathozatalra).

13. §

A helyesbítési eljárás az Ákr. 42. §-ának egy speciális verziója, amely az Ákr.-rel összhangban álló kiegészítő szabályokra épül. Helyesbítési eljárást nem kizárólag a kérelmező ügyfél, hanem rajta kívül más ügyfél és olyan szerv is kezdeményezhet, akinek a megkeresése vagy felhívása alapján hivatalból járt el a hatóság. Helyesbítési eljárásnak akkor van helye, ha az automatikus döntéshozatali eljárásban a közhiteles adat a kérelem, a felhívás vagy a megkeresés hibájából tévesen került rögzítésre, illetve ha az adat nem a kérelemnek, a megkeresésnek, a felhívásnak vagy a jogszabálynak megfelelően került átvezetésre. Ha a helyesbítési eljárás kezdeményezése nem erre irányul, akkor érdemi elbírálás nélkül vissza kell utasítani a kérelmet vagy meg kell szüntetni az eljárást.

Az automatikus döntéshozatali eljárás csorbát szenvedne, ha a helyesbítési eljárás idejére nem kerülne fenntartásra az automatikus döntéshozatali eljárásban hozott döntés véglegessége. Ha ez a döntés utólag hibásnak minősül, akkor a helyesbítési eljárást lezáró, a téves közhiteles adatot korrigáló döntés véglegességével ex lege hatályát veszti. Ha a helyesbítési eljárás alatt más jogszabálysértést észlelne a hatóság, akkor hivatalbóli jogorvoslati eljárás keretében ezt korrigálhatja.

14. §

A törvény elhatárolja a regisztratív eljárással szemben indítható kérelemre induló jogorvoslati eljárást az anyagi jogi eljárástól, továbbá az ügyfél jogorvoslati kérelmének benyújtására nyitva álló határidő tekintetében speciális szabályt állapít meg az Ákr. szabályozásának fenntartásával.

15. §

A közhitelességhez kapcsolódó követelmények felügyeletére és érvényesítésére szükséges a Kormánynak kijelölnie egy szervet. Ezen szerv auditálja az egyes közhiteles nyilvántartásokat, azonban fontos hangsúlyozni, hogy a szerv feladata az egyes közhiteles nyilvántartások vezetését nem érinti. A követelményeket a törvény jelöli ki, a közhitelesség biztosításáért felelős szerv kijelölését, az auditra, a közhiteles nyilvántartások felügyeletére, valamint a közhiteles nyilvántartások működési feltételeire vonatkozó részletes és adminisztratív jellegű szabályokat elegendő kormányrendeletben rendezni. A közhitelességet biztosító tanúsítvány közzétételével biztosítható, hogy a közhitelesség csak olyan adat és nyilvántartás kapcsán kerüljön kimondásra, ahol az indokolt.

16. §

Felhatalmazó rendelkezések.

17. §

Hatályba léptető rendelkezések.

18. §

A törvényt a közhiteles adatokra és nyilvántartásokra felmenő rendszerben 2026. január 1-jétől kell csak alkalmazni, de ehhez szükséges biztosítani, hogy a közhitelesség biztosításáért felelős szerv ezen időpont előtt auditálhassa az egyes nyilvántartásokat. A 2026. január 1-je előtt már működő közhiteles nyilvántartások további egy év felkészülési időt kapnak.

A hatályos szabályozás szerint közhiteles adatok és nyilvántartások, amennyiben a törvény 2027. január 1-jei hatálybalépésekor nem felelnek meg a törvény követelményeinek, akkor elveszítik közhiteles jellegüket, és a hatóság által vezetett nem közhiteles nyilvántartássá minősülnek át.

19. §

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosítását a kirendelt védői díjak kifizetésének átalakítása indokolja. A törvény rögzíti, hogy a kirendelt ügyvéd díjazásra (munkadíjra és költségtérítésre) jogosult. A szabálysértési hatóság a kirendelt védő díját (munkadíját és költségtérítését) a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzata alapján, az abban meghatározott díj alapján állapítja meg. Kamarai szabályzat hiányában a kirendelt védő díjának meghatározása miniszteri rendeletben foglaltak alapján történik.

20. §

A törvényre tekintettel az Ákr. módosítása is szükségessé vált. Az Ákr.-ben hatályosan a hatósági nyilvántartásokra vonatkozó rendelkezések tartalmilag – a közhitelességre vonatkozó szabályokat leszámítva – nem változnak. A regisztratív eljárás az Ákr.-rel összhangban álló kiegészítő szabályokat tartalmaz, a törvény ezen alcíme egy mini nyilvántartási eljárási kódex, ami azonban a nyilvántartás vezetés specialitása miatt túlmutat az Ákr. általános jellegén. Az Ákr.-ben hangsúlyozásra kerül, hogy a hatósági nyilvántartás vezetése a közhiteles nyilvántartásokra vonatkozik kizárólag. Ezen felül a törvény átmeneti szabálya alapján – a jogalkalmazási bizonytalanságok elkerülése érdekében – rögzítésre kerül, hogy a jogszabály alapján létrehozott belső (hatósági) nyilvántartás tartalmát a hatóság által ismertnek kell tekinteni. Az ilyen belső nyilvántartások vezetése nem tartozik az Ákr. hatálya alá, amennyiben egy ilyen belső nyilvántartás tartalma téves, akkor az ügyfél ellenbizonyítással élhet, ha egy hatósági eljárásban annak adattartamát felhasználják.

21. §

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) módosítását a kirendelt védői díjak kifizetésének átalakítása indokolja. A törvény szerint az alkotmányosan kötelező védelem díját – a kirendelt védő díját – a továbbiakban is az állam fogja előlegezni, azonban az állam által előlegezett kirendelt védői díjak kifizetésére, mint közfeladat ellátására a Magyar Ügyvédi Kamarával (a továbbiakban: Kamara) megállapodást köthet az állam nevében eljáró miniszter.

A törvény az állami keretszabályozáson belül a kirendelt védők óradíj megállapítása, kifizetése, előlegezése, valamint a védői díj meghatározása körében a Kamarának szélesebb teret adna azzal a céllal, hogy az egyes részletszabályok megállapítása a Kamara hatáskörébe kerüljön, ezzel is erősítve az ügyvédi hivatás függetlenségét. Hangsúlyozandó, hogy a Kamara hatásköre a büntetőeljárás során a vádemelésig terjedő szakaszban felmerült kirendelt védői díjak megállapítására vonatkozik.

Az Üttv. 36. §-a módosításával egyrészt rögzítésre kerül, hogy a kirendelt védő – a közfeladat-ellátás átvétele esetére – a Kamara szabályzatában meghatározott díjazásra tarthat igényt és a kirendelt védő óradíját – törvényi keretek között – szabályzatban állapítja meg a Kamara. A törvény szerint a kirendelt védő díja nem lehet alacsonyabb a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kirendelt ügyvédi óradíjnál.

A kirendelt védői díjak Kamara általi kifizetése államtól átvállalt közfeladat, amelynek finanszírozása a központi költségvetésből történik.

A Kamara által ellátandó közfeladat ellátásával kapcsolatban a Magyar Ügyvédi Kamara küldöttgyűlése szabályzatalkotásra vonatkozó felhatalmazásának bővítése indokolt. Szabályzatban kell rendelkezni a kirendelt védő óradíjáról, a tevékenység ellátásáért járó egyéb díjakról, a kifizetés eljárásrendjének részletes szabályairól. Az Üttv. felhatalmazó rendelkezésének módosítása is szükséges tekintettel arra, hogy a kirendelt védői díjakkal kapcsolatos szabályozásra a Kamara kap szabályzatalkotásra vonatkozó felhatalmazást, illetve a közfeladat ellátása átvételének hiányában a szabályozásra a miniszter kap felhatalmazást.

22. §

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) módosítását indokolja, hogy a kirendelt védő díjára és költségeire vonatkozó szabályokat a vádemelési szakaszban – összhangban az ügyvédi tevékenységről szóló törvénnyel – a Kamara szabályzata határozhatja meg a kirendelt védőkkel kapcsolatos közfeladat ellátása esetében. Kamarai szabályzat hiányában a kirendelt védő díjának meghatározása miniszteri rendeletben foglaltak alapján történik.

23. §

Technikai módosítás annak érdekében, hogy az egyes törvényeknek az igazságügyi szakértőkkel és a szakértői bizonyítással összefüggő módosításáról szóló 2024. évi LI. törvény 9. § c) pontja ne lépjen hatályba.

Végző előterjesztői indokolás**az egyes iparbiztonsági, tűzvédelmi és hulladékgazdálkodási hatósági eljárások egyszerűsítéséről szóló 2024. évi LXXXIII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény célja az iparbiztonsági, valamint a tűzvédelmi szabályozás felülvizsgálata és az ágazatok adminisztratív terheinek csökkentése mind hatósági mind ügyfél oldalról. Cél olyan jogi környezet, hatósági eljárások kialakítása, amely segíti az iparban résztvevő cégek termelékenységét, egyszerű és átlátható szabályozással.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1. §-hoz**

A tűzvédelmi törvény módosítása alapján a beépített tűzjelző, illetve tűzoltó berendezés használatbavétele, illetve megszüntetése a tűzvédelmi hatóság engedélye helyett a berendezés használatbavételének, illetve megszüntetésének a tűzvédelmi hatósághoz történő előzetes bejelentéséhez kötött eljárássá alakul át, a berendezés létesítése, illetve a meglévő berendezés átalakítása, bővítése továbbra is a tűzvédelmi hatóság engedélyéhez kötött tevékenység marad. Kiemelendő, hogy a berendezés használatba vétele esetében a hatóság a bejelentéstől számított 8 napon belül helyszíni ellenőrzést tart.

2-4. §-hoz

A katasztrófavédelmi törvény értelmében küszöbérték alatti üzem egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület, ahol a katasztrófavédelmi törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti alsó küszöbérték negyedét meghaladó, de az alsó küszöbértéket el nem érő mennyiségben veszélyes anyag van jelen, valamint jogszabályban meghatározott, kiemelten kezelendő létesítmények. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv azonban nem ismeri a küszöbérték alatti üzem fogalmát, csak az alsó vagy felső küszöbértékű üzemet, sőt a veszélyes anyag jelenlétét is legalább az alsó küszöbérték eléréséhez köti. Az alsó küszöbérték alatti vállalkozások – ide nem értve a kiemelten kezelendő létesítményeket – jellemzően kisvállalkozások, és a hatályos szabályozás számukra is előírja súlyos káresemény elhárítási terv készítését az összes kapcsoló intézkedéssel (gyakorlattal) együtt, amely jelentős mennyiségű feladatot és adminisztrációs terhet jelent a kis létszámú vállalkozások számára, amellett, hogy számottevően megnöveli a katasztrófavédelmi hatóságok ellenőrzési terheit, amelyet kockázat alapon kellene összpontosítani. Mindezekre figyelemmel csökkentésre kerülnek a küszöbérték alatti üzemek adminisztratív terhei.

A törvényben pontosításra kerül továbbá a veszélyes anyaggal kapcsolatos esemény fogalma. Ennek megfelelően a veszélyes anyaggal kapcsolatos eseménynek akkor minősül a veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz, amennyiben személyi sérüléssel nem jár, de a tűzkár a 300.000 Ft-os értékhatárt meghaladja, illetve a veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás, amennyiben kizárólag az üzem, létesítmény telephelyét, székhelyét érinti, személyi

sérüléssel nem jár, de az anyagi kár a 300.000 Ft-os értékhatárt meghaladja. A mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása, az oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése valamint az egyéb veszélyes anyag kikerülése körében a szabályozás változatlan marad. A fogalom pontosítását az indokolja, hogy a hatályos szabályozás a tüzeset valamint a robbanás kapcsán nem határoz meg mérőszámot – szemben az egyéb veszélyes eseményekkel – ennek megfelelően a gyakorlatban sok esetben a tényleges veszélyhelyzet létrejöttének hiánya esetén is az üzemeltetőnek jelentési, a katasztrófavédelmi hatóságnak vizsgálati kötelezettsége van.

A törvény módosításával lehetővé válik, hogy integrált hatósági eljárás keretében állapítsa meg az építésügyi hatóság a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményre vonatkozó építési engedély kiadható-e katasztrófavédelmi szempontból. Így az építési engedélyezési eljárás során a katasztrófavédelmi szempontokat is értékelheti az építésügyi hatóság, ezáltal nem kell két külön eljárást megindítani.

A katasztrófavédelmi törvény felülvizsgálatra került, és a törvényi szintet nem igénylő tárgykörök – a jogrendszer egyszerűsítése érdekében – kormányrendeleti szinten kerülnek szabályozásra. Ugyanakkor a korábban törvényben biztosított szabályozási elemek és az ezzel összefüggésben biztosított garanciális szabályok kormányrendeleti szinten is biztosítva lesznek.

5. §-hoz

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény hatályos rendelkezései szerint a hulladéklerakási járulék megfizetésére kötelezettnek a járulékfizetéssel kapcsolatos adatszolgáltatáshoz a járulék megfizetését igazoló dokumentumot is csatolnia kell. Indokolatlan annak előírása, hogy a járulékfizetést a kötelezett igazolja, figyelemmel arra, hogy a hatóság a gazdasági, pénzügyi osztályának bevonásával ennek ellenőrzését egyszerűen saját maga elvégezheti.

6. §-hoz

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény módosítása párhuzamos szabályozás elkerülése érdekében egyértelműsíti a veszélyeshulladék-égetőmű fogalmát.

7. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

8. §-hoz

Sarkalatossági záradék.

9. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az új szabályozás a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (a továbbiakban: CER irányelv) való megfelelést szolgálja.

A törvény célja az élet és az anyagi javak védelme az állampolgárok jólétének és az alapvető szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében, a nemzeti ellenálló képességi rendszer fejlesztésére – különösen a kormányzat folytonossága, az energetika, a tömegmozgások, az élelmezés és vízellátás, a tömeges sérültellátás, a polgári kommunikációs rendszerek, valamint a közlekedés, és szállítás területére vonatkozó alapkövetelmények teljesítésére – figyelemmel, az állam, a társadalom és a gazdaság ellenálló képességének növelésére.

A törvény olyan átfogó, a kritikus szervezetekre vonatkozó ellenálló képességi jogszabályi környezetet alkot meg, amely kiterjed a Magyarország területén székhellyel rendelkező, a törvényi feltételek fennállása esetén hatósági határozattal kijelölt szervezetek ellenálló képességének fokozását célzó intézkedésekre, a hatósági, a felügyeleti és a támogatási rendszerekre, továbbá tartalmazza az új szabályozással érintett kapcsolódó törvények módosítását.

Az új törvényi szabályozás kizárólag a CER irányelv alapján kötelező jelleggel átültetendő ágazatokra, alágazatokra terjed ki. Ennek eredményeként olyan szervezetek, infrastruktúrák nem kerülnek be a szabályozás hatálya alá, melyek jelenleg kijelölt létfontosságú rendszerelemek, vagy Magyarország működéséhez elengedhetetlenek, ezért indokoltta vált a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Vbő.) hatálya alatt egy olyan szabályrendszer kidolgozása, amely a továbbiakban is biztosítja a kieső ágazatokba tartozó szervezetek, infrastruktúrák védelmi szintjének fenntartását.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A törvény személyi és területi hatályát határozza meg. A törvény hatálya a Magyarország területén székhellyel rendelkező alapvetően fontos társadalmi funkciók vagy gazdasági tevékenységek fenntartásához nélkülözhetetlen szolgáltatásokat nyújtó kritikus szervezetekre, kritikus infrastruktúrákra, valamint a közreműködő természetes személyekre, közigazgatási szervekre, érintett ágazatokra és szervezetekre terjed ki.

A CER irányelv előírja a tagállamok számára, hogy a CER irányelvet átültető nemzeti szabályozás az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: NIS 2 irányelv) figyelembevételével valósuljon meg. A kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák esetében nem alkalmazandók a törvény azon előírásai, amelyeket a NIS 2 irányelvet átültető hazai jogszabályok szabályoznak.

Az energia ágazatban a törvény rendelkezései a törvényben meghatározottak szerinti eltérésekkel alkalmazandóak.

A törvény hatálya nem terjed ki a nukleáris létesítmények esetén a villamosenergia-termelés alapvető szolgáltatás vonatkozásában a szerződések és az uniós jog hatálya alá tartozó, kifejezetten nukleáris elemekre.

A CER irányelv egyenértékűség elvére tekintettel ahol a szerződések, az uniós jog és más a jogszabályok a nukleáris létesítményekre vonatkozó rendelkezéseket állapítanak meg e törvény rendelkezései nem alkalmazandóak. Az egyes rendelkezések erre figyelemmel tartalmaznak a nukleáris létesítményekre vonatkozó eltérő rendelkezéseket.

2. §

A rendelkezés meghatározza a törvény alapelveit. A kritikus szervezetek ellenálló képességének szervezése és a törvényben meghatározott feladatok ellátása során az érintett szervezetek és természetes személyek, különösen e szakaszban meghatározott alapelvek (pl.: együttműködés és jóhiszeműség, szubszidiaritás, arányosság, bizalmasság, hivataltól való eljárás) figyelembevételével kötelesek eljárni.

Az e törvény és felhatalmazása alapján alkotott rendeletek végrehajtása során figyelemmel kell lenni a biztonság elsődlegességének elvére. A törvény 2. § (1) bekezdés h) pontja rendelkezik arról, hogy a nukleáris létesítmény, mint

kritikus infrastruktúra esetében, mely esetekben élvez elsőbbséget a biztonság. Ezen túlmenően minden esetben az 1. § (5) bekezdése szerinti egyenértékűség elve alkalmazandó.

3. §

Az értelmező rendelkezésekben azon új, vagy módosított fogalmak, fogalmi elemek jelennek meg, amelyek biztosítják a törvény következetes végrehajtását és az egységes jogalkalmazást. Ezek közül kiemelkedő jelentőséggel bírnak a kritikus szervezethez, a kritikus infrastruktúrához és az alapvető szolgáltatáshoz tartozó fogalmak.

4. §

A kritikus szervezetek ellenálló képességével összefüggő nemzeti célkitűzéseket a kritikus szervezetek ellenálló képességére vonatkozó nemzeti stratégia és a kritikus szervezetek ellenálló képességére vonatkozó nemzeti kockázatértékelés határozza meg.

A nemzeti stratégia – összhangban a Vbő-vel – a Biztonság- és Védelempolitika Alapelvei, a Nemzeti Biztonsági Stratégia alapján más biztonsági és ágazati stratégiákra építve a Kormány határozatában kiadott tervezési dokumentum, amelyhez a jelenlegi kritikus infrastruktúra védelmi szabályozás alapján rendelkezésre álló dokumentumokat és a CER irányelv által előírt egyéb szakterületek (pl.: Seveso irányelv, polgári védelmi mechanizmus stb.) forrásait kell felhasználni. A stratégia célja a kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák ellenálló képességének hosszú távú fejlesztési terve.

5. §

A nemzeti kockázatértékelés a Kormány által határozattal elfogadott tervezési dokumentum, amelynek célja a kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák ellenálló képességi intézkedéseinek támogatása. A rendelkezés meghatározza a nemzeti kockázatértékelés elkészítése során figyelembe veendő szempontokat.

6. §

A jelenlegi szabályozást felváltó új hatósági struktúra kialakítása a jogalkalmazói igények alapján készült, cél az átláthatóbb, egységesebb és egyszerűbb eljárásrend, amely során a kritikus szervezetek kijelölési eljárásában megvalósul az ún. „egyablakos” ügyintézési rendszer. Az új struktúrában az energia ágazatban a földgáz, hidrogén és villamos energia alágazatok kivételével – a kijelölő hatóság vizsgálja a horizontális kritériumokat, az ágazati követelmények érvényesítése érdekében pedig az ágazatok kijelölt szervei ágazati szakhatósági hatáskörben – az ágazati kritériumok szakkérdéskénti vizsgálatával – közreműködnek a kijelölési eljárásban, valamint az ellenálló képességi terv jóváhagyása, az ellenőrzés és a komplex gyakorlatok során.

A földgáz, hidrogén és villamos energia alágazatok esetében a kijelölési eljárást az energetikai ágazati kijelölő hatóság folytatja le.

7. §

A kijelölési eljárás keretében a hatósági és az üzemeltetői adatszolgáltatások alapján kell vizsgálni, hogy mely kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák felelnek meg az ágazati vagy horizontális kritériumoknak. A kijelölő hatóságot köti a szakhatósági állásfoglalás az ágazati kritériumok teljesülése vonatkozásában.

A kritikus szervezetek azonosításához és kijelöléséhez, a hatóságoknak egymás között rendszeres információ-megosztást és a kritikus szervezet eljárással kapcsolatos adatszolgáltatását biztosítani kell. Kritikus szervezet kijelölésére irányuló hatósági eljárás megindítására a Védelmi Igazgatási Hivatal is tehet javaslatot.

8. §

A rendelkezés tartalmazza az általános kijelölő hatóság által vizsgálandó horizontális kritériumokat. A kritériumok kialakításának szempontjai: érintett alapvető szolgáltatással érintett kiesés időtartama, felhasználók száma, terület, egyediség, gazdasági hatás, ellátási láncok, helyettesíthetőség, függőségek.

9. §

Amennyiben a szervezet megfelel a jogszabályban meghatározott horizontális és ágazati kritériumoknak, a kijelölő hatóság a szervezetet kritikus szervezetként kijelöli. A kijelölés lényegi alapja, hogy az adott szervezet nyújt-e alapvető szolgáltatást. Kritikus szervezetként jelölhető ki az a szervezet, amely alapvető szolgáltatást nyújt, és kritikus infrastruktúraként jelölhető ki az az infrastruktúra, amellyel a kritikus szervezet az alapvető szolgáltatást nyújtja.

A kritériumok meglétét a kijelölő hatóság legalább négyévente felülvizsgálja, és a kijelölés fenntartásáról vagy visszavonásáról dönt.

A rendelkezés meghatározza a kijelölő határozat kötelező tartalmi elemeit.

10. §

A rendelkezés egy új jogintézményt vezet be, a kritikus szervezet ellenálló-képességi szintbe sorolását.

A kijelölő hatóság külön kormányrendeletben meghatározottak alapján a kijelölt kritikus szervezetet három ellenálló képességi szint valamelyikébe sorolja. Az adott kritikus szervezet ellenálló képességi szintje a kijelölő határozatban kerül megállapításra. A kritikus szervezet jogszabályban és a kijelölő határozatban előírt kötelezettségeit ezen ellenálló képességi szint szerint köteles teljesíteni.

Szükséges annak lehetőségét megadni a kritikus szervezet részére, hogy a megállapítottnál alacsonyabb ellenálló képességi szintbe sorolását kérhesse.

11. §

A kritikus szervezet infrastruktúrája kritikus infrastruktúraként is kijelölhető. A kijelölő hatóság kritikus infrastruktúraként jelöli ki azt az infrastruktúrát, amely a kritikus szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz szükséges, Magyarország területén helyezkedik el és megfelel legalább egy horizontális vagy egy ágazati kritériumnak. Kritikus infrastruktúra kijelölésére irányuló hatósági eljárás megindítására a Védelmi Igazgatási Hivatal is tehet javaslatot.

Ugyanazon kritikus infrastruktúra több ágazatban vagy alágazatban nem jelölhető ki.

12. §

Az európai kritikus szervezetekre a kritikus szervezetekre vonatkozó rendelkezéseket a IV. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

13. §

Európai kritikus szervezet az a kijelölt kritikus szervezet lehet, amely legalább hat tagállamban vagy tagállam számára alapvető szolgáltatásokat nyújt és az Európai Bizottság értesítése alapján a kijelölő hatóság határozattal kijelölt.

14. §

A rendelkezés az európai kritikus szervezet kijelölési eljárását határozza meg. A kijelölt kritikus szervezetnek értesítenie kell a kijelölő hatóságot, ha hat vagy több tagállamban vagy tagállam számára nyújt alapvető szolgáltatást. A kijelölő hatóság az érintett kritikus szervezetről tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert, aki – az érintett miniszter bevonásával – tájékoztatja az Európai Bizottságot. A kritikus szervezet európai kritikus szervezetté való kijelöléséről a kijelölő hatóság egyeztetést folytat a többi érintett tagállam illetékes hatóságával, melynek eredményéről a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter tájékoztatja az Európai Bizottságot. Amennyiben megfelel a követelményeknek, a kijelölő hatóság a kritikus szervezetet európai kritikus szervezetté jelöli ki.

15. §

Az európai tanácsadó misszió igénylésével, résztvevőivel és eljárásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az európai tanácsadó misszió által készített jelentés alapján az Európai Bizottság véleményt ad ki, mely alapján meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, le kell folytatni az indokolt hatósági eljárásokat.

Az európai tanácsadó misszióknak nem lehet tárgya a közigazgatás ágazatban kijelölt európai kritikus szervezet.

16. §

Magyarország területén működő európai kritikus szervezet esetében az a tagállam is igényelhet európai tanácsadó missziót, amely tagállam részére az európai kritikus szervezet alapvető szolgáltatást nyújt. Ebben az esetben a misszió feltétele, hogy ahhoz Magyarország hozzájáruljon.

17. §

Az alapvető szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében a kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák számára egységes és kockázatokkal arányos ellenálló képességi követelményrendszer kerül kialakításra.

A kritikus szervezetekre vonatkozó alapvető követelmények: az általuk nyújtott alapvető szolgáltatás folyamatos biztosítása, ellenálló képességi terv és kockázatelemzés készítése, ellenálló képességi mátrix készítése, ellenálló képességi intézkedések bevezetése, ellenálló képességi vezető foglalkoztatása, rendkívüli események bejelentése, ellenálló képességi gyakorlatok lefolytatása.

18. §

A kockázatelemzés, ellenálló képességi mátrix lényege a kritikus szervezet által a kockázatokra adott kockázatkezelő intézkedések nyomon követése. Az új szabályozás a kritikus szervezetek biztonsági és ellenálló képességi intézkedéseinek nyomon követését 3-as felosztású kockázatelemzési rendszerrel támogatja. Továbbá a kötelezően vizsgálandó kockázatok köre ágazatspecifikus – bizonyos ágazatokra jellemző – és horizontális (beszállítói kitettség, humán kockázatok, pilóta nélküli légi járművek okozta fenyegetések) kockázatokkal bővül ki.

19. §

A kritikus szervezet a kritikus infrastruktúrái vonatkozásában a kockázatelemzés alapján ellenálló képességi tervet készít. Az ellenálló képességi tervben a kritikus szervezet bemutatja a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra működését és az alapvető szolgáltatás folyamatosságának biztosításához szükséges eljárási és eszközrendszert beleértve a megelőző intézkedéseket, a szervezet felkészültségét, a speciális kockázatok és a rendkívüli események kezelését és a helyreállítás menetét.

20. §

A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető felelős a jogszabály által hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáért és a kritikus szervezet ellenálló képességének fejlesztésének támogatásáért. Ennek keretében rendszeresen felülvizsgálja az alapvető szolgáltatás folyamatosságát meghatározó dokumentumokat, támogatja a kritikus szervezet rendkívüli eseményekkel szembeni felkészültségét és gondoskodik a rendkívüli események hatékony kezeléséről.

A szervezetek adminisztratív, ellenálló képességi és biztonsági feladatait érintő feladatrendszer szélesedése magasabb szintű elméleti és gyakorlati tudást vár el az ellenálló képességi vezetőktől.

Az ellenálló képességi vezető szervezetben belüli pozíció erősítése, az információáramlás és a hatékonyabb jogkövetés érdekében az ellenálló képességi vezető feladatrendszere közvetlenül a szervezet vezető tisztségviselői vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület legfelső vezetéséhez tartozik. A CER irányelv szerinti háttérellenőrzési követelményeknek való megfelelést az ellenálló képességi vezetőre vonatkozó erkölcsi bizonyítvány biztosítja.

21. §

A hatósági felügyelet célja, hogy a kritikus szervezetek betartsák az e törvényben és az e törvényben foglalt felhatalmazás alapján alkotott más jogszabályok rendelkezéseit. A hatóságok felügyelik és rendszeresen ellenőrzik a kockázatelemzésen alapuló ellenálló képességi tervek teljeskörűségét, felülvizsgálatát és végrehajthatóságát, az ellenálló képességi gyakorlatok végrehajtását, továbbá nyilvántartják a hatósági cselekmények végrehajtásához szükséges adatokat.

A hatósági ellenőrzés a felügyeleti rendszerek egyik meghatározó eszköze. A hatósági ellenőrzés az ellenőrzéssel érintett közigazgatási szervek együttműködésével időszakosan, valamint soron kívüli ellenőrzéssel valósulnak meg. Az ellenőrzés eredményei alapján a kritikus szervezetek az ellenálló képességi tervek soron kívüli felülvizsgálatára és módosítására kötelezhetőek.

A jogszabályhely tartalmazza az ún. ellenálló képességi ellenőrzés vizsgálati kritériumait.

A háttérellenőrzések lehetőségének megteremtése a CER irányelv 14. cikke miatt szükséges. A háttérellenőrzés kellően indokolt esetben történhet meg, szigorú adatvédelmi garanciák mellett.

22. §

A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető az ellenálló képességi tervben foglaltak teljesülését rendszeres belső audit keretében ellenőrzi, szükség esetén megteszi a szükséges intézkedéseket.

23. §

Kormányrendeletben kijelölt hatóság nyilvántartást vezet a kijelölt kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák, valamint az európai kritikus szervezetek és európai kritikus infrastruktúrák releváns adatairól, dokumentumairól. A rendelkezés meghatározza az adatkezelés szabályait és célját, valamint az adattovábbítás szabályait.

A rendelkezés biztosítja továbbá, hogy a nyilvántartó hatóság hozzáférjen azokhoz a releváns adatokhoz, melyek a hatáskörébe tartozó háttérellenőrzések lefolytatásához szükségesek.

24. §

A rendelkezés tartalmazza a kritikus szervezet, a kritikus infrastruktúra, valamint az ellenálló képességért felelős vezető nyilvántartásból való törlésének, továbbá az ellenálló képességért felelős vezető inaktív státusszal való szerepeltetésének eseteit.

25. §

A gyakorlatok szerepe egyre inkább felértékelődik. A törvény a kritikus szervezetek kötelezettségeként két fokozatú ellenálló képességi gyakorlat végrehajtásáról rendelkezik. A kritikus szervezeteknek évente a saját felkészültségüket modellező ellenálló képességi gyakorlatot kell tartaniuk, amelyet dokumentálnak és annak részleteiről, eredményéről tájékoztatják a hatóságot. A kritikus szervezetek vármegyénként egy-egy területi és egy országos szintű komplex ellenálló képességi gyakorlatot hajtanak végre az általános kijelölő hatóság bevonásával. A kritikus szervezetek egységes és kockázatarányos ellenálló képességének elérését és az ellenálló képességi gyakorlatok megszervezését az általános kijelölő hatóság támogatja.

26. §

A rendelkezés részletesen tartalmazza a kritikus szervezeteknél bekövetkezett rendkívüli eseményekkel kapcsolatos eljárást a rendkívüli esemény bejelentési rendjét, a rendkívüli esemény bekövetkezése során teendő intézkedéseket, valamint a hatósági vizsgálat szabályait.

A rendkívüli eseményt a kritikus szervezet erre kijelölt szervezeti egysége ellenálló képességi szinttől függően – tekintettel a kritikus szervezetek sajátosságaira – jelenti be a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének ügyeleti szolgálata, az általános kijelölő hatóság, az energetikai ágazati kijelölő hatóság és az ágazati minisztérium részére, mely szervek továbbítják a bejelentést a nemzeti eseménykezelő központ részére.

27. §

A törvény külön szabályozza azokat a rendkívüli eseményekkel kapcsolatos értesítéseket, amelyek Európai Unió tagállamokat érintenek. Amennyiben valamely rendkívüli esemény hat vagy több tagállamban jelentős hatást gyakorol, vagy gyakorolhat más tagállam által kijelölt kritikus szervezetekre, illetve az alapvető szolgáltatások nyújtásának folyamatosságára, a hatóságok az egyedüli kapcsolattartó ponton keresztül értesítik az érintett tagállam egyedüli kapcsolattartó pontját és az Európai Bizottságot, a CER irányelv rendelkezéseinek való megfelelés érdekében.

28. §

A jogkövetkezmények megállapítása során a tervezet a kötelezettségek betartása érdekében biztosítja a hatóság számára a végső megoldásként (ultima ratio jelleggel) a közigazgatási szabályszegések esetére bírság alkalmazását. A törvényi szintű jogkövetkezményeket a kormányrendeleti szintű bírságolási szabályozás teszi teljessé.

29. §

A CER irányelvvel összhangban, a törvényben is megjelennek azok a módszerek, amelyekkel az állam a közigazgatási szervek útján támogatást nyújt a kritikus szervezetek ellenálló képességi feladatainak végrehajtásához. A kritikus szervezeteket, a kritikus infrastruktúrákat az alapvető szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében, olyan jogosultságokkal szükséges ellátni, amelyek hatékonyan támogatni tudják őket a törvény végrehajtásában és az ellenálló képességük fokozásában. A rendelkezés felsorolja a fő támogatási formákat.

30. §

A különböző támogatási formák igénybevételéhez a kritikus szervezetnek a nyilvántartó hatóság által kiállított igazolással igazolnia kell az azokra való jogosultságát.

31. §

Amennyiben szükséges és közérdekű célból indokolt, a külön jogszabályban meghatározottak szerint pénzügyi támogatás biztosítható a kritikus szervezetek ellenálló képességének fejlesztése céljára.

32. §

Az általános kijelölő hatóság a CER irányelv szerinti tanácsadó misszióra vonatkozó rendelkezések mintájára megalakítja az Ellenálló Képességért Felelős Vezetők Tanácsadó Bizottságát, mely munkacsoportokat hozhat létre egyes szakkérdések, szakmai feladatok végrehajtásának támogatása érdekében. A törvényjavaslat lehetővé teszi a kritikus szervezetek támogatása céljából a kritikus szervezetnél feltárt hiányosságok kijavításának szakmai felügyeletére, koordinációjára tanácsadó kirendelését, valamint – a kritikus szervezet kezdeményezésére – tanácsadó kijelölését. A rendelkezés a munkacsoport résztvevőire és működésére vonatkozó szabályokat határoz meg.

33. §

Azon kritikus szervezetek, akik önhibájukon kívül átmenetileg nem rendelkeznek kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezetővel, az általános kijelölő hatóság jóváhagyása esetén az ellenálló képességi tervét a kirendelt tanácsadó jóváhagyásával nyújthatják be.

34. §

A határokon átnyúló együttműködés koordinálását és a tagállami hatóságok közötti kapcsolattartást az egyedüli kapcsolattartó pontként kijelölt szerv látja el. Az egyedüli kapcsolattartó pont a kritikus szervezeteket érintő nemzetközi kapcsolattartás mellett ellátja a kritikus szervezetek ellenálló képességével foglalkozó csoportban az ország képviselését is.

35. §

Az állami szintű feladatok végrehajtásáról és nyomon követéséről egy munkacsoporton keresztül a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter gondoskodik. A munkacsoport felel különösen a szövetségi és az Európai Unió kötelezettségéből fakadó ellenálló képességi feladatokért és azok végrehajtásáért, a Stratégia és a Kockázatértékelés kidolgozásáért, felülvizsgálataért. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterhez történő delegálást a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 72. § (1) bekezdés e) pontja indokolja.

36. §

A rendelkezés részletezi az együttműködés alapelveinek megfelelően a hatóságok egymás közötti, valamint a hatóságok és kritikus szervezetek közötti együttműködési kereteket és módokat. Az együttműködés keretében a hatóságok rendszeresen információt cserélnek és tájékoztatják egymást a kritikus szervezetek ellenálló képességét érintő fejleményekről, továbbá a hatósági eljárások alkalmazásával jóhiszeműen járnak el.

37. §

Hatósági és eljárás-biztonsági szempontból a komplex ellenőrzésben, valamint a kijelölési eljárásban a kijelölő hatóság és az ágazati szakhatóság részéről csak olyan személy vehet részt, akinek a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározott nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték és akivel szemben kockázati tényező nem merült fel.

38. §

Az ország nemzetbiztonsági és a kritikus szervezetek biztonsági érdekeit szem előtt tartva a bizalmasság alapelveire tekintettel, akinek tudomására jut, hogy egy szervezet kritikus szervezatként került kijelölésre, köteles ezt az információt és az ezzel összefüggésben megismert adatot bizalmasan kezelni, jogszabályban meghatározott célhoz kötötten felhasználni, harmadik személy részére nem hozzáférhetővé tenni.

39. §

Az egyedüli kapcsolattartó pont rendszeresen összefoglaló jelentést küld az Európai Bizottságnak az európai kritikus szervezetek és európai kritikus infrastruktúrák, kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák ágazonkénti és alágazonkénti számáról és európai érintettségéről, továbbá a más tagállamokat érintő rendkívüli eseményekről a CER irányelv rendelkezéseinek való megfelelés érdekében.

Az egyedüli kapcsolattartó pont, mielőtt az Európai Bizottság rendelkezésére bocsátja továbbá a CER irányelv szerint előírtakat, megküldi az érintett adatokat a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve részére.

40. §

E törvény végrehajtása érdekében a részletszabályok megalkotására felhatalmazó rendelkezéseket tartalmaz a Kormány és az érintett miniszterek számára.

41. §

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

42. §

Átmeneti rendelkezéseket tartalmaz.

Az új szabályozás alapján újra le kell folytatni a kijelölési eljárásokat, melyeket 2025. április 30-ig meg kell indítani. Az új kijelölési eljárások során dönteni kell a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény szerint hozott kijelölő, kijelölést fenntartó határozatok érvényességének megszűnéséről is.

43. §

Sarkalatossági záradék.

44–45. §

Jogharmonizációs záradék.

46. §, 55. § b) pont, 62. §, 81–82. §, 90. §, 106. §, 129–132. §

A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény összefüggésében: módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések, melyek célja a fogalom pontosításhoz kapcsolódó technikai, valamint az új törvény céljához és végrehajtásához szükséges tartalmi módosítások átvezetése.

47–48. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 22. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az Nytv. 17. § (2) bekezdés c) pontja szerinti adatok igénylésére jogosultak a rendészeti feladatokat ellátó igazgatási szervek a polgári kézi lőfegyverekkel, lőszerekkel, gáz- és riasztófegyverekkel, ipari célokat szolgáló robbantóanyagokkal, pirotechnikai termékek gyártásával, forgalmazásával, a kábítószerekkel és pszichotrop anyagokkal kapcsolatos engedélyezési és nyilvántartási eljárásokhoz.

A felhatalmazás nem foglalja magába az atomenergiához kapcsolódó közbiztonsági engedélyek kiadásával és a kábítószer-prekursorokkal kapcsolatos közigazgatási engedélyezési feladatokat, ugyanakkor alapvető közbiztonsági érdek, hogy csak élő, valóban létező természetes személy előlétele – ellenőrzött személyes adatokkal – kerüljön priorálásra a bünyügyi nyilvántartásokban és csak ezen természetes személyek kaphassanak felhatalmazást az atomenergia polgári alkalmazása területén történő foglalkoztatáshoz és a kábítószer-prekursorokkal kapcsolatban.

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 1. § 5b. pontja és az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 2023. január 1-jétől vezette be a kábítószer, pszichotrop-, valamint az új pszichoaktív anyagok összefoglaló megnevezésére az ellenőrzött anyagok fogalmat. Az egységes fogalomhasználat miatt célszerű az Nytv.-ben az ellenőrzött anyagok megnevezést szerepeltetni. A felhatalmazás nem foglalja magába a kábítószer-prekursorokkal kapcsolatos közigazgatási engedélyezési feladatokat, mely eljárások lefolytatásához szükséges az adatok ellenőrzésének biztosítása.

49. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 7/E. § (1) bekezdés d) pontja szerint a Terrorelhárítási Központ (a továbbiakban: TEK) a rendszetért felelős miniszternek a külpolitikáért felelős miniszter egyetértésével meghozott döntése alapján – a hatályos nemzetközi normák betartásával – közreműködik a magyar állampolgárok életét, testi épségét Magyarország területén kívül közvetlenül fenyegető háborús cselekmények, fegyveres konfliktusok, valamint terrorista és túszejtő akciók esetén a bajba jutott magyar állampolgárok mentésében, hazatérésük biztosításában, az evakuálás végrehajtásában, e célból együttműködik az Európai Unió tagállamaival és szerveivel, az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének szerveivel, illetve az érintett nemzetközi szervezetekkel, valamint az érintett külföldi állam hatóságaival-

Mivel a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 6/B. § (2) bekezdése a Magyar Honvédség kimenekítési tevékenységét más tartalommal szabályozza, a fenti rendelkezést – figyelemmel arra, hogy a Hvt. 6/B. § (2) bekezdése 2024. november 1-én lépett hatályba – a Hvt. 6/B. § (2) bekezdéséhez szükséges igazítani.

A Hvt. 6/B. § (2) bekezdése alapján a Kormány dönt a Magyar Honvédségnek a magyar állampolgár vagy más személy életét, testi épségét Magyarország területén kívül fenyegető veszélyek esetén a bajba jutott személy külföldről történő kimenekítésében való részvételéről.

A TEK a hatályos szabályok szerint az előbb bemutatott kimenekítési feladata során jogosult megszerezni, elemezni, értékelni, ellenőrizni és továbbítani a külföldre vonatkozó, valamint külföldi eredetű információkat.

A módosítással a TEK a személyvédelmi feladatkörében is alkalmazhatja a külföldi információszerzést.

50. §, 52. §

Az Rtv. 29. § új (12) bekezdésének célja, hogy valamennyi, az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott szerv – beleértve az idegenrendészeti szervet is – jogosult legyen az igazoltatás helyszínén vagy az előállítás során a közös személyazonosítóadat-tár (a továbbiakban: CIR) lekérdezésére.

Az Rtv. 29. § új (13) bekezdése szerint természeti katasztrófa vagy baleset esetén az Rtv. 4. § (2) bekezdésében megjelölt rendőri szervek közül a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv és az idegenrendészeti szerv számára – feladatkörükre tekintettel – nem indokolt a személyazonosságukat igazolni nem tudó ismeretlen személyek vagy az ismeretlen személyazonosságú holttest vagy holttestrész biometrikus adatainak CIR-ben tárolt adatokkal való összevetésének engedélyezése a személyazonosság megállapítása céljából.

Az interoperabilitási rendeletek jogharmonizációja körében az Rtv. 7/E. § (8) bekezdésében a rendőrség terrorizmust elhárító szerve az Rtv. 7/E. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjában meghatározott bűncselekmények megelőzésével és felderítésével kapcsolatos feladatai ellátása céljából felhatalmazást kap a CIR lekérdezésére. Tekintettel arra, hogy az uniós norma mindezt a „terrorista bűncselekmények vagy egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy kivizsgálása” céljából teszi lehetővé, indokolt e célból a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervét is feljogosítani a CIR bűnüldözési célú lekérdezésére az Rtv. 91/C. § új (13) bekezdésének beiktatásával. Tekintettel arra, hogy az interoperabilitási rendeletek alapján kezelt arckép- és ujjnyomat-adatok összehasonlításához sok esetben szakértői támogatás szükséges, az ezt célzó munkafolyamatok hatékonyságának biztosítása érdekében egyúttal indokolt az NSZKK felhatalmazása az ilyen adatok összehasonlításában való közreműködésre.

51. §, 54. §, 55. § c) pont

A módosítás célja a SIS figyelmeztető jelzések egy újabb típusának elhelyezésére vonatkozó szabályok meghatározása az egyes súlyos bűncselekmény áldozatává vagy elkövetőjévé válásának veszélyével érintett gyermekek és különleges bánásmódot igénylő nagykorú személyek vonatkozásában, amely alapján adott esetben sor kerülhet az utazásnak az érintett személy védelme céljából történő megakadályozására, azaz az Rtv. 46/I. §-a szerinti biztonsági feltartóztatás intézkedésének alkalmazására.

Az új figyelmeztető jelzés bevezetése a rendőri együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a SIS létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 32. cikk (1) bekezdés d) és e) pontjának végrehajtásához szükséges.

A módosítás a rendőrség feladataként határozza meg a SIS figyelmeztető jelzés elhelyezéséről, felülvizsgálatáról vagy törléséről szóló döntést.

53. §

A TEK az Rtv. 91/T. §-a alapján kezeli azokat az adatokat, amelyek az Rtv. 7/E. §-a szerint meghatározott feladatai ellátásához – megelőzési, felderítési, felszámolási, személyvédelmi célból – szükségesek, illetve az Rtv. 63. § (7) bekezdése alapján a titkos információgyűjtés keretében a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 38–52. §-a szerint jogosult adatok igénylésére és kezelésére. Ennek alapján a TEK a megelőzési, felderítési, felszámolási és személyvédelmi feladatai ellátása érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 2–6. pontjai szerinti adatokat érintő adatkezelést végez.

A felderítési, a műveleti és a személyvédelmi feladatok ellátásával összefüggésben keletkeznek az Infotv. alapján közérdekű adatnak minősülő adatok (például eszközbeszerzések), amelyek nyilvánosságra kerülése esetén a feladat

végrehajtására, a rendelkezésre álló eszközparkra vonatkozóan következtetés vonható le, mely a végrehajtás eredményességét befolyásolhatja.

55. § a) pont, 114. §

A módosítások célja, hogy a határvadász állomány a határ- illetve idegenrendészeti tevékenységhez kapcsolódóan létesítménybiztosítási feladatokba is bevonásra kerülhessen.

56. §

A módosítás a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény 37. § (1) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódik, amely kimondja, hogy a kritikus szervezetekkel, kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos hatósági eljárásokban a hatóság, szakhatóság részéről csak olyan személy vehet részt, akinek a nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték.

Másrészt a rendelkezés kiegészíti a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyek körét a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekkel, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal kapcsolatos hatósági eljárásokban résztvevő személyekkel.

57. §

A nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyek körének módosítása a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését szolgálja, ezért szükséges a jogharmonizációs záradék beépítése.

58. §

Az Nytv. új 22/B. §-ával összhangban indokolt a módosítás. A személyi azonosító kezelése körében a rendőrség jogosultsága ki fog terjedni az atomenergiához kapcsolódó közbiztonsági engedélyek kiadásával és a kábítószer-prekurzorokkal kapcsolatos engedélyezési és nyilvántartási eljárásokra is.

59–60. §, 63–64. §

Az uniós ideiglenes úti okmány létrehozásáról, valamint a 96/409/KKBP határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 18-i (EU) 2019/997 tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2019/997 tanácsi irányelv] szerinti uniós ideiglenes úti okmányra tekintettel pontosítani kell a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény (a továbbiakban: Utv.) felhatalmazó rendelkezését, mivel az (EU) 2019/997 tanácsi irányelv szerinti okmány nem „útleve”. Az uniós ideiglenes úti okmányt Magyarország hivatásos konzuli tisztviselője állíthatja ki, ezért a Kormány felhatalmazása a külpolitikáért felelős miniszter által kiadott úti okmányok kiadásának és kezelésének részletes szabályaira terjed ki a módosítás nyomán. A fentiek miatt az Utv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése is szükséges.

A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Konz. tv.) adatkezelési szabályait ki kell egészíteni az (EU) 2019/997 tanácsi irányelv 15. cikkének való megfelelés érdekében, emellett szükséges a Konz. tv.-ben a terminológiai pontosítás elvégzése is, mivel az (EU) 2019/997 tanácsi irányelv szerinti úti okmány elnevezése a magyar jogrendszerben az uniós ideiglenes úti okmány lesz.

Az (EU) 2019/997 tanácsi irányelv 7. cikke meghatározza, hogy az uniós ideiglenes úti okmányt a tagállam kinek állíthatja ki. A módosítás célja az, hogy egyes, a magyar hatóságok által magyarországi tartózkodásra jogosító okmánnyal ellátott külföldiek részére a hivatásos konzuli tisztviselő uniós ideiglenes úti okmányt állítson ki, amennyiben annak feltételei fennállnak. Ehhez arról is rendelkezni kell, hogy az idegenrendészeti hatóság, illetve a menekültügyi hatóság az úti okmány kiállításához szükséges adatokat átadhassa.

61. §

A TEK feladat- és hatáskörébe tartozó feladatok ellátása érdekében szükséges a víziközelkedésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vkt.) 58. § (3) bekezdésének olyan tartalmú módosítása szükséges, amely szerint

lehetővé teszi a Vkt. 58. § (1) bekezdésében meghatározott tiltott területen a TEK vagyonkezelésében lévő belső égésű motorral hajtott kishajó üzemeltetése többek között képzési célból.

65–66. §

A rendelkezés egyrészt a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényi szabályozáshoz kapcsolódó jogtechnikai módosítást tartalmaz, másrészt az elektronikus hírközlésről szóló törvényben a kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák számára biztosított kedvezményekhez kapcsolódóan kiegészíti a kedvezményezettek körét a Vbő. szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekkel, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal, figyelemmel arra, hogy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák védelmi szintjének fenntartása indokolt, melynek érdekében ugyanazon támogatások, kedvezmények megilletik, amelyek a kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák számára is biztosítottak.

A kritikus szervezetekkel, kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos rendelkezések a CER irányelv átültetését szolgálják, ezért szükséges az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénybe jogharmonizációs záradék beépítése.

67. §

Tekintettel arra, hogy az interoperabilitási rendeletek alapján kezelt arckép- és ujjnyomat-adatok összehasonlításához a legtöbb esetben szakértői támogatás szükséges, az ezt célzó munkafolyamatok hatékonyságának biztosítása érdekében indokolt az NSZKK felhatalmazása az ilyen adatok összehasonlításában való közreműködésre az idegenrendészeti hatóságok eljárása során is. A harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 266. § (3) bekezdése már tartalmazza az erre vonatkozó rendelkezéseket, indokolt ugyanezen lehetőség megteremtése az Szmvtv. alapján folytatott eljárások esetén is.

68–70. §, 73–76. §, 78. § (2) bekezdés, 80. §, 140–141. §, 148. §, 151. §, 152. § c) pont

A módosítás célja az uniós ideiglenes úti okmány létrehozásáról, valamint a 96/409/KKBP határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 18-i (EU) 2019/997 tanácsi irányelv, valamint az (EU) 2019/997 tanácsi irányelvnek az uniós ideiglenes úti okmány géppel olvasható vizsgálati zónája tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. május 6-i (EU) 2024/1986 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv átültetését szolgáló hazai szabályozás bevezetése. A módosítás meghatározza azon személyi kört, akik számára az irányelvben foglalt uniós úti okmány kiállítható.

A tagállami nagykövetségek és konzulátusok részéről az adott harmadik országban képviselettel nem rendelkező uniós polgárok számára biztosítandó konzuli segítségnyújtás keretében a segítségnyújtás egyik eszköze az uniós ideiglenes úti okmányok kiállítása. Az uniós ideiglenes úti okmány egyszeri utazásra feljogosító okmány, amely lehetővé teszi a birtokosa hazatérését, vagy kivételesen más célállomásra utazását abban az esetben, ha az útlevéle vagy úti okmánya elveszett, ellopták, megsemmisült, vagy egyéb okból nem szerezhető be ésszerű időn belül. Más célállomás lehet például egy szomszédos vagy hasonlóan közeli ország, ahol a képviselettel nem rendelkező polgár állampolgársága szerinti tagállam nagykövetséggel vagy konzulátussal rendelkezik.

A tagállamok egységes formátumú ideiglenes úti okmányt hoztak létre, amelyet a tagállamok uniós polgárok számára állítanak ki olyan helyeken, ahol az adott polgárok állampolgársága szerinti tagállam nem rendelkezik állandó diplomáciai vagy konzuli képviselettel. Az új uniós ideiglenes úti okmány korszerűbb és biztonságosabb, mint az eddig használt formátum és az okmány kiállításának szabályai is aktualizálásra kerültek.

71–72. §

A szabálysértési jogsegegyről szóló 2007. évi XXXVI. törvény alkalmazásának gyakorlati tapasztalatai alapján indokolt, hogy a külföldön kiszabott pénzbírság hazai végrehajtása körében az eljárások gyorsabb lezárása érdekében az átvett eljárási költségre is a szabálysértési pénzbírság végrehajtásának szabályait alkalmazzák.

77. §

A módosítás célja, hogy az eddigi, egységesen 25 évig tartó adatmegőrzési időt a jövedelmi, vagyoni helyzetére vonatkozó olyan adatok tekintetében, amelyeket a törvény hatálya alá tartozó személy nyilatkozata, az általa szolgáltatott irat vagy az adóhatóság, illetve a társadalombiztosítási feladatokat ellátó szerv adatszolgáltatása tartalmazott, az ellátásra, támogatásra való jogosultság megszűnésétől, a visszatérítendő támogatás teljesítésétől vagy a követelés elévülésétől számított 10 évig kezelje a menekültügyi hatóság.

78. § (1) bekezdés

A menedékes jogállású személyek nem tartoznak a polgárok személyiadat- és laknyilvántartása hatálya alá. Szálláshelyük nyilvántartása a menekültügyi nyilvántartás útján történik. Közlekedési igazgatási ügyekben (pl. gépjármű adásvétele), valamint a közúti közlekedési nyilvántartás vezetése kapcsán indokolt a menekültügyi nyilvántartásból történő adatszolgáltatás lehetővé tétele.

79. §

Magyarország és a Schengeni Egyezmény más tagállamainak hatóságai közötti hatékony együttműködés biztosítása érdekében szükséges az adatátadások lehetőségét az EU-tagállamok körét meghaladóan a schengeni övezet nem EU-tagállam hatóságai irányába is biztosítani. Ezért a módosítás célja, hogy a schengeni államok körével kiegészítse a hatályos szabályozást.

83–89. §

A törvénymódosítás a megelőző távoltartás bíróság által megállapított magatartási szabályai megtartásának technikai eszközzel történő ellenőrzése jogi feltételeit a végrehajtáshoz szükséges kellő felkészülési idő biztosításával teremti meg.

91. §

A rendelkezés egyrészt a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényi szabályozáshoz kapcsolódó jogtechnikai módosítást tartalmaz, másrészt a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvényben a kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák számára biztosított kedvezményekhez kapcsolódóan kiegészíti a kedvezményezettek körét a Vbő. szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekkel, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal, figyelemmel arra, hogy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák védelmi szintjének fenntartása indokolt, melynek érdekében ugyanazon támogatások, kedvezmények megilletik, amelyek a kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák számára is biztosítottak.

92. §

A kritikus szervezetekkel, kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos rendelkezések a CER irányelv átültetését szolgálják, ezért szükséges a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvénybe jogharmonizációs záradék beépítése.

93. §

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 2. § (4) bekezdésében meghatározott, szabálysértési felelősséget kizáró ok meghatározása nem áll összhangban az időközben hatályba lépett, a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 9. § (2) bekezdésével, ezért a Szabs. tv. pontosítása szükséges.

94. §

A Szabs. tv.-ben több olyan szabálysértési tényállás található, melyekben az elkövetési magatartás több előírás, szabály egyidejű megszegésével is megvalósítható, amely törvényi egységet képez, vagyis a hatóság csak egyrendbeli cselekmény miatt állapíthatja meg az elkövető felelősségét. A Szabs. tv. nem tartalmaz külön rendelkezést arra nézve, hogy a törvényi egységet képező szabálysértések vonatkozásában milyen (speciális) elveket kellene követni a büntetéskiszabás során.

Indokolt azonban, hogy a többes szabályszegésből eredő súlyosabb megítélés megjelenhessen a kiszabott büntetésben akkor, ha az elkövető a kötelező mértékű pénzbírsággal sújtandó szabályszegés mellett változó mértékű pénzbírsággal sújtható szabályszegést is elkövet, amelyet egységgént kell értékelni.

95. §

A kiskorú tanút a törvényes képviselője útján kell idézni, értesíteni [Szabs. tv. 62. § (8) bek.]. E szabály lehetővé teszi a törvényes képviselő meghallgatáson való részvételét, ami megfelelő biztonságot, védelmet adhat a kiskorúnak. A meghallgatáson azonban a törvényes képviselő részvétele nem kötelező [Szabs. tv. 62. § (6) bek.], vagyis a kiskorú a távollétében is meghallgatható, ami a gyermekvédelmi követelményekre, a gyermekek Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségei alapján is kiemelten megóvandó.

96. §

Egyes esetekben a szabálysértés és a bűncselekmény elhatárolásához szakértői vélemény szükséges. Tipikusan a pszichoaktív anyagok esetében az elkövetés tárgyát képező anyag mennyiségi és minőségi vizsgálata, a gyógytartam idejének a meghatározása általában szakértő bevonásával történik, de arra az elkövetési érték vagy a kár összegének meghatározásakor is gyakran van szükség. A szakértői vélemény alapján lehet meghatározni, hogy a cselekmény szabálysértésnek vagy bűncselekménynek minősül.

A jogalkalmazói gyakorlat szerint az említett ügyekben a nyomozó hatóság a büntetőeljárást megszüntető határozatban nem rendelkezik a szabálysértésnek minősülő cselekménnyel kapcsolatban felmerült szakértői díjról. Az iratok szabálysértési hatóságnak való megküldésével egyidejűleg ugyanakkor tájékoztatást ad arról, hogy a szabálysértéssel összefüggésben milyen jellegű és mekkora összegű költség keletkezett, amelyről a szabálysértési hatóság a Szabs. tv. 92. §-a alapján érdemben az elkövető felelősségre vonásakor rendelkezik. Abban az esetben, ha a szabálysértési eljárás során a szakértői vélemény alapján kiderül, hogy nem szabálysértésről, hanem bűncselekményről van szó, akkor a bűncselekménnyel összefüggésben keletkezett költséget a büntetőeljárásban történő elszámolás érdekében a szabálysértési hatóság továbbítja a nyomozó hatóság részére.

97. §, 101. §

A javaslat szélesíti az ügyészség törvényességi ellenőrzésének lehetőségét a helyszíni bírságolással kapcsolatban azzal, hogy minden olyan esetben kötelezővé teszi a törvénysértő helyszíni bírságolás visszavonását vagy módosítását az ügyészség kezdeményezésére, amelyeknél a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy hivatalból eljárva döntését visszavonhatja vagy módosíthatja.

A helyszíni bírságnak a Szabs. tv. 99/A. §-a szerinti felülvizsgálata során problémát okoz, ha időközben a bíróság előtt már megindult az eljárás a helyszíni bírság szabálysértési elzárásra történő átváltoztatására. Az eljárás egyszerűsítése és a bíróság tehermentesítése érdekében a felülvizsgálat bejelentésével egyidejűleg az ügyészt tájékoztatási kötelezettség terhelné a bíróság felé a bűncselekményi minősülés okából tett kezdeményezését illetően, ami egyúttal – a bírósági eljárás okafogyottságára tekintettel – az átváltoztatás mellőzését is eredményezné. A helyszíni bírság kiszabó szerv általi felülvizsgálata a legegyszerűbb és leggyorsabb módja a helyszíni bírság hatálytalanításának.

98. §

Amennyiben bíróság az átváltoztató végzésében téves jogszabályi rendelkezés alkalmazása folytán vagy elírás miatt vagy számítási hiba miatt helytelenül, a jogszerűnél kisebb mértékben állapítja meg a bírság vagy közérdekű munka helyébe lépő elzárás tartamát, akkor ez a probléma kizárólag perújítással korrigálható. Perújításnak csak az elkövető javára van helye, amely alapján a határozatot az elkövető hátrányára nem lehet megváltoztatni. Ha a bíróság téves számolás miatt az elzárás törvényes mértéke helyett kisebb számban állapítja meg az elzárással letöltendő napok számát, jelenleg nem áll rendelkezésre jogi lehetőség a pontosításra, ezért szükséges a Szabs. tv. 128. §-át kiegészíteni.

99. §

A Szabs. tv. 134. § (3) bekezdése szerint a fiatalkorú törvényes képviselőjének, gondozójának értesítése nem jelent megjelenési kötelezettséget, mulasztás csak akkor terheli, ha nem gondoskodott a fiatalkorú megjelenéséről, távolmaradása ezért nem szankcionálható. A Szabs. tv. 134. § (4) bekezdése szerint a fiatalkorú meghallgatására a törvényes képviselő jelenlétében kerülhet sor és akkor is biztosítani kell a jelenlétét, ha őt a szabálysértési hatóság a fiatalkorú életvitelére, életkörülményeire nézve kívánja meghallgatni. A Szabs. tv. jelenleg nem tartalmaz szankciót a törvényes képviselő meg nem jelenése esetére, ezért a fiatalkorú elkövető törvényes képviselőjének jelenléte úgy biztosítható, ha a Szabs. tv. értesítés helyett a törvényes képviselő idézését írja elő.

100. §

A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú gyermekét egyedül nevelő szülővel/gyámmal szemben kiszabott elzárás büntetés esetén a szabálysértési hatóságnak értesítenie kell az illetékes gyámhatóságot annak érdekében, hogy a gyermek helyzete a büntetés végrehajtása alatt is rendezett legyen. Amennyiben a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadik életévet még nem, a törvényes képviselőjével, vagy gyámjával szemben szabálysértési elzárás foganatosítható, ezért szükséges tájékoztatási kötelezettséget előírni a szabálysértési hatóságnak a gyámhatóság irányába a gyermek ellátása, gondozása, törvényes képviselőjének biztosítása érdekében.

A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú gyermekét egyedül nevelő szülővel/gyámmal szemben kiszabott egyéb büntetés elzárásra történő átváltoztatása esetére speciális rendelkezés nincs, a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések viszont nem alkalmazhatók. A büntetésként kiszabott elzárásra vonatkozó értesítési kötelezettséggel egyezően célszerű a szabályozást kialakítani.

102. §

A Szabs. tv. a szabálysértési eljárásban részt vevő tanú költségtérítésére vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, ezért a felhatalmazó rendelkezések között szükséges a rendeleti szintű szabályozás jogalapját megteremteni.

103. §

A postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételeesen szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet szabályai szerint már nem kötelező feltüntetni a kézbesítést igazoló iraton a hivatalos iratot átvevő személy aláírását, valamint a szabálysértési eljárás során eljáró szervek csak a tértivevény elektronikus formájával, a kézbesítési igazolással adhatják fel a hivatalos irataikat.

Erre tekintettel – mivel a kézbesítés elektronikusan is történhet, amikor a címzett általi átvételt letöltési igazolás bizonyítja, így azon értelemszerűen nem szerepel aláírás – indokolt a Szabs. tv. 89. § (2) bekezdésének pontosítása.

104. §

A módosítás a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) értelmező rendelkezésében szereplő közfeladatot ellátó személyek és a közérdekű üzem körét bővíti.

Előbbi esetben olyan személy lenne közfeladatot ellátó személy, aki a kritikus szervezet vagy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet kritikus munkakörben foglalkoztatott tagja (a kritikus szervezetnél, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetnél végzett tevékenysége körében), valamint a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényben, és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet foglalkoztatásában álló ellenálló képességért felelős vezető a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében.

A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény szerint a kritikus szervezet, illetve a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet olyan alapvető szolgáltatást nyújtó szervezet, amelyet a kijelölő hatóság jelöl ki és elengedhetetlen

Magyarország társadalmi, gazdasági stabilitásához és a biztonság, a környezet, a védelmi képességek és a nemzeti ellenálló képességi rendszer fenntartásához.

A közfeladatot ellátó személyek eljárása nem közhatalmú, de tevékenységüket a köz érdekében látják el, ezért indokolt a fokozott büntetőjogi védelmük.

Közérdekű üzemnek minősül a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény alapján kijelölt kritikus infrastruktúra és a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra. A kritikus infrastruktúra, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra olyan eszköz, létesítmény, építmény, berendezés, hálózat, rendszer, vagy ezek része, amely az alapvető szolgáltatás nyújtásához szükséges. A közérdekű üzemek zavartalan működéséhez jelentős társadalmi érdek fűződik, ahogy az alapvető szolgáltatást nyújtó kritikus infrastruktúra működéséhez is.

105. §

A Btk. módosítása a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését szolgálja, ezért szükséges a törvénybe jogharmonizációs záradék beépítése.

107–108. §, 110. §

Támogatást, kedvezményt biztosít a kőolajkészlet felhasználása során a kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák, valamint az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák számára.

109. §

A rendelkezések a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését szolgálják, ezért szükséges a törvénybe jogharmonizációs záradék beépítése.

111–113. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) preambuluma szerint Magyarország a rendvédelmi feladatokat ellátó szervektől alkotmányos kötelezettségeik teljesítését, Magyarország függetlenségének, törvényes rendje fenntartásának, a lakosság és az ország anyagi javai védelmének a jogszabályok keretei között hatékony és a köz érdekének megfelelő ellátását várja el. E kötelezettségek teljesítése a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományától magas szintű szakmai ismereteket követel meg, valamint megköveteli a törvények és más jogszabályok feltétlen tiszteletét, a kötelezettségek pártatlan és etikus teljesítését, a hivatással járó kötelezettségek vállalását, a Magyarország iránti tántoríthatatlan hűséget és bátor helytállást.

Abban az esetben, ha a TEK állományának a tagja a külföldi utazása során a közlekedési lehetőségek változása, adott esetben megszűnése miatt nem tud a szolgálati helyén megjelenni, akkor nem tudja a jogszabályokban, így különösen a Hszt.-ben, illetve a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott kötelezettségeit sem ellátni, ami a TEK szolgálati érdekeinek sérelmével jár, illetve hátráltatja a TEK feladatainak eredményes és hatékony ellátását.

A leírtak alapján szükséges a Hszt. kiegészítése azzal, hogy a TEK személyi állománya vonatkozásában a TEK főigazgatója a külföldre utazást szolgálati és biztonsági érdekből megtilthatja vagy korlátozhatja, ezen esetben a külföldre utazás korlátozása vagy megtiltása miatt felmerült költséget az állomány tagja részére meg kell téríteni.

Az előbbiekhöz hasonlóan indokolt a Hszt. módosításával azon lehetőség biztosítása, hogy a gyülekezési jogról szóló törvény szerinti gyűlésen történő részvételt a TEK személyi állománya vonatkozásában a TEK főigazgatója indokolt esetben korlátozhassa.

A TEK állományának tagja a gyülekezési törvény hatálya alá eső gyűlésen történő megjelenési szándékát köteles a TEK főigazgatójának bejelenteni, aki a részvételt megtilthatja, ha az a hivatással vagy az ellátott szolgálati beosztással nem egyeztethető össze, vagy a szolgálat érdekeit sérti vagy veszélyezteti.

A Hszt. módosításával a TEK speciális szervezeti jogállására figyelemmel a TEK állományára szigorúbb összeférhetlenségi szabályok bevezetésére kerül sor, bővül a bejelentés-köteles tevékenységek köre, a TEK állománya esetében be kell jelenteni a szolgálati időn kívül végzett tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, a jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység folytatását, illetve bármely gazdasági társaságban fennálló tagságot. A bejelentett tevékenységeket a munkáltatói jogkör gyakorlója indokolt esetben megtilthatja vagy korlátozhatja.

115. §

A rendelkezés egyrészt a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényi szabályozáshoz kapcsolódó jogtechnikai módosítást tartalmaz, másrészt kiegészíti a Vbő. szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekkel, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákkal azon, kormányrendeletben meghatározható tevékenységek körét, melyekkel kapcsolatos külföldi befektetések bejelentéshez kötöttek.

116. §

A rendelkezés a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését szolgálja, ezért szükséges a törvénybe jogharmonizációs záradék beépítése.

117–125., 127–128. §, 2. melléklet

Egyrészt a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényi szabályozáshoz kapcsolódó technikai jellegű módosításokat tartalmaz, másrészt megteremtí az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekre és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákra vonatkozó szabályozást.

A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényi szabályozás hatálya kizárólag a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: CER irányelv) alapján kötelező jelleggel átültetendő ágazatokra, alágazatokra terjed ki. Azon szervezetek, infrastruktúrák vonatkozásában, melyek a törvény hatálya alapján kritikus szervezetenként, infrastruktúraként nem jelölhetők ki, de a hatályos, a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény alapján létfontosságú rendszerelemnek minősülnek, és az ország védelme szempontjából továbbra is fontos védelmi szintjük fenntartása, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvényben (a továbbiakban: Vbő) egy új szabályozás került elhelyezésre, mely biztosítja ezen szervezetek, infrastruktúrák által nyújtott, az ország védelme és a nemzetgazdaság szempontjából fontos alapvető szolgáltatások folytonosságát.

A Vbő. szerinti, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák ágazatai, alágazatai:

Egészségügyi ágazat: mentési tevékenység, egészségügyi tartalékok alágazatok

Gyártás ágazat: elsődleges fémgyártás, gépgyártás, elektromos berendezések, készülékek és alkatrészek gyártása, közlekedési eszközök gyártása, vegyipar, máshova nem sorolt gyártói tevékenység alágazatok

Honvédelem ágazat: honvédelmi szempontból fontos rendszerek és létesítmények, védelmi ipar alágazatok

Hulladékgazdálkodás ágazat: települési nem veszélyes hulladék gazdálkodás és veszélyes hulladék gazdálkodás alágazatok

Infokommunikációs technológiák ágazat: postai szolgáltatások, IKT-szolgáltatások irányítása, futárszolgáltatás, digitális szolgáltatók alágazatok

Közigazgatás ágazat: központi kormányzati közigazgatás, rendvédelmi szervek alágazatok

Közlekedés ágazat: logisztika alágazat

Pénzügy ágazat: adó- és vámigazgatás alágazat

Víz ágazat: árvízi védművek, műtárgyak és tározók alágazat

A fenti ágazatok, alágazatok köréből kijelölésre kerülő, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezeteket, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákat – az azonos védelmi szint biztosítása érdekében – ugyanazon jogok illetik meg, illetve ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a kritikus szervezeteket, illetve kritikus infrastruktúrákat, ezért a Vbő. úgy rendelkezik, hogy az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetekre, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrákra a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény rendelkezései az irányadóak azzal, hogy nem alkalmazhatók a törvénynek az Európai Bizottság felé történő adatszolgáltatásra, valamint az európai kritikus szervezetekre, európai kritikus infrastruktúrákra vonatkozó rendelkezései.

A Vbő-ben elhelyezésre kerültek a honvédelmi ágazatra vonatkozó kiegészítő és eltérő szabályok, amelyek biztosítják, hogy a honvédelmi érdekből a honvédelmi kijelölő hatóság mind a Vbő. hatálya alá, mind a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény hatálya alá tartozó ágazatok, alágazatok köréből kijelölhessen az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetet, infrastruktúrát.

126. §

A kritikus szervezetekkel, kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos rendelkezések a CER irányelv átültetését szolgálják, ezért szükséges a Vbő.-be jogharmonizációs záradék beépítése.

133. §

Kodifikációs jellegű módosítás.

134. §, 152. § e) pont, 154. §

A határok, a vízumügy, a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, valamint a menekültügy és a migráció területén működő uniós információs rendszerek együttműködő képessége – interoperabilitása – megteremtésének, illetve az ezzel összefüggő jogszabályok hatályba lépésének feltétele, hogy az egyes uniós információs rendszerek megkezdjék működésüket.

Tekintettel arra, hogy az érintett uniós információs rendszerek közül az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) 2025 folyamán, az Eurodac 2026 július 1-jén, a módosított Vízuminformációs Rendszer (VIS) szintén 2026 folyamán kezdi meg éles működését, a rendszerek interoperabilitását célzó jogszabály-módosítások hatályba lépésének elhalasztása szükséges 2027. január 1. napjára.

135. §, 153. §

A módosítás alapján a harmadik országbeli állampolgárnak az általa vállalt, nemzetgazdasági érdeken alapuló befektetést három hónap helyett hat hónap alatt (azaz a vendégbefektetői vízum érvényességi ideje alatt) szükséges megvalósítani. Ezzel összefüggésben szükséges egyértelművé tenni, hogy a vendégbefektetői vízum érvényességi ideje hat hónap.

Az Európai Parlament képviselőinek egy csoportja kockázatként azonosította a vendégbefektetői vízum és a vendégbefektetői tartózkodási engedély kiadásának feltételeként meghatározott, a harmadik országbeli állampolgár által vállalható befektetés azon típusát, melynek célja a Magyarország földrajzi területén található lakóingatlan tulajdoni illetőségének megszerzése. Erre való figyelemmel a javaslat hatályon kívül helyezi a befektetés ezen típusát, így a módosítás által a harmadik országbeli állampolgár nemzetgazdasági érdek fennállása esetén és a törvényben foglaltak figyelembevételével csak befektetés jegy megszerzésére vagy közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány által fenntartott felsőoktatási intézmény részére történő adomány nyújtására vállalhat kötelezettséget a Magyarországon való tartózkodás feltételeként.

136. §

A módosítás alapján a harmadik országbeli állampolgárnak a Magyarország területére való első belépést követő 30 napon belül szükséges benyújtania a vendégbefektetői tartózkodási engedély iránti kérelmét (a befektetés teljesítésének igazolása nélkül) az idegenrendészeti hatóság részére, majd ezt követően a vendégbefektetői vízum érvényességének időtartama (6 hónap) alatt lehetősége van arra, hogy az általa vállalt befektetést teljesítse.

Miután megvalósította a befektetést, ezt igazolnia szükséges az idegenrendészeti hatóság felé, amely ezt követően kiállítja a vendégbefektetői tartózkodási engedélyt.

A módosítás a fentiekén kívül meghatározza az ingatlan-alapkezelőkre vonatkozó feltételeket, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár által vállalt befektetés célja befektetési jegy megszerzése.

137. §

A módosítás célja annak rögzítése, hogy a külföldi úti okmányának érvényességi idejét nem haladhatja meg az EU Kék Kártya érvényessége. Ennek célja, hogy a külföldi magyarországi tartózkodása érvényes engedély ellenére se váljon jogszerűtlenné úti okmánya érvényességének lejárta miatt.

Abban az esetben, amikor a foglalkoztatásra irányuló szerződés rövidebb 2 évnél, az EU Kék Kártya érvényességi ideje e jogviszony időtartamát ugyan 3 hónappal meghaladhatja, de ekkor is figyelembe kell venni az úti okmány érvényességi idejét, továbbá azt, hogy az EU Kék Kártya érvényessége nem haladhatja meg a kettő évet.

138. §

Kodifikációs pontosítás. A közrendvédelmi bírság mértékének és arányának meghatározására a Kormány kapott felhatalmazást.

A harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 35/2024. (II. 29.) Korm. rendelet 141. § (1) bekezdése szerint a kötelezettségét elmulasztó munkáltatót vagy fogadó szervezetet a mulasztással érintett foglalkoztatottanként – a foglalkoztatottak számával és a jogsértések mértékével arányos – egymillió forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújti az idegenrendészeti hatóság.

139. §

A tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2017. november 30-i (EU) 2017/2226 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti egyéni akta létrehozását célzó – kérelemre induló – bejelentés lehetőségének bevezetése és részletszabályainak megállapítása céljából indokolt a szabályozás.

142. §

Figyelemmel arra, hogy a javaslat alapján a harmadik országbeli állampolgárnak a Magyarország területére való első belépést követő 30 napon belül van lehetősége a vendégbefektetői tartózkodási engedély iránti kérelmének benyújtására, majd ezt követően a vendégbefektetői vízum érvényességének időtartama (6 hónap) alatt az általa vállalt befektetést teljesítésére és igazolására, szükséges rendelkezni arról, hogy az ügyintézési határidőbe mely időtartamok nem számítanak bele.

143. §

Közrendvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárásban a munkáltatónak szinte kizárólag okirattal áll módjában igazolni, hogy az általa foglalkoztatottak tekintetében eleget tett az idegenrendészeti jogszabályok alapján őt terhelő kötelezettségeinek. Emiatt a munkáltató kötelező idézése és meghallgatása az esetek többségében indokolatlan adminisztratív terhet ró mind a munkáltatóra, mind az idegenrendészeti hatóságra. A szabad bizonyítás elve okán a módosítás révén lehetséges, de nem kötelező a munkáltató, mint ügyfél személyes (illetve a munkáltató képviselőjén keresztül) meghallgatása egyebekben a munkáltató megfelelő határidő tűzésével írásban nyilatkozatot tehet, ezáltal ügyféli jogainak gyakorlása az eljárásban biztosított.

144. §

Az elmúlt időszakban megemelkedett részletfizetési kérelmekre tekintettel szükséges az idegenrendészeti jogszabályban megteremteni a kérelmek előterjesztésének és elbírálásának feltételeit.

A fizetési nehézség általában akkor tekinthető átmeneti jellegűnek, ha a tartozások és követelések, valamint az éves tervezett eredmény és a vagyoni helyzet egybevetése alapján a fizetési nehézség megszüntetése reálisan várható.

A részletfizetés engedélyezése nem jogosultság, nem jár automatikusan, csak a törvényben meghatározott feltételek fennállásakor engedélyezheti az idegenrendészeti hatóság.

A részletfizetésre irányuló kérelem elbírálásakor az idegenrendészeti hatóság mérlegelési jogkörben jár el, e körben mérlegeli a kérelemben előadott információkat, a hivatalból rendelkezésére álló, valamint a külső szervek nyilvántartásaiból elérhető adatokat, szükség esetén nyilatkozattételre szólítja fel a munkáltatót, és kérheti a munkáltató által közölt adatok, körülmények okiratokkal történő alátámasztását is.

Az idegenrendészeti hatóság megszünteti az eljárást, ha a munkáltató felhívás ellenére nem tesz nyilatkozatot, a kért adatokat nem közli, a kért okiratokat nem küldi be, és a kérelem a felhívás teljesítése nélkül nem bírálható el.

145. §

A javaslat meghatározza azokat az eseteket, amikor a vendégbefektetői vízumot vissza kell vonni.

146. §

A javaslat meghatározza azokat az eseteket, amikor a vendégbefektetői vízum kiadását meg kell tagadni.

147. §

Adatkezelési szabály a munkáltató adataival és a közrendvédelmi bírsággal összefüggésben.

149. §

A javaslat alapján felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben meghatározza az ingatlanalap nettó eszközértékébe beszámítható lakás funkciójú ingatlanba történő befektetések részletszabályait.

150. §

Átmeneti rendelkezés.

152. § a), b) és d) pont

Az a) és b) ponthoz

Terminológiai pontosítás, a jogintézmény elnevezése könnyített közvetítési szolgáltatásra módosult.

A d) ponthoz

Kodifikációs pontosítás a szabályozásban. Az átszállítás konkrét célja a kitoloncolás – a kiutasítás hatósági kísérettel történő – végrehajtása.

1. melléklet

Az 1. mellékletben foglalt táblázat tartalmazza az ágazatok, alágazatok és alapvető szolgáltatások listáját. Alapvető szolgáltatás a kritikus szervezet által nyújtott az 1. mellékletben foglalt táblázat „C” oszlopában meghatározott olyan szolgáltatás, amely elengedhetetlen Magyarország társadalmi, gazdasági stabilitásához és a biztonság, a környezet, a védelmi képességek és a nemzeti ellenálló képességi rendszer fenntartásához.

Az alapvető szolgáltatások képezik a kijelölési eljárások és a kritikus szervezetekre vonatkozó követelményrendszer alapját. Az 1. melléklet a CER irányelvben és az (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek alapvető szolgáltatásokat tartalmazó jegyzék megállapítása révén történő kiegészítéséről szóló Európai Bizottság (EU) 2023/2450 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott struktúrára alapul.

**Végső előterjesztői indokolás
a jogi versenyképesség érdekében egyes törvények deregulációs célú módosításáról szóló
2024. évi LXXXV. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A hazai vállalkozások és a magyar emberek kiegyensúlyozott és kiszámítható mindennapjai érdekében szükséges a magyar jogrendszeren belül a minőségi és hatékony jogalkotás és jogalkalmazás. A szükségtelen vagy túlszabályozottságot jelentő jogszabályok deregulációjával megteremthető a jogi szabályozás és a gyakorlat összhangja, a már elavult jogi szabályozásokat, új és hatékony szabályok válthatják fel.

Az Európai Unió jogi versenyképessége szempontjából a hazai jogrendszer példát kíván mutatni a vállalkozásokat és a magyar embereket terhelő szükségtelen jogi szabályozás deregulációjával. Magyarország élen jár Európában az állami működést meghatározó normák folyamatos monitorozásában és módosításában. Emellett folyamatos a gazdaság szereplőitől, illetve az állampolgároktól érkező visszajelzések feldolgozása és hasznosítása a jogrendszer hatékonyságának növelése érdekében.

A törvénnyel a hazai versenyképességet meghatározó számos területen kerül sor a jogi szabályozás deregulációjára, az ügyfelek adminisztratív terheinek csökkentése érdekében egyszerűsítésre kerülnek a környezetvédelmi, bányászati igazgatási szabályozások.

A munkavédelem területén is indokolt, hogy az elavult szabályokat új és versenyképes rendelkezések váltsák fel, amelyek biztosítják mind a munkavállalók egészségének védelmét, mind a hazai vállalkozások versenyképességét mind uniós szinten, mind világszerte.

A törvény módosításokat tartalmaz továbbá a gépkezelői jogosítvány kivezetésével összefüggésben.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítását az indokolja, hogy bizonyos típusú munkagépek kezelését a megszerzett iskolai végzettség, szakmai képzettség meglétéről kiállított bizonyítvány, diploma, tanúsítvány igazolja, erre figyelemmel, annak jogosítvánnyal történő dupla igazolása szükségtelen.

2–4. §

A koncesszióról szóló törvény (a továbbiakban: Ktv.) módosítása egyértelművé teszi a kormányrendeletben kijelölt miniszter, központi kormányzati igazgatási szerv Ktv. szerinti eljárásokkal és koncessziós szerződésekkel kapcsolatos hatáskörét, valamint ezen eljárásokhoz kapcsolódóan a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Hatóság) előzetes egyetértési jogkörét. A módosítással biztosításra kerül az összhang a Ktv. és a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény 6. § (1) bekezdése között.

A módosítás a nyilvános pályázati felhívás, valamint az önkormányzati pályázat meghirdetésének szabályait pontosítja a kormányrendeletben kijelölt miniszter, központi kormányzati igazgatási szerv és a Hatóság, illetve a helyi önkormányzat honlapján való közzététellel.

Egyúttal pontosításra kerültek a Ktv. és a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá tartozó egyes ügyekre vonatkozó szabályok.

5. §

A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény módosítását jogtechnikai pontosítás indokolja.

6. §

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) módosítását indokolja, hogy gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges a megszűnő közjegyzői irodák jogi helyzetének, illetve vagyoni viszonyainak rendezése, annak érdekében, hogy lehetőség legyen a megszűnő közjegyzői iroda végelszámolására is.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) jelenlegi szabályozási rendszerében a cégbíráóság kénysztörtlési eljárás megindítását rendeli el, ha a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be és végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye. A közjegyzői iroda egyedüli közjegyző tagjának halála esetén, továbbá, ha nem marad a közjegyzői irodának közjegyző tagja vagy szavazati joga 50% alá csökken, vagyis a Kjt. alapján megszűnik a közjegyzői iroda, elkerülhetetlen a kénysztörtlési eljárás. Jelen módosítással szabályozásra kerül, hogy ezekben az esetekben is helye van végelszámolás lefolytatásának.

Pontosításra kerül továbbá a területi közjegyzői kamarák (a továbbiakban: területi kamara) szabályzatalkotási jogköre is. A törvény eddig nem szólt a kamarai választások rendjének meghatározásáról és annak formájáról. Különbséget lehet tenni azon eset között, amikor a területi kamara a szervezeti és működési szabályzatában szabályozza ezt a kérdéskört, és a között, amikor attól elkülönült előírásokat alkot. Amennyiben a területi kamara illetékességi területén legalább száz közjegyzői székhely található, a tagság létszámából adódó összetettebb szabályozási igényre tekintettel célszerű a választási szabályzatnak külön szabályzatban megjelennie. A kötelezően szabályozandó kérdések mellett – mint amilyen a szervezet és működés, valamint a választás rendje – további szabályzatalkotási témakörök is felmerülhetnek, melyek megalkotására vonatkozó jogkör megjelenítése indokolt a Kjt. szabályozásában is, különös tekintettel arra, hogy a törvény az országos kamara szabályzatalkotási hatásköreit is tételen szabályozza. Ilyen szabályozási tárgykör lehet különösen a kamarai panaszkezelés, a nyilvántartások vezetéséhez, kamarai ügyekhez kapcsolódó adatkezelés, a kamarai hozzájárulás megfizetése, továbbá a kamarai ügyvitel rendje. Mindezek mellett a területi kamaráknak – az önkormányzatiság elvéből fakadóan – lehetőséget kell biztosítani, hogy szabályzatot alkothassanak minden olyan egyéb kérdésben is, amelyre jogszabály vagy a szervezeti és működési szabályzata feljogosítja.

A Kjt. a megalkotása óta változatlan szöveggel tartalmazza az ügyfél személyazonosságáról és személyi adatairól való meggyőződési kötelezettséget annak saját kezű aláírással és fényképpel ellátott hivatalos igazolványából. A gyakorlatban ez a meghatározás több problémát is okoz, mind a külföldi állam által kiadott hivatalos okmányok, mind egyes belföldi okmányok elfogadhatósága tekintetében.

Ilyen probléma például az aláírásra képtelen személyek nemzeti jogunk alapján kiállított személyazonosító igazolványa, ugyanis a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 29. § (2) bekezdés h) pontja értelmében a személyazonosító igazolvány vizuálisan észlelhető módon tartalmazza a polgár aláírását, ha 12. életévét betöltötte, valamint nem írásképtelen vagy írástudatlan – tehát 12 év alattiak és írásképtelen vagy írástudatlan személyek esetén az igazolvány aláírást nem tartalmaz a kiállítására vonatkozó rendelkezések alapján. Noha a nemzeti jogunk rendelkezései alapján kiállított személyazonosító igazolvány hitelességével kapcsolatos kétely nem merülhet fel, a Kjt. szigorú szabályaira tekintettel ilyen esetben a hivatalos igazolvány nem fogadható el a személyazonosság megállapításához, hanem annak hiányában az azonossági tanúk alkalmazására van szükség, ami az eljárásban további két személy részvételét jelenti. Mindezt úgy, hogy a Kjt. 124. § a) pontjára tekintettel két ügyleti tanú közreműködése is szükséges a közjegyzői okirat elkészítésénél, ha a fél vagy képviselő írástudatlan, illetőleg olvasásra vagy nevének aláírására képtelen, ami a tanúk felkérése, az időpont összeegyeztetése által a felekre, és az adminisztratív kötelezettségek tekintetében – a tanúk személyazonosságának ellenőrzését is el kell végezni, több résztvevőre kell az eljárás során tekintettel lenni – az eljáró közjegyzőre is további terheket ró. További gyakorlati problémaként említhető meg például a román személyazonosító igazolványok elfogadhatóságának kérdése, ugyanis azok sem tartalmazzak aláírást, így azok sem elfogadhatók a jelenlegi szabályozási környezetben, ami jelentős hátrányt jelent a szomszédos országból érkező ügyfelek számára. Személyazonosításra alkalmas irat a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 29. § (12) bekezdése szerint a személyazonosító igazolvány, az útlevel és a kártyaformátumú vezetői engedély.

A Kjt. 126. §-a rendelkezik azokról az eljárási szabályokról, melyek az ügyleti tanúk alkalmazásával függnek össze. A Kjt. 124. § a) pontjára tekintettel a közjegyzői okirat elkészítésénél két ügyleti tanú közreműködése szükséges, ha a fél – képviselő útján történő eljárás esetén a képviselő – írástudatlan, illetőleg olvasásra vagy nevének aláírására képtelen. A Kjt. 126. § (2) bekezdésének rendelkezésére tekintettel az aláírásra képtelen személyek esetében nem lehetséges az ügyleti tanúk jelenlétét helyettesítő eljárást lefolytatni, hiszen a fél vagy képviselő – noha ki tudná jelenteni, hogy a közjegyzői okirat felolvasása megtörtént, vagy kérte annak mellőzését, és az okirat tartalma a fél akaratával megegyező – nem tudja az okiratot a tanúk jelenlétében aláírni. Az egyértelmű szabályozás érdekében célszerű, hogy ha a fél – képviselő útján történő eljárás esetén a képviselő – a nevének aláírására képtelen, a tanúk előtti aláírás, kézzel történő ellátás kötelezettsége alól a törvény mentesítse.

A Kjt. 30. §-a alapján a közjegyző köteles a tevékenységét a székhelyén levő irodában végezni; az irodán kívül akkor járhat el, ha az ügy természete vagy sürgőssége indokolja. A közjegyzői okirat tartalma tekintetében indokolt a jogszabály szövegét pontosítani, hogy az eljárás helyének megjelölése körében az eljáró közjegyző tüntesse fel a hivatali helyiségének (irodájának) címét, azon kívüli eljárás esetén pedig az eljárás helyét azonosításra alkalmas módon jelölje meg.

Az átmeneti rendelkezések között szükséges meghatározni egy végső határidőt a választási szabályzatok megalkotására, azzal, hogy amennyiben a területi kamara rendelkezik már ilyenről, azok tekintetében a jóváhagyásnak nem képezik akadályát a módosuló rendelkezések. Mindezek mellett a módosítások hatályba lépését megelőzően keletkezett kamarai szabályzatokra – azok hatályvesztéséig – szintén alkalmazandók a módosuló rendelkezések.

7. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása biztosítja a hulladékgazdálkodási hatóságnak, valamint a bányafelügyeletnek a hatósági feladataikhoz szükséges adatigénylési jogosultságát a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból.

A törvény módosítását indokolja továbbá, hogy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara által működtetett országos nyilvántartások (Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartása, házassági és az élettársi vagyoni jogi szerződések országos nyilvántartása) naprakészége érdekében szükséges biztosítani a rendszeres adatátadást az említett nyilvántartások és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szerv nyilvántartása között. Az említett nyilvántartások tekintetében kiemelten fontos, hogy az azokból információt kérők a bejegyzések, azok módosítása vagy törlése mellett arról is naprakész információval rendelkezzenek, hogy a lekérdezett személy meghalt-e, ugyanis ez a nyilvántartásokban szereplő tények, körülmények tekintetében is változást okoz. Az élettársak esetén valamelyik fél halála az élettársi kapcsolatot megszünteti, míg házassági vagy élettársi vagyoni jogi szerződés tekintetében a fél halála szintén a szerződés megszűnésének jogkövetkezményét vonja maga után. Az elhalálozással kapcsolatos adatbejelentés kötelezettsége tekintetében a felek tehermentesítése a nyilvántartó szerv általi adatátadás által illeszkedik a Kormány deregulációs törekvései közé is, mivel a magánszemélyek adminisztrációs kötelezettségeit csökkenti.

8. §

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításával a két országos terjesztésű napilapban való hirdetményi közlésre való kötelezettség hatályon kívül helyezésre kerül.

9–11. §

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) módosításának a célja, hogy a kockázatértékelés munkaegészségügyi tartalmával kapcsolatos feladatok ellátása, illetve a megelőzési stratégia munkaegészségügyi tartalmának kialakítása a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosának jóváhagyása nélkül, szakirányú végzettséggel rendelkező személyek által is végezhető legyen. A vállalkozások helyzetének könnyítése és a munkanélküliség visszaszorítása érdekében célszerű ezen, a szakmai képzésre vonatkozó kedvezményt a legfeljebb 50 főt foglalkoztató vállalkozásokra is kiterjeszteni.

Az Mvt. számos esetben a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosának jóváhagyásához köti bizonyos munkaegészségügyi feladatok szakmai képesítéssel rendelkező személyek általi ellátását. Az esetek

döntő többségében – a soron kívüli ellenőrzés, a súlyos balesetek és fokozott expozíciós esetek kivizsgálásán kívül – célszerű az orvosi jóváhagyás mellőzésével, jogszabályi szinten biztosítani a szakmai képesítésre vonatkozó kedvezményt, megkönnyítve ezzel a vállalkozások helyzetét és elősegíteni, hogy a szakorvosi képesítések mellett a közegészségtani-járványtani ellenőri / felügyelői szakképzettséggel rendelkezők önállóan, orvosi jóváhagyás nélkül is elláthassanak munkaegészségügyi szaktevékenységet. Az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása során a munkáltatót számtalan, a munkavédelemmel összefüggő dokumentumkészítési kötelezettség terheli. A munkáltatónak kockázatértékeléssel, megelőzési stratégiával, egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjével kell rendelkeznie, azzal, hogy a hatályos szabályozás a megelőzési stratégia vonatkozásában a legalacsonyabb veszélyességi osztályba sorolt mikrovállalkozások részére, továbbá az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendje tekintetében valamennyi foglalkoztató részére lehetővé teszi a fentiek kockázatértékelésben történő rögzítését.

A törvény módosításával lehetőség lesz arra, hogy a kockázatértékelés – veszélyességi osztályba sorolástól, illetve a foglalkoztatottak létszámától függetlenül – részét képezze a megelőzési stratégia, illetve az egyéni védőeszközök juttatási rendje, ezáltal a vállalkozások mentesülhetnek ezen munkáltatói szabályzatok önálló dokumentumban való elkészítésének kötelezettsége alól.

A kockázatértékelés időszakos (háromévente történő) elvégzésének kötelezettsége meghosszabbításra kerül 5 évre. A módosítás összhangban áll az uniós szabályozási rezsimm rendelkezéseivel, ugyanis a Tanács a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 89/391/EGK irányelve 9. cikk (1) bekezdés a) pontja is pusztán a munkáltató kockázatértékeléssel való rendelkezésének kötelezettségét írja elő, annak felülvizsgálatára, ismételt elvégzésére határidőt nem tűz.

12. §

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) módosítását indokolja, hogy a Vht. 9. §-a alapján a törvényben nem szabályozott kérdésekben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) mögöttesen alkalmazandó. A végrehajtási kifogásra a Pp. perindításra vonatkozó rendelkezései közül az áttételre, a visszautasításra és az elutasításra, valamint a keresetlevél előterjesztéséhez fűződő joghatások fenntartására vonatkozó rendelkezések megfelelően irányadók [Vht. 217. § (3) bekezdés]. A Pp. keresetlevél visszautasítására vonatkozó rendelkezéseiből az következik, hogy a bíróság a beadványt visszautasítja, ha a fél a hiánypótlási felhívás ellenére újból hiányosan adja be a beadványt [Pp. 176. § (2) bekezdés g) pont]. Amennyiben a Vht. 217. § (5) bekezdéséből törlésre kerül a „ha a kifogást az előterjesztő felhívás ellenére hiányosan adja be” fordulat, azzal a Pp. mögöttesen alkalmazandó szabályai alapján a bíróságok a Vht. kifejezett rendelkezésének hiányában is alkalmazni tudják e szabályt.

A visszautasítás és az elutasítás fogalma közötti különbségtétel a Pp. alapján azon alapul, hogy a visszautasítás azt fejezi ki, hogy formai, alaki hibák miatt a beadvány befogadását, annak érdemi elintézését a bíróság megtagadja. Ezzel szemben az elutasítás azt fejezi ki, hogy a befogadott beadványt érdemben megvizsgálva az abban foglaltak alogtalanságára, teljesíthetlenségére jutott a bíróság. Ebből kifolyólag a módosítás kapcsán, így a hiányos vagy elkésett beadvány vonatkozásában a visszautasítás terminológia alkalmazandó.

13–14. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 64/D. §-sal történő kiegészítése a levegővédelmi hatóság adatkezelési jogosultságának a megerősítését szolgálja.

A környezetvédelmi törvény 96/C. § kimondja, hogy a hatóság bírságot kiszabó határozatát megtámadó keresetlevélnek a végrehajtásra halasztó hatálya van. A törvény 91/F. §-a szintén azt rögzíti, hogy a környezetvédelmi bírságot kiszabó határozatot megtámadó keresetlevélnek a végrehajtásra halasztó hatálya van, így a párhuzamos szabályozásra figyelemmel a törvény 91/F. §-a hatályon kívül helyezésre kerül.

15. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítását indokolja, hogy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara által működtetett országos nyilvántartások (Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartása, házassági és az élettársi vagyoni jogi szerződések országos

nyilvántartása) naprakészsége érdekében szükséges biztosítani a rendszeres adatátadást az említett nyilvántartások és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szerv nyilvántartása között.

A módosítás megteremti továbbá a hitelintézeteknek a munkáshitelre való jogosultság megállapításával, illetve az ezen adatnak a Magyar Államkincstárnak való továbbításával kapcsolatos kötelezettségeivel összefüggésben az adóazonosító jel kezelésére vonatkozó jogosultságát.

16. §

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításával rögzítésre kerül, hogy – amennyiben a természetvédelmi hatóságnál ennek technikai feltételei rendelkezésre állnak – természetvédelmi hatósági ügyben az érintettek videotechnológia útján is meghallgathatóak.

17. §

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosítása az Országos Bírói Tanács elnöke és elnökhelyettese diplomata útlevelekre való jogosultságát teremti meg.

18. §

A társasházi alapító okiratnak a közös tulajdonba tartozó épületsz részek eladásához szükséges módosítását meggátolhatja a tulajdonostársak elérhetetlensége. A törvény ezért csökkenti a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 10. §-a szerinti szavazati arányokat akként, hogy a kétharmados szavazati arány nemcsak az alapító okirat ilyen tartalmú felhatalmazása esetén, hanem minden esetben vonatkozni fog az elidegenítésről hozandó társasházi döntésre.

Mivel az alapító okirat 2/3-os módosítását alapító okirati felhatalmazás esetére lehetővé tevő szabály átalakul törvényi felhatalmazássá, a 4/5-ös módosításra vonatkozó törvényi felhatalmazás létjogosultságát veszti, így az kivezetésre kerül.

A kisebbség perindítási szándékáról történő nyilatkoztatásának szabályait indokolt fenntartani, azonban e szabályok módosítása célszerű ugyancsak az alapító okirat módosításának megkönnyítése érdekében.

A Tht. hatályos 10. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott, az egyhangú döntéshozatal főszabályától eltérő rendelkezések csak magára az elidegenítésről szóló döntésre vonatkoznak. Az elidegenítést követően azonban az új tulajdonos gyakran az alapító okirat módosítását igénylő építkezést is megvalósít. A gyakorlatban problémát jelent, hogy az elidegenítésről szóló döntést a közösség meg tudja hozni alacsonyabb arányú döntéssel, viszont utóbb, az elidegenítéssel összefüggésben az alapító okirat módosítása ismét szükségessé válik, és ehhez már a 10. § (1) bekezdése alapján egyhangú döntés szükséges. Ezt a problémát kívánja kezelni a 10. § új (8) bekezdése, amely a kétharmados szavazati arányt kiterjeszti az elidegenítéssel kapcsolatban az új tulajdonos által megvalósítandó építkezéshez való hozzájárulásra, és az építkezés eredményeként szükségessé váló alapító okirat módosításra is.

Indokolt a közgyűlési meghívó, valamint a Tht. 40. § (1) bekezdése szerinti, az írásbeli szavazáshoz kapcsolódó felhívás átvételi elismervénnyel igazoltan, vagy postai szolgáltató útján való megküldésének előírása, ami jelenleg a Tht. alapján nem kötelező, hanem csak az írásbeli formát írja elő a törvény. Indokolt emellett a Tht. 40. § (1) bekezdése szerinti felhívás társasházban való kifüggesztésének előírása is. A módosító törvény mind a meghívó, mind pedig a felhívás tekintetében kézbesítési vélelmet állít fel.

A tulajdonostársak közös képviselőnél történő bejelentkezése jelenleg csak szervezeti-működési szabályzat előírása esetén kötelező. Lényeges azonban, különösen a közgyűlési meghívó közlésével összefüggésben, hogy a közös képviselő ismerje a tulajdonostársak elérhetőségét. Indokolt ezért kötelezően előírni a tulajdonos nevének és alapvető elérhetőségeinek bejelentését.

A gyakorlatban egyértelmű igény van arra, hogy a közgyűlési meghívót elektronikus levélben is meg lehessen küldeni a tulajdonostársaknak. A közgyűlési meghívó megküldése körében ezért meghatározott feltételek teljesülése esetén írásbeli nyilatkozatnak minősül az elektronikus levélben való megküldés. Bizonyos esetekben a meghívót egyidejűleg többféle módon kell kézbesíteni annak érdekében, hogy a meghívó nagyobb bizonyossággal, és dokumentálhatóbb formában eljuthasson a tulajdonostársához. Ha az elektronikus levél

útján történő kézbesítés sikertelen, a meghívó kézbesítését más módon is meg kell kísérelni. Ebben az esetben a kézbesítési vélelem ezen utóbbi kézbesítési kísérlethez kapcsolódhat.

19. §

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény módosítása a gyógyszer, gyógyászati segédeszköz és tápszer vonatkozásában ismertetési tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnek az állami adóhatóság irányába teljesítendő fizetési kötelezettsége teljesítésére vonatkozó igazolás gyógyszerészeti államigazgatási szerv – a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (a továbbiakban: NNGYK) – részére történő megküldését szünteti meg, amely szükségtelen adminisztratív teher a vállalkozásoknak. Az adóhatóságnak az NNGYK irányába teljesítendő adatszolgáltatásának előírása kiváltja a vállalkozók igazolás benyújtási kötelezettségét, ezzel csökkenek az adminisztratív terheik. A vendéglátás forgalmának erősítését szolgálja a 14. § (2) bekezdésében foglalt limit 5%-ról 15%-ra történő emelése a rendezvények megnövekedett költségeivel arányos mértékben.

20. §

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításával a kiserőmű a próbaüzemi működése alatt is jogosult lesz villamos energiát termelni a területileg illetékes hálózati engedéllyel kötött hálózathasználati szerződésben és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal engedélyében foglaltaknak megfelelően.

21. §

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény módosítása lehetővé teszi, hogy a fejlesztési befektetési terület területén fekvő és az állam tulajdonában álló ingatlan értékesítése esetén a beruházás megvalósítása érdekében a versenyeztetés alóli mentesség kiterjesztésre kerüljön ezen ingatlanok vonatkozásában is.

22–23. §

A fejlesztési befektetési területen célzott beruházás (az ún. „fejlesztési beruházás”) megvalósításához, az ahhoz szükséges ingatlanok rendelkezésre állása érdekében a kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) módosítása megteremti az ingatlanok esetleges kisajátításának törvényi alapjait, a kisajátítást megalapozó közérdekű cél és esetköre meghatározásával. A Kstv. új alcíme tartalmazza a fejlesztési beruházásra, és a területét képező fejlesztési befektetési területre vonatkozó rendelkezéseket.

Fejlesztési beruházásnak minősül az olyan új beruházás vagy bővítés, amely

- a) legalább 10 milliárd forint teljes költségigényű,
- b) Magyarország, vagy legalább egy vármegye területének jelentős részére kiható gazdasági jelentőségű, és
- c) munkahelyek tömeges elvesztésének elkerülését vagy új munkahelyek létesítését szolgálja.

A fejlesztési beruházáshoz szükséges terület az ún. fejlesztési befektetési terület, melyet a Kormány rendeletben jelöl ki. E kijelölés által a területen lévő állami tulajdonú ingatlanok egységes tulajdonosi joggyakorlás alá kerülnek.

A fejlesztési beruházást – ugyancsak kormányrendeletben – egyúttal a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) szerinti kiemelt beruházássá is lehet nyilvánítani, a beruházással összefüggő hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításával egyidejűleg. A Kstv. 40/Y. §-a értelmében a kiemelt beruházássá nyilvánításra akkor is mód van, ha a fejlesztési beruházás nem teljesíti a Méptv. 193. § (1) bekezdés g) pontjában szereplő feltételeket (legalább 100 milliárd forint költségigény és legalább 100 új munkahely megteremtése), ugyanis adott esetben nagyobb hangsúlyt kaphat, hogy a beruházás akár egész Magyarország, vagy egy vagy több vármegye területének jelentős részére kiható gazdasági jelentőséggel bír, illetve, hogy munkahelyek tömeges elvesztésének elkerülését teszi lehetővé. A fejlesztési beruházás ezen jellegére is figyelemmel a beruházásra a Méptv. 193. § (6) bekezdése szerinti közcélú kiemelt beruházásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A Kstv. új 40/Z. §-a rendelkezik a fejlesztési befektetési területen fekvő, az állam tulajdonába tartozó ingatlanok feletti tulajdonosi joggyakorlás rendjéről. Ennek értelmében egyrészt a fejlesztési befektetési terület kijelölésekor már állami tulajdonban álló ingatlanok (és azok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó ingóságok) egységes tulajdonosi joggyakorlója a Kormány rendeletében kijelölt, 100%-ban állami tulajdonban álló gazdasági társaság

(a továbbiakban: Társaság) lesz. A más tulajdonosi joggyakorlása alatt álló ingatlan és ingó vagyont e tulajdonosi joggyakorlók (pl. a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. vagy a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv) kötelesek a Társaság részére átadni. A törvény rendelkezik a fennálló vagyongazdálkodási vagy hasznosítási szerződések módosításáról vagy megszüntetéséről, és a másik féllel való elszámolásról.

A fejlesztési befektetési területen lévő, a beruházáshoz szükséges további ingatlanok és ingók tulajdonjogának az állam nevében történő megszerzése iránt ugyancsak a Társaság jogosult eljárni. Az ingatlanok tulajdonjogának megszerzése a polgári jogi út sikertelensége esetén történhet kisajátítással is. Az állam nevében és javára megszerzett ingó és ingatlanvagyont tulajdonosi joggyakorlója ugyancsak a Társaság lesz. A törvény rendelkezik továbbá a Társaság azon feladatairól, amelyek az ingatlanok fejlesztésére, fenntartására, illetve hasznosítására irányulnak.

A Kstv. visszavásárlási jogra vonatkozó szabályainak kiegészítése szükséges annak érdekében, hogy a kisajátítás céljára – például az állami beruházások megvalósítási módjának változása folytán – határidőben fel nem használt ingatlanok sorsa mielőbb rendezhető legyen. A Kstv. hatályos rendelkezései szerint a visszavásárlási jog a volt tulajdonost, illetve annak jogutód nélküli megszűnése, vagy a jogról való lemondása esetén az állam, illetve az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat tulajdonosi jogainak gyakorlóját illeti meg. A visszavásárlási jog gyakorolhatóságának lehetősége akkor nyílik meg, amikor lejár a kisajátítás céljára történő felhasználásnak – a kisajátítási határozatban meghatározott – határideje. A Kstv. eltérő szabályozásának hiányában alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:21. §-a alapján a visszavásárlási jog jelenleg elévülési időn, azaz 5 éven belül gyakorolható. A Ptk. 6:8. § (3) bekezdése értelmében jogról lemondani vagy abból engedni kifejezett jognyilatkozattal lehet; ha valaki jogáról lemond vagy abból enged, jognyilatkozatát nem lehet kiterjesztően értelmezni. Ebből következőleg, ha a kisajátítás folytán tulajdont szerző személy a kisajátítási cél megghiúsulását követően fel is hívja a jogosultat a visszavásárlási jog gyakorlására, a jogosult hallgatása nem eredményezheti a jog elenyészését, azt nem lehet úgy tekinteni, hogy a jogáról lemondott. Így akár még évekig is rendezetlen maradhat az ingatlan sorsa, gátolva ezzel az ingatlan felelős gazdálkodásnak megfelelő hasznosítását. Ezért annak érdekében, hogy a visszavásárlási joggal érintett ingatlannal való további rendelkezés minél rövidebb idő alatt eldőljön, szükséges speciális szabályként lehetővé tenni, hogy a visszavásárlási jog jogosultjának a kisajátítás folytán tulajdont szerző fél felhívására történő hallgatása (vagy a visszavásárlási jog gyakorlására vonatkozó jognyilatkozattól eltérő nyilatkozat megtétele) joglemondásnak minősüljön. Ugyancsak joglemondásnak kell tekinteni, ha a felhívás közlése a jogosult számára nem lehetséges (az e körbe tartozó esetek hasonlóak ahhoz, amelyeket a Kstv. 3. §-a az adásvétel megghiúsulása eseteként szabályoz).

Garanciális szabály, hogy a felhívás közlésétől számított 180 nap áll rendelkezésre a nyilatkozat megtételére. E szabályok megfelelően biztosítják a jogosult joggyakorlását, figyelemmel arra, hogy a volt tulajdonos vagy jogutódja – a tulajdonos korábbi kisajátítási eljárásban való részvétele folytán, valamint a kisajátítási cél megvalósítására határidőt megállapító kisajátítási határozat birtokában – feltehetőleg tudomással bír a visszavásárlási jogáról. A 180 nap pedig elegendő arra, hogy a jogosult átgondolhassa, hogy él-e jogával, valamint hogy a szükséges pénzügyi és egyéb feltételeket megteremthesse a visszavásárlási joga gyakorlásához. A visszavásárlási jog jogosultja alatt a Kstv. 35. § (3) bekezdésében visszavásárlási joggal felruházott összes személyt, így a korábbi tulajdonos (vagy annak jogutódja, örököse) mellett az annak helyébe lépő állami illetve önkormányzati tulajdonosi jogok gyakorlóját is érteni kell.

24. §

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjn.) módosítását indokolja, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) hatálybalépésekor elmaradt annak tisztázása, hogy a közjegyzői nemperes eljárásokban a jogi képviselővel történő eljárás hogyan viszonyul a Pp. 244. §-ában foglaltakhoz. A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) tekintetében ezt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény 75. § (3) bekezdése rendezte, ehhez hasonlóan szükséges a Kjn. és a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása is.

A módosítás arra figyelemmel is szükséges, hogy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara által működtetett országos nyilvántartások (Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartása, házassági és az élettársi vagyoni jogi szerződések országos nyilvántartása) naprakészsége érdekében indokolt biztosítani a rendszeres adatátadást az említett nyilvántartások

és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szerv nyilvántartása között. Az említett nyilvántartások tekintetében kiemelten fontos, hogy az azokból információt kérők a bejegyzések, azok módosítása vagy törlése mellett arról is naprakész információval rendelkezzenek, hogy a lekérdezett személy meghalt-e, ugyanis ez a nyilvántartásokban szereplő tények, körülmények tekintetében is változást okoz. Az élettársak esetén valamelyik fél halála az élettársi kapcsolatot megszünteti, míg házassági vagy élettársi vagyoni jogi szerződés tekintetében a fél halála szintén a szerződés megszűnésének jogkövetkezményét vonja maga után.

25. §

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítását az indokolja, hogy bizonyos típusú munkagépek kezelését a megszerzett iskolai végzettség, szakmai képzettség meglétéről kiállított bizonyítvány, diploma, tanúsítvány igazolja, erre figyelemmel, annak jogosítvánnyal történő dupla igazolása szükségtelen.

26. §

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítását az indokolja, hogy bizonyos típusú munkagépek kezelését a megszerzett iskolai végzettség, szakmai képzettség meglétéről kiállított bizonyítvány, diploma, tanúsítvány igazolja, erre figyelemmel, annak jogosítvánnyal történő dupla igazolása szükségtelen.

27. §

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) módosítását indokolja, hogy a Pp. hatálybalépésekor elmaradt annak tisztázása, hogy a közjegyzői nemperes eljárásokban a jogi képviselővel történő eljárás hogyan viszonyul a Pp. 244. §-ában foglaltakhoz. Az Fmhtv. tekintetében ezt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény 75. § (3) bekezdése rendezte, ehhez hasonlóan szükséges a Kjnp. és a Hetv. módosítása is.

A törvény módosítását indokolja továbbá, hogy a kisebb értékű hagyatékok tekintetében lefolytatott hagyatéki eljárások alacsony mértékű közjegyzői díjának behajtása sokszor nehézségekbe ütközik. A végrehajtási eljárás fokozatosságának logikájából adódóan az állami kényszer először az adós munkabérére, illetőleg pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegére terjed ki. Alacsony jövedelem, valamint bankszámlapénz hiányában még néhány tízezer forintos közjegyzői díj végrehajtása sem lehet sikeres. A Vht. 7. § (2) bekezdése szerint, ha előre látható, hogy a követelést a munkabérre, illetőleg a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre vezetett végrehajtással nem lehet viszonylag rövidebb időn belül behajtani, az adós bármilyen lefoglalható vagyontárgya végrehajtás alá vonható. A lefoglalt ingatlant azonban csak akkor lehet értékesíteni, ha a követelés az adós egyéb vagyontárgyaiból nincs teljesen fedezve, vagy csak aránytalanul hosszú idő múlva elégíthető ki. Ha az adóssal szemben indított végrehajtás során behajtandó tökekövetelés – több követelés esetén az összes tökekövetelés – összege nem haladja meg az 500 ezer Ft-ot vagy pedig nem haladja meg az 1 millió Ft-ot és egyéb követelés biztosítására zálogjog is be van jegyezve az adós lakóingatlanára, az adós lakóingatlanára – az egyéb feltételek fennállása esetén – árverés akkor tűzhető ki és a lakóingatlan becsértéke akkor állapítható meg, ha az adós az 52/B. § szerinti részletfizetést nem teljesítette. Mindezekre tekintettel a behajtandó közjegyzői díj mértéke okán az árverés kitűzéséhez mindig szükséges, hogy az adóssal szembeni további követelések is kerüljenek végrehajtásra. Gyakorlati tapasztalat, hogy a kötelezett örökös a közjegyző által megállapított törvényes zálogjog terhe mellett is eladja az ingatlanát, hiszen a vevő számára sem jelent jelentős kockázatot az ingatlanon szereplő kisebb teher. Erre a helyzetre megoldást jelenthet a törvényes zálogjog mellett az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzése, mely által az elidegenítési és terhelési tilalomba ütköző rendelkezéshez a jogosult – jelen esetben a közjegyző – hozzájárulása lenne szükséges, tehát az ingatlan értékesítése érdekében a kötelezett ösztönözve lenne arra, hogy a közjegyzői díjat és járulékait, valamint az igényérvényesítés költségeit (pl. bejegyzés díja stb.) a közjegyző számára megfizesse.

A közjegyzők hatáskörébe tartozó hagyatéki eljárás háttérjogszabályaként alkalmazandó, a Pp. 112. §-a kimondja, hogy a közjegyző nem kérheti a féltől olyan azonosító vagy egyéb adat igazolását, amelyet jogszabállyal rendszeresített közhiteles nyilvántartásnak kell tartalmaznia. Amennyiben a hagyatéki eljárásban az örökösként érdekeltek önként nem szolgáltatnak adatot, a közjegyző – a Hetv. 118. § (1) bekezdésével összhangban – az örökhagyó törvény szerint kezelhető adatainak megállapítása és az ezekről rendelkezésére álló adatok

ellenőrzése céljából adatot igényelhet a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból, valamint az anyakönyvből. A hagyatéki eljárások lefolytatása során a gyakorlati tapasztalatok szerint gyakran előfordul, hogy az örökhagyó hagyatékába tartozó gépjármű adatai tekintetében az örökösként érdekeltek nem szolgáltatnak elég adatot, esetleg ők sem rendelkeznek kellő információval az adott vagyontárgyról. Jelenleg a közjegyzők a Hetv. 16. §-ában foglalt általános rendelkezés alapján egyedi adatigénylőként keresik meg a nyilvántartó szervet az adatszolgáltatás érdekében. Az eljárás során a Jogügyletek Biztonságát Erősítő Adatszolgáltatási Keretrendszeren keresztül – a gépjármű, vagy az örökhagyó adatait manuálisan megadva (begépelve) – igényelnek adatot a nyilvántartásból, ezzel is tovább növelve a közjegyzői irodák adminisztrációs terheit. A közjegyzők munkáját nagymértékben segítené a járműnyilvántartásból történő közvetlenebb adatigénylés lehetősége. Ehhez szükséges a Hetv.-ben az adatkezelés konkrét jogalapjának a megteremtése is. Mindez nagymértékben növeli a hagyatéki eljárások lefolytatásának hatékonyságát.

28. §

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény módosítása azt a helyzetet kívánja rendezni, amikor fejlesztési befektetési terület létrehozása során, illetve a Társaság eljárásának eredményeképpen a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény szerinti föld ingatlan kerül az állam tulajdonába. Ebben az esetben az ingatlan nem kerül a Nemzeti Földalapba, hanem a Kstv. szerinti kijelölt Társaság tulajdonosi joggyakorlása alá kerül.

29–31. §

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 28. § (3) bekezdésének hatályos rendelkezése az adatkezelők kötelezettségévé teszi a pontosításra való felhívást akkor, ha az adatigény pontatlan, ugyanakkor sem ennek határidejét, sem az adatigény teljesítésére vonatkozó időbe való beszámíthatóságát nem rendezi, illetve azt a joggyakorlat sem dolgozta ki. Mindezekre figyelemmel indokolt a pontosításra vonatkozó törvényi határidő meghatározása. Ennek keretében a törvény szerint a pontosításra legfeljebb 15 napos határidő tűzésével kell az igénylőt felhívni, amelynek időtartama az adatigénylésre vonatkozó teljesítési határidőbe nem számítana bele.

A módosítás – a jogalkalmazás minél nagyobb fokú egységesítése érdekében – a közérdekű adat definíciójában pontosítja azt a joggyakorlatban már jelenleg is elismert tényt, hogy közérdekű adatot nem csupán a közfeladatot ellátó, de az azt átvevő szerv, illetve szervezet is kezelhet. Másrészt pontosítja, hogy az Infotv. 27. § (6) bekezdése szerinti, a jövőbeni döntés megalapozására vonatkozó adatoknak szükségszerűen része lehet azon esetkör is, amikor a közfeladatot ellátó szerv valamely bírósági eljárásban vesz részt és ezzel összefüggésben valamilyen adatot közérdekű adatként kezel. Kiemelendő, hogy e módosítás nem érinti az egyes eljárásjogi rezsimiek által már rendezett, az adott eljárásban kezelt iratokra vonatkozó rendelkezéseket, e javaslat kizárólag a közfeladatot ellátó szerv által kezelt adatokra vonatkozóan tartalmaz módosítást a jogalkalmazás egységesítése érdekében.

A fentiekén túl a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) visszajelzései, illetve a jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükséges annak pontosítása, hogy a Központi Információs Közadatnyilvántartás felülete nem csupán a költségvetési szerveket, hanem általában, a kincstár által üzemeltetett törzskönyvben felsorolt valamennyi szervet érinti, így az eddig esetlegesen kimaradó adatkezelők (így különösen a helyi és nemzetiségi önkormányzatok, illetve társulásaik) esetében is egyértelműen biztosítható a proaktív információszabadság érvényesülése az ún. KIF portálon való közzététellel.

Az Infotv. módosítása alapján az informatikai felületen közzétételre kötelezettek köre kibővül, amellyel összefüggésben szükséges az átmeneti rendelkezés kiegészítése, hogy az újonnan kötelezett szervek az adataikat első alkalommal legkésőbb 2025. február 28-ig teszik közzé. Ezen módosítás által valamennyi szerv egységes rendben és időben teljesítheti a kéthavonta esedékes kötelezettségeit. A közzététel időpontja változatlan marad, ezzel a közzétételre kötelezettek számára egyszerűbb követni a kötelezettségeiket a jövőben is. A módosítás annyit jelent, hogy a közzétételkor a közzététel időpontját megelőző 30. napig keletkezett 2 havi adatot kell közzé tenni.

A Hatóság éves beszámolója kapcsán az Infotv. akként módosul, hogy – annak autonóm jogállású szervei minőségére figyelemmel, illetve tekintettel arra is, hogy a Hatóság nem az Országgyűlés szerve – a Hatóság beszámolóját a jövőben elegendő lesz csupán tájékoztatásul megküldeni az Országgyűlésnek. E megközelítés az általános adatvédelmi rendelet 59. cikkével való teljes körű összhang megteremtését is szolgálja.

Mindezeken túl a törvény az Infotv. 1. mellékletében további pontosításokat tesz a már okafogyottá vált rendelkezések hatályon kívül helyezése érdekében, így:

- a jövőben az általános közzétételi lista részeként nem indokolt a telefax-szám kötelező közzététele;
- a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások már nem teszik kötelezővé adatvédelmi szabályzat megalkotását, így ezen előírásokhoz alkalmazkodva elegendő arra utalni, hogy azt az általános közzététel során akkor kell közzétenni, ha azzal a szerv rendelkezik;
- a korábbi ún. adatvédelmi nyilvántartás az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának megkezdésével megszűnt, így indokolt az erre vonatkozó utalás kivezetése is.

32–33. §

A hazai gazdasági szereplők versenyképességének erősítésével és a közigazgatás hatékonyságának növelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi CIX. törvény 45. § a) pontja 2024. január 1-jétől hatályon kívül helyezte a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (továbbiakban: Mmtv.) 2. § (1) bekezdés b) pontját. 2024. január 1-től a keresőtevékenység folytatása nem akadályozza a megváltozott munkaképességű személyek ellátása megállapításának. Az Mmtv. 2. § (1) bekezdése b) pontja hatályon kívül helyezésének analógiájára a táppénzben vagy baleseti táppénzben részesülés ténye sem kell, hogy az ellátás megállapításának akadályozója legyen, mivel a már megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő ellátottak, ahogyan keresőtevékenységet is korlátozás nélkül végezhetnek, úgy táppénzre, baleseti táppénzre is jogosultak a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak folyósítása mellett. A megváltozott munkaképességű személyek ellátása igénybevétele – az egyéb feltételek teljesülése mellett – bürokratikus akadály, hogy az ellátás megállapításához meg kell szüntetni a táppénzt/baleseti táppénzt. Orvosilag nem indokolt, hogy keresőképesse nyilvánítsa az orvos az ügyfelet kifejezetten az ellátás megállapítása céljából, melyet követően az ellátás megállapításra kerül a keresőképesse első napjától, majd ismét keresőképtelen állományba kerül az ügyfél, hiszen valójában nem képes dolgozni az egészségi állapota miatt.

34. §

A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény módosítása egyértelművé teszi a szolgáltatási koncesszióra irányuló közszolgáltatási szerződés megkötéséhez szükséges pályázatra vonatkozó jogszabályok egymás közötti viszonyát.

35. §

A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény módosításával a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. jogszabályban meghatározott állami vagyon nyilvántartásának a teljeskörű és naprakész rendelkezésre állásának a biztosítása érdekében önköltséggel megegyező összegű díj megfizetése ellenében hozzáférhet az állami alapadatok adatbázisai közül az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázishoz, az állami topográfiai térképi adatbázisokhoz és az állami távérzékelési adatbázisokhoz.

36. §

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény módosítását az indokolja, hogy bizonyos típusú munkagépek kezelését a megszerzett iskolai végzettség, szakmai képzettség meglétéről kiállított bizonyítvány, diploma, tanúsítvány igazolja, erre figyelemmel, annak jogosítvánnyal történő dupla igazolása szükségtelen.

37. §

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény 6. § (2) bekezdésének módosításával a bányafelügyeleti hatóság a bányászatról szóló törvény 38. §-a és 38./A. § (5) bekezdése alapján történő előmunkálati jog, vezetékljog és használati jog engedélyezési, továbbá a szolgálatom alapítási eljárás során az ingatlan tulajdonosok cselekvőképességét a gondnokoltak nyilvántartásában közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni.

38.–39. §

Az állami projektértékelői jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIII. törvény módosításának a célja, az állami projektértékelők esetében egy olyan hatékony ellenőrzési rendszer felállítása, ami biztosítja, hogy az állami projektértékelői jogviszony létesítése csak olyan személyekkel legyen lehetséges, akik teljesítik a hatályos jogszabályokban meghatározott feltételeket. A büntetlen előéletnek való megfelelés kiegészítésre kerül számos büntetőjogi tényállással, amelyek tekintetében az értékelő nem állhat büntetőeljárás hatálya alatt. Pontosításra kerül az állami projektértékelői jogviszony létesítése feltételeinek való megfelelés igazolása.

Meghatározásra kerülnek az adatigényléssel, adatkezeléssel kapcsolatos rendelkezések, ha az állami projektértékelő tekintetében a munkáltatói jogkört gyakorló államtitkár vizsgálatot indít a feltételeknek való megfelelés ellenőrzése érdekében. Kiegészítésre kerül továbbá a munkáltató részéről az állami projektértékelői jogviszony azonnali hatályú felmondásának esete.

40.–41. §

A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbt.) módosítását indokolja, hogy a Vbt. 61. § (4) bekezdése szerint az elnökség tagja olyan személy lehet, aki jogász munkakörben eltöltött, legalább 10 év szakmai gyakorlattal rendelkezik, valamint a jogi szakvizsgát, vagy a hazai joga szerint annak megfelelő szakvizsgát letette, és jelentős tapasztalattal rendelkezik a választottbíráskodásra vonatkozó szabályok alkalmazásával kapcsolatban. A Vbt. 62. § (4) bekezdés első mondata határozza meg, hogy mi minősül a 61. § (4) bekezdése alkalmazásában jelentős tapasztalatnak. E szerint jelentős tapasztalattal az a személy rendelkezik, akinek a neve legalább öt éve fel van tüntetve valamely belföldi vagy külföldi állandó választottbíróság választottbírói listáján (névjegyzékén), vagy legalább öt éve rendszeresen jogi képviselőt lát el választottbíróági ügyekben. Ez utóbbi két feltétel nehezen alkalmazható, szükségtelenül korlátozza a delegáló szervezetek mérlegelési jogát, ugyanis a feltételek teljesülése – nyilvántartás hiányában – nehezen ellenőrizhető és azok teljesülése sem garantálja feltétlenül a megfelelő szakmai tapasztalat kívánalmát. Indokolt ezért a szabályozás rugalmasabbá tétele, hogy a delegáló szervezetek több szempont együttes mérlegelése alapján hozhassák meg döntésüket.

42. §

Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény rendelkezéseinek módosítását indokolja, hogy a jelenlegi szabályozás szerint olyan adatok is megadásra kerülnek a megkeresés alapján folytatott végrehajtási eljárás során, melyeket az adóhatóság érdemben nem kezel. A végrehajtás alapjául szolgáló döntés jogerőre emelkedése az adóhatóság feladatellátása szempontjából szükségtelen. A módosítással mind a megkereső hatóság, mind az adóhatóság adminisztratív terhei csökkennek.

43. §

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény módosítása egyértelművé teszi a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága előzetes egyetértési jogkörét a koncessziós törvény szerinti eljárásokkal és koncessziós szerződésekkel kapcsolatban.

44. §

Hatályba léptető rendelkezés.

45. §

Sarkalatosági záradék.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.